De Volksbond

Willem van 't Woudt

Remonstrantse Gemeente

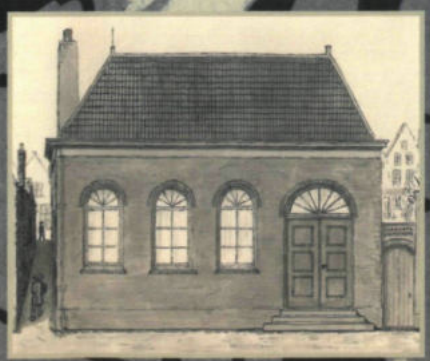

Historisch Jaarboek Vlaardingen 2009

Historisch Jaarboek Vlaardingen 2009

Afbeelding omslag:
Detail uit een houtsnede van Willem van 't Woudt (1888-1970).

Omslagontwerp en vormgeving:
Klaas Bloem, Stout Grafische Dienstverlening.

Deze uitgave kwam tot stand dankzij medewerking van:

A. Fontijne Beheer B.V.
Van Gastel Notarissen
Geluk Treurniet Architecten
Machinefabriek Kreber
Dr. Ir. L. Maat
Sarhama B.V.
Timmermans Makelaars
Jac. Verkuil Bloemsierkunst
Vlaardingse Assurantie Combinatie VLASCOM CV
Warmelo en van der Drift B.V.
Waterweg Wonen
WESTERN 'aircharters holland'

Historisch Jaarboek Vlaardingen 2009

een uitgave van de
Historische Vereniging Vlaardingen

met medewerking van het
Stadsarchief Vlaardingen

drieëndertigste jaargang

Opmaak en druk:
Stout Grafische Dienstverlening, Vlaardingen

Cip-gegevens Koninklijke Bibliotheek, Den Haag

Historisch

Historisch Jaarboek Vlaardingen/
Historische Vereniging Vlaardingen - (1977) -S-
Vlaardingen:
Historische Vereniging Vlaardingen
ISSN 0169-3964
Verschijnt jaarlijks
Drieëndertigste jaargang. 2009 / met medewerking van het
Stadsarchief Vlaardingen. - ill.
ISBN/EAN: 978-90-71731-30-3
SISO zhol 938.1 UDC 942.2*3130(058) NUGI 480
trefw.: Vlaardingen, geschiedenis, jaarboeken

Inhoud

7 Voorwoord

8 - 27 Excelsior
De geschiedenis van de Volksbond tegen Drankmisbruik in Vlaardingen
Kees Verhulst

28 - 41 Willem van 't Woudt (1888-1970), ambtenaar én kunstenaar
Erika Verloop

42 - 55 De teloorgang van de eerste remonstrantse gemeente van Vlaardingen (1632-1806)
De patriot Cornelius Rogge preekt voor de laatste Arminianen aan de Kuiperstraat (1785)
Simon Vuyk

56 - 85 Kroniek van Vlaardingen
1958
Anneke Maat-Grijsen

86 - 115 Kroniek van Vlaardingen
2008
Marianne van Papeveld-Hörst

116 - 117 Archeologische Werkgroep Helinium

118 - 121 Sectie Stadsarchief en Archeologie

122 - 123 Historische Vereniging Vlaardingen

124 - 125 Streekmuseum Jan Anderson

126 - 127 Visserijmuseum/Vlaardings Museum

Auteurs

Cornelis (Kees) Willem Verhulst (1923) is geboren en getogen in Vlaardingen. Na zijn schooljaren was hij werkzaam in het carrosserie- en wagenbouwbedrijf van zijn vader. In 1952 volgde de overstap naar een Rotterdamse handelmaatschappij. Vanaf 1974 tot aan zijn pensioengerechtigde leeftijd was hij in overheidsdienst als hoofdinspecteur Bedrijfszelfbescherming. Als amateur-historicus schreef Verhulst verscheidene artikelen, die o.a. geplaatst werden in uitgaven van de Historische Vereniging en plaatselijke kranten. Die bijdragen hadden vaak de geschiedenis van de gemeentelijke Vlaardingse brandweer als onderwerp. Van deze dienst maakte Verhulst ruim 36 jaar als vrijwilliger deel uit. Bij zijn functioneel leeftijdsontslag vervulde hij de functie van waarnemend commandant. Ook over andere plaatselijke onderwerpen werden artikelen geleverd. Daarnaast hield Verhulst lezingen met dia's over oude Vlaardingse straten.

Erika Verloop (1965) woont sinds 1990 in Vlaardingen. Na de middelbare school (VWO) volgde zij de opleiding tot bibliothecaris-documentalist aan de Bibliotheek- en Documentatie Academie in Den Haag. In 1988 trad zij als documentaliste in dienst bij het Stadsarchief Vlaardingen. De opleiding tot middelbaar archiefambtenaar aan de Rijks Archiefschool in Den Haag leidde in november 1989 tot een fulltime dienstverband als studiezaalbeheerder. Na enige jaren achtereenvolgens als bibliothecaris annex atlasbeheerder en inventarisator te hebben gewerkt, is zij uiteindelijk weer teruggekeerd op haar post in de studiezaal van het Stadsarchief.
Zij publiceerde enkele artikelen over Vlaardingse rederijen en schreef al eerder in het Historisch Jaarboek Vlaardingen. In 1999 over de 19e-eeuwse geneesheer A.W. van Meegen, in 2001 over het schildersgeslacht Weiland en in 2006 – samen met stadsarchivaris H.J. Luth – over M.C. Sigal jr., gemeentearchivaris van Vlaardingen in de periode 1919-1953.
Erika Verloop had jarenlang zitting in het bestuur van de Historische Vereniging Vlaardingen en in de redactiecommissie van het Historisch Jaarboek.

Simon Vuyk (1932) werd geboren te Vlaardingen waar zijn vader hoofd was van de openbare school voor buitengewoon lager onderwijs (Zomerstraat). Volgde het stedelijk gymnasium te Schiedam, studeerde te Leiden theologie en conflictpsychologie en geschiedenis te Mainz. Was remonstrants predikant te Oosterbeek (1960-1968), directeur van volkshogeschool Overcinge te Havelte (1968-1981) en van De Marke te Rekken, internaat voor zeer moeilijk opvoedbare jeugd (1981-1992). Promoveerde te Leiden op De verdraagzame gemeente van vrije christenen, remonstranten op de bres voor de Bataafse Republiek 1780-1800 (1995). Publiceerde studies over remonstranten in de Verlichting, de biografie Jacob Kantelaar 1759-1821 (2005). Naast artikelen verzorgde hij een brievenuitgave van de doopsgezinde predikant Marten Martens 1773-1852 (2005). Woont te Deventer.

VOORWOORD

'Drank maakt meer kapot dan je lief is'. Met deze slogan wordt in onze tijd geprobeerd om burgers te overtuigen van het belang zich te matigen in het alcoholgebruik. *Kees Verhulst* schrijft in het eerste artikel van dit jaarboek hoe de bestrijding van drankmisbruik in de negentiende en twintigste eeuw werd aangepakt door de Volksbond tegen Drankmisbruik. De Volksbond organiseerde allerlei activiteiten om de mensen 'de fles' te laten vergeten en mocht zich jarenlang verheugen in een grote belangstelling. Vele Vlaardingers - en misschien was u er zelf wel een van - trokken regelmatig naar zalencomplex Excelsior aan de Oosthavenkade om daar onder het genot van een kopje koffie of een glaasje 'fris' deel te nemen aan allerlei activiteiten op het gebied van o.a. zang, toneel, muziek en gymnastiek.

Erika Verloop laat u vervolgens kennismaken met de levensgeschiedenis en het werk van Willem van 't Woudt (1888-1970). Hij werd bekend door zijn houtsneden van Vlaardingse stadsgezichten. Erika geeft u een kijkje in het leven van een amateur-kunstenaar die moest schipperen om tijd te vinden voor zijn passie. De afbeeldingen van zijn werk zijn een lust voor het oog.

Op 1 juni 2008 vierde de Remonstrantse gemeente haar 100-jarig bestaan. Hebben de feestende leden weet gehad van de vroege geschiedenis van hun gemeente? Voor hen en natuurlijk voor alle geïnteresseerde lezers is het laatste artikel, van de hand van *dr. Simon Vuyk*, een echte eye-opener. Het verhaal gaat terug naar 1632, het jaar waarin Vlaardingers een Remonstrantse gemeente oprichtten en predikanten beriepen. Hij schrijft over de bloeitijd en de teloorgang van deze gemeente.

Zoals gewoonlijk vindt u in dit jaarboek jaarverslagen van verschillende Vlaardingse organisaties en twee kronieken. *Anneke Maat-Grijsen* heeft de kroniek van 1958 samengesteld en *Marianne van Papeveld-Hörst* nam die van 2008 voor haar rekening. Wie deze beide kronieken achter elkaar leest komt vast en zeker in een gemoedstoestand van verbazing, verbijstering en verwondering. Verbazing omdat de tijd zo snel verstrijkt. Zo werd in 1958 de eerste paal geslagen voor het nieuwe Holy Ziekenhuis. Vijftig jaar later, in 2008, sluit dit ziekenhuis alweer de deuren en moeten we voortaan met onze kwalen naar Schiedam. Verbijstering omdat de tijden zo veranderen. In 1958 hield een Vlaardingse inspectrice van de kinderpolitie voor de VARA-radio een praatje over de gevaren van het wegschieten van papieren pijltjes met een blaaspijp. U kent ze vast nog wel, de stroken van krantenpapier die je behendig rond je vinger draaide, een beetje uittrok en aan elkaar plakte met speeksel. Vervolgens moest je het bovenkantje zover afscheuren dat het pijltje in een PVC buis paste en met een flinke ademstoot kon het projectiel bij voorkeur door openstaande ramen vliegen. Kom daar nog eens om in 2008. Het is er heel wat grimmiger op geworden met steekpartijen, overlast van uitgaande jeugd en het oprollen van hennepkwekerijen. Verwondering is er voor het oneindige optimisme van het gemeentebestuur in 1958. De ene na de andere heipaal werd in Vlaardingse bodem geslagen voor de bouw van huizen en voorzieningen, om in de toekomst onderdak te kunnen bieden aan rond de voorspelde 150.000 inwoners. In 2008 loopt het inwoneraantal terug en blijft de teller steken op 70.855. Het huidige gemeentebestuur krabt zich mogelijk vertwijfeld achter de oren.

Voor de totstandkoming van dit drieëndertigste jaarboek zegt de redactie dank aan onze genereuze sponsors, alle auteurs, het Vlaardingse Stadsarchief en uiteraard Stout Grafische Dienstverlening.

Jaarboekcommissie Historische Vereniging Vlaardingen
November 2009

Kees Verhulst

EXCELSIOR

De geschiedenis van de Volksbond tegen Drankmisbruik in Vlaardingen

KOFFIEHUIZEN

KIOSKEN

VOLKSHUIZEN

TENTOONSTELLINGEN

Een organisatie die in de bijna negentig jaar van haar bestaan (1892-1979) voor het maatschappelijk, sociaal en cultureel leven in Vlaardingen van grote betekenis is geweest, verdient zeker nog eenmaal in de schijnwerpers te staan. Bedoeld wordt de afdeling Vlaardingen van de Koninklijke Algemene Vereniging Volksbond tegen Drankmisbruik. Bekend was de afdeling onder de naam Volksbond. Nog bekender in Vlaardingen echter was de locatie die zij in eigendom en beheer had, namelijk het zalencomplex Excelsior aan de Oosthavenkade 9, 9a en 10 met het bijbehorende koffiehuis. De oprichting van deze afdeling, het verdere verloop, de teloorgang en tenslotte de opheffing vormen de inhoud van dit artikel[1].

Eerst een landelijke vereniging.
In 1875 werd in Amsterdam een "Vereeniging tegen Drankmisbruik" opgericht. De oprichters zagen de schadelijke en schandelijke toestanden die het gevolg waren van het misbruik van sterke drank. Zij zochten daarom naar oplossingen voor dit in hun ogen grote volksprobleem en namen baanbrekende initiatieven. Dit was onder andere het stichten van koffiehuizen, kiosken, wacht- en schaftlokalen, paviljoens en dorpshuizen. In de aldus ontstane gelegenheden zouden eenvoudige consumpties tegen zo laag mogelijke prijzen genuttigd kunnen worden en huishoudcursussen en lezingen, maar ook tentoonstellingen van huisvlijtproducten en floraliawerk gehouden kunnen worden. Bovendien konden daar bijeenkomsten van toneel-, zang-, muziek- en gymnastiekclubs gehouden worden. Voor de verbetering van de volkshuisvesting werd door de Volksbond een afzonderlijke commissie ingesteld, die het Nederlandsch Instituut voor de Volkshuisvesting ondersteunde. Uitgebreid propagandamateriaal in de vorm van zakfolders en persberichten werd verspreid om de idealen en ideeën uit te dragen die de oprichters voor ogen stonden.

Vlaardingen komt in beeld.
Nadat een landelijke vereniging was opgericht en een hoofdbestuur was gekozen, wilde men ook de Volksbondgedachte landelijke bekendheid geven. Hiertoe werden plaatselijke afdelingen opgericht. Aan het eind van de negentiende eeuw, toen het verenigingsleven nog een zeer bescheiden plaats innam, kwam op uitnodiging van het hoofdbestuur van de Volksbond dr. A.H. van der Meulen uit Haastrecht naar Vlaardingen. Deze hield op 2 december 1891 een lezing in de zaal Harmonie over het werk van de Volksbond voor zo'n vijftig aanwezigen.[2] De spreker eindigde met een oproep om in Vlaardingen met Vlaardinger-Ambacht (toen nog een aparte gemeente) een afdeling op te richten.

Nieuwsberichten.

VLAARDINGEN, 5 December 1891.

— Woensdagavond was de zaal »Harmonie" toegankelijk voor allen, die belangstelden in de beteugeling van het misbruik van sterken drank. Op uitnoodiging van het Hoofdbestuur van den Volksbond daarvoor hield de Heer Dr. A. H. van der Meulen van Haastrecht eene zeer boeiende voordracht.

Deel van het krantenbericht uit de Nieuwe Vlaardingsche Courant van 5 december 1891 van een bijeenkomst om aandacht te vragen voor de Volksbond tegen Drankmisbruik.
(Collectie Stadsarchief Vlaardingen.)

Afdeling Vlaardingen en Vlaardinger-Ambacht opgericht.
Een paar maanden later, op 4 maart 1892, vond de oprichtingsvergadering plaats, wederom in de zaal Harmonie. Deze stond onder leiding van een waarnemend voorzitter, P. van Dusseldorp A.Mzn.[3] De verkiezing voor een bestuur verliep echter niet zo vlot, want één van de aanwezigen stelde de vraag of het te kiezen bestuur alleen uit 'werklieden' (werknemers) dan wel uit 'heeren' (werkgevers) zou bestaan. De waarnemend voorzitter kwam met de oplossing dat er ook nog een commissie van toezicht benoemd zou worden die het bestuur met raad en daad zou bijstaan. Na de verkiezing werden de volgende personen benoemd: C. van 't Hoff, voorzitter; Pl. van den Berg, vice-voorzitter; K. Fillekes, secretaris; J. Boerdam, vice-secretaris; A. Bagchus, penningmeester; W. Brouwer en A. van der Weijden, leden. De commissie van toezicht bestond uit: P. van Dusseldorp A.Mzn., A. Knottenbelt en C.A. van Büüren van Heijst.[4] Op 21 april 1892 kwam de nieuwe vereniging bijeen voor het samenstellen van de sta-

Afbeeldingen uit een propagandabrochure, begin 20e eeuw, waarmee de doelstellingen van de Volksbond duidelijk in beeld werden gebracht. (Illustraties: Stadsarchief Vlaardingen.)

tuten en het huishoudelijk reglement in een bovenzaal van café De Hollandsche Tuin. Besloten werd ook een duizendtal circulaires te laten drukken en te verspreiden om leden te werven. Na verloop van tijd hadden zich vijftig personen als lid opgegeven.[5]

De eerste lokalen

De Volksbond had behoefte aan een eigen lokaal. Vrij snel werd dit gevonden op de zolder van een pakhuis aan de Westhavenplaats, hoek Smalle Havenstraat en in twee ruimten verdeeld. Het ene vertrek ging als leeszaal dienst doen en in het andere waren tegen billijke prijzen consumpties verkrijgbaar, die overigens niet verplicht waren. Voor de inrichting schonken het bestuur en de commissie van toezicht een kachel, een klok, schilderijen en enkele boeken. Hieraan werd nog toegevoegd een borstbeeld van koning Willem III, die in 1890 was overleden. Op 20 september 1892 werd het bescheiden doch netjes ingerichte Volkskoffiehuis geopend. De belangstelling was direct al vrij groot, zowel van de leden als van het publiek en de Volksbond won al snel de sympathie van de Vlaardingse bevolking. Een jaar later was het ledental gestegen tot tegen de 200 en moest naar een grotere ruimte worden omgezien. Deze werd eveneens aan de Westhavenplaats gevonden in de voormalige R.K. Jongensschool vlakbij de plek waar de havenkraan had gestaan. Op 24 juni 1893 werd dit nieuwe pand betrokken.

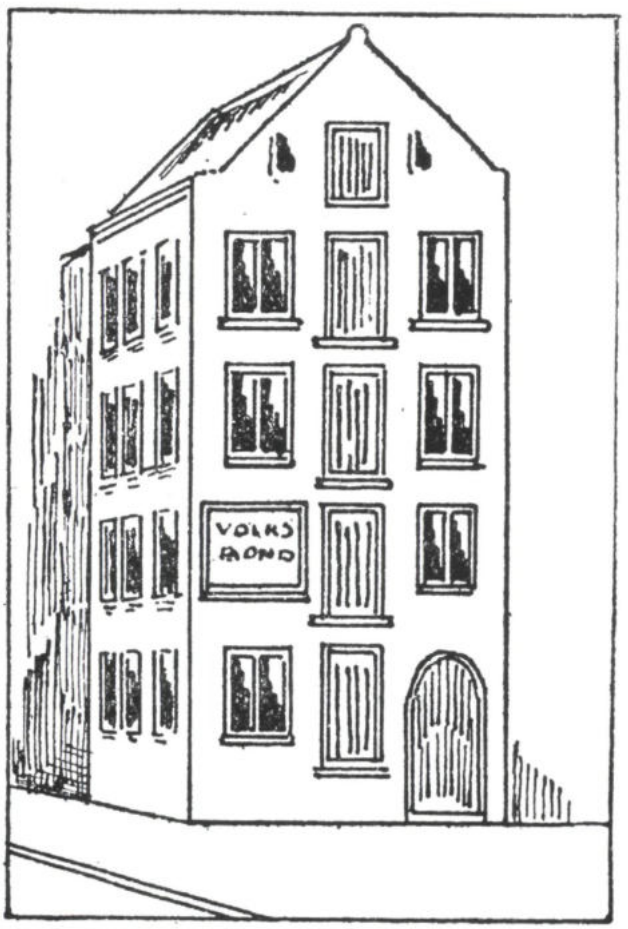

Eerste lokaal van de Volksbond, een zolderverdieping van een pand aan de Westhavenplaats hoek Smalle Havenstraat in 1892. (Collectie Stadsarchief Vlaardingen.)

Publiciteit

Reeds vroeg zag het bestuur van de Volksbond het belang in van goede publiciteit. De *Nieuwe Vlaardingsche Courant* plaatste een stukje bij het betrekken van het nieuwe pand. Hierin staat ook iets te lezen over de openingstijden: overdag van negen tot zes uur voor het publiek en leden en 's avonds van zeven tot tien uur alleen voor leden. "Aan deze laatste bepaling zal streng de hand worden gehouden daar het wel eens gebeurde dat ook niet-leden 's avonds de zaal bezochten. Dit is alleen eenmaal geoorloofd bij introductie", aldus het verslag.[6] Hoewel in de beginjaren het ledental steeds groeide, hielden de ontvangsten daarmee geen gelijke tred. Jaarlijks werd een tekort vastgesteld en elke andere vereniging zou onder die omstandigheden al lang ter ziele zijn gegaan. Omdat gewerkt werd onder auspiciën van het hoofdbestuur van de Volksbond,

De voormalige R.K.-jongensschool aan de Westhavenplaats, het tweede lokaal van de Volksbond in 1893.
(Collectie Stadsarchief Vlaardingen.)

was men jaarlijks een bepaalde afdracht verschuldigd, afhankelijk van het aantal leden. In 1896 wendde een bestuurslid zich tot het hoofdbestuur om te wijzen op de penibele financiele situatie van de afdeling. Het resultaat was dat niet alleen de afdracht voor dat jaar werd kwijtgescholden, maar men ook nog een eenmalige subsidie van *f* 75,-- in ontvangst kon nemen. Toch spande het bestuur zich in om de leden aangenaam bezig te houden. Zo werd in de zomer van 1898 de leden met hun dames een concert aangeboden door het muziekkorps van de Schutterij in de tuin van de zaal Harmonie.

Zakkenverhuur

Behalve op de zorg voor het koffiehuis en de ontspanning voor de leden legde het bestuur zich ook toe op de praktische bestrijding van het veelvuldig voorkomende gebruik van sterke drank. Een gelukkige greep heeft het bestuur, in overleg en met behulp van de commissie van toezicht, in 1893 gedaan door het tot zich trekken van het verhuren van de zakken aan de zoutdragers. Deze verhuur was geheel in handen van enkele caféhouders. De verdeling van het loon en de verrekening van de zakkenhuur vond plaats in hun cafés, met alle gevolgen van dien. De Volksbond heeft toen met steun van de opdrachtgevers de verhuur van de zakken op zich genomen. Ook de verrekening van de lonen vond nu in het koffiehuis plaats, waar geen verplichting bestond tot het gebruik van consumpties. Het was het belangrijkste besluit in die tijd.[7] In augustus 1916 kwam aan deze activiteit een einde, toen in goed overleg deze verhuur werd overgedaan aan het Onderling Vlaardingsch Havenbedrijf. De zakkenverhuur was één van de redenen dat het steeds beter ging en de bloei van de afdeling begon nu goed. Dit noodzaakte het bestuur weer naar een ander lokaal uit te zien en dat werd gevonden in een pand aan de Emmastraat. Op 2 mei 1898 vond de officiële opening plaats. Nadat voorzitter Van 't Hoff de avond met een welkomstwoord had geopend, werd de rest van de bijeenkomst verzorgd door enkele leden van de toen al bekende Toneel- en Letterlievende vereniging Varia met enkele voordrachten en gedichten. Eén van de gedichten was opgedragen aan de jonge prinses Wilhelmina, die een paar maanden later ingehuldigd zou worden als Koningin der Nederlanden. De *Nieuwe Vlaardingsche Courant* schreef over deze avond een uitgebreid verslag dat eindigde met: "hoewel het vrij laat werd, genoten de aanwezigen van het gebodene".[8]

Naar een eigen gebouw

Al vrij kort na de ingebruikname van het lokaal in de Emmastraat ontstonden er moeilijkheden met de verhuurder. In een ledenvergadering deelde het bestuur mee dat de onderhandelingen over een huis aan de Oosthavenkade zover waren gevorderd, dat de bijeengeroepen vergadering daarover een beslissing kon nemen. Ook maakte het bestuur bekend dat een weldoener uit Amsterdam, die de Volksbond welgezind was, *f* 2.000,-- had geschonken. Ook enkele vermogende stadsgenoten sprongen financieel bij en het bestuur kon *f* 3.000,-- bijeenbrengen. Overeenkomstig het bestuursvoorstel werd besloten het gebouw te kopen.[9] De 15e juni 1899 was een belangrijke dag voor de Volksbond afdeling Vlaardingen en Vlaardinger-Ambacht, toen het nieuwe gebouw betrokken werd. Hoewel het nog niet de uitbreiding had ondergaan met wat later de zaal Excelsior genoemd werd, was de aankoop een grote verbetering. Een verslaggever van de *Nieuwe Vlaardingsche Courant* werd in de gelegenheid gesteld de nieuwe lokaliteit te bezichtigen en hij schreef in de editie van 14 juni 1899 hierover het volgende:

> "Het nieuwe gebouw van den Volksbond aan de Oosthavenkade kwam deze week gereed en zal aanstaanden Donderdag 15 juni in gebruik genomen worden. Het verhuizen van het kleine lokaaltje in de Emmastraat is een groote verbetering. De voordeur inkomende heeft men rechts een lokaal waar aan werkgevers gelegenheid zal worden ge-

geven met hunne werklieden af te rekenen. In hetzelfde lokaal vinden de leden van de afdeeling 's avonds een bibliotheek tot hunne dispositie, die nog wel niet groot, al eenige belangrijke werken bevat.
De gezelschapszaal, het eigenlijke zitlokaal, is een flink ruim en goed verlicht vertrek, 14 Meter lang bij 5½ breed. Direct daaraan sluit zich een kleiner vertrek vroeger Serre, waardoor een ruime gelegenheid tot zitten verkregen is. Er bevindt zich een biljart en een tafel waarop de voornaamste dag- en weekbladen ter lezing liggen. Op de eerste verdieping van het gebouw vindt men een groot vertrek, dat uitstekend dienst kan doen voor vergader- of repetitiezaal van vereenigingen. Verder heeft men op de verdiepingen eenige kleine vertrekken ingericht voor logeerkamertjes. Het gebouw bevat verder een ruime woning voor den beheerder, kelders, bewaarplaatsen en bovendien een flinken tuin waarvan de leden gebruik kunnen maken. Het tarief van dit Volkskoffiehuis is zeer billijk, evenzoo het tarief voor het nachtverblijf. Sterke drank mag niet worden verkocht of binnengebracht, beschonkenen worden niet toegelaten. Het lokaal is 's avonds enkel toegankelijk voor leden en geïntroduceerden. Het zou ons niet verwonderen als het getal leden, dat nu 300 bedraagt, binnenkort sterk vermeerderd. Dat de vereeniging in deze nieuwe stichting een nieuw en krachtig wapen heeft verkregen in haren strijd tegen het drankmisbruik, hopen wij van harte".

Landelijke vereniging jubileert.
In 1900 werd herdacht dat de landelijke vereniging de Volksbond in 1875 was opgericht. Van het verenigingsblad De Volksbond, dat vanaf één jaar na de oprichting was uitgegeven, werd een jubileumnummer gemaakt. Hierin werd niet alleen een terugblik gegeven op die afgelopen 25 jaar, maar ook de locaties van de afdelingen en hun activiteiten werden hierin vermeld. Afdelingen met koffiehuizen waren er inmiddels in Amsterdam, Rotterdam, Utrecht, Haarlem, Zutphen, Winterswijk, Deventer en Vlaardingen. Amsterdam spande met twaalf koffiehuizen de kroon. Bij de afdeling Vlaardingen en Vlaardinger-Ambacht stond vermeld:
"Het Bondshuis te Vlaardingen, ten deele Koffiehuis, ten deele Logement, tegelijk leeszaal, Schaft- en Ontspanningszaal, Afrekenkamer en Vergaderplaats, is één van de mooiste Instellingen van deze aard".
Er waren foto's bij de vermelding van zowel het exterieur als het interieur.[10] Ook de *Nieuwe Vlaardingsche Courant* schonk in één van haar edities aandacht aan het jubileumnummer.[11]

De zaal Excelsior
In 1905 kon een naast het koffiehuis gelegen pakhuis worden aangekocht met de bedoeling hiervan een zaal met een toneel te maken. Op 16 februari 1905 verzocht het bestuur van de Volksbond het gemeentebestuur vergunning tot het verbouwen van het bewuste perceel. Reeds op 4 maart 1905 werd de vergunning uitgereikt met 27 voorwaarden waaraan de verbouwing moest voldoen. Als architect werd C. Heijnen ingeschakeld. Als aanduiding voor de nieuwe zaal werd voor de naam Excelsior gekozen. Dit is latijn voor Steeds Hoger maar ook de naam voor een grote diamant. Meteen werd besloten de zaal te gaan verhuren aan andere verenigingen "mits deze niet in strijd handelen met het Reglement en de belangen van den Volksbond".[12] De officiële opening vond op

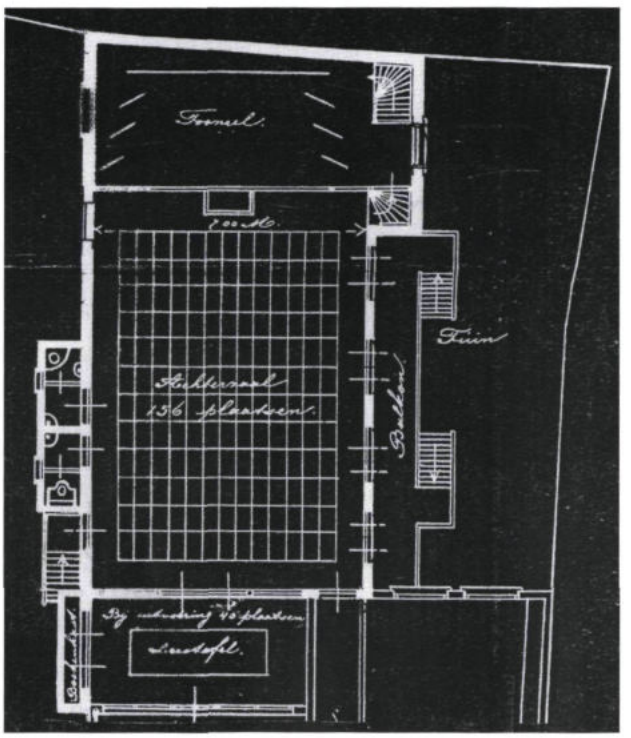

Het stoelenplan van de zaal Excelsior in 1905.
(Collectie Stadsarchief Vlaardingen.)

21 november 1905 plaats. De zaal Excelsior werd al spoedig een begrip voor Vlaardingen en omgeving en dat zou tot de gedwongen verkoop in 1978 zo blijven. Een restauratieplan werd in 1925 uitgevoerd en tevens vond een uitbreiding plaats door toevoeging van een serre. In deze omvang zou de zaal Excelsior bij de meesten in herinnering blijven. Vele personen hebben het complex van Excelsior bezocht voor een vergadering, feestavond, uitvoering van een zang- of toneeluitvoering, een lezingen- of filmavond, receptie e.d. Als repetitieruimte was Excelsior jarenlang een vast adres van enkele zang- en muziekverenigingen. In de vergaderzaaltjes zijn tal van Vlaardingse verenigingen opgericht. Een compleet overzicht hiervan te geven is ondoenlijk, maar vast staat dat van de volgende nog steeds bestaande verenigingen de bakermat in Excelsior lag.

- De Mannenzangvereniging Orpheus, opgericht in 1904 als een onderafdeling van de Volksbond;[13]
- De Vereniging Eerste Hulp Bij Ongelukken (EHBO), opgericht in 1928;[14]
- De Brandweerliedenvereniging Door Oefening Vaardig, opgericht in 1930.[15]

In dienst van een onderafdeling van de Volksbond begon de koordirigente Jo Mulder in 1929 op zestienjarige leeftijd haar loopbaan in Excelsior. Haar eerste operette, waarvan de muziek gecomponeerd werd door haar muzieklerares Katharina Verhoeff-Torn, werd voor het eerst op 29 januari 1930 in Excelsior opgevoerd. Gezien de vele jaren van nauwe contacten tussen de Volksbond en Jo Mulder wordt aan haar een apart hoofdstuk gewijd. De bekende dirigente en muzieklerares Katharina Verhoeff-Torn (1893-1978) begon met haar eerste koor Vivezza in 1917 te repeteren in Excelsior.[16]

Leeszaal en bibliotheek

Sinds de Volksbond het eerste lokaal in gebruik nam, was er een ruimte ingericht voor het lezen van dag-, weekbladen en tijdschriften. Met diverse uitgeverijen werden afspraken gemaakt voor abonnementen tegen een gereduceerd tarief. Later werden boeken hieraan toegevoegd. In de notulen van de ledenvergadering van 31 juli 1911 staat vermeld dat de families Kikkert en Van Büüren en Van Heijst boeken hebben geschonken om de leesbibliotheek nieuw leven in te blazen. Dit was waarschijnlijk succesvol, want daarna telde de leeszaal

U I T N O O D I G I N G

tot bywoning der vergadering, welke gehouden zal worden op Vrydag 3 October a.s., des avonds 8 uur in de bovenzaal van "Excelsior", Oosthavenkade.

Onderwerp : Oprichting eener brandweerliedenvereeniging.

Zy die wel met het doel sympathiseeren doch verhinderd zyn gelieven hun adres op te geven by den Concierge van den Volksbond.

H e t C o m i t é.

OPKOMST DRINGEND GEWENSCHT !

Uitnodiging voor de oprichtingsvergadering van de Brandweerliedenvereniging 'Door Oefening Vaardig' in Excelsior.
(Archief Vlaardingse Brandweerliedenvereniging 'Door Oefening Vaardig'.)

Het meisjeskoor Ons Clubje, dat één jaar eerder was opgericht, voerde in 1930 de operette 'De prinses van Goudland' in Excelsior op. Zittend links Jo Mulder met naast haar Katharina Verhoeff-Torn.
(Collectie Stadsarchief Vlaardingen.)

regelmatig dertig bezoekers. Toch verminderde de belangstelling, want in 1921 werd besloten de bibliotheek af te staan aan de Vereeniging Openbare Leeszaal.[17]

De Volksbond in de Eerste Wereldoorlog (1914-1918)

De gevolgen van de Eerste Wereldoorlog waren ook in het neutrale Nederland merkbaar. Door een Duits bombardement op Antwerpen en omgeving namen duizenden bewoners de vlucht naar Nederland. Op 9 oktober 1914 kwam een groep van zo'n 250 Belgische vluchtelingen in Vlaardingen aan. Zij moesten gehuisvest worden. Deze zuiderburen, in hoofdzaak vrouwen en kinderen, werden voor een deel ondergebracht in zaal Excelsior, alwaar een comité van vijf dames onder leiding van een huisarts voor opvang en begeleiding zorgde in afwachting van hun onderdak bij particulieren.[18] Later in deze periode werd door de gemeente bekend gemaakt, dat het al eerder ingestelde kantoor voor kolendistributie van de gasfabriek aan de Hoflaan met ingang van 10 april 1917 verplaatst werd naar de zaal Excelsior.

De eerste tentoonstellingen in Excelsior

Hoewel er in het begin van de vorige eeuw niet of nauwelijks sprake was van vrije tijd, is het opmerkelijk dat er in 1914 al tentoonstellingen werden gehouden op het gebied van huisvlijt en floraliawerk. Aan het jaarverslag van 1914 wordt ontleend dat in de zaal Excelsior in februari een driedaagse huisvlijttentoonstelling werd gehouden die ca. drieduizend bezoekers trok. Mej. K. van Heijst won met haar inzending kunstnaaldwerk een door koningin Wilhelmina beschikbaar gestelde zilveren medaille. Op deze tentoonstelling waren ook staaltjes te zien van houtsnij- en rietvlechtwerk, scheepsmodellen en schilderkunst.[19]

In hetzelfde jaarverslag stond ook iets over de floralia-tentoonstelling die in september was gehouden en door duizend belangstellenden was bezocht. Bij de opening op 12 september sprak burgemeester Pruis over de aarzeling van het bestuur of de tentoonstelling wel door kon gaan in verband met de oorlogshandelingen in de buurlanden. Men wilde echter de schoolkinderen, die in de afgelopen maanden met zoveel zorg hun planten hadden verzorgd, niet teleurstellen. In latere jaren zouden nog diverse huisvlijt- en floralia-tentoonstellingen in Excelsior door het Volksbondbestuur georganiseerd worden. Het was het gevolg van één van de doelstellingen van de landelijke vereniging. In februari 1916, midden in de mobilisatietijd, was er zelfs een militaire huisvlijttentoonstelling. De Vlaardingse militair W. van 't Woudt won toen met houtsnijwerk de eerste prijs; een medaille die door het gemeentebestuur beschikbaar was gesteld. Na zijn demobilisatie werd Van 't Woudt in Vlaardingen bekend als magazijnmeester/schildersopzichter bij Gemeentewerken. Diverse kunstwerken van zijn hand zouden volgen.[20]

Over de contributies

De contributie varieerde van vijftig centen tot tien gulden.

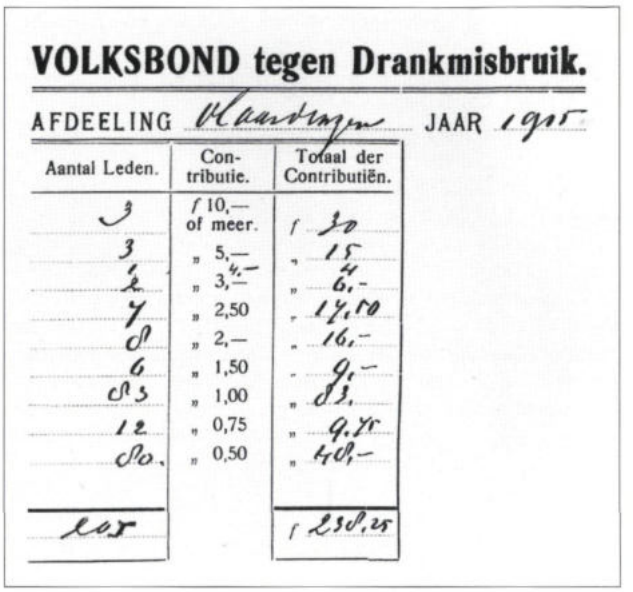

VOLKSBOND tegen Drankmisbruik.

AFDEELING Vlaardingen JAAR 1915

Aantal Leden.	Contributie.	Totaal der Contributiën.
3	f 10,— of meer.	f 30
3	„ 5,—	„ 15
1	„ 4,—	„ 4
2	„ 3,—	„ 6,-
7	„ 2,50	„ 17,50
8	„ 2,—	„ 16,-
6	„ 1,50	„ 9,—
83	„ 1,00	„ 83,
12	„ 0,75	„ 9,75
80	„ 0,50	„ 40,-
205		f 230,25

De contributies in 1915 met tien verschillende bedragen! (Collectie Stadsarchief Vlaardingen.)

Er bestonden tien contributietarieven. Van de contributie was een bepaald percentage verschuldigd aan het hoofdbestuur, waarvan al eerder sprake was. Bovendien betaalde men, volgens een besluit van de 21e algemene leden-vergadering van 30 augustus 1899, vijf centen per lid als tegemoetkoming in de kosten van de uitgave van het verenigingsorgaan De Volksbond. In dat jaar telde de afdeling 205 leden.

De jaren twintig en dertig

Reglementair vond jaarlijks een jaarvergadering van de afdeling Vlaardingen en Vlaardinger-Ambacht plaats. De belangstelling van de leden voor zo'n bijeenkomst was uiterst gering. De opkomst voor de jaarvergadering bestond meestal uit een handjevol personen, maar er waren ook jaarvergaderingen waarop alleen het bestuur aanwezig was. De geringe belangstelling kan verklaard worden uit het feit dat de afdeling voor de leden niet zo heel veel te bieden had. Het lidmaatschap was meestal ingegeven door de sympathieke doelstellingen van de Volksbond tegen Drankmisbruik. Ook waren de bestuursleden bekende stadsgenoten die vaak nog op andere terreinen actief waren en in wie men het volste vertrouwen had. De jaarlijks gehouden kascontrole gaf zelden of nooit aanleiding tot het stellen van vragen. De voorstellen werden in de meeste gevallen met een hamerslag afgedaan en zelden werd er gebruik gemaakt van de rondvraag. Het bestuur en vooral het dagelijks bestuur zat allesbehalve stil. Tijdens de bestuursvergaderingen, die meermalen per jaar werden gehouden, werden binnen het raam van de bevoegdheden belangrijke beslissingen genomen. Goedkeuring voor grote fi-

nanciële uitgaven kon alleen de ledenvergadering geven. Dat was in 1925 het geval toen de grote zaal aan een opknapbeurt toe was en deze kon toen worden uitgebreid. Voor dit werk moest een lening worden afgesloten van vierduizend gulden bij de Vlaardingsche Spaarbank. Er kon een gunstige rente afgesproken worden via de commissie van toezicht. Met algemene stemmen werd akkoord gegaan met de verbouwing en het aangaan van de lening. Een bestuurslid vroeg of het stukadoorswerk onderhands aan hem kon worden gegund. De overige bestuursleden waren echter van mening dat belanghebbenden op de gebruikelijke manier op het karwei konden inschrijven. Dit standpunt werd ook door de commissie van toezicht ondersteund. [21]

Tijdens de jaarvergadering van 21 juni 1928 werd het plan geopperd om voortaan in de herfst- en wintermaanden in het in Frankrijk gelegen Dieppe een koffiehuis te openen. Het doel was de Nederlandse vissers aan de wal aldaar goed op te vangen en om ze te behoeden voor een verblijf in minder goed bekend staande lokaliteiten. Men had zich al verzekerd van de steun van het hoofdbestuur en zou zich in verbinding stellen met de betrokken autoriteiten. Over dit plan van de Volksbond is nooit meer iets teruggevonden. Het Dieppe-project heeft zowel vóór als na de Tweede Wereldoorlog gefunctioneerd, maar dan wel onder auspiciën van andere wereldlijke en kerkelijke autoriteiten. Wat dit laatste betreft vooral door het bij toerbeurt sturen van predikanten uit de Nederlandse vissersplaatsen. De vestiging in Dieppe stond bij de vissers bekend als "Het Zaaltje".[22] Het hoofdbestuur van de Volksbond gaf wel een folder uit in zakformaat, die verspreid werd in de vissershavens van Maassluis, Scheveningen, IJmuiden, Katwijk en Vlaardingen met waarschuwingen tegen het 'overmatig gebruik van sterken drank'. In deze folder stonden ook adressen van de Volksbondkoffiehuizen in IJmuiden en Vlaardingen, met contactpersonen.[23]

Regelmatig werd bij het verhuren van de grote zaal de vraag gesteld of men films mocht vertonen. Hieraan werden echter speciale eisen gesteld o.a. door de brandverzekering. Tijdens een bestuursvergadering werd besloten een speciale projectiecabine te laten bouwen die aan alle hieraan te stellen eisen zou voldoen. Deze werkzaamheden werden opgedragen aan het aannemingsbedrijf L. Maat.[24]

Geen splitsing

Vanaf de oprichting in 1892 was er steeds sprake van de afdeling Vlaardingen en Vlaardinger-Ambacht. In de ledenvergadering van 30 juni 1932 werd een voorstel ingediend om in de gemeente Vlaardinger-Ambacht een aparte afdeling van de Volksbond op te richten. Dit voorstel had geen kans van slagen, omdat in die gemeente geen geschikte locatie voorhanden was en men voor een bijeenkomst toch op de zaal Excelsior was aangewezen. Op 1 augustus 1941 werd de gemeente Vlaardinger-Ambacht opgeheven en bij de gemeente Vlaardingen gevoegd. Tijdens dezelfde ledenvergadering werd het plan besproken om op het pas geopende feestterrein aan de Broekweg een kiosk te openen. Men dacht aan een verkoopmogelijkheid aan beide zijden van de kiosk zodat, wanneer het feestterrein niet in gebruik was, consumpties ook aan de straatkant verkrijgbaar waren. Uiteindelijk ging dit plan niet door.

Clubgebouw voor de V.V. Fortuna

De Volksbond heeft tientallen jaren kantines geëxploiteerd bij bedrijven. In Vlaardingen was dit o.a. bij de Lever's Zeepmaatschappij waar dagelijks ca. zeshonderd werknemers gebruik maakten van de kantine. In 1936 nam de V.V. Fortuna nieuwe voetbalvelden in gebruik aan de Parallelweg. Na gesprekken tussen de besturen van de Volksbond en Fortuna werd overeengekomen dat de Volksbond een clubgebouw met hierin een kantine zou plaatsen en gaan exploiteren.

Het clubgebouw van de v.v. Fortuna aan de voormalige Parallelweg in 1936 even voor de officiële opening. Vierde van rechts voorzitter D. van der Ende. Vijfde van rechts Adr. Korpershoek, die de voetbalvereniging vertegenwoordigde.
(Collectie Stadsarchief Vlaardingen.)

Voor zo'n overeenkomst was toestemming van de Volksbondleden nodig. Tijdens een extra gehouden ledenvergadering op 11 september van datzelfde jaar kon het bestuur een goed onderbouwd plan presenteren waarmee de leden akkoord gingen. De overeenkomst werd voor vijf jaar aangegaan. De bestuursleden Ranshuijsen, Biersteker en Mand gingen een commissie van toezicht vormen namens de Volksbond. Na een gehouden inschrijving werd voor ƒ 2.096,-- de bouw gegund aan de aannemer P. Maarleveld. Het hoofdbestuur leende aan de afdeling een bedrag van ƒ 1.500,-- tegen een rente van 4% met een aflossingstermijn van vijf jaar. Onder grote belangstelling vond op 19 oktober de officiële opening plaats door burgemeester A. van Walsum.[25] Bij de hierna gespeelde wedstrijd tussen Fortuna en de Rotterdamse club EDS wonnen de gasten met 2-1. De Volksbondvoorzitter D. van der Ende had voor deze wedstrijd de aftrap verricht. In de bestuursvergadering van 28 september 1943 werd een ingekomen brief behandeld van een lid dat bezwaar maakte tegen de verkoop van het clubgebouw aan de V.V. Fortuna tegen een volgens hem veel te laag bedrag van ƒ 500,--. Het bestuur liet de briefschrijver weten dat het bedrag destijds was overeengekomen met de voetbalvereniging. Overigens was de exploitatie van de kantine geen succes, want zij leverde steeds een nadelig saldo op.

De Volksbond in de Tweede Wereldoorlog (1940-1945)

Evenals de zaal Excelsior in de Eerste Wereldoorlog benut werd voor de opvang van (Belgische) vluchtelingen door oorlogsgeweld, herhaalde zich dat direct al in het begin van de strijd in 1940. Gedupeerden van het bombardement op Rotterdam op 14 mei werden gehuisvest in Excelsior. Vrij snel daarna kwam het verenigingsleven weer op gang, met o.a. de wekelijkse repetities van de diverse zangkoren. Wel moesten voor de avonduren de nodige verduisteringsmaatregelen genomen worden. Regelmatig werd de zaal Excelsior gevorderd door Duitse militairen voor het houden van hun ontspanningsavonden, waar geen vergoeding tegenover stond. Zo'n avond vormde een gelegenheid voor Jan van Wijk (1923), een jeugdig lid van de Geuzenbeweging, om uit de garderobe een revolver mee te nemen. Na de arrestatie van enkele Geuzen gooide hij de revolver in het water. Toch werd Van Wijk even later gevangen genomen en tijdens het beruchte Geuzenproces in februari 1941 tot een tuchthuisstraf van vier jaar veroordeeld. Door zijn jeugdige leeftijd ontkwam hij aan een zwaardere veroordeling. Na op verschillende adressen gevangen te hebben gezeten met de nodige dwangarbeid, volgde in januari 1945 zijn vrijlating en keerde hij naar huis terug.[26] Van 1954 tot 1958 zou Van Wijk nog deel uitmaken van de Vlaardingse gemeenteraad voor de C.H.U. (Christelijk Historische Unie). Het vijftigjarig bestaan van de afdeling Vlaardingen van de Volksbond tegen Drankmisbruik viel midden in oorlogstijd, namelijk op 4 maart 1942. In de *Nieuwe Vlaardingse Courant* verscheen een vrij groot artikel over een halve eeuw Volksbond in Vlaardingen. Het verenigingsleven werd steeds meer ontwricht door allerlei beperkende bepalingen. Voor elke bijeenkomst moest toestemming worden gevraagd bij de autoriteiten. De repetities van de diverse zangkoren in Excelsior gingen in de oorlogsjaren zo lang mogelijk door. Een probleem was dat door de strenge verduisteringsmaatregelen, vooral bij het ontbreken van maanlicht, het niet altijd even veilig was om naar en van Excelsior te gaan. Soms, bij een ingestelde 'spertijd' als een Duitse strafmaatregel voor de bevolking waardoor men zich na acht uur 's avonds niet meer op straat mocht bevinden, waren de repetities zelfs onmogelijk. Van één van de repetities van mevrouw Verhoeff is bekend, dat de deur van het lokaal openging en een paar Duitse militairen kwamen kijken waar het gezang vandaan kwam. De dirigente liet onverstoorbaar doorzingen en na afloop werd door de ongenode toehoorders geapplaudisseerd onder het roepen van "wunderschön, wunderschön" waarna zij tot opluchting van de koorleden vertrokken.[27]

Direct na de bevrijding werd van de zaal en zaaltjes van Excelsior weer een druk gebruik gemaakt. Verenigingen en organisaties die tijdens de oorlogsjaren noodgedwongen een sluimerend bestaan hadden geleid, of illegaal waren voort-

gegaan, organiseerden nu in alle vrijheid feestavonden voor hun leden. Het leek wel of er geen einde aan het feesten kon komen.
De meest vermeldenswaardige bijeenkomst in die periode vond plaats op 19 juli 1945. De medewerkers van het illegale blad *De Luistervink* kwamen toen bij elkaar voor een feestavond die tevens een afscheidsavond betekende. Het bijzondere op die avond was dat het merendeel van de aanwezigen slechts één andere medewerker kende van het werk voor het tot aan de bevrijding streng verboden blad. De kennismaking op die avond leverde daarom veel verrassingen op. Als aandenken aan die moeilijke periode kregen allen een fraai uitgevoerde oorkonde overhandigd.

Landelijke jaarvergaderingen van het hoofdbestuur
De afdeling Vlaardingen en Vlaardinger-Ambacht was een onderdeel van de Koninklijke Algemene Vereniging Volksbond tegen Drankmisbruik. De jaarlijks te houden vergadering van het hoofdbestuur vond vaak plaats bij een plaatselijke afdeling die dan meestal iets te vieren of te herdenken had. Een aanleiding was er altijd wel te vinden. Het hoofdbestuur en het plaatselijk bestuur en de afgevaardigden van de afdelingen werden altijd ontvangen door het gemeentebestuur van de gemeente waar men te gast was. Tot aan zijn overlijden in 1944 werd het bestuurslid A.H.P. Maarleveld vaak afgevaardigd om de Vlaardingse afdeling te vertegenwoordigen.
Voorafgaand aan zo'n landelijke jaarvergadering ontvingen de afdelingsbesturen een beschrijvingsbrief. Deze bevatte niet alleen de agendapunten, maar ook de voorstellen van het hoofdbestuur om nieuwe hoofdbestuursleden te kiezen uit aangegeven kandidaten. Ook over herbenoemingen werden voorstellen gedaan. Praktisch altijd volgden de afdelingsbesturen de suggesties van het hoofdbestuur, zodat de voorstellen met een hamerslag konden worden afgedaan.
Enkele jaren na de Tweede Wereldoorlog, toen enkele bestuursleden over eigen vervoer beschikten, werd door alle bestuursleden met hun dames aan de jaarvergadering deelgenomen. Bij een dergelijke bijeenkomst was er ook ruimte voor iets minder formeels, met een gemeenschappelijke maaltijd als afsluiting. Zo'n dag was eigenlijk de enige 'beloning' voor het bestuur.[28]
Ook het Vlaardingse Volksbondbestuur genoot een paar maal de eer om gastheer te zijn voor de landelijke jaarvergadering van het hoofdbestuur, namelijk in 1927, 1947, 1962 en 1978. In 1927 was dit bij het 35-jarig bestaan van de afdeling. Op 19 maart heette de heer A. Knottenbelt, lid van de commissie van toezicht, in de vroege avonduren in de zaal Excelsior het gezelschap welkom. Daarna volgde een ontvangst op het stadhuis door het gemeentebestuur met een toespraak door burgemeester P. Pruis. Deze werd beantwoord door de bondsvoorzitter F.W.J.G. Snijder van Wissekerke. Vervolgens werd de ontvangst voortgezet in de tuin van de Harmonie waar het Symfonieorkest Beethoven de gasten een concert aanbood. De volgende dag werd de jaarvergadering in Excelsior gehouden en na de lunch volgde een boottocht naar Brielle met aldaar een ontvangst door het gemeentebestuur. Hierna werd een bezoek gebracht aan de St. Catharijnekerk waar een kort orgelspel plaats vond. Na een gemeenschappelijke maaltijd volgde de terugtocht naar Vlaardingen. De *Nieuwe Vlaardingsche Courant* besteedde aan dit bezoek niet minder dan anderhalve pagina. De toespraken van de sprekers en de agendapunten van de vergadering werden bijna volledig weergegeven.[29] Precies twintig jaar later, in 1947 toen de afdeling Vlaardingen 55 jaar bestond, was zij wederom gastheer voor de landelijke jaarvergadering van het hoofdbestuur die op 30 juli gehouden werd. Ook nu was er weer een ontvangst door het gemeentebestuur met de pas benoemde burgemeester J. Heusdens en een aansluitende vergadering in Excelsior. Als muzikaal intermezzo traden een kinder- en een dameskoor van Jo Mulder op. Na de lunch volgde, net als twintig jaar geleden, een boottocht naar Brielle met een ontvangst op het stadhuis aldaar. Na de terugtocht volgde een diner in hotel-café De Maas aan het Westerhoofd (waar nu een Chinees-Indisch restaurant is gevestigd). Het 70-jarig bestaan van de afdeling Vlaardingen werd herdacht tijdens de landelijke vergadering op 8 september 1962. Deze bijeenkomst was heel wat eenvoudiger van opzet dan die bij de twee vorige gelegenheden in Vlaardingen. Wel was er een vergadering in Excelsior en daarna een rondrit per autobus door de nieuwe Vlaardingse wijken met een lunch in het Delta-Hotel. Daarna weer per autobus een rondrit door het Westland met een theepauze in het Jagershuis te Hoek van Holland. Ook was er een bezoek aan een druivenkas met druiven eten. Het gemeentebestuur kwam er dit keer in het geheel niet aan te pas.
Toen de dagen van de Vlaardingse Volksbondafdeling in feite al waren geteld, namelijk in 1978, besloot het hoofdbestuur toch nog in Vlaardingen de landelijke vergadering te houden. Het Delta-Hotel was nu echter het vergaderadres. De voorzitter van de afdeling, J. Berkhout, die in 1972 D. van der Ende was opgevolgd, sprak bij deze gelegenheid nog wel het welkomstwoord. Met het verdere programma had hij geen bemoeienis meer.[30]

De Volksbond en de Vlaardingse Vakantieweken
In 1947 werd op aansporing van het Centraal Werkcomité in Den Haag onder leiding van een eerder gevormde Stichting Vlaardingse Gemeenschap een plaatselijk Centraal Vakantie-Comité opgericht. Dit comité stelde zich ten doel in de vakantietijd gedurende veertien dagen een aantal evenementen te organiseren in en rondom de eigen gemeente. In die naoorlogse tijd was er nog maar weinig sprake van reizen en trekken omdat ons land nog in een wederopbouwperiode verkeerde. Wethouder H.K. van Minnen, voorzitter van de eerdergenoemde stichting, werd ook in dezelfde functie benoemd als voorzitter van het Vakantie-Comité met burgemeester J. Heusdens als ere-voorzitter. Excelsior werd aangewezen als bureau voor het Vakantie-Comité, dat op alle werkdagen, toen ook nog op de zaterdagen, geopend was voor het verkrijgen van inlichtingen over en inschrijvingen voor de te houden

evenementen. In die twee vakantieweken werden er bijeenkomsten gehouden voor alle lagen van de bevolking en voor alle leeftijden. Het is begrijpelijk dat zoiets niet alleen een goede voorbereiding vereiste, maar dat er ook heel wat personen voor nodig waren om alles zo glad mogelijk te laten verlopen. Er werd daarom een beroep gedaan op de besturen van alle Vlaardingse verenigingen om mankracht te leveren voor de organisatie en het toezicht. Bijna alle bestuursleden van de Volksbond gaven zich hiervoor op en zij verleenden vele jaren hun onmisbare medewerking. Vanaf 1956 verhuisde dit bureau naar de Visbank. Tijdens de Vakantieweken van 1949 was er in het Hof een extra attractie met allerlei licht- en geluidseffecten, die duizenden belangstellenden trok van zowel binnen als van ver buiten de stad. Onder de naam Droomland zou dit spektakel een grote bekendheid krijgen. In de voormalige woning van de directeur van de gasfabriek in het Hof, was door de Volksbond een theeschenkerij ingericht. Toen in 1955 tijdens de vakantieweken in het Oranjepark, met een zogenaamd waterorgel en ook weer in het Hof door allerlei attracties het nodige te bewonderen viel, zorgde de Volksbond voor een horeca-gelegenheid, maar nu in een tent op het gazon bij de (reeds lang verdwenen) muziekkoepel.

Het Hof was tijdens de Vakantieweken in 1949 sprookjesachtig verlicht en trok vele duizenden belangstellenden.
(Collectie Stadsarchief Vlaardingen.)

De Watersnoodramp

De zaal Excelsior werd na de Watersnoodramp in 1953 zoals eerder ingeschakeld als noodopvang. Bij deze ramp werden grote delen van zuidwest Nederland overspoeld door vernietigende massa's water als gevolg van diverse dijkdoorbraken. Hierdoor waren veel slachtoffers te betreuren en werd er grote schade aan have en goed aangericht. De zaal Excelsior is toen enige tijd ingeschakeld geweest bij de hulpverlening om als opslagplaats te dienen voor de ingezamelde goederen bestemd voor die bewoners die slechts het vege lijf hadden kunnen redden.

Na het inzamelen in de stad van hulpgoederen voor de slachtoffers van de Watersnoodramp, was de zaal Excelsior enige tijd de verzamelplaats voor deze goederen.
(Collectie Stadsarchief Vlaardingen.)

Jubilea, met en zonder vieringen

Een organisatie die bijna negentig jaar bestaan heeft, bereikte gedurende die tijd de nodige mijlpalen. Door omstandigheden werden deze niet altijd gevierd. Zowel het 25- als het 50-jarig bestaan viel midden in een oorlogstijd. Over het 35-, 55- en 70-jarig bestaan is al geschreven, omdat deze jubilea herdacht werden tijdens de in Vlaardingen gehouden algemene jaarvergaderingen van het hoofdbestuur. Het 40-jarig jubileum, in 1932, was een geheel plaatselijke gebeurtenis, die op grootse wijze werd gevierd. De bijeenkomst werd geopend met een woord van welkom door voorzitter D. van der Ende, gevolgd door een uitvoerig overzicht over de afgelopen veertig jaren door de secretaris A.H.P. Maarleveld. Hierna voerden diverse afgevaardigden van de vaste Excelsior-huurders

het woord. Een aantal jonge dames van de zangkoren onder leiding van hun dirigente Jo Mulder kwam toen voor het voetlicht met zang en dans. Als jubileumgeschenk bood het Volksbondbestuur aan de zangverenigingen die in Excelsior repetitieruimte huurden een piano aan. Een gezellig samenzijn besloot het feest.[31] Aan sommige mijlpalen werd slechts aandacht geschonken tijdens een bestuursvergadering of een jaarvergadering. Van echt vieren lezen we pas weer in 1967 bij het 75-jarig bestaan. We moeten dan niet denken aan een groot opgezette feestavond, maar meer aan een bijeenkomst met een wat feestelijk karakter. De 'driekwarteeuwviering' van de afdeling Vlaardingen vond op 10 maart 1967 plaats. Op de voorafgaande bestuursvergadering merkte bestuurslid Maarleveld op dat hij het voor elkaar heeft dat een gezelschap de gasten op die avond bezig zal houden.[32]

De jaren vijftig en zestig

In deze jaren braken grote maatschappelijke en sociale veranderingen in de samenleving door, die het bestaan van verenigingen als de Volksbond tegen Drankmisbruik sterk zouden beïnvloeden. Door de in de omgeving gevestigde nieuwe industrieën ontstond het fenomeen van de continuarbeid. Dit betekende o.a. wisselende werktijden, waardoor op geheel andere tijden sprake was van ontspanning. Dit was de tijd dat met steun van de Volksbond in zijn koffiehuis een biljart- en klaverjasclub, een schaak- en een damvereniging werden opgericht. Speciaal voor de dames kwam er een brei- en een handwerkclub. Ook kwam er een bejaardensociëteit tot stand die in een grote behoefte voorzag, want de ouderen bleven niet meer "achter de geraniums" zitten. Zeer bekend werden de jaarlijkse feestavonden van de bejaardensociëteit en de voor dezelfde groep georganiseerde volledig verzorgde busreis in het voorjaar. In het koffiehuis waren als vanouds de consumpties niet verplicht en men kon alleen voor de gezelligheid of om aanspraak te hebben binnenlopen. Hoogtepunten bleven de Sint Nicolaas- en kerstvieringen voor de 65-plussers, die steevast druk werden bezocht. De jaarverslagen uit die jaren schrijven over succesvolle klaverjasconcoursen voor ouderen, waaraan door ca. tweehonderd personen werd deelgenomen. Behalve het plaatselijke bestuur stelde het hoofdbestuur van de Volksbond hiervoor prijzen beschikbaar.[33]

Maar ook buiten Excelsior was de Volksbond actief. Eén van de jaarlijkse hoogtepunten was de kerstuitvoering van de koren van Jo Mulder. Met het oprichten in 1929 van het kinderkoor 'Ons Clubje' had Jo Mulder al een begin gemaakt met haar carrière als dirigente/componiste. Na het gereedkomen van de Stadsgehoorzaal in 1952, werden daar bijna jaarlijks aan het jaareinde sfeervolle avonden gegeven. Deze bijeenkomsten werden geopend en gesloten door de Volksbondvoorzitter Van der Ende, die als eminent spreker hier altijd de juiste woorden wist te vinden. Het batig saldo van die uitvoeringen kwam geheel ten goede aan de kas van de zangkoren, die in de loop van de jaren steeds meer waren uitgebreid. Vanuit het kinderkoor groeide een meisjeskoor en dat werd vervolgens een dameskoor, met weer later een gemengd koor, met ieder een eigen repertoire. Een ontwikkeling die mogelijk werd gemaakt door de Vlaardingse Volksbondafdeling, die aan dit alles de nodige steun verleende.

Moeilijke tijden breken aan

Vanaf het begin van 1973 werd door het bestuur van de Volksbond serieus gezocht naar vernieuwing van activiteiten en aanpassing van het werk binnen de afdeling Vlaardingen. Hoewel de verhuur van de zaal en de vergader- en repetitieruimten ruimschoots aan de verwachtingen voldeed, werd een grote teruggang van de bejaardenclubs met al hun onderdelen geconstateerd. De oorzaak was ten dele gelegen in het toenemende aantal al of niet gemeentelijke bejaarden- en verzorgingstehuizen die eigen recreatiemogelijkheden boden. Ook de wijkcentra, die vaak dichter bij huis waren gelegen, trokken belangstellenden. De vaste kosten van de lokalen aan de Oosthavenkade keerden elk jaar terug en ook noodzakelijk onderhoud moest van tijd tot tijd plaatsvinden. Zo werd nog een offerte aangevraagd voor een volautomatisch werkende oliestookinrichting, het vernieuwen van het buffet met bijbehorende aanbouwapparatuur en een complete schilder- en opknapbeurt. Slechts het hoogstnoodzakelijke kon worden uitgevoerd.

Twee leden van het hoofdbestuur van de Volksbond bezochten de afdeling en stelden in een memorandum hoe zij dachten over stimulering van het Volksbondwerk. Ook de aanvraag van een gemeentelijke dan wel een provinciale subsidie werd hierin genoemd.[34] Het afdelingsbestuur bracht een bezoek aan enkele jeugdcentra in Den Haag en Scheveningen, met het oog op een eventuele navolging in Vlaardingen. Met de dirigente Jo Mulder werd een nieuwe opzet en structuur besproken, met name van de rechtspersoonlijkheid en de bestuursvorm van de zangkoren. Een tweetal personen uit het nieuw te vormen korenbestuur zou voortaan zitting hebben in het afdelingsbestuur. Hierna ontstond een drukke briefwisseling tussen het hoofdbestuur, het afdelingsbestuur en Jo Mulder over de nieuwe opzet en de haalbaarheid ervan. De belangen over en weer waren niet gering. Zo gaf Jo Mulder inmiddels alleen al in Vlaardingen leiding aan negen koren. Mede door het vormen van een vereniging onder de naam Gezamenlijke Koren Jo Mulder, zou getracht worden de dirigente als subsidiabele beroepskracht aan te stellen. Dit laatste met medewerking van het ministerie van CRM. Tijdens de ledenvergadering van 21 april 1975 werden twee dames als afgevaardigden uit het korenbestuur in het bestuur van de Volksbondafdeling gekozen. Na 83 jaar was een einde gekomen aan de mannenhegemonie van het laatstgenoemde bestuur![35]

Het eeuwfeest.

Het hoofdbestuur van de Koninklijke Algemene Vereniging Volksbond tegen Drankmisbruik herdacht op 6 september 1975 dat de vereniging honderd jaar geleden was opgericht. Deze mijlpaal vierde men in het Haagse Congrescentrum en

het Vlaardingse Mannenkoor Orpheus ontving het verenende verzoek tijdens die bijeenkomst een muzikaal intermezzo te verzorgen. Toen Jo Mulder hiervan hoorde, uitte zij haar misnoegen in een gesprek met de directeur van de Volksbond en in een brief aan het bestuur van de afdeling Vlaardingen. Zij was van mening dat haar koren hier eerder voor in aanmerking kwamen, gezien de verbondenheid met de Volksbond sinds 1929. Orpheus was ooit wel als een onderafdeling van de Volksbond opgericht en repeteerde nog steeds in Excelsior, maar leidde al heel lang een zelfstandig bestaan. Het bestuur antwoordde dat het zich de gevoelens van Jo Mulder wel kon voorstellen, maar dat het niet het initiatief had genomen tot de uitverkiezing van Orpheus en het dus geen enkele blaam trof.[36]

Begin van het einde.

Vertoonde het jaarverslag in 1976 al een somber beeld; dat van 1977 was zo mogelijk nog deprimerender. Op een verzoek aan de gemeente Vlaardingen om subsidie werd negatief gereageerd.[37] De exploitatie van het zalencomplex en het koffiehuis werd te kostbaar en de verkoop van het complex moest onder ogen worden gezien. Het jaar 1977 was ook het laatste jaar dat alles nog intact bleef, zij het met beperkingen. Op 27 oktober kwam het hoofdbestuur met het bestuur van de afdeling Vlaardingen bijeen om te trachten in een laatste poging te redden wat er nog te redden viel. Het afdelingsbestuur had inmiddels een uitvoerig rapport opgesteld over het wel en wee van de Vlaardingse vestiging van de Volksbond. Bij een onverhoopte sluiting van het complex betreurde men nog het meest dat de beheerder en de huishoudelijke hulp ontslagen moesten worden. In het voorjaar van 1978 was het geen geheim meer dat de Volksbond er slecht voor stond en met sluiting werd bedreigd. Artikelen in de media met de roep om behoud wisselden elkaar af en op 16 maart 1978 werd zelfs een "Comité voor behoud van het Volkskoffiehuis en de zaal Excelsior" opgericht. In een memo van 6 februari 1978 werd ook nog een plan ontvouwd om voor het Excelsiorcomplex een stichting in het leven te roepen. Deze stichting zou dan als doelstelling hebben het complex blijvend te gebruiken voor de uitoefening van activiteiten in de recreatieve sfeer. De exploitatie en het beheer werden in het memo uitvoerig beschreven. De geschetste oplossing bleek een te wankele basis te zijn om verantwoord verder te gaan. Het baatte alles niet meer en het Volksbondbestuur restte alleen nog maar de handdoek in de ring te gooien. Aan de 23 regelmatige huurders van de zaal Excelsior en de overige repetitieruimten werd meegedeeld dat met ingang van 1 mei 1978 het complex zou worden gesloten. Aan het Gewestelijk Arbeidsbureau werd toestemming gevraagd om beide vaste krachten te ontslaan. Aan Spuybroek Makelaars BV werd opdracht gegeven om voor de panden aan de Oosthavenkade 9, 9a en 10 een koper te vinden.[38] Dit lukte vrij snel: het werd de buurman Van Neerbos Beheer BV die in een karakteristiek pand aan de Oosthavenkade 11 verblijf hield en al een regelmatige huurder was voor kantooractiviteiten en allerlei vergaderingen. De koopsom was *f* 220.000,-- k.k. De koopakte werd op 5 juli 1978 ondertekend door het dagelijks bestuur van de Volksbond afdeling Vlaardingen, dat toen bestond uit voorzitter J. Berkhout, secretaris K.L. Voorbach en penningmeester G.J. Starrenburg.[39]

Deel van de koopakte waarin het lot van Excelsior bezegeld werd. (Collectie Stadsarchief Vlaardingen.)

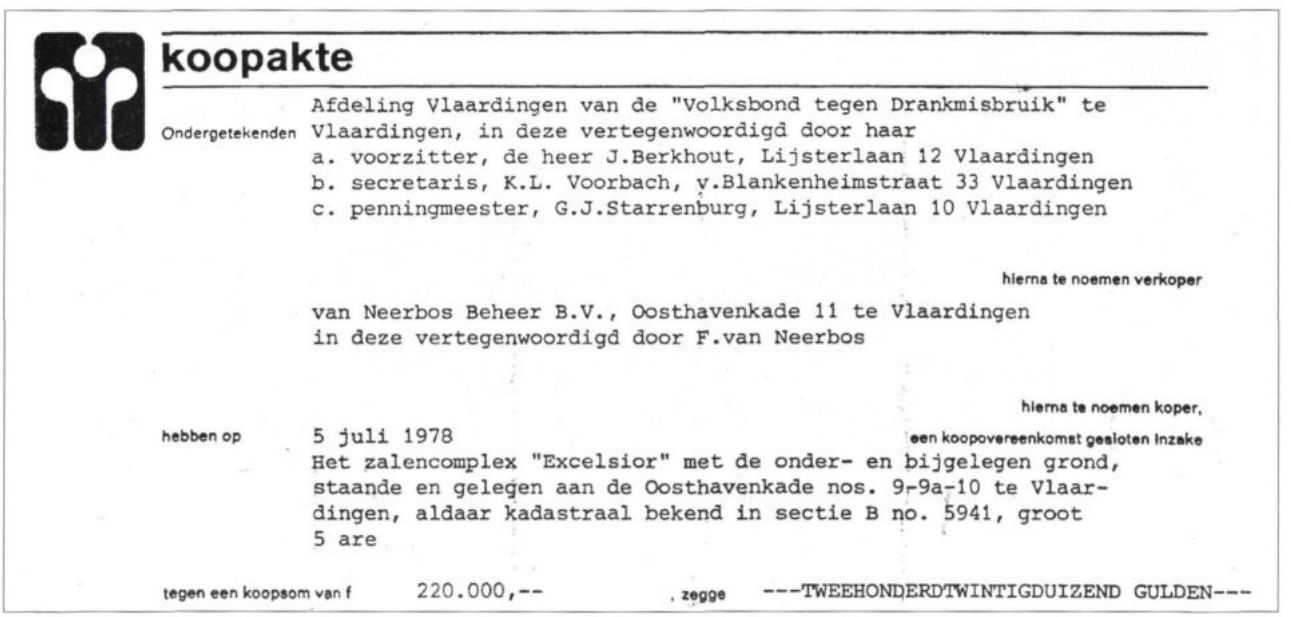

koopakte

Ondergetekenden: Afdeling Vlaardingen van de "Volksbond tegen Drankmisbruik" te Vlaardingen, in deze vertegenwoordigd door haar
a. voorzitter, de heer J.Berkhout, Lijsterlaan 12 Vlaardingen
b. secretaris, K.L. Voorbach, v.Blankenheimstraat 33 Vlaardingen
c. penningmeester, G.J.Starrenburg, Lijsterlaan 10 Vlaardingen

hierna te noemen verkoper

van Neerbos Beheer B.V., Oosthavenkade 11 te Vlaardingen
in deze vertegenwoordigd door F.van Neerbos

hierna te noemen koper,

hebben op 5 juli 1978 een koopovereenkomst gesloten inzake
Het zalencomplex "Excelsior" met de onder- en bijgelegen grond, staande en gelegen aan de Oosthavenkade nos. 9-9a-10 te Vlaardingen, aldaar kadastraal bekend in sectie B no. 5941, groot 5 are

tegen een koopsom van f 220.000,-- , zegge ---TWEEHONDERDTWINTIGDUIZEND GULDEN---

Tenslotte.
De afdeling Vlaardingen van de Volksbond tegen Drankmisbruik had nu geen reden van bestaan meer en werd omgezet in een correspondentschap; dus een instelling op papier. Het aantal leden van de afdeling was in de afgelopen jaren al teruggelopen tot beneden de vijftig personen, die toch alleen maar uit een zekere gewoonte lid waren gebleven en weinig interesse toonden. Het uit de verkoop van het zalencomplex vrijkomende bedrag werd voor het overgrote deel bestemd voor het hoofdbestuur van de Volksbond. Dit als tegemoetkoming in de tekorten die in de afgelopen jaren op de exploitatie waren geleden. Daarnaast werden verschillende bedragen geschonken aan enkele zorginstellingen en verenigingen met een goed doel. De Mannenzangvereniging Orpheus, die ooit als een onderafdeling van de Volksbond was opgericht en nog steeds in Excelsior repeteerde, ontving een donatie evenals de Gezamenlijke Koren van Jo Mulder, waarmee nog steeds nauwe banden bestonden. Aan laatstgenoemde werd ook de piano uit Excelsior geschonken voor het nieuw te betrekken repetitielokaal.[40] Het doek was nu definitief gevallen; slechts de herinnering aan een boeiend verleden bleef over.

Het buitenaanzicht van het zalencomplex met het daarnaast gelegen koffiehuis twee jaar vóór de gedwongen verkoop in 1978.
(Collectie Stadsarchief Vlaardingen.)

Beheerders.

Niet vergeten mag worden enige aandacht te schenken aan de beheerders die de Volksbondafdeling gediend hebben. Vanaf de eerste tot de laatste dag dat de afdeling over een locatie beschikte, was er een beheerder voor de dagelijkse gang van zaken. Tijdens de openingstijden zorgde deze voor de verkoop van de consumpties en hield toezicht op het gebruik van de ruimten. Van belang was dat de beheerder een vrouw had die hem bij zijn werk hielp en tevens zorgde voor het schoonhouden van de locatie. Toen in 1899 het eigen gebouw aan de Oosthavenkade in gebruik werd genomen, kwam hier ook voor het beheerdersechtpaar woonruimte beschikbaar. De taak van de beheerder werd flink uitgebreid door toevoeging van de zaal Excelsior aan het complex. De beheerder stond in nauw contact met de penningmeester van de afdeling en in overleg voerden zij de administratie van zowel het koffiehuis als van de zaal met vergaderruimten.

Opeenvolgende beheerders zijn uit de jaarverslagen en notulen van de bestuursvergaderingen bekend. Hun namen luidden: De Graaf, Den Uil, Baars, Boerdam, Van Loon, De Bruijn, Van der Sloot en Hoogland. Soms werden zij aangenomen via een sollicitatieprocedure, maar het kwam ook voor dat een bestuurslid een geschikte kandidaat voordroeg. In begin 1942 ontstond er een conflict met de beheerder en moest de hulp van de afdeling Rotterdam van de Volksbond worden ingeroepen, met het ontslag van de beheerder als resultaat. Deze gebeurtenis was tevens aanleiding om de exploitatie van het koffiehuis over te dragen aan de Rotterdamse afdeling en die van de zaal Excelsior en de overige ruimten in handen te laten van de afdeling Vlaardingen. Dit laatste met hulp van een nieuw aangestelde beheerder. Deze was maar kort in functie en in 1943 nam het echtpaar De Vries het beheer over. Dit bleek een gelukkige greep te zijn. Ook toen na 1961 De Vries op 51-jarige leeftijd overleed en zijn vrouw N. de Vries-van der Wilt, met hulp van haar zuster, de werkzaamheden voortzette. Eind 1972 kondigde mevrouw De Vries haar vertrek aan bij het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd, maar zij gaf te kennen nog enige tijd in dienst te willen blijven om uit te kijken naar een andere woning. Toen deze was gevonden, werd op 24 mei 1974 officieel afscheid van haar genomen tijdens een druk bezochte receptie. Afgevaardigden van enkele tientallen vaste huurders en regelmatige bezoekers namen de moeite mevrouw De Vries nog eenmaal de hand te schudden.

In 1925 vond uitbreiding plaats door toevoeging van een serre. In die vorm zou de zaal Excelsior tot 1978 in gebruik en in herinnering blijven. (Collectie Stadsarchief Vlaardingen.)

De dirigente Jo Mulder had voor dit afscheid zelfs een speciaal lied gecomponeerd.[41] Een etentje in het Delta-Hotel met het Volksbondbestuur vormde voor haar het welverdiende sluitstuk van haar Volksbondloopbaan. Per 1 juni 1974 werd een nieuwe beheerder aangesteld, maar deze betrok niet de vrijgekomen woning. Hiermee kwam een eind aan het directe dag- en nachttoezicht op het complex. Ook de openingstijden werden beperkt tot de middag- en avonduren. Voor de zondagochtend werd een uitzondering gemaakt voor een religieuze groepering.[42] De nieuwe beheerder bleef niet lang in dienst en begin 1975 werd A. van der Roest voor deze functie aangenomen. Deze kwam weliswaar niet uit de horecawereld, maar wist zich binnen korte tijd goed in te werken en vervulde zijn taak tot tevredenheid. Aan zijn dienstverband kwam een eind, evenals aan dat van de huishoudelijke hulp, na de sluiting van het Volksbondcomplex per 1 mei 1978.[43]

Bijzondere bestuursleden.

Tientallen bestuursleden hebben zich tijdens het bestaan van de Vlaardingse afdeling van de Volksbond tegen Drankmisbruik ingezet om de doelstellingen te verwezenlijken.Vooral op het dagelijks bestuur werd een zware wissel getrokken. Zonder de anderen te kort te willen doen, noemen we enkele personen die er toch wel uit sprongen. Ook de betrokkenheid van een enkele familie viel op.

Om te beginnen was er S.A. Maarleveld (1860-1922), bestuurslid sinds 1907. In de functie van secretaris zorgde hij voor de correspondentie, de notulen van de vergaderingen en de jaarverslagen. Na zijn overlijden nam zijn broer A.H.P. Maarleveld (1873-1944) zijn taak als secretaris over. Van hem is bekend dat hij zijn leven lang gewijd heeft aan het maatschappelijke en culturele leven in Vlaardingen op uiteenlopende gebieden. In 1949 kwam A. Maarleveld (1895-1987) in het bestuur; een neef van de eerder genoemde gebroeders Maarleveld. Hij werd o.a. belast met het toezicht op het onderhoud van het Excelsiorcomplex. Toen penningmeester A.G.W. Smulders in 1963 plotseling overleed, na meer dan dertig jaar de penningen van de afdeling te hebben beheerd, nam A. Maarleveld van de ene op de andere dag de functie tijdelijk over, in afwachting van de benoeming van een nieuwe penningmeester. In 1974 stelde hij zich niet meer voor een bestuursfunctie beschikbaar.

Vrijwel direct nadat D. van der Ende (1902-1975) in 1932 tot bestuurslid was gekozen, volgde zijn benoeming tot voorzitter van de afdeling. Meer dan veertig jaar zou hij de voorzittershamer hanteren, een unicum in de geschiedenis van de Volksbond. Van der Ende was niet alleen een voorzitter pur sang, maar bovendien, zoals reeds eerder gememoreerd, een eminent spreker, wat bij verschillende gelegenheden tot uiting kwam. Zo'n gelegenheid was zeker de kerstuitvoering van de koren van "juffrouw Jo", zoals Van der Ende Jo Mulder steevast noemde, die in de Stadsgehoorzaal of Harmonie jaarlijks werd gehouden. Het openen en sluiten van die uitvoeringen werd door hem gedaan met welgekozen woorden, waarbij aan de dirigente en begeleidende pianiste passende attenties werden overhandigd. Voor het gezin van Van der Ende waren de weken die aan de kerstuitvoering vooraf gingen hectische tijden, want zowel de kaartverkoop als de plaatsreservering voor de genodigden vond ten huize van Van der Ende plaats. Niet onvermeld mogen blijven zijn bemoeienissen met de versieringen van het toneel bij de kerstuitvoeringen en de zorg dat er een speciale concertvleugel kwam. Omdat Van der Ende over vele contacten beschikte op maatschappelijk, cultureel en kerkelijk gebied, kwam het soms voor dat hij in aanraking kwam met personen die er over bepaalde zaken een afwijkende mening op na hielden. Door zijn diplomatiek optreden wist hij echter steeds de ontstane plooien glad te strijken. Zijn benoeming tot lid van het hoofdbestuur van de Volksbond was dan ook een terechte erkenning van zijn inzet voor het Volksbondwerk. Na zijn afscheid van het hoofdbestuur werd hij tot erelid benoemd.[44]

Dirk van der Ende (1902-1975).
Meer dan veertig jaar voorzitter van het Volksbondbestuur en erelid van het hoofdbestuur van de Volksbond tegen Drankmisbruik.
(Familiearchief Annie Dunweg-Van der Ende.)

Jo Mulder (1912-2000).

Ruim vijftig jaar was de naam Jo Mulder nauw verbonden aan de afdeling Vlaardingen van de Volksbond tegen Drankmisbruik. Aan die verbondenheid is het te danken dat beide namen een begrip werden, niet alleen in Vlaardingen, maar ook ver daarbuiten.

Johanna H.G. Mulder, toonkunstenares, werd geboren op 28 september 1912 in Middelburg. Als veertienjarige schreef zij al enkele verhaaltjes voor de jeugd, die in een dagblad werden geplaatst. Toch zou de muziek, vooral het componeren en dirigeren, haar verdere leven in beslag nemen, hoewel zij eerst ambitie had om onderwijzeres te worden. In 1929 schreef zij een toneelstukje, gevolgd door een kinderoperette. De liedjes werden getoonzet door haar muzieklerares Katharina Verhoeff-Torn. Beide stukken werden opgevoerd en het eerste meisjeskoor, 'Ons Clubje', kwam tot stand. Om zich verder te bekwamen, studeerde zij piano- en muziektheorie, koordirectie, zang-, bewegings- en compositieleer bij befaamde docenten. In opeenvolgende jaren kwamen talrijke composities en kinderoperettes tot stand.

In maart 1979 was het vijftig jaar geleden dat Jo Mulder haar eerste uitvoering gaf met bovengenoemde kinderoperette. Ter gelegenheid daarvan werd haar door het bestuur van de al enige tijd eerder gevormde Gezamenlijke Koren Jo Mulder een receptie aangeboden. Pas in 1983 nam zij afscheid van de Gezamenlijke Koren Jo Mulder met een concert in de Stadsgehoorzaal. Bij die gelegenheid ontving zij de Gouden Speld van het hoofdbestuur van de Volksbond tegen Drankmisbruik. Met het Gemengd Ensemble Marcato ging zij echter nog door tot in april 1994.

In april 1966 werd Jo Mulder koninklijk onderscheiden met de gouden eremedaille, behorend bij de Orde van Oranje Nassau. Naast de eerdergenoemde Gouden Speld werd haar, bij besluit van de Culturele Raad Vlaardingen, in 1991 het Waarderingsteken d'Akerboom toegekend en in 1992 ontving zij de Penning van Bijzondere Verdiensten van de gemeente Den Haag.

In 2000 werd namens de familie en koorleden het overlijden van Jo Mulder op 24 januari in haar woonplaats Den Haag bekend gemaakt. Een afscheidsdienst in de Haagse Remonstrantse kerk werd gevolgd door een plechtigheid in de aula van het crematorium Nieuw Eykenduynen.

Johanna Harmina Gerdina Mulder (1912-2000).
Een veelzijdige toonkunstenares.
(Collectie Stadsarchief Vlaardingen.)

De vlag van het in 1983 opgeheven kinderkoor 'Ons Clubje', die bij het eerste lustrum door het bestuur van de Volksbond afdeling Vlaardingen was geschonken, werd in december 2005 toegevoegd aan de vaandel- en vlaggencollectie van het Vlaardings Museum.

„ONS CLUBJE"
VLAARDINGEN
1929

Noten

[1] Belangrijke gegevens werden niet alleen verkregen in het Stadsarchief maar ook van personen of hun nabestaanden die dichtbij de afdeling en/of Excelsior hebben gestaan. Alle informanten zeg ik hartelijk dank.
[2] *Nieuwe Vlaardingsche Courant* (hierna te noemen NVC), 5 december 1891
[3] *Historisch Jaarboek Vlaardingen 1984*, blz. 65-88.
[4] P. van Dusseldorp A.Mzn., industrieel, A. Knottenbelt, notaris, C.A. van Büüren van Heijst, koopman en reder.
[5] Stadsarchief Vlaardingen (hierna te noemen SAV), overzicht uit de archiefbibliotheek VII-C-358.
[6] NVC, 19 juli 1893.
[7] SAV, archiefnr. 165, inv. 1, Jaarverslag 1893.
[8] NVC, 4 mei 1898.
[9] NVC, 2 juli 1898.
[10] SAV, Feestnummer Volksbond 1875-1900, VII-C-362.
[11] NVC, 21 juli 1900.
[12] SAV, archiefnr. 165, inv. 1-3.
[13] *Historisch Jaarboek Vlaardingen 1979*, blz. 83-110.
[14] Vriendelijke mededeling van Herman Schaar.
[15] Kees Verhulst en Cor Maat, *70 Jaar Brandweer lief en leed.*
[16] Ton Stolk, *Katharina Verhoeff-Torn een bevlogen dirigente.*
[17] Notulen ledenvergadering, 17 maart 1921.
[18] SAV, archief commissie tot huisvesting van Belgische vluchtelingen 1914, inv. nr. 1.
[19] Kroniek Drukkerij Van Dooren 1914, blz. 5.
[20] Vriendelijke mededeling van zijn dochter Mar Kruithof-van 't Woudt.
[21] Notulen ledenvergadering 14 september 1925.
[22] Gijsbert van der Toorn, Terugkeer naar Dieppe uit *'Vertel mij wat van Scheveningen'* van Spaans en v.d. Toorn, 1998.
[23] SAV, archiefbibliotheek VII-C-12.
[24] Notulen bestuursvergadering 7 april 1932.
[25] NVC, 19 oktober 1936.
[26] Drs. Klaas Kornaat, *De schok van het onbekende*, blz. 98 en 99.
[27] Vriendelijke mededeling van haar dochter Janka Verhoeff.
[28] Van horen zeggen door de auteur.
[29] NVC, 22 juli 1927.
[30] SAV, archiefnr. 165, inv. nr. 15.
[31] NVC, 8 maart 1932.
[32] Notulen bestuursvergadering 19 januari 1967.
[33] Zie 30.
[34] Zie 30.
[35] Zie 30.
[36] Zie 30.
[37] Zie 30.
[38] Zie 30.
[39] Zie 30.
[40] Zie 30.
[41] Zie 30.
[42] Zie 30.
[43] Zie 30.
[44] Vriendelijke mededeling van zijn dochter Annie Dunweg-van der Ende.

Vlaardings Jeugd- en kinderkoor tijdens het Internationale muziek- en zangfestival in Llangollen in het Engelse Wales in 1969. In het midden de dirigente Jo Mulder; geheel links pianiste Ria Korpershoek.
(Collectie Stadsarchief Vlaardingen.)

De terug gevonden vlag van Ons Clubje werd in december 2005 in aanwezigheid van drie generaties koorleden geschonken aan de vlaggen- en vaandelcollectie van het Vlaardings Museum.
(Foto: Roger van der Kraan.)

Erika Verloop

Willem van 't Woudt (1888-1970) ambtenaar én kunstenaar

Zelfportret in houtskool van Willem van 't Woudt, gedateerd 9 januari 1952. Dit portret staat afgebeeld op 'Het Vlaardingen van Willem van 't Woudt', de map met reproducties van zijn houtsneden, die in 1977 is uitgegeven door Boekhuis Den Draak.
(Collectie Stadsarchief Vlaardingen)

Hoewel diverse generaties Van 't Woudt in Vlaardingen het vak van mandenmaker uitoefenden, was het Reijer van 't Woudt, de vader van onze hoofdpersoon, die brak met deze traditie. Al vroeg bekwaamde hij zich in het schildersvak, waarvan een bij het Stadsarchief bewaard, op het eerste gezicht onooglijk uitziend vodje papier getuigt.
De 50ste verjaardag van de Slag bij Waterloo werd in 1865 in het gehele land op gepaste wijze herdacht. Reijer van 't Woudt, oud 16 jaren, "schilders leerling te Vlaardingen", leverde hier in de vorm van een 'Lied voor de Nederlandsche jongens, bij de 50jarige herdenking van den veldslag van Waterloo' een bijdrage aan ("Komt heffen wij het feestlied aan, Widewidewi-bom-bom!; Napoleon is naar de maan, Widewidewi-bom-bom!; Bij Waterloo kreeg hij zijn vet, Widewidewi-bom-bom-bom-bom!; Oranje's zoon schreef hem de wet, Widewidewi-bom-bom!", waarna nog elf coupletten in deze trant volgen). Dit feestlied was voor twee centen te bekomen bij de Vlaardingse boekhandel van J.F.C. Brückwilder.

Reijer van 't Woudt wordt in 1874 voor het eerst genoemd in de kohieren van de patentbelasting. Dit type belasting werd na de opheffing van de gilden in 1798 geheven op alle handel, neringen, beroepen en bedrijven.
Vanuit zijn ouderlijk huis aan het Westnieuwland was Reijer werkzaam als verver (huisschilder) en glazenmaker (glaszetter). Na zijn huwelijk op 25 april 1878 met de uit Krimpen aan de Lek afkomstige Margje Cornelia Aletta de Vlaming verhuisde hij naar de Lijnstraat (Wijk I nr. 16) en enkele jaren later naar de Kuiperstraat (Wijk I nr. 119). Inmiddels stond hij ook te boek als schepenschilder – waarschijnlijk een lucratieve bezigheid in deze jaren waarin de Vlaardingse loggervloot fors uitbreidde – , als kamerbehanger én als winkelier in behangselpapier en natte verf. De zaken verliepen blijkbaar voorspoedig. In huiselijke kring bleef het leed hem en zijn echtgenote echter niet bespaard. Oudste zoontje Willem overleed binnen twee weken na de geboorte. Dochtertje Kornelia bereikte slechts de prille leeftijd van vijf jaar, terwijl het vierde kindje, Petronella, nog geen anderhalf jaar oud werd.
Op 31 december 1889 kocht Reijer van 't Woudt voor 2.700 gulden van Neeltje Goedknegt "een woonhuis met smederij, open plaats en erf, staande en gelegen aan de westzijde van de Kuiperstraat, Wijk I nommer 153 te Vlaardingen" (na omnummering in 1899 werd dit Kuiperstraat 24-24a).
Reijer en Margje betrokken met hun kinderen Jacoba Wilhelmina (geb. Vlaardingen 17 juli 1882), Cornelia Petronella (geb. Vlaardingen 21 augustus 1886) en Willem (geb. Vlaardingen 28 december 1888) het woonhuis, terwijl het bedrijf werd voortgezet vanuit de bijbehorende werkplaats. Het gezin was compleet met de geboorte van zoon Pieter op 10 januari 1890.

Als oudste zoon was het vanzelfsprekend dat Willem al op jonge leeftijd met zijn vader meeging op karwei en van hem in de praktijk het schildersvak leerde. Willems ambities reikten echter verder. Hij bleek al vroeg veel aanleg te hebben voor tekenen en schilderen. Zijn diepste wens was dan ook om lessen te volgen aan de Academie van Beeldende Kunsten te Rotterdam. Reijer van 't Woudt kon en wilde zijn zoon echter niet missen in het bedrijf en gaf hiervoor dan ook geen toestemming.
Toen zijn vader op 16 februari 1910 op 61-jarige leeftijd overleed, was Willem pas 21 jaar oud. Plotseling stond hij voor de zware taak het bedrijf zelfstandig voort te zetten. Tot overmaat van ramp moest niet lang hierna zijn oudste zuster Jacoba Wilhelmina wegens epileptische toevallen worden opgenomen in de inrichting Bethesda-Sarepta te Haarlem, uitgaande van 'De Christelijke Vereeniging voor de verpleging van lijders aan vallende ziekte' aldaar. De hiermee gemoeide kosten werden wegens armlastigheid van de familie gedragen door het Burgerlijk Armbestuur van Vlaardingen. In de loop van de jaren verergerde haar toestand en uiteindelijk overleed zij in augustus 1915 in het krankzinnigengesticht Bloemendaal te Loosduinen.
Gelukkig braken er ook weer betere tijden aan voor de familie. Cornelia Petronella trouwde op 14 december 1910 met de uit Ridderkerk afkomstige Arie Valk en ging met hem in Schiedam wonen. Willem zelf had zijn oog laten vallen op een Haags meisje, Geertruida de Zwaan, bijna één jaar ouder dan hijzelf. Haar vader was boekdrukker in de Hofstad. Toch trouwde het jonge stel niet in haar geboorteplaats, maar in Vlaardingen, en wel op 18 oktober 1911. Geertruida was op dat moment reeds zwanger van hun eerste kind.
Ten tijde van de huwelijksvoltrekking was Willem officieel nog dienst- of beter gezegd militieplichtig, zo blijkt uit opgave van de Nationale Militie bij de huwelijksbijlagen. Op 30 mei 1908 was hij - als loteling nr. 51 - ingelijfd bij de genietroepen (bataljon Pioniers, 2e compagnie). De eerste oefenperiode duurde maar enkele maanden en op 30 september 1908 mocht Willem alweer met langdurig verlof.

Na hun huwelijk gingen Willem en Geertruida wonen op het adres Hoogstraat 62, waar in maart 1912 hun eerste kind levenloos ter wereld kwam. Precies een jaar later, op 12 maart 1913, volgde opnieuw een zoon, die zij de naam Reijer gaven, naar Willems overleden vader.
Willem had zijn oude droom om zich verder te bekwamen in het tekenen en schilderen nog steeds niet laten varen. Zijn echtgenote stimuleerde hem om in de avonduren alsnog les te gaan nemen, bij de in Vlaardingen goed bekend staande tekenleraar J.J. Midderigh.
Jean Jacques Midderigh (1877-1970) was in oktober 1902 als leraar in het handtekenen aangesteld aan de nieuw opgerichte Burgeravondschool aan de Zomerstraat, de opvolger van de

Uit 1927 dateert deze houtsnede van het noordeinde van de Hoogstraat bij de Delflandse sluis, met op de achtergrond de toren van de St. Joannes de Dooperkerk en de woningen aan de Kwakelsteeg. Een ingelijst exemplaar kostte toentertijd 35 gulden.

oude Teekenschool (en de voorloper van de latere Ambachtsschool). De B.A.S. voorzag in de behoefte aan middelbaar onderwijs voor aanstaande ambachtslieden.
Midderigh had de opleiding M.O. tekenen aan de Academie van Beeldende Kunsten in Den Haag met succes afgerond en was enkele jaren tekenleraar geweest aan een school in deze stad, totdat hij zich in Vlaardingen vestigde. Hij was gehuwd met de bekende illustratrice van kinderboeken, Johanna Berhardina Midderigh-Bokhorst (1880-1972), waarmee hij ook veelvuldig samenwerkte. Midderigh gaf tevens les aan de Vlaardingse kunstenaars Reyer van der Borden (1897-1980) en Johannes (Jo) van der Pijl (1900-1988).
Op 13 augustus 1914 behaalde Willem van 't Woudt de akte van bekwaamheid voor huis- en schoolonderwijs in het handtekenen. Kort tevoren was evenwel de Eerste Wereldoorlog uitgebroken, waarna in Nederland de algehele mobilisatie werd afgekondigd. Aangezien Willem officieel nog steeds onder de wapenen was, werd hij met vele andere jonge mannen opgeroepen om de neutraliteit van Nederland te waarborgen. Zijn echtgenote was op dat moment opnieuw een paar maanden zwanger. De vreugde over dit feit zal ongetwijfeld zijn overschaduwd door de ongewisse omstandigheden. Op 25 februari 1915 kwam dochter Henriëtte Elizabeth ter wereld.
De mobilisatie stond Willems creativiteit overigens in het geheel niet in de weg. De *Nieuwe Vlaardingsche Courant* berichtte op 26 februari 1916 over de Militaire-Huisvlijttentoonstelling, die de dag tevoren officieel was geopend in lokaal Excelsior aan de Oosthavenkade. Burgemeester Pruis kweet zich met graagte van deze taak, "daar het streven om de militairen in hun vrijen tijd nuttig te doen bezig zijn, zijn groote sympathie had."
Op verzoek van het bestuur van de Volksbond tegen Drankmisbruik was door de gemeenteraad een vergulde zilveren medaille beschikbaar gesteld, die in de wacht werd gesleept door Willem van 't Woudt Rz., winnaar van de eerste prijs in de categorie 'houtsnijwerk'! Overige afdelingen van de tentoonstelling: koper- en snijwerk, figuurzaagwerk, kindermeubelen, schepen, schilder- en tekenwerk en weef-, knoop- en borduurwerk. De deelnemers kwamen niet alleen uit Vlaardingen, maar ook uit Rotterdam, Vierpolders, Hoek van Holland, Maassluis, Hellevoetsluis, Delft, Schiedam enz. "Onder de voorwerpen, die in het oog vallen zijn in de eerste plaats die, welke ook een eersten prijs waardig werden gekeurd, het kinderspeelgoed in koper, het stalen loggerscheepje en de houten gesneden olifantjes, dragers van het bovendeel van een buffet", de laatste naar alle waarschijnlijkheid vervaardigd door Willem.
Vermoedelijk was de mobilisatie, waardoor Willem niet langer zijn onverdeelde aandacht kon schenken aan zijn schildersbedrijf, er debet aan dat de zaken terugliepen. Na de demobilisatie kreeg hij de gang er niet meer in en moest hij omzien naar een betrekking in loondienst, om zijn groeiende gezin – inmiddels was, op 27 februari 1917, jongste dochter Margje Aletta Cornelia geboren – te kunnen onderhouden. Op 2 december 1918 trad hij, als schilder, in tijdelijke dienst bij Gemeentewerken.
Anno 1915 bestond deze dienst, naast directeur L.H.E. van Hylckama Vlieg, uit de volgende personeelsleden: een hoofdopzichter, een opzichter voor bouw- en woningtoezicht, een magazijnmeester, een boekhouder, een ingenieur (in tijdelijke dienst), een tekenaar (in tijdelijke dienst), zestien werkvrouwen (voor kantoren en scholen), vijf timmerlieden, een metselaar, een verver (huisschilder), een wegwerker, twee straatmakers met twee handlangers, drie tuinlieden, een machinedrijver en een voerman. Van Hylckama Vlieg werd eind 1919 opgevolgd door H.P.J. Schut, die de functie van directeur zou vervullen tot november 1923. Het personeelsbestand van Gemeentewerken was toen inmiddels uitgebreid tot 20 ambtenaren en 37 werklieden.
De kantoren en werkplaatsen van de dienst waren sinds 1913 gehuisvest aan de Markt. Ten behoeve van de nieuwbouw daar ter plaatse moesten de panden Markt 47 en Vleersteeg 10 en 12 worden gesloopt, waarmee één van de oudst bebouwde delen van Vlaardingen - sinds de 14e eeuw bevond zich hier het Heilige Geest Gast- en Weeshuis - verloren ging.

Willems tijdelijke dienstverband werd per 1 januari 1920 omgezet in een vaste aanstelling. Zijn jaarwedde werd daarbij vastgesteld op 1.521 gulden. Per 1 september van datzelfde jaar werd dit bedrag reeds verhoogd met ruim 304 gulden.
Wellicht maakte deze loonsverhoging het mogelijk om te verhuizen: op 2 oktober 1920 liet het gezin Van 't Woudt de Hoogstraat achter zich en verhuisde het naar het adres Falckstraat 12.
Moeder Van 't Woudt-de Vlaming had in de ouderlijke woning aan de Kuiperstraat ondertussen inwoning gekregen van haar naar Vlaardingen teruggekeerde dochter Cornelia Petronella en schoonzoon Arie Valk. Moeder overleed op 1 november 1921 op 70-jarige leeftijd. Valk had inmiddels het pand aan de Kuiperstraat overgenomen en vestigde daar een water- en vuurstokerij in. (In 1948 is Kuiperstraat 24a – inmiddels omgenummerd tot Kuiperstraat 44 – gesloopt om plaats te maken voor de nieuwe ingang van banketfabriek Niemantsverdriet; het huis aan de Kuiperstraat 24, later nummer 46, werd afgebroken in 1960).

Zijn grootste bekendheid dankt Willem van 't Woudt aan zijn houtsneden van Vlaardingse stadsgezichten. In deze grafische (hoogdruk)techniek is hij ongetwijfeld geschoold door J.J. Midderigh, die het houtsnijden vooral toepaste bij het illustreren van boeken. Bij het houtsnijden wordt met speciale gutsen in een zachte houtsoort een tekening uitgekerfd. Met een inktroller wordt vervolgens de drukplaat van zwarte of

Op deze houtsnede uit 1929 krijgen we een inkijkje in de Kuiperstraat in noordelijke richting. In het oog springen de karakteristieke uitbouwen aan de oude gevels ter rechterzijde.
(Collectie Stadsarchief Vlaardingen)

De brug over de Oude Haven, gezien vanaf de Hoflaan naar de Visbank op de Westhavenplaats. Op de achtergrond de toren van de Grote Kerk op de Markt. Een reproductie van deze houtsnede uit 1926 is als eerste prent opgenomen in de map van Boekhuis Den Draak. Het Stadsarchief bezit tevens een originele afdruk én de drukplaat, waarmee deze houtsnede is vervaardigd.
(Collectie Stadsarchief Vlaardingen)

gekleurde drukinkt voorzien, waarna een vel papier krachtig hierop wordt aangedrukt. De aldus ontstane afdruk is in spiegelbeeld; de uitgegutste delen worden als uitsparingen zichtbaar in de afbeelding.
Een map met zes afbeeldingen van Willems werk is in 1977 uitgegeven ter gelegenheid van de ingebruikneming van de nieuwe winkel van Boekhuis Den Draak (waarover later meer). De hierin opgenomen houtsneden dateren alle uit de tweede helft van de jaren '20 van de vorige eeuw en werden indertijd onder de aandacht van de Vlaardingse bevolking gebracht door de *Nieuwe Vlaardingsche Courant*, die ze exposeerde in de etalage van haar bureau aan de Hoogstraat 158.
Hoe zijn eerste houtsneden uit 1926, getiteld 'De Maassluissche Dijk' en 'Kippen op een tak', werden beoordeeld door het Vlaardingse publiek is niet bekend. Dat ze wél de aandacht hebben getrokken, valt op te maken uit een artikeltje in de *Nieuwe Vlaardingsche Courant* van 21 oktober 1927.
Zijn derde houtsnede, voorstellende 'De Havenbrug met Westhavenplaats', gaf volgens de krant door de "juiste en gedetailleerde teekening" een goed beeld van zijn kunnen. "Het werk is in twee kleuren uitgevoerd en heel goed geslaagd. Het geeft een mooi punt van onze gemeente weer: het hart om zoo te zeggen: Havenbrug, Vischbank, met toren op den achtergrond, hoog rijzend boven de huizen van de omgeving. Strevend naar natuurgetrouwe weergave, is het Van 't Woudt door het aanbrengen van wolkengroepeering en lichteffect gelukt iets meer te geven dan een fotografie. Er zit licht en leven in zijn werk en het bevat beloften voor de toekomst" (NVC, 17 december 1926).
Volgens oud-gemeentearchivaris M.C. Sigal heeft Van 't

Deze houtsnede uit 1926 – voorstellende een aardappelschuitje en vissersbootjes bij laag water – beloofde volgens de Nieuwe Vlaardingsche Courant veel goeds voor de toekomst.
(Collectie Stadsarchief Vlaardingen)

Woudt van deze laatste houtsnede ook nog een variant gemaakt in pastel en waterverf, met op de voorgrond vliegende meeuwen en op de achtergrond de Westhavenplaats. Naar Sigals persoonlijke oordeel was vooral de wintersfeer met mist goed weergegeven.
In 1926 leverde Willem van 't Woudt nóg een houtsnede af, die in februari 1927 tentoongesteld werd. De afbeelding van bootjes in de Oude Haven bevatte naar de mening van de krant dezelfde technische kwaliteiten als de eerste: "Goed geteekend, sluitend in twee kleuren gedrukt en natuurgetrouw. Maar het onderwerp: aardappelschuitje en visscherbootjes bij laag water in de haven nabij de Vischbank, is artistieker uitgevoerd. Er zit o.i. veel toekomst in dit werk" (NVC, 11 februari 1927).
Uit 1927 dateert zijn houtsnede van de R.K. kerk aan de Hoogstraat, bezien vanaf de Wedde, met op de voorgrond de huisjes bij de Delflandse sluis. "Goed van teekening, laat Van 't Woudt de boomen op den voorgrond forsch naar voren komen, terwijl hij de strakke lijnen van den toren zeer goed heeft weten op te lossen om een stijve teekening er van te voorkomen; de huizengroep doet 't goed." Deze houtsnede verscheen in een oplage van twintig afdrukken. Ingelijst kostte een exemplaar 35 gulden (NVC, 21 oktober 1927).

Van 't Woudts grote productie in deze periode valt wellicht te verklaren uit het feit dat hij de technische kant van het houtsnijden steeds beter onder de knie kreeg, mede dankzij het volgen van een gerichte opleiding. Op 29 december 1927 kwam hij in het bezit van het diploma B (voor houtarbeid) van de Vereniging tot Bevordering van het Onderwijs in Handenarbeid in Nederland.

In 1928 vernemen we op artistiek gebied taal noch teken van Willem van 't Woudt. Uit het bevolkingsregister valt op te maken dat hij met zijn gezin in de maand juli van dat jaar is verhuisd naar de Van Riebeeckstraat 9 (waar hij tot aan zijn overlijden zou blijven wonen).
Uiteraard kon hij zich alleen in zijn vrije uren wijden aan zijn grote liefhebberij. Overdag diende hij de belangen van de stad, maar ook hier wierp zijn nijvere werk zijn vruchten af. In juni 1929 ontstond wegens vertrek van de toenmalige magazijnmeester bij Gemeentewerken een vacature. Directeur J.J.

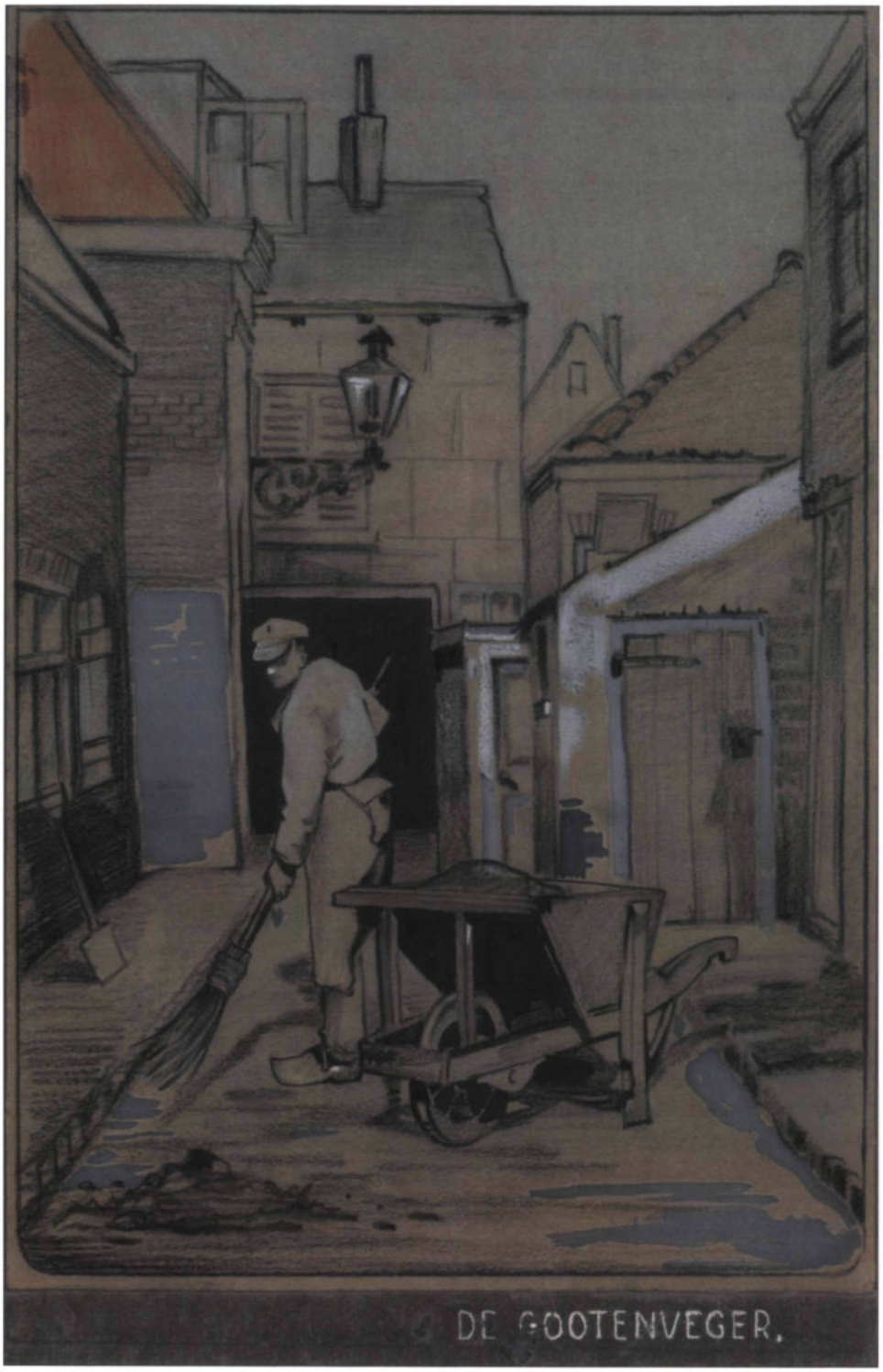
DE GOOTENVEGER.

Kolpa die, na een periode als waarnemend directeur, in 1927 H.P.J. Schut was opgevolgd, schreef een lovende brief aan Burgemeester en Wethouders, waarin hij Willem van 't Woudt van harte aanbeval voor deze functie: "Deze is daartoe voor wat kennis van materialen betreft zeer bekwaam te achten en heeft bij het houden van toezicht op verfwerken, waarvan de uitvoering was aanbesteed, getoond, ook in staat te zijn zich te doen gelden, wat voor een betrekking als magazijnmeester noodig is." En tenslotte: "Voor zijn ijver en toewijding pleit verder, dat hij het vorig jaar [sic] het diploma voor handenarbeid met zeer goede cijfers heeft verworven."

Links: De veger van de straatgoten, mét takkenbezem en kruiwagen.
(Collectie Stadsarchief Vlaardingen)

Onder: De woonkamer van de opperman van de Reinigingsdienst, die bij de kachel de bevroren pleetonnen ontdooit.
(Collectie Stadsarchief Vlaardingen)

De straat waar Willem opgroeide, staat centraal in de twee houtsneden, die hij nog datzelfde jaar vervaardigde. De ene toont ons de Kuiperstraat (of: het Achterom) ter hoogte van drukkerij Dorsman en Odé, gezien naar het noorden, met op de achtergrond de toren van de R.K. kerk. En de andere vanaf ongeveer hetzelfde standpunt, de Kuiperstraat in zuidelijke richting, met op de achtergrond de toren van de Grote Kerk. In het oog springend zijn de oude gevels met de karakteristieke uitbouwen, die zichtbaar zijn op beide houtsneden. In november van dat jaar besteedde de *Nieuwe Vlaardingsche Courant* aandacht aan eerstgenoemde prent, die – evenals voorgaande keren – werd tentoongesteld in de etalage van haar bureau, met de woorden: "Wanneer men deze houtsnede beziet dan moet men erkennen, dat Van 't Woudt er iets heel artistieks van heeft weten te maken en dat zijn werk steeds vooruit gaat (...) Het onderwerp leende zich bijzonder goed voor deze houtsnede: van deze oude, typische Vlaardingsche straat zal menigeen zich gaarne een exemplaar willen aanschaffen" (NVC,

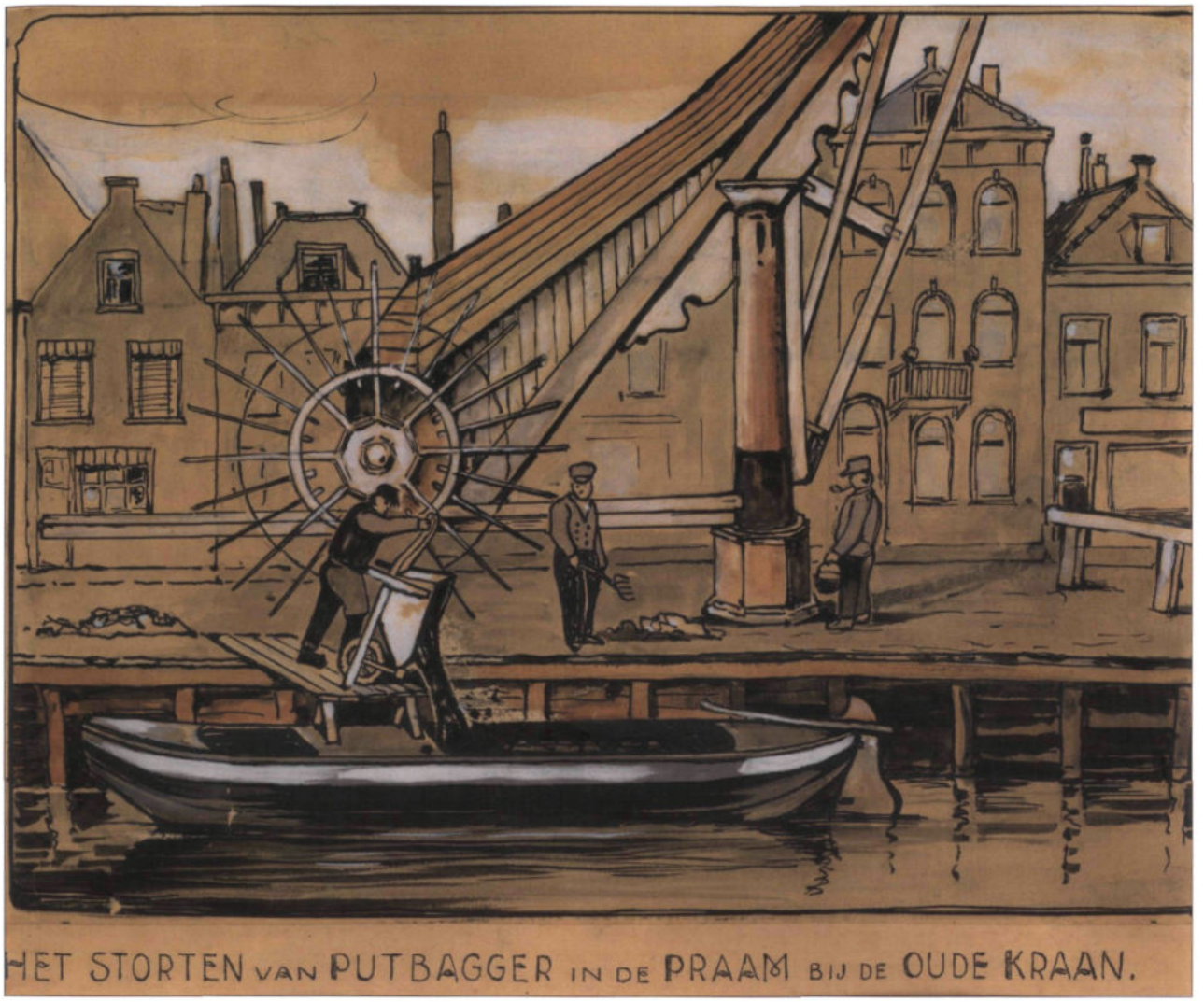

Het onderschrift door Willem van 't Woudt spreekt voor zich... (Collectie Stadsarchief Vlaardingen)

8 november 1929). Hoeveel Vlaardingers zullen nog in het bezit zijn van een 80 jaar oud exemplaar van deze houtsnede?

Nadien vernemen we gedurende langere periode weinig meer van Willem van 't Woudt, althans de bronnen zwijgen over hem voor wat betreft zijn artistieke uitingen. Mogelijk had hij zijn handen meer dan vol aan zijn reguliere loopbaan bij Gemeentewerken en bracht zijn creatieve werk het niet verder dan de beperkte familie- en kennissenkring.
Zoals hierboven reeds werd vermeld, was J.J. Kolpa in 1927 aangetreden als directeur van de dienst. Voor het eerst werd deze functie gecombineerd met die van directeur van de Reinigingsdienst. Kolpa ging voortvarend te werk. Zijn begintijd wordt gekenmerkt door grote veranderingen op hygiënisch gebied. In 1926 werd het beruchte tonnenstelsel opgeheven en geleidelijk aan werden alle woningen in Vlaardingen met een watercloset aangesloten op de stadsriolering. Tengevolge hiervan diende ook het rioolstelsel sterk te worden verbeterd en werd de bouw van rioolgemalen en persleidingen noodzakelijk.
De diverse aspecten van de Reinigingsdienst zijn treffend uitgebeeld door Willem van 't Woudt in een serie van dertien met waterverf ingekleurde crayon- en Oost-Indische inkttekeningen. Zij dragen plastische titels als 'De gootenveger', 'De vuilvent', 'De eerste aschkar', 'Verbranden van besmette goederen', 'De drijvende beerkelder', 'Secreet aan de waterkant', 'Ploemp in de Waal', 'Publieke vuilbak aan de Havenkade',

'Het storten van putbagger in de praam bij de oude kraan', 'Het ledigen der potten 's avonds aan de steigers' en 'Ophalen van faecaliën na 10 uur 's avonds op de Hoogstraat'.
Een aantal van deze tekeningen is afgebeeld in het jubileumboekje van de ROM (Reinigings- en Ontsmettingsdienst en Marktwezen), dat in 1987 verscheen ter gelegenheid van het 100-jarig bestaan. Deze tekeningen hebben niet zozeer een artistieke waarde, maar zijn vooral van belang vanwege de visualisatie van een onderbelicht aspect van het dagelijks leven.
(Deze serie tekeningen is in 1979 door de Reinigings- en Ontsmettingsdienst geschonken aan het Stadsarchief. Zij zijn gedateerd op circa 1950. Op basis hiervan is de conclusie gerechtvaardigd dat zij zijn gemaakt ter gelegenheid van de ingebruikneming van het nieuwe gebouwencomplex aan de Hoflaan in 1951).

Het onderhoud van het gemeentelijke woningbestand ging in 1941 over naar het in dat jaar opgerichte Woningbedrijf. Deze dienst hield zich voornamelijk bezig met de bouw van de 410 semi-permanente woningen in de Babberspolder voor de Rotterdammers, die door het bombardement van mei 1940 dakloos waren geworden.
Ten behoeve van de bouw van deze woningen werd het personeel sterk uitgebreid. Om de extra personeelsleden te huisvesten, werd de Stadsschool aan de Markt bij het gebouw van Gemeentewerken getrokken.
De annexatie van Vlaardinger-Ambacht in augustus 1941 bracht eveneens extra werkzaamheden met zich mee in de vorm van onderhoudswerk aan gebouwen en wegen.

De laatste vier jaar van zijn actieve loopbaan vervulde Willem van 't Woudt de functie van opzichter tweede klasse. Met ingang van 1 januari 1950 combineerde hij het magazijnmeesterschap met het opzicht over de schilders van Gemeentewerken. Wegens het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd werd hem met ingang van 1 januari 1954 eervol ontslag verleend.
Uit de laatste periode van zijn leven dateert een olieverfschilderij, getiteld 'Gezicht op de Nieuwe Maas bij avond'. Dat dit schilderij werd aangekocht door de gemeente Vlaardingen was voor hem een grote eer en een erkenning van zijn kwaliteiten als kunstenaar.
Willem van 't Woudt overleed te Vlaardingen op 2 december 1970, op bijna 82-jarige leeftijd. Zijn echtgenote verhuisde enkele maanden later van hun gezamenlijke woning aan de Van Riebeeckstraat naar het Flatgebouw voor Bejaarden aan de Billitonlaan, waar zij verbleef tot aan haar vertrek naar Arnhem op 21 augustus 1973.

Willem van 't Woudt zou nog eenmaal aan de vergetelheid worden ontrukt. Op 16 maart 1977 nam Boekhuis Den Draak officieel een nieuwe winkel in gebruik op de hoek van het

De vuilnisophaaldienst in vroeger tijden.
(Collectie Stadsarchief Vlaardingen)

Veerplein. Ter gelegenheid van deze feestelijke gebeurtenis werd in een oplage van 1.500 exemplaren een speciale map uitgegeven met zes van de houtsneden uit de jaren twintig. Groot Vlaardingen kopte bij deze gelegenheid: "Kunstzinnige Vlaardinger Van 't Woudt weer tot leven bij opening boekhuis." Een map kostte 15 gulden per stuk. De nettowinst kwam ten goede aan het kort tevoren geopende Streekmuseum Jan Anderson.

Naschrift:
De Stadsreiniging droeg in 2002 negen tekeningen over aan het Stadsarchief. Qua techniek (Oost-Indische inkt en waterverf) en thematiek (diverse aspecten van de reiniging) is het zeer aannemelijk dat ook deze een product zijn van de creativiteit van Willem van 't Woudt. Bovendien zijn sommige exemplaren voorzien van handgeschreven teksten. Het handschrift vertoont grote gelijkenis met dat van Willem. Helaas zijn de tekeningen niet gesigneerd, zodat er geen volledige zekerheid bestaat.
Uit handen van een particulier ontving het Stadsarchief in 2007 tenslotte een zestal originele afdrukken van de houtsneden van stadsgezichten uit de jaren '20 én last but not least twee drukplaten, met behulp waarvan zo'n 80 jaar geleden – door Willem van 't Woudt persoonlijk – de houtsneden van respectievelijk de Maassluissedijk en de Havenbrug met Westhavenplaats zijn afgedrukt.

Geraadpleegde bronnen:

Archieven:
- Archief Stads-, later Gemeentebestuur van Vlaardingen (correspondentie; Burgerlijke Standsakten; bevolkingsregisters en gezinskaarten; perceelskaarten; kadastrale leggers; Nationale Militieregisters; patentregisters);
- Archief Gemeentewerken Vlaardingen;
- Notariële Archieven Vlaardingen;
- Collectie Sigal;
- Persoonsdossier van Willem van 't Woudt.

Kranten en literatuur:
- Nieuwe Vlaardingsche Courant, De Havenloods en Groot Vlaardingen
- Poelstra, Th.J., M. Struijs en P. de Lange. Op 1 mei 1887 brak voor Vlaardingen een schone dag aan... : 100 jaar Reinigings-Ontsmettingsdienst en Marktwezen. Vlaardingen, 1987.
- Scheen, Pieter A. Lexicon Nederlandse beeldende kunstenaars 1750-1950. 's-Gravenhage, 1969.
- Struijs, Matthijs A. Kort overzicht van de geschiedenis van Gemeentewerken Vlaardingen. In: Informeel (GW-ROM Vlaardingen). – Jrg. 2, nr. 6 (dec. 1992) ; p. 5-6.
- 'Het Vlaardingen van Willem van 't Woudt'. Vlaardingen, 1977.
- Woudt, Reijer van 't. Lied voor de Nederlandsche jongens, bij de 50jarige herdenking van den veldslag van Waterloo. Vlaardingen, 1865.

Een 'secreet' of poepdoos aan de waterkant, waar in hetzelfde water de was wordt gedaan...
(Collectie Stadsarchief Vlaardingen)

SECREET AAN DE WATERKANT

Simon Vuyk

De teloorgang van de eerste remonstrantse gemeente van Vlaardingen (1632-1806)

De patriot Cornelius Rogge preekt voor de laatste Arminianen aan de Kuiperstraat (1785)

. van d° Maas		
t huysenkerk	— 52 —	12
ogemt mantel		
eyskoste —	118 —	16
— — — — —	140 —	8
— — —	— 97 —	14
ker — — —	37 —	8
Sere plaaten	25 —	8
de predikant		
dam op		
t Sleepen		
etten — —	44 —	15
oSterin	34	
ompmaker	15	3
WeSterDaan		

In het laatste jaar van de Bataafse Republiek (1806), waarin de raadpensionaris Rutger Jan Schimmelpenninck op last van Napoleon het alleen voor het zeggen had op het Nederlandse grondgebied, stierf in Vlaardingen de eerste remonstrantse gemeente uit. Het kerkje aan de Kuiperstraat, achter de Hoogstraat, werd gesloten. De curator voor vacante gemeenten in de Remonstrantse Broederschap, de Rotterdamse predikant Theodoor Frets, ontfermde zich over twee zilveren bekers, een zilveren schotel en het tafelkleed die de uitstervende gemeente zo lang gebruikt had om de dood van haar Zaligmaker tweemaal per jaar, met Pasen en met Kerstmis, te gedenken.[1] De remonstranten waren door de synode van Dordrecht in 1619 om hun positieve mensbeeld en hun brede kerkopvatting uit de door calvinisten gedomineerde vaderlandse protestantse kerk gezet. Vijfentwintig jaar nadien werd het politieke klimaat milder en konden remonstranten hun bijeenkomsten doorgaans ongestoord laten plaatsvinden. In de jaren dertig van de zeventiende eeuw (1632) waagden Vlaardingse remonstranten het een gemeente te vormen en predikanten te beroepen. Ruim honderd jaar zou deze geloofsgemeenschap een bescheiden bloei kennen. Daarna ging het bergafwaarts met de remonstranten. In 1807, na de opheffing van de gemeente Vlaardingen, telde de Broederschap nog achtentwintig gemeenten met 2257 leden (4039 zielen) die door eenendertig predikanten en één hoogleraar werden bediend. Hier volgt het verhaal over de laatste vijftig jaar van de achttiende eeuw, waarin die eerste remonstrantse gemeente van Vlaardingen aan zijn eind kwam.

De laatste vaste predikanten

Halverwege de achttiende eeuw, toen de gemeente nog meer dan vijftig leden telde, werd de predikantsplaats bezet door Frederik Froet.[2] Hij was in 1714 door zijn vader persoonlijk naar Amsterdam, naar het seminarium onder Adrianus van Cattenburgh, gebracht op voorwaarde dat de Broederschap bij een overlijden van de vader de kosten voor Frederiks studie zou dragen.[3] De opleiding tot predikant was voor zonen uit de lagere burgerij vaak een manier om hogerop te komen. Na vijf jaar studeerde Frederik af en in 1721 beriep Vlaardingen hem. Het zou zijn enige standplaats blijven. Hij bekommerde zich ook om verstrooide leden te Schiedam en hij nam voor huisbezoek soms de trekschuit naar Maasland, waar kerk en gemeente al verdwenen waren. In 1756 schreef hij aan de Grote Vergadering der Broederschap, die jaarlijks te Amsterdam of Rotterdam bijeenkwam, dat hij vanwege 'de zwakheid van geheugen' zijn dienst niet langer naar behoren kon vervullen. Het was in die tijd een absolute eis dat er uit het hoofd werd gepreekt! Frederik Froet verzocht *emeritus* te mogen worden. Tijdens die Vergadering beraadde een commissie van vier heren zich met Frederik over zijn beroep op de kas der kerk na een vijfendertigjarige dienstvervulling te Vlaardingen. 'Zij hebben dien Heer niet kunnen bewegen zijn dienst nog enige tijd te continueren, maar dat zijne E(dele) persisteert bij zijn verzoek', meldde de commissie de volgende dag aan de Vergadering. De meerderheid besloot het pensioen toe te kennen en Frederik bedankte de broeders uit de grond van zijn hart.[4] Hij moet tegen de zestig jaar oud zijn geweest. In de volgende jaren, tot 1761, meldde hij zich keurig voor de Grote Vergadering af vanwege zijn kwalen ('zwaare benaautheid op de borst'). Hij woonde eerst op de buitenplaats Rust-Lust, daarna op Delftzicht onder Leiderdorp.[5] In het voorjaar van 1762 is hij er overleden. Inmiddels was de standplaats Vlaardingen rap ingenomen door een proponent die al zeven jaar na zijn afstuderen op een beroep wachtte, Abraham Maas.[6] Er was in de toen al snel slinkende Broederschap rond 1750 een proponentenoverschot ontstaan. Abraham Maas bleef maar kort. Na drie jaar vertrok hij naar Waddinxveen. Hij was een vurig patriot en zou in het groene hart van Holland in de jaren tachtig een rol in het politieke leven spelen, maar later ook naam maken als toneelrecensent en toneelschrijver.[7]

Wie wil er nog naar Vlaardingen?

De Remonstrantse Broederschap was in die tijd een verbond (sociëteit) van predikanten plus een kerkverband van lokale gemeenten.[8] De naam 'de Sociëteit' werd vaak gebruikt om het geheel aan te duiden. Op de Grote Vergadering kwamen alle predikanten met de afgevaardigden van gemeenten samen. Van kleine gesubsidieerde gemeenten lieten de 'opzienders' (ouderlingen) meestal verstek gaan. Zo vertegenwoordigde Froet vrijwel altijd Vlaardingen in zijn eentje, slechts in 1734 staat er naast hem ene Nicolaes Muis op de presentielijst.[9] In 1757 meldt zich de nieuwe predikant Abraham Maas met de veertigjarige ouderling Jan Bl(e)ijenburg(h). Deze dient met succes een voorstel in om de Sociëteit voortaan het predikantssalaris à fl. 250 per jaar te subsidiëren. De Vlaardingse gemeente is onvermogend geworden. Vijftig jaar lang zal zij nog haar armlastig leven weten te rekken. Na het vertrek van Abraham Maas blijft Vlaardingen zonder een vaste predikant. De vraag van Jan Bleijenburg in 1760 aan de Grote Vergadering om 'eenen bekwamen leeraar' werd afgewezen. Toch stond er nog al eens in zo'n piepkleine gemeente een *voltijds* predikant. Zo kreeg Amersfoort, met zeventien leden, die bekwame dominee wel, omdat er zondags vijftig kerkgangers waren. In dat stadje voegden zich doopsgezinden bij de remonstranten en kerkten, zoals op vele andere plaatsen, gereformeerden, die de preken in de publieke kerk niet konden pruimen, bij de remonstrantse broeders.[10] Die gasten bleven echter wel lid van de 'heersende' kerk om hun carrière niet te schaden. De remonstranten noemden hen 'moffelaars'. Rond de kleine gemeenten Brielle en Vlaardingen speelden zich omtrent 1775 enkele predikantsdrama's af. De proponent Johannes Muizer liet zijn vader op de Grote Vergadering meedelen dat zijn zoon voor het beroep naar Brielle bedankte vanwege het zeer geringe ledental. Hij verliet de Sociëteit toen hij ner-

Een pagina uit het kasboek van de Remonstrants Gereformeerde Gemeente (1756-1769).
(Collectie Stadsarchief Vlaardingen.)

1 Septemb 1756	uytgave zedert t vertreck van d° vroet en komen van d° Maas		
	Schoon maken van't huys en kerk	52	12
	Aan de proponenten Logement mantel		
	Huur predikdienst reyskoste	118	16
	de Timmerman	140	8
	de Metselaar	97	14
	verwer en glasemaker	37	8
	een gootsteen 2 Tsere plaaten	25	8
	de goederen van de predikant		
	Maas van Rotterdam op		
	vlaardinge vragt sleepen		
	arrebeyders uyt setten	44	15
	aan voorleser kosterin	34	
	Elkslager smit pompmaker	15	3
	van Boven voor Westerbaan		
	gepredikt tot Rotterdam	3	16
	2 maal Broot en wyn	3	
	aan een behoeftige suster	15	
		588	
	d° Maas ¼ Jaar traktement	125	
		613	

gens meer een beroep ontving. Wouter van Rossen weigerde om dezelfde reden naar Vlaardingen te gaan waar hij in 1774 heengezonden werd. Voor straf moest hij toen naar Brielle. Hij liet zich snel in Oude Wetering beroepen. De Grote Vergadering stak daar echter een stokje voor en keurde dat beroep af. Toen dreigde men dat hij met een lager salaris naar Vlaardingen zou moeten vertrekken, maar uiteindelijk kwam hij toch in Brielle terecht. Hij zal zo nu en dan naar Vlaardingen onder zeil zijn gegaan om daar te preken. Jonge predikanten waren aan een centrale regie gebonden en stonden onvoorwaardelijk hun eerste jaar in dienst van de Broederschap.

Wat was de achtergrond dat men zo lang mogelijk die gesubsidieerde gemeenten en predikantsplaatsen in stand wilde houden? De remonstranten zagen zichzelf met hun uitgangspunt van 'onderlinge verdraagzaamheid der christenen' als de hoeders van de ware protestantse kerk. Daarin had uiteindelijk iedereen de vrijheid de Schrift naar eigen inzicht en geweten te interpreteren. De onderlinge vrede ging hen boven elk dogma of uitleg van het christelijk geloof. Om die reden wilden de machtigste gemeenten in de Sociëteit, Amsterdam en Rotterdam, en hun theologische leiders in zoveel mogelijk plaatsen in Holland present blijven. Wie zich in de papieren der Remonstrantse Broederschap verdiept, zal het opvallen hoe sterk het idee dat vaandel der voorvaderen hoog te moeten houden levend werd gehouden. Vanwege deze pretentie voelde de publieke, gereformeerde kerk de remonstranten – en niet de lutheranen, doopsgezinden of rooms-katholieken – als hun echte tegenstanders. Met een zekere regelmaat keerde de strijd om de tolerantie in de kerk tussen hen terug. Vlaardingen, onder de rook van Rotterdam, kon gemakkelijk door predikanten en proponenten van daaruit bediend worden. Uit het kerkboek 1756 kan men opmaken dat er regelmatig een dienst werd gehouden. De opbrengst van de collecte verraadt dat onder de getalenteerde Abraham Maas de gemeente nog eenmaal opbloeide. In 1757/1758 bracht de rondgang met het kerkenzakje totaal fl. 125,-, en in het jaar erna fl. 166,- op. Daarna zakte het niveau tot een bedrag rond fl. 30,-, nauwelijks genoeg om jaarlijks de voorlezer/voorzanger (fl. 38,-) te betalen.[11]

De situatie aan de Kuiperstraat

Jan Bleijenburg heeft nog eenmaal, toen de Grote Vergadering in 1764 in Rotterdam, in de remonstrantse kerk aan de Visschersdijk, vergaderde, Vlaardingen vertegenwoordigd. Daarna is nooit meer een afgevaardigde verschenen. Wel stond elk jaar op de agenda het verzoek om het tekort in de kas van Vlaardingen aan te vullen en de kosten van gastpredikanten en proponenten op zich te nemen. Kastekorten, variërend tussen fl. 50,- en fl. 90,- werden prompt aangezuiverd. In 1777 werd er zelfs een bedrag van fl. 349,- gefourneerd, omdat de Rotterdamse predikanten Cornelis Nozeman en Johannes Frets, na een inspectiereis naar Brielle en Vlaardingen, de 'dreigende instorting' van beide kerkgebouwen rapporteerden. Zij meldden de Grote Vergadering dat zij te Vlaardingen 'het kerkedak en de verrotte buitenlijst onder hetzelve op de allermenageuste, hoewel sufficantste wijze hebben doen repareren ter somme van fl. 210,10'. Tien jaar later, in 1785, werd deze ingreep - goedkoop bleek duurkoop - herhaald en kostte het repareren van kerk en kerkenhuis zo'n fl. 400,-. De kosten konden zeker worden geput uit een erfenis van de Vlaardinger Daniël van der Heij, die aan de Rotterdamse gemeente zo'n slordige fl. 13. 000 naliet met de opdracht daarmee de zorg voor Vlaardingen te blijven betalen.[12] Zo'n groot bedrag kon toen (1775) al niet meer in Vlaardingen worden beheerd! De voormalige pastorie wordt in die jaren bewoond door een zekere Nijkerk bij wie de bezoekende predikanten logeren.[13] Men oppert opnieuw de pastorale zorg voor Brielle en Vlaardingen te koppelen, maar 'hoezeer in vroeger tijd, toen het getal van Ledemaaten in Brielle en Vlaardingen nog wat grooter was', een combinatie 'object van deliberatie' was geweest, Vlaardingen was nu te klein geworden om daaraan te denken, temeer daar de gemeente 'oogenschijnlijk nog sterker op 't verminderen staande' was.[14] De vergrijzing sloeg toe. Vanaf 1760 schreef nu jaarlijks Jan Bleijenburg, tot 1791 gesecondeerd door Jan Arijensz(oon) Klos, met bevende hand, 'dewijl hunne jaaren zeer hoog klimmen', een zegenwens voor de Grote Vergadering om hun absentie te rechtvaardigen. Behalve dat in het rumoerige patriottenjaar 1787 'de verre afgelegen reijs en ook de gevaren', hun komst te Amsterdam niet toestonden, voerden zij elk jaar de bij uitstek Vlaardingse verontschuldiging aan: 'wijl hunne ampte het niet toeliet. Want Vlaaring(s) vloot in kort in see gaat steevenen waardoor het nu heel druk is'. De crisis in de haringvisserij klinkt in hun woorden door, wanneer zij in 1786 het uitzeilen voor de 15e juni melden, 'zoo dat het voor dien tijt hier veel te doen is, want dien nog iets kan doen genoodsaekt is te doen'. Dat sloeg op een leegloop naar de grote stad en gebrek aan werkkracht aan de Vlaardingse haven. Leegloop, trek naar de stad, was een van de redenen waarom de kleine remonstrantse gemeenten rond Rotterdam snel in ledental afnamen. Toch houdt Vlaardingen het nog langer vol dan Brielle, want in 1793 tekent Jacob Bleijenburg bij de predikant Cornelis Nozeman Junior voor ontvangst van zestien stoelen en enkele kerkboeken die van Brielle naar Vlaardingen verhuizen. De kerk in Brielle werd gesloten. Vlaardingen had nog ruim tien jaren te gaan.

Vanaf 1792 ondertekende Jacob Bleijenburg het soms fraai gecalligrafeerde excuusbericht samen met Johannes Zonneblom. De woordkeus verraadt dat tijdens de aanloop naar de stichting van de Bataafse Republiek (1795) onder remonstranten de hoop levend werd op een terugkeer van die ene vaderlandse protestantse kerk. Hun berichten spreken nu van 'de grootmaking van de Christelijke Broederschap' en op 13 april 1798 is er zelfs een ontroerende tekst verstuurd. Wij hebben dan in de Bataafse Republiek de staatsgreep van 22 januari 1798 achter de rug. De eerste Nederlandse *Grondwet* werd op 17

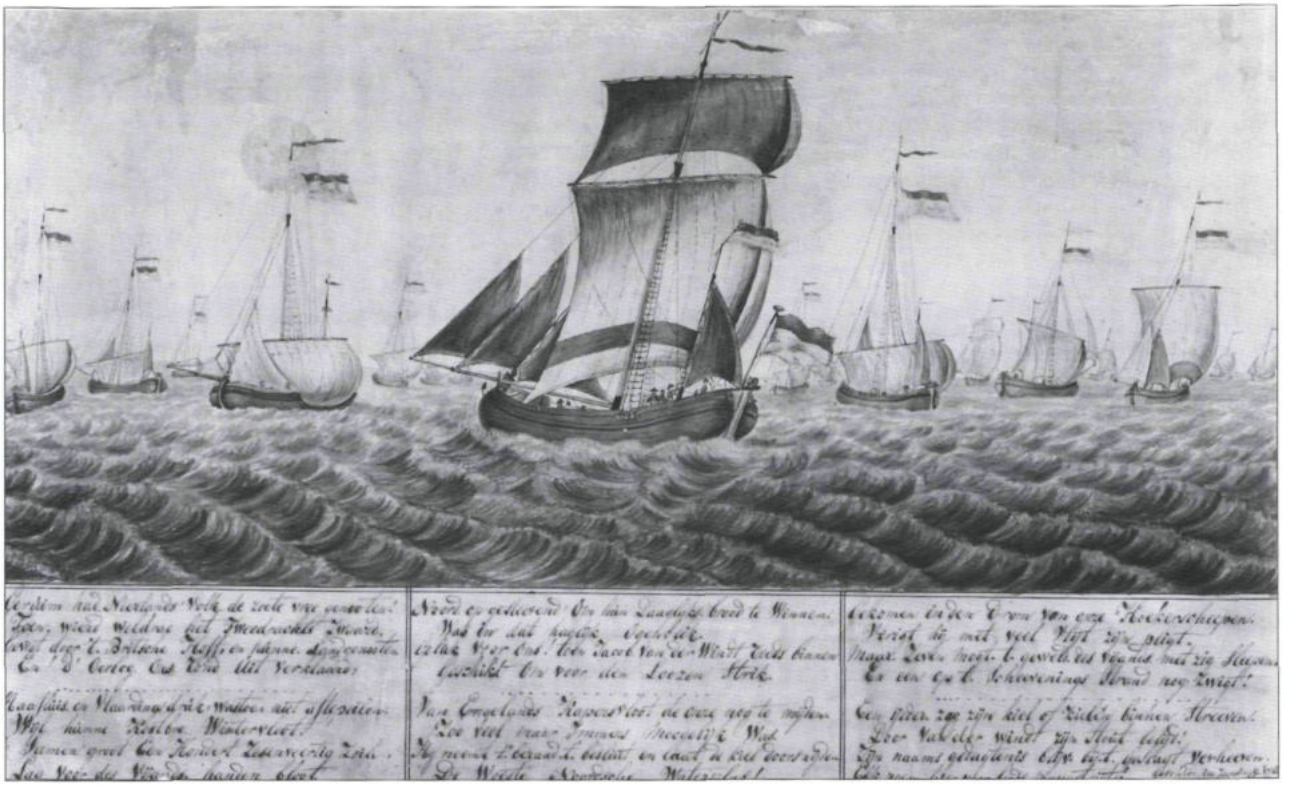

Het waarschuwen van de vissersvloten van Vlaardingen en Maassluis in 1781 ten tijde van de Engelse Oorlog. Een aquarel uit 1837 van Maartinus van der Burg.
(Collectie Stadsarchief Vlaardingen.)

maart 1798 aan het Binnenhof gepresenteerd door Jan Konijnenburg, hun hoogleraar van het remonstrants seminarium, die tot lid van het parlement was gekozen. Hij en enkele andere radicale patriotten, zoals de Leidse predikanten Boudewijn van Rees en Cornelius Rogge, maar ook hun Rotterdamse collega's Cornelis Nozeman Jr. en Pieter Weiland speelden in die dagen een belangrijke politieke rol aan het Binnenhof. Jacob Bleijenburg en Johannes Zonneblom schrijven te hopen dat de Grote Vergadering besluiten zal nemen 'tot de beste eindens, instandhouding der E(dele) Sociëteit en onzer goede zaak, de zaak van God, door onze Hoogeerwaardige Voorvaderen Grondslag gegeven, waare Helden onder 't Kruis des Geloofs zo onverschrokt hebben voorgestaan, manmoedig den strijd doorgestreeden en onwrikbaar standvastig zijn gebleeven der waarheid en hunne pligt'. In 1796 had de Broederschap een oproep aan alle predikanten, ouderlingen en gemeenten van protestantse kerken doen uitgaan met het voorstel, nu men in de Bataafse Republiek een nieuwe staatsvorm had – de eenheidsstaat - en de voorrechten van de publieke, gereformeerde kerk waren beëindigd, zich in een nieuwe verdraagzame kerk te verenigen. Na enkele jaren van discussie strandde dit initiatief. Het aardige van dat briefje uit Vlaardingen is, dat men eruit kan opmaken hoe in die kleine gemeente het historisch bewustzijn en de hoop op beter tijden met 'zuivere Broederschappelijkheid' altijd levend was gebleven.[16] De geringe kwantiteit had aan de kwaliteit van het remonstrantisme te Vlaardingen geen afbreuk gedaan.

Een preek van de jonge Cornelius Rogge

Het toeval wil dat wij van één der proponenten, die in Vlaardingen in de diensten voorgingen, een preek bezitten. Cornelius Rogge (1761-1806) liet ons een grote verzameling preken na.[17] Op één ervan staat genoteerd dat hij deze op 27 mei 1785 in Vlaardingen gehouden heeft.[18] Hij was in oktober 1783 afgestudeerd en had tijdens zijn verplichte proponentsjaar in dienst van vacante gemeenten eerst een half jaar in Dokkum gewerkt. Daarna kreeg hij vier maanden de Rotterdamse gemeente als uitvalsbasis, voordat hij in het einde van 1785 te Noordwijk beroepen werd. Hij deed zijn werk in Vlaardingen zo goed dat de Rotterdamse kerkenraad besloot hem een *bonus* van twintig ducaten toe te kennen.[19] Hoewel men zich zorgen maakte over Rogges gezondheid, constateerde men in de Amsterdamse kerkenraad dat hij zich in Dokkum en Vlaardingen dapper van zijn taken gekweten had.[20] Die opmerkingen laten zien dat Rogge in Vlaardingen meer werk verzette

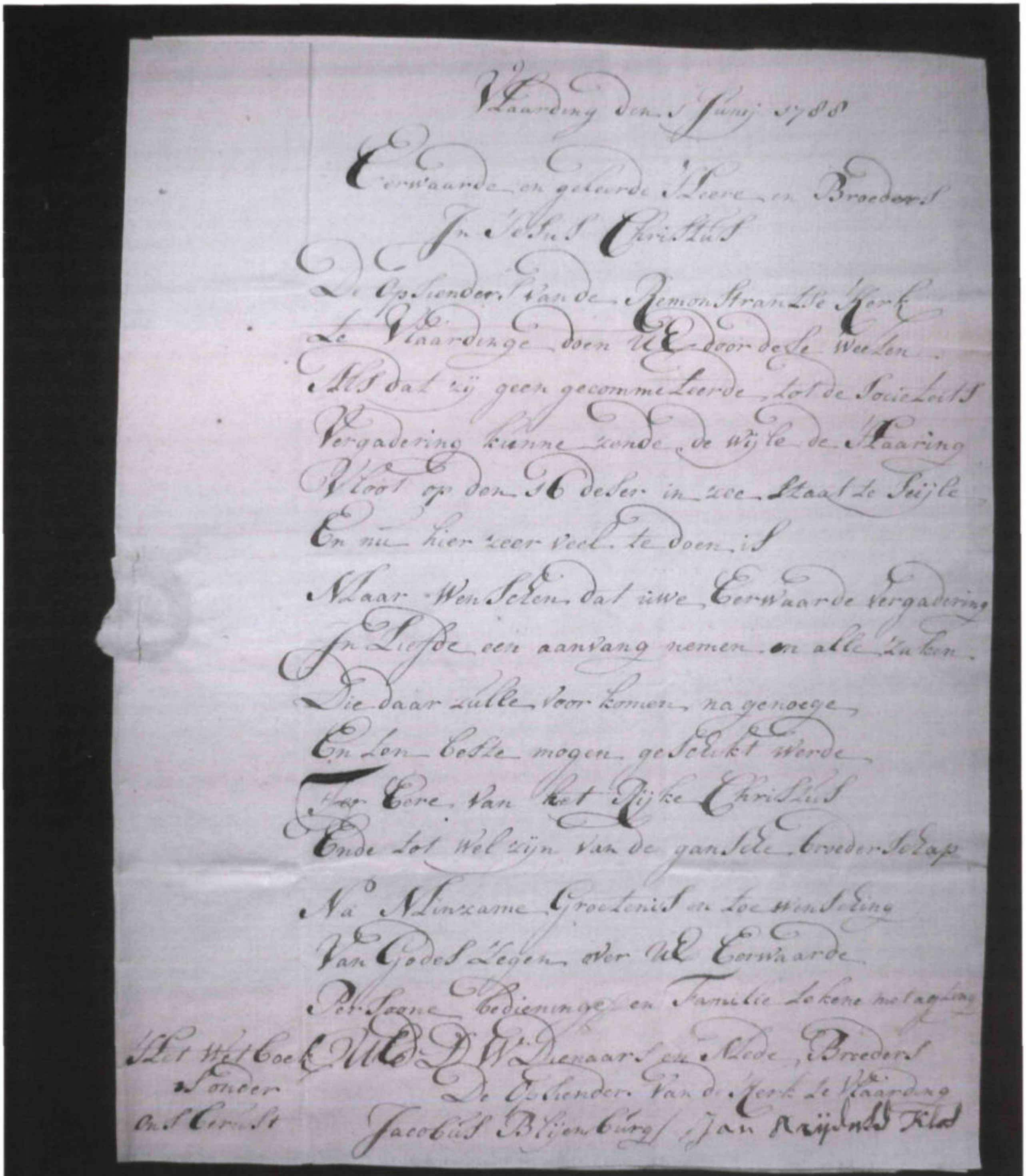

Vlaarding den 5 Junij 1788

Eerwaarde en geleerde Heere en Broeders
In Jesus Christus

De Opsienders van de Remonstrantse Kerk
te Vlaardinge doen UE door dese weeten
Als dat zij geen gecommitteerde tot de Societeits
Vergadering kunne zende de wijle de Haaring
Vloot op den 16 deser in zee staat te seijle
En nu hier zeer veel te doen is
Maar wenschen dat uwe Eerwaarde Vergadering
In Liefde een aanvang nemen en alle zaken
Die daar zulle voor komen na genoege
En ten beste mogen geschikt werde
Ter Eere van het Rijke Christus
Ende tot wel zijn van de gansche broederschap
Na minzame Groetenis en toewensching
Van Godes zegen over UE Eerwaarde
Persoone bedieninge en Familie tekene met agting
UEd D.W. Dienaars en Mede Broeders
De Opsienders van de Kerk te Vlaarding
Jacobus Blijenburg / Jan Krijndert Klad

Het wet Boek
sonder
ons [illegible]

dan die ene dienst leiden waarvan wij de preek bezitten. Hij zou weldra tot een van de belangrijke remonstranten uit de late Verlichting uitgroeien. Hij schreef theologische, politieke en historische werken die tot op heden de aandacht trekken.[21] Zijn voorstellen aan de Nationale Vergadering over de vernieuwing van de volksscholen hadden grote invloed op de wetgeving van 1801-1806. Hij werd naast zijn predikantschap te Leiden (1794-1806) in dienst van de Bataafse Republiek de redacteur van het eerste vakblad voor het onderwijs.[22] Hij overleed echter jong, in het jaar dat de gemeente te Vlaardingen de kerkdeuren sloot, in 1806.

De preek van proponent Rogge op 27 april 1785 had als onderwerp 'De voordelen van gebed en bekering' en als tekst *Jesaja* 55, verzen 6 en 7: 'Zoekt de Heere, terwijl Hij te vinden is; roept Hem aan, terwijl Hij nabij is. De goddelooze verlaate zijn weg en de ongerechtige man zijne gedachtenis en hij bekeere zich tot den Heere, zo zal Hij zich zijner ontfermen, en tot onzen God, want Hij vergeeft menigvuldiglijk'. Het was een bijzondere preek want hij werd gehouden op de jaarlijkse dank-, vasten- en bededag. Deze bededagen werden door de overheid vastgesteld en het thema van de predikaties in een officiële, ambtelijke brief toegelicht.[23] In de dagen dat er in ons land nog geen scheiding van kerk en staat was, konden de Staten-Generaal vanuit Den Haag kerken opdragen voor het heil van het land te bidden. Men kon zich daar als goede burgers niet aan onttrekken. Burgemeesters dienden erop toe te zien dat de diensten niet gestoord werden door 'allerley Handwerk en Neering, mitsgaders het Tappen, Kaatsen, Balspelen en diergelyke Exercitiën'. In de begeleidende brief omschreef de overheid de noden van de staat en de politieke situatie waarover Gods gunst moest worden afgesmeekt. In de achttiende eeuw was er een soort *consensus* gegroeid dat alle kerken en predikanten deze dienst aan het vaderland verschuldigd waren, een soort *civil religion*.[24] Maar juist in de jaren tachtig verdeelde de oorlog met Engeland (1780-1784) de geesten en kwamen er bezwaren om in de kerk het verlengstuk te zijn van een politiek waar bijvoorbeeld de patriottenpartij grote bezwaren tegen koesterde. Boudewijn van Rees, remonstrants predikant te Zwammerdam, gebruikte als eerste die verplichte bedestonden voor een protest tegen de overheid en tegen stadhouder Willem V. Ik sta hier niet als dienaar van het Woord Gods, maar als ambtenaar van de Staat, sprak hij tot zijn gemeente.[25] Ook theologisch rezen bij verlichte predikanten bezwaren tegen dit misbruik van het gebed en tegen deze verplichte politieke toespraken van de kansel.[26] Rogge, die tien jaar later, in 1795, bekendheid verwierf met zijn pamflet *De Godsdienst afgezonderd van den Staat*, geeft in deze preek van 27 april 1785 van geen bezwaar blijk.[27] Hij volgde het gewone gebruik in de kleine remonstrantse gemeente die voor deze bedestonde samenkwam. Rogge legde wel andere accenten dan in de Haagse biddagsbrief waren aangegeven.

De manier waarop Rogge preekte was eigentijds. Hij koos voor de zogenaamde synthetische methode, die aan het einde van de achttiende eeuw in zwang was gekomen. De predikant koos dan, in plaats van de bijbeltekst gedetailleerd uit te leggen, ervoor om één thema te bespreken en de bijbeltekst op dat onderwerp te betrekken.[28] Zo behandelde Rogge 'de voordelen van gebed en bekering' in drie delen, telkens in combinatie met de door hem gekozen passage uit *Jesaja* 55. De gemeente smeekte God dat Hij het vaderland zou verlossen van de onheilen die haar boven het hoofd hingen. Geloofde men nog zonder aarzeling dat God het gebed zou kunnen verhoren en dan gunstig zou ingrijpen? De biddagsbrief liet daar geen twijfel over. Deze sprak over God als 'van Hoogstd(eszelven) billyk ongenoegen tegen Ons, maar ook tegelyk van Z(yn) Allergunstigste bestiering, waardoor Hy Zyn beslissend oordeel over Ons, tot nog toe uitstelt', in afwachting van onze bekering. Even verder heette het van de tegenslagen die de Republiek ondervond: 'Dit alles komt ons zeker niet bij toeval over, maar van eene vertoorenende Voorzienigheid'.[29] Weldra zou de Verlichting bij die opvatting vraagtekens gaan plaatsen. Wij geloven wel in Gods Voorzienigheid, maar weten niet hoe deze werkt, schreven remonstranten een tiental jaren later. Rogge hield de gemeente voor dat troost en verlichting eerst voelbaar zouden worden, wanneer men zich op de geboden 'onzes Heilands' zou toeleggen. Hier gebruikte hij woorden uit een belofte die hij kort tevoren zelf had moeten ondertekenen. Proponenten verplichtten zich tot een 'matig, ingetogen, kuisch, zedig, naarstig, eerlijk, nederig en bescheiden' leven. Voor remonstranten was geloof gedrag. De gemeente zal instemmend hebben geknikt toen Rogge sprak over de hoop op herstel van de welvaart en 'alle geledene schade' aan 'Commercie, Fabrijken, Trafiquen, maatschappijen en visserijen'.[30] De oorlog met Engeland had armoede gebracht in Vlaardingen. Geen schip voer nog ter haringvangst de haven uit.[31]

Geen tijd voor de Grote Vergadering! De kerkenraad heeft het te druk met het uitvaren van de haringvloot.
Archief Remonstrantse Broederschap, Collectie Het Utrechts Archief

Een patriottisch geluid in een prinsgezinde vissersstad

Rogges voorkeur voor de patriottenpartij kon men beluisteren in zijn wens dat 'de constitutionele vrijheid gehandhaafd, de voorrechten (sc. van de steden) bevestigd, alle misbruiken (sc. van de regenten en stadhouder) geweerd, en de daaruit voortspruitende onheilen gelukkig tegengegaan' zouden worden. Weldra, in september van dat jaar 1785, zou zijn wens in vervulling gaan en moest de stadhouder door de politieke druk van de patriotten uit Den Haag naar Nijmegen uitwijken. In zijn preek herinnerde Rogge met tevredenheid aan het herstel van de betrekkingen met keizer Jozef II van Oostenrijk, die vanuit zijn Zuid-Nederlandse bezittingen de belangen van de Republiek dreigde te schaden. In tegenstelling tot de Haagse biddagsbrief vermeldde hij erbij dat die oorlogsdreiging was afgewend 'met de veelvermogende bemiddeling van

het Fransche Hof'. Zo was deze vriendschap met de Keizer nu hersteld en een teken 'van godlijke nabijheid'.[32] Dat verbond van de Republiek der Verenigde Nederlanden met Frankrijk, dat nu in aantocht was, was een politieke nederlaag voor Willem V, wiens sympathie bij Engeland lag. Van de voorbede, die in de biddagbrief voor het Huis van Oranje werd gevraagd, is in Rogges aantekeningen niets terug te vinden.[33] Sinds de controverse tussen Van Oldenbarneveldt en prins Maurits (1609-1619) waren remonstranten staatsgezind. Vele patriotten waren tegen een bevoorrechte kerk (de gereformeerde) en tegen bevoorrechte families (de Oranjes). Enige vermetelheid kan men de proponent Rogge met zijn optreden in het prinsgezinde Vlaardingen niet ontzeggen.
Was de remonstrantse gemeente er in de voorbije oorlogsjaren betrekkelijk goed afgekomen? Natuurlijk de ouderen hadden de bittere vruchten van de oorlog geproefd, stelde Rogge, anderen waren door overstromingen hun have en goed kwijt geraakt, weer anderen hadden armoede gekend of hadden persoonlijke verliezen te betreuren, 'nochtans wij, tenminste 't grootst gedeelte van ons, wij zijn verschoond gebleven. De grootste gevaren hebben wij tot nog toe niet gezien', constateerde Rogge. De prediker riep de gemeente op de handen uit de mouwen te steken, maar vooral 'ons hart van 's waerelds schijngeluk af te trekken en het alleen onzen Vriend en Hemelsche Vader' toe te wijden. In het slot van de toespraak vermaande hij tot zelfonderzoek, zodat men zich Gods ontferming waardig zou betonen en hoop mocht koesteren op vergeving van zijn misslagen. Er was in de hemel immers meer vreugde over het vinden van dat ene, verloren schaap dan over de negenennegentig in de kudde? Terwijl aan het begin van de preek nog gesproken werd van 'de allesregeerende Voorzienigheid' en van Gods 'onwaardige schepselen', kwamen aan het einde deze typisch remonstrantse accenten naar voren: geloof kenmerkte zich voor hen vooral door een zedelijk leven in navolging van Jezus.

De laatste remonstrantse ouderlingen van Vlaardingen
Wie waren de ouderlingen die al die jaren hun lantarens brandende hielden? Jacob Bleijenburg werd geboren in 1717 en stierf op 25 maart 1805, 88 jaar oud. Meer dan veertig jaar diende hij de gemeente. Hij was getrouwd met Cornelia van Adrichem en kuiper van beroep. Dat hij een zekere welstand genoot, mag blijken uit zijn nalatenschap. Hij liet zijn zonen Jan en Cornelis zijn woonhuis met erf aan de Fuijkstraat na en een huis met erf aan de Pepersteeg. Zijn bezit ging echter de fl. 2000,- niet te boven. Jan Arijenszoon Klos, de weduwnaar van Hermijntje Heusdens, overleed kinderloos in maart 1792. Onder zijn vijftien erfgenamen werd fl. 500,- verdeeld. Johannes Zonneblom was al evenmin in goede doen. Hij overleed op 28 februari 1806, 80 jaar oud, twee weken later gevolgd door zijn echtgenote Belia van der Lindt, 84 jaar. Kinderen lieten zij niet na. Dominee Frets regelde de begrafenis en de verkoop van hun spullen in het Boelhuis. Er was nog opbrengst uit een obligatie op 'de Plantage Driesveld in de colonie van Surinamen', zodat er nog ruim fl. 850,- onder neven en nichten te verdelen viel. De Sociëteit kreeg fl. 20,- terug van het bedrag dat Zonneblom ontvangen had 'voor het onthaal van vijf predicanten', hetgeen laat zien dat er tot het laatst aan de Kuiperstraat gepreekt werd! Er ging ruim fl. 5,- naar de kas der 'visserij-armen' en voor één gulden en zestien stuivers werd de laatste remonstrantse ouderling van Vlaardingen op 1 maart 1806 letterlijk door de klokken van de Grote Kerk op de Markt uitgeluid.[34]

Jacob Bleijenburg, waarvan wij zagen dat hij in 1757 voor het eerst ter Grote Vergadering toog, ondertekende tot na de eeuwwisseling, steeds moeizamer en inkt morsend, samen met Johannes Zonneblom de bekende excuusbriefjes. In 1804 tekende Zonneblom nog alleen, in 1805 met K. van der Chijs, het laatste gewone lid der gemeente. Johannes Zonneblom had in 1791 de Grote Vergadering om schadeloosstelling verzocht voor 'het nazien van pastorij en kerk'. Bovendien vroeg hij dat jaar voor 't eerst om 'een douceur' uit de kas der Broederschap. Sedertdien prijkte dit verzoek jaarlijks, merkwaardig genoeg zonder een bedrag te vermelden, op de agenda en onderhield de Sociëteit deze blijkbaar verarmde Vlaardingse ouderling. In 1805 liet Zonneblom de timmerman Pieter van den Berg nog een keer komen voor wat reparaties aan de kerk en Willem Pleysier heeft na de winter de dakgoten van kerk en pastorie schoongemaakt en dakpannen 'gerippereert'.[35] Daarmee had Zonneblom zijn loop volbracht. In 1806 berichtte Theodoor Frets aan de Broederschap dat 'door het afsterven van Johannes Zonneblom en deszelfs huisvrouw te Vlaardingen en het vertrek van deszelfs broeder aldaar naar Rotterdam er slechts één lidmaat te Vlaardingen is overgebleven, wiens verblijf aldaar nog zeer onzeker is, terwijl er zich zeer weinige waarschijnlijkheid opdoet dat er zich indertijd nieuwe leden zullen vestigen'. Ook de Schiedamse leden zijn gestorven. Frets stelde de Sociëteit voor het onroerend goed te verkopen.[36] Over Vlaardingen viel in 1806 in de Broederschap het zwijgen.[37] Frets liet de huisschilder Johannes Nuchteren in oktober 1805 de boel nog wat bijwerken voor de verkoop en trok nog enkele malen naar Vlaardingen om met hulp van K. van der Chijs de veiling voor te bereiden. De vertering voor deze commissie en de kosten van secretaris Verkade schoot hij voor. Deze fl. 80.- zou hij later bij de boekhouder van de Societeit te Amsterdam, J.J. Bijsterus Heemskerk, declareren. De tijden waren inmiddels slechter geworden door de Napoleontische oorlogen, de blokkade van de handel met Engeland en de stagnatie in de haringvangsten. In de Rotterdamse kerkenraad doen de predikant Frets, de ouderling Michiel Smits en de diaken Frets hun verslag: op de veiling is slechts fl. 1.350,-

De zaak der remonstranten is de zaak van God! Commentaar der kerkenraad Vlaardingen op het remonstrantse initiatief voor de ene protestantse kerk in de Bataafse Republiek.
Archief Remonstrantse Broederschap
Collectie Het Utrechts Archief

2.)

Eerwaardige, God Zalige en Zeer Geliefde Broeders
in J.C.

De opZienderen der RemonstrantscheKerk te Vlaardingen
Geven bij de Zen Reverentelijk aan de E. Societeit kennis,
datwegens hoogen ouderdom, en verdere Moverende redenen
geene gedeputeerden ter hunner E. Vergadering staan te
komen — Inwijlen wenschende dat de Verhandelings Stukken,
in den Brief van beschrijving gemeld, en alle verdere
voorkomende Zaken welke aldaar in overweging [illegible]
staan genomen, beoordeeld, en laatstelijk beslist te Zullen
werden, tot de beste eindens, en Standhouding der E.
Societeit, en onZer goede Zaak, de Zaak van God, door
onZe Hoogroemwaardige Voorvaderen, Grondleggeren,
waare Helden onder t Kruis des geloofs, Zo onderschrokt
hebben voorgestaan, Manmoedig den stryd doorgestreeden,
en onwrikbaar Zijn standvastig gebleeven, der Waarheid, en
hunnen pligt, Mogen uitlopen — de E. Vergadering in eene
Zondere Broederschappelijkheid aangevangen werden, en
ook in dien Zegen ten einde gebragt mogen Zien —

Naartoewinsching van den besten Zegen over uw Eerw:
Per Zoonen, Bedieningen, en Familien, ondertekenen Wij ons
met de volkomenste Hoog-agting, Eerwaardige, God Zalige
en Zeer Geliefde Broeders in J.C. uwe Eerw: D.W. Dienaars
en Mede Broeders Johs Zonneblom, en

Jakobus Kleijenburg

Vlaardingen den 13e April 1798.

P.S. het wetbook is nog bij Zonderlijk bij hun lieden berustende.

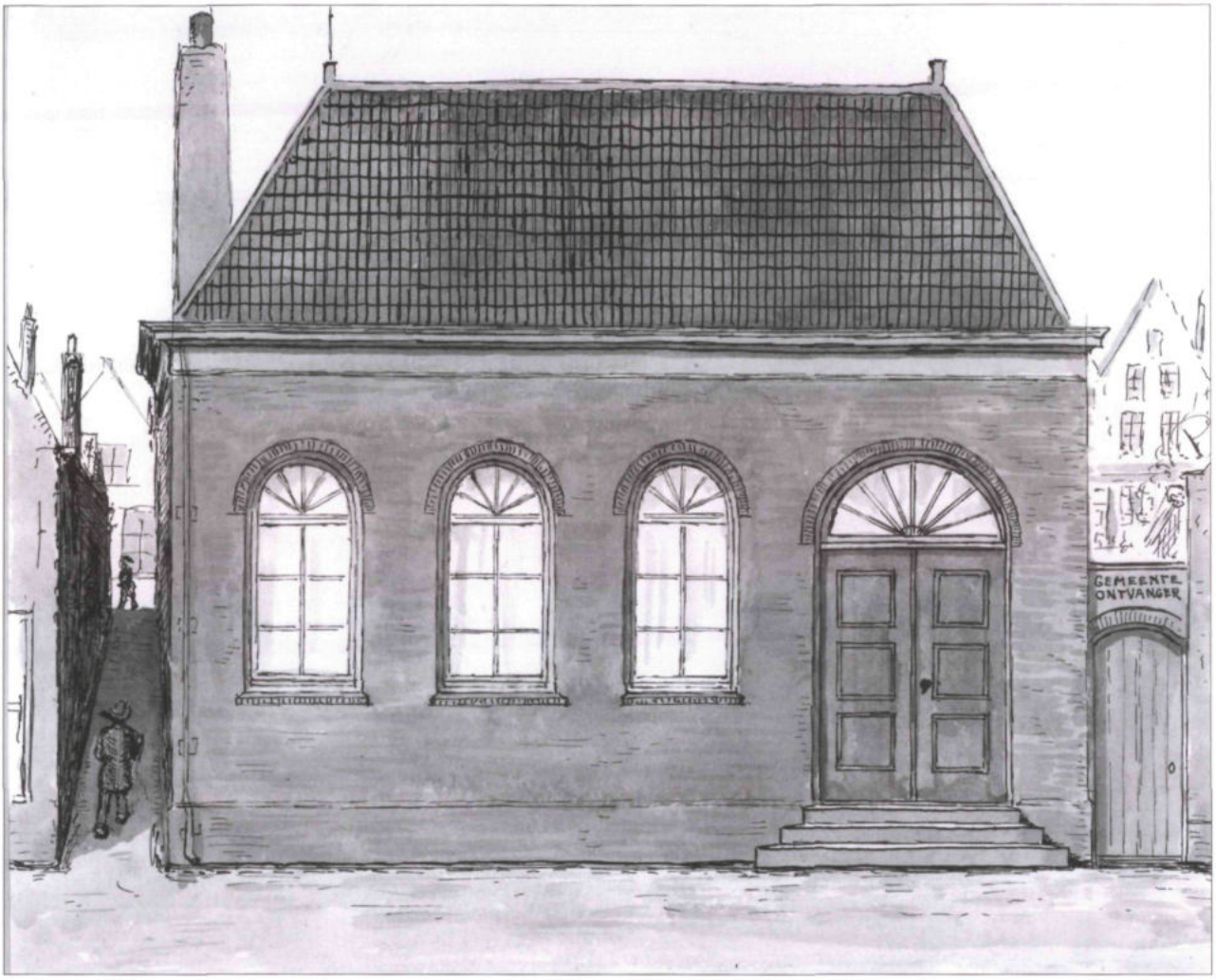

Het Zendingslokaal in de Kuiperstraat, hoek Lombardsteeg omstreeks 1885. Eerder stond hier een Remonstrantse kerk en later de Gereformeerde Noorder- of Kuiperstraatkerk.
Gewassen pentekening van A.Bijl Mz (circa 1930).
(Collectie Stadsarchief Vlaardingen.)

voor de Vlaardingse kerk en pastorie geboden. De heren in Rotterdam hebben blijkbaar weinig zicht op de omvang van de economische teruggang in Vlaardingen. Die kerk moet toch minstens fl. 3000,- opbrengen, is hun commentaar. Wanneer dat bij de afslag volgende week niet wordt gehaald, moet de commissie de verkoop nog maar even aanhouden, luidt hun aanbeveling.[38] Aldus geschiedt. Kan misschien de Sociëteit nog uitkomst bieden? Het mocht allemaal niet baten. Na enig loven en bieden werd het kerkgebouwtje uiteindelijk voor het luttele bedrag van fl. 1.150,- verkocht.[39] Tussen 1808 en 1811 werden nog nagekomen rekeningen en belastingen betaald, maar daarmee waren de laatste tekenen van de oorspronkelijke remonstrantse aanwezigheid in Vlaardingen uitgewist.[40]

De tweede remonstrantse gemeente dient zich aan (1908)

De invloed van de Verlichting op de theologie bleef doorwerken ondanks een periode waarin tussen 1813 en 1860 meer traditionele opvattingen in de kerken de boventoon voerden. In de tweede helft van de negentiende eeuw vond de religie- en bijbelkritiek uit de Verlichting een nieuwe bedding in de moderne theologie en in vrijzinnige organisaties. In 1881 ontstond zo te Vlaardingen een afdeling van de Nederlandse Protestanten Bond die deze vrijzinnigen bijeenbracht, omdat in de toenmalige Nederlandse Hervormde Kerk daarvoor geen plaats werd ingeruimd. De geschiedenis van 1619 leek zich te herhalen. In 1908 sloot deze inmiddels kerkhoudende NPB-

afdeling zich bij de Remonstrantse Broederschap aan. Een tweede remonstrantse gemeente in dezelfde stad als waarin de eerste gemeente van het oorspronkelijke toneel verdween, was in de geschiedenis van de Remonstrantse Broederschap een uitzondering. Dat gebeurde alleen in de twintigste eeuw nog in Nijmegen, waar de eerste gemeente al in 1727 verdwenen was.[41] Met de remonstranten van weleer was er echter één groot verschil. Hadden de 'oude' remonstranten steeds gepleit voor een brede kerk met een diversiteit aan opvattingen (belijdenissen) die in verdraagzaamheid met elkaar dienden te leven, na 1872 koos de Remonstrantse Broederschap voor de vrijzinnige theologie. Men zag dit als de enige weg om het christendom (en de Remonstrantse Broederschap) voor de nieuwe tijd te behouden. Er ontstond een breuk met het verleden. Sommige leden van de toenmalige Sociëteitsvergadering – meer dan dertig procent - meenden dat met dat besluit uit 1872 de oude remonstrantse idealen over boord werden gezet. Maar dat is een ander onderwerp.[42]

Remonstrantse kerk tijdens de restauratie in 1910, gezien van de Hoflaan.
(Collectie Stadsarchief Vlaardingen.)

Noten

[1] De bekers dragen als opschrift *Remonstrantsche Kerk tot Vlaerdingen in usum coenae domini 1737*; de schotel werd omstreeks 1741 geschonken door Kornelis Boom van Engelant (K.B.V.E.) wiens initialen met een vers van hem (?) erop staan gegraveerd. Joop Roest, *Vrije Vogels, de geschiedenis van de vrijzinnige protestanten in Vlaardingen* (Vlaardingen 1983), 13 (met afbeeldingen).

[2] Aan Frederik Froet gingen in de achttiende eeuw de volgende predikanten vooraf: Rudolf Nijpoort 1704-1708; Sebastiaan van der Lanen 1708-1710; Henricus Zwaarts 1711-1716; Petrus Westberg 1717-1719; Johannes de Goede 1720. Hij overleed in 1721.

[3] Simon Vuyk, *De dronken Arminiaanse Dominee, over de schaduwzijde der verlichte remonstranten* (Amsterdam 2002), 24.

[4] *Utrechts Archief*, 82 (Remonstrantse Broederschap), inv. nr. 4 Handelingen Grote Vergadering 1756.

[5] *Utrechts Archief*, 82, inv. nr. 88 Correspondentie.

[6] Een proponent is een afgestudeerd theoloog die nog geen beroep heeft ontvangen naar een vaste standplaats. Bij de Remonstrantse Broederschap waren proponenten verplicht tegen een geringe vergoeding een jaar in dienst van vacante gemeenten te werken.

[7] Simon Vuyk, *Verlichte verzen en kolommen, remonstranten in de letterkunde en tijdschriften van de Verlichting 1720-1820* (Amsterdam 2000), 146-167.

[8] In de tweede helft van de twintigste eeuw maakte een wijziging in de kerkorde een einde aan deze unieke, historische structuur die alle predikanten direct aan de centrale Broederschap committeerde.

[9] *Utrechts Archief*, 82, inv. nr. 4: 1734.

[10] W.H. Lenselink/A. Rot, *Professie doende van de remonstrantse religie, 375 jaar remonstranten in Amersfoort* (Amersfoort 1994).

[11] *Stadsarchief Vlaardingen*, Archief Remonstrantse gemeente, inv. nr. 6 Kerkboek 1756.

[12] *Gemeente Archief Rotterdam*, 326, archief Rem. Gemeente inv. nr. 9: 7 mei 1784. Th. Frets en J.P. van Ede van der Palts worden met de uitvoering van dit testament uit 1775 belast. Het vruchtgebruik gaat nog twee jaar naar ondergeschikten van Van der Heij. Wanneer die gestorven zijn, krijgen de nakomelingen daarvan nog één jaar doorbetaald om een juridisch steekspel te voorkomen.

[13] *Utrechts Archief*, 82, inv. nr. 89 Correspondentie: 1 juni 1776.

[14] *Utrechts Archief*, 82, inv. nr. 5 Handelingen resp. 1777 en 1785.

[15] Simon Vuyk, *De verdraagzame gemeente van vrije christenen, remonstranten op de bres voor de Bataafse Republiek* (Amsterdam 1995).

[16] *Utrechts Archief*, 82, inv. nr. 91 Correspondentie: 13 april 1798.

[17] C. Rogge, *Leerredenen*. Met een voorbericht van C.W. Westerbaan (Leiden 1808) uniek ex. in UBA. Daar ook Hss V C 36-38 *Preken* en Hss VI D 14-18 *Nagelaten leerredenen*. De preek *De voordelen van gebed en bekering* over *Jesaja* 55: 6 en 7 is band 14, nr. 6 van Hss VI D. Ook preken van Rogge in: *Knuttel* 22671 en 22741.

[18] Die datum moet op een vergissing van Rogge berusten: de biddag was door de Staten-Generaal uitgeschreven voor de 27e april 1785!

[19] *Gemeente Archief Rotterdam*, 326, Rem. Gemeente inv. nr. 9: 21.9.1786.

[20] *Gemeente Archief Amsterdam*, 612, Rem. Gemeente inv. nr. 7 (1785).

[21] Over Rogge, Simon Vuyk, *De verdraagzame gemeente van vrije christenen*, 44-49, 58-75, 316-318.

[22] Simon Vuyk, 'Cornelius Rogge in zijn *Bijdragen betreklijk den staat en de verbetering van het schoolwezen 1800-1806*' in: id., *Verlichte verzen en kolommen*, 229-243.

[23] N.C. Kist, *Neêrlands Bededagen en Biddagsbrieven* (Leiden 1849) II, 461: nr. 437 biddagsbrief 27 april 1785.

[24] Peter van Rooden, 'Dissenters en bededagen, 'civil religion' ten tijde van de Republiek' in: *Bijdragen en mededelingen betreffende de geschiedenis van Nederland* 107 (1992), 703-712.

[25] B. van Rees, *Zestal kerkelijke redevoeringen, gedaan op de bedestonden in het jaar 1782* (Amsterdam 1782).

[26] Zo preekte de Rotterdamse lutherse predikant F.J. Scheffer op 2 september 1782 over *Bedenkingen over den oorlog als zijnde niet altijd een kenmerk van 's Volks groote zonden en Gods straffende Voorzienigheid*, terwijl ook van de doopsgezinde Daniël Hovens te Leiden dergelijke geluiden bekend werden. Niet toevallig gaat het hier om predikanten uit de kleine, getolereerde kerken.

[27] C. Rogge, *De Godsdienst afgezonderd van den Staat of proeve over de noodzaaklijkheid der vernietiging van alle heerschappij van den godsdienst in eene vrije burgermaatschappij. Opgedragen aan de aanstaande Nationale Conventie der Nederlandsche Republiek door een Vriend van Vrijheid, Gelijkheid en Godsdienst* (Leiden 1795) (*Knuttel* 22551). De Bataafse Republiek kondigde op 5 augustus 1796 de scheiding van kerk en staat af. Alle kerken kregen nu gelijke rechten. De gereformeerde kerk verloor de bescherming van de staat.

[28] Voor preken in de achttiende eeuw: J.J.Bosma, *Woorden van een gezond verstand, De invloed van de Verlichting op de in het Nederlands uitgegeven preken van 1750-1800* (Nieuwkoop 1997).

[29] N.C. Kist, *Neêrlands Bededagen* II, 461 en 462/63.

[30] In dit citaat uit de biddagsbrief veranderde Rogge toepasselijk 'veepest' in 'visserijen'!

[31] Na het uitbreken van de oorlog met Engeland tegen Kerstmis 1780 ontsnapte de buitengaats verkerende Vlaardingse vissersvloot, na gewaarschuwd te zijn door een schuit met vrijwillige bemanning o.l.v. Jakob van der Windt, grotendeels aan de Engelse marine, hetgeen aanleiding gaf tot een bijzondere kerkdienst in de Grote Kerk aan de Markt: *Leerrede over de CXXIVsten Psalm te Vlaardingen den 4den van Grasmaand in eenen dank- en bedestonde uitgesproken bij gelegenheid van de behoudene aankomst van de Vlaardingsche visvloot na de vredebreuk met Engeland door H.H. Viervant* (Utrecht 1781). Van der Windt ontving een onderscheiding.

[32] Op 8 november 1785 zou te Fontainebleau een verdrag met Keizer Jozef II worden getekend; twee dagen later kwam in diezelfde plaats een bondgenootschap met Frankrijk tot stand.

[33] De biddagsbrief van 27.4.1785 schreef voor: 'Desgelijks behooren wij ernstig te bidden voor de Pers.(oon) van Z.(ijne) Doorl.(uchtige) H.(oogheid), den H.(eer) Pr.(ins) van O.(ranje) en Nassau, Erf-Stadh.(ouder), dat het God behaage Z.(ijne) H.(oogheid) al het noodige te verleenen tot het gelukkig vervullen van alle die gewigtige Bedieningen, welken Z. H. tot 's Lands Welzijn en tot voorstand en hand.(having) van een's iegelyks Voorregten, zijn aanbetrouwd, om alzoo door eene loff.(elyke) Medewerking met 's Lands vaderen te deelen in de dankbaarheid van een vry en welbestierd Volk. Alsmede voor H.(are) Kon.(inklijke) H.(oogheid, de Princesse van Or.(anje). etc.' N.C. Kist *Neêrlands Bededagen*, II, 465.

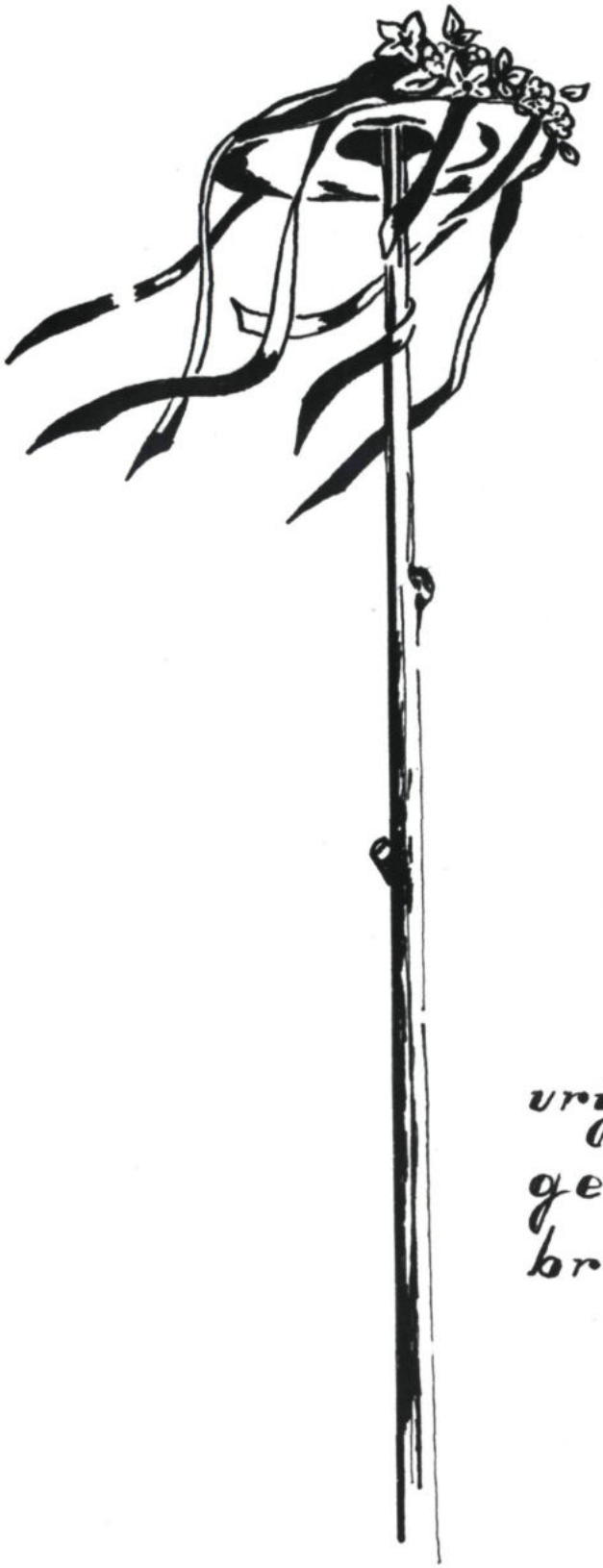

[34] *Stadsarchief Vlaardingen*: gegevens ontleend aan begrafenisregisters en notariële archieven.

[35] *Stadsarchief Vlaardingen*, Archief remonstrantse gemeente, inv. nr. 15.

[36] *Utrechts Archief* 82, inv. nr. 6.

[37] In verschillende publicaties wordt 1810 aangegeven als het jaar waarin de gemeente verdween. Hoewel na 1806 nog enige zakelijke transacties plaats grepen, lijkt mij het jaar 1806 voor het einde van de remonstrantse gemeente Vlaardingen meer correct omdat toen de kerkenraad ophield te bestaan en er geen samenkomsten meer plaatsvonden.

[38] *Gemeente Archief Rotterdam* 326, inv.nr. 11: 9 en 21 augustus 1806.

[39] Joop Roest, *Vrije Vogels, de geschiedenis van de vrijzinnig protestanten in Vlaardingen* (Vlaardingen 1983), 21

[40] In W.J. van der Vlis Mzn., *Vlaardingen, dertien eeuwen kerkgeschiedenis* (Vlaardingen 1992), 98 staat een tekening van het kerkgebouw aan de Achterweg, later Kuiperstraat/hoek Lombardsteeg uit 1859. De Afgescheidenen hadden toen de drie woninkjes, die na 1810 in het kerkje waren ingebouwd, weer teruggebracht tot een kerkgebouwtje dat vrijwel identiek met dat der remonstranten moet zijn geweest. Later werd het afgebroken en bouwde men er een nieuwe kerk die op haar beurt in de twintigste eeuw plaatsmaakte voor een winkelcentrum. In W.C. den Breems, *Kerkgebouwen in Vlaardingen* wordt de plaats aangeduid op pag. 13, 14 en 46.

[41] Bij de opheffing in 1727 nam de magistraat de bezittingen in beslag. Jarenlang procederen mocht in de achttiende eeuw niet baten. Maar in de twintigste eeuw erkende de Nijmeegse gemeenteraad de 'wandaad' en restitueerde een bedrag waarvan de gemeente te Nijmegen het nu nog bestaande kerkje bouwde.

[42] Zie voor deze periode: Tjaard Barnard, *Van verstoten kind tot belijdende kerk. De Remonstrantse Broederschap tussen 1850 en 1940* (Amsterdam 2006).

vrijheid,
gelijkheid,
broederschap.

De vrijheidsboom te Vlaardingen in 1795. Fantasietekening in Oost-Indische inkt door R. Marsman (1955)
(Collectie Stadsarchief Vlaardingen.)

Anneke Maat-Grijsen

Kroniek van Vlaardingen 1958

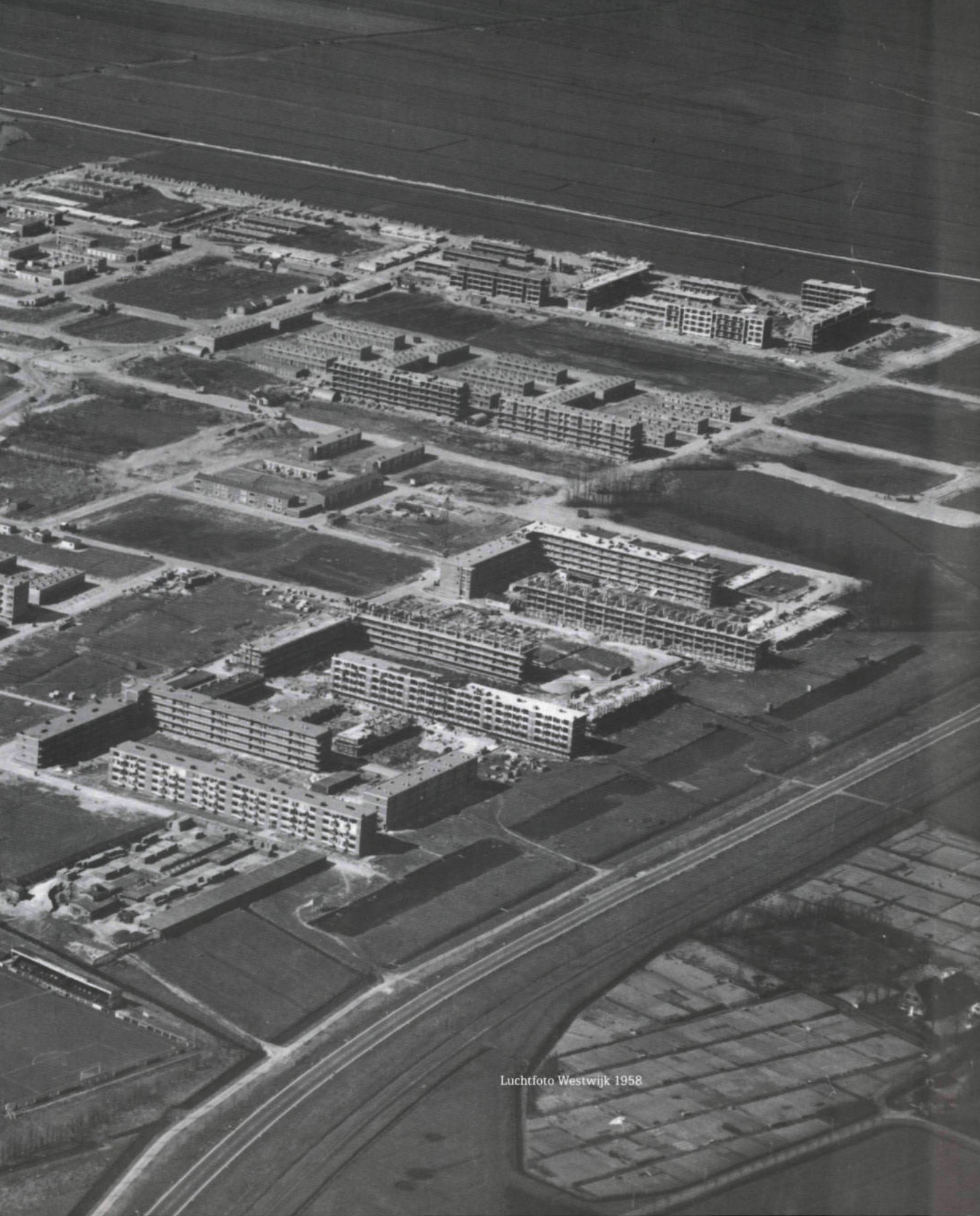

Luchtfoto Westwijk 1958

Januari

1 Aantal inwoners 64.087.

Het Gemeentelijk Centraalbureau voor Huisvesting in de Lijnstraat is opgeheven en ondergebracht bij de eerste afdeling van de gemeentesecretaris.

K. ten Kate benoemd tot bedrijfsarts van de Eerste Nederlandsche Coöperatieve Kunstmestfabriek, de N.V. Fabriek voor melkproducten en voedingsmiddelen Hollandia, de N.V. Gerfa Gereedschappenfabriek en Havenbedrijf Vlaardingen Oost.

K. Struijs doet zijn timmerbedrijf in de 2e Maasbosstraat over aan C. Witberg.

2 Ter gelegenheid van het 40-jarig lidmaatschap van hun voorzitter A. van Minnen voeren de leden van C.J.V. Liefde en Vrede 'Gijsbrecht van Aemstel' en 'Thomasvaer en Pieternel' op.

Voor de ophoging van de Westwijk is het duizendste schip met een lading zand gearriveerd in de Oude Haven. Sinds 19 maart 1956 is 650.000 m^3 aangevoerd.

Motormonteur J. Hulsman raakt te water bij het verrichten van werkzaamheden op de motortrawler VL 153 Liesje & Rutger. Hij wordt gered door monteur M. Schouten.

3 Meubelfabriek De Berk in de Willem Beukelszoonstraat uitgebrand.

Het echtpaar P. van Eijsden 50 jaar getrouwd.

5 Mr. E.K. van Beek, oud gemeentesecretaris, overlijdt op 65-jarige leeftijd. Hij was gemeentesecretaris van 1919 tot 1945.

6 Wethouder H.K. van Minnen opent de Openbare kleuterschool De Paddestoel aan de Meidoornstraat.

In verband met kapitaalschaarste geven Gedeputeerde Staten geen goedkeuring aan het raadsbesluit om f 69.150 beschikbaar te stellen voor het installeren van geisers in gemeentewoningen in de buurten Wetering en Lage Weide.

7 Viering 85-jarig jubileum Toneel- en Letterlievende Vereniging Varia met een opvoering van Shakespeares 'De getemde Feeks'.

Dr. J. van der Grient, inspecteur van het gevangeniswezen te 's-Gravenhage, spreekt voor de Politie Sport- en Ontspanningsvereniging over 'Opvoeding in deze tijd'.

9 Ir. C.H. Buschmann, voorzitter van de Kamer van Koophandel en Fabrieken voor de Beneden-Maas, houdt zijn nieuwjaarsrede. De Kamer van Koophandel bestaat 50 jaar.

Een woning aan de Steijnstraat 29 is uitgebrand.

10 De VL 7 Ada, schipper Piet Keus, van de N.V. Zeevisserij Maatschappij Holland is in de Ierse haven Dunmore aan de ketting gelegd vanwege een aanvaring in december 1957 met een Iers vissersschip, waarbij schade is ontstaan. Het schip wordt vrijgegeven na het storten van een waarborgsom.

10-12 Filmvertoning 'De Naakte Oorlog' (Victory at Sea) in het Luxortheater.

Installatie van kegelclub de Romein met 17 leden.

De slagerij van D.J. de Jong aan de Verheystraat 1-3 is gemoderniseerd. Nieuw is de afdeling zelfbediening voor conserven.

11 De Vlaardingse Politiehonden Vereniging De Speurder viert haar eerste lustrum.

Opening van de Openbare kleuterschool de Paddestoel (6 januari) (Collectie Stadsarchief Vlaardingen.)

In de Babberspolder slaat het paard van melkhandelaar V. op hol. De expeditieknecht W.Boog uit de Begoniastraat weet met zijn vrachtwagen het dier de pas af te snijden. Er is geen schade.

13 Aan de Schiedamseweg is het bureau voor Kerkelijke Sociale Arbeid van de Nederlands Hervormde Gemeente gevestigd.

14 C. Hoogendam 40 jaar in dienst bij Pakhuismeesteren N.V. te Rotterdam.

15 Ds. G. Aalbersberg spreekt voor de plaatselijke afdeling van de Ned. Chr. Vrouwenbond over 'Het geloof en zijn moeilijkheden'.

16 In aanwezigheid van ds. F. Slomp (in het verzet bekend als Frits de Zwerver) houden de vereniging van oud-verzetsstrijders L.O.- L.K.P. Vlaardingen, het Westland en de Nederlandse Vereniging van Ex-Politieke Gevangenen, een reünie in de Harmonie.

L. Geluk, dienstkringleider van de kring Vlaardingen, 40 jaar in dienst bij de P.T.T.

Wegens stadssanering zijn gesloopt de Brood- en Banketbakkerij De Zon aan de Kuiperstraat, hoek Hofjesstraat van C.L. van den Berg en de voormalige Broodbakkerij van A.P. Man in 't Veld aan de Daijer, hoek Vleersteeg.

17 J. van Vierzen viert zijn 99ste verjaardag. Hij is de oudste inwoner van Vlaardingen.

Personeelsvereniging A. de Jong viert haar 10-jarig bestaan met de opvoering van een toneelstuk in Muzanda.

De Christelijk-Historische Kiesvereniging start haar verkiezingsactie voor de gemeenteraad met een forumavond en het vertonen van de nieuwe versie van Jan Schapers film 'Vlaardingen koerst op morgen'.

7-18 Festiviteiten ter gelegenheid van het 20-jarig bestaan van de buurtvereniging 'Jacob van Dijkstraat'.

18 De combinatie van Vlaardingse Personeelsverenigingen viert haar tweede lustrum met de vertoning van het stuk 'Het Mannion Mysterie' door de toneelgroep van Sunlight en zang door de Caltex-koren.

Feestavond V.R.C. De Coureur in het Volksgebouw. Aan K. Gog wordt het erelidmaatschap toegekend.

19 Ds. H.A. Visser, bekend door zijn radiopreken, houdt een jeugddienst in de Nieuwe Kerk aan de Binnensingel.

20 Carillonconcert ter gelegenheid van de viering van de verjaardag van prinses Margriet.

Demonstratie van Goggomobil door C. van Roon's autobedrijf.

Naast onze bekende merken, hebben wij nu ook het dealerschap op ons genomen van de GOGGOMOBIL

De Goggomobil is de zuinige, vierwielige Duitse auto, waarvan U al zoveel gehoord en gelezen hebt — de auto die zó vast op de weg ligt, dat hij niet om kan slaan. De gehele constructie is er op gebaseerd, met zo weinig mogelijk materiaal en een zo klein mogelijke luchtweerstand (want de luchtweerstand bepaalt het benzine-verbruik) een volwaardige auto te maken! De reeds vele Goggomobils, die thans op de weg zijn, hebben bewezen, dat deze opzet volkomen gelukt is.

De Goggomobil is nl. geen verkleinde grote auto, maar een vereenvoudigde auto

Dit verklaart ook de prijzen, nl. reeds v.a. **f 3.720,-** incl. verwarming

Dealer:

C. van Roon's Autobedrijf

2e v. Leyden Gaelstraat 18 - Vlaardingen
Tel. 3600-3601

22 B(escherming) B(evolking)-oefening in de wijken van de A-Kring (Rotterdam, Schiedam en Vlaardingen). Burgemeester mr. J. Heusdens, lid van de kringraad, spreekt in de Rotterdamse Ahoyhal de noodwachters toe.

Sneeuwjacht.

Tijdens de ledenvergadering van de V.V.D. in 't Reedershuys, wordt J. van Toor Hzn. gekozen tot lijstaanvoerder.

23 J.J. Zijlstra uit IJmuiden spreekt voor de leden van de Redersvereniging Vlaardingen met als onderwerp: 'Wordt de Noordzee overbevist?'

24 Propaganda-avond voor liefhebbers van zangkanaries door de Ned. Bond van Vogelliefhebbers in de bovenzaal van café-restaurant Mes.

25 Ir. B. Wilton, voorzitter van het pensioenfonds van de werf Wilton-Fijenoord, reikt aan de eerste bewoners van een complex woningen aan de Van Viandenstraat in de Westwijk de huissleutels uit.

Met een monsterzege op Dynamo worden de W.I.K.-dames kampioen.

26 In de Remonstrantse Kerk een bijeenkomst waar afscheid wordt genomen van het echtpaar Bergsma-Schuil, korpsofficieren van het Leger des Heils.

27 M. Brilleman te 's-Gravenhage benoemd tot directeur van de harmonievereniging H.V.O.

29 De Gemeente maakt een kosteloze inenting tegen pokken mogelijk.

30 Installatie van de majoors D. Bergsma en C.J.Bergsma-Reitsema in de zaal van het Leger des Heils in de Baanstraat.

31 Carillonconcert en optreden van de Dutch Swing College Band ter gelegenheid van de verjaardag van Prinses Beatrix.

Op het bouwterrein aan de Sportlaan is een luchtdoelgranaat opgegraven.

Het Rijk leent de gemeente Vlaardingen 2 miljoen gulden voor de bouw van een nieuw ziekenhuis op het terrein ten noorden van de Wilhelminasingel tussen de Vaart en de Holyweg. Het ziekenhuis krijgt een capaciteit van 372 bedden.

Voorstel om de nieuwe weg nabij de Kethelweg te vernoemen naar de onlangs overleden oud-burgemeester A. van Walsum. Tevens voorstel om de naam Raadhuisstraat in het voormalige Vlaardinger-Ambacht te veranderen in Jan Ligthartstraat en het gedeelte van de Parallelweg ten zuiden van de spoorbaan de naam Deltaweg te geven .

Februari

1 Nieuwjaarsfestival in de Stadsgehoorzaal voor het Vlaardings Kunst Centrum. Het Ballet der Lage Landen voert de 'Notenkraker' op. Daarna dansen in de Harmonie. In de wandelgangen speelt het trio Pim Jacobs.

Jaarlijkse feestavond supportersvereniging V.F.C. in Muzanda. Het Vlaardingse acrobatenduo The Crocksons treedt op.

2 Een kerkdienst in de Remonstrantse Kerk aan de Hoflaan krijgt een bijzonder karakter door medewerking van bazuingroep C.J.M.V.

3 Aan de Technische Hogeschool te Delft zijn A. van der Drift en L. Maat geslaagd voor het examen van scheikundig ingenieur.

4 Voorstelling 'Veel leven om niets' van W. Shakespeare door de Haagse Comedie voor de Stichting Culturele Kring in de Stadsgehoorzaal. Met Jules Croiset, Maria de Booy en Joris Diels.

5 Bij de bouw van de Van Hogendorpflat is het hoogste punt bereikt. Het imponerende bouwwerk is 32.50 m hoog.

C.N.V.-familieavond in de Stadsgehoorzaal met medewerking van de Chr. toneelvereniging Animo.

6 De gemeenteraad besluit met algemene stemmen tot de bouw van een nieuw ziekenhuis. De kosten zijn geraamd op 17 miljoen gulden.

Burgemeester Heusdens slaat de eerste paal voor een fabrieksgebouw van de N.V. Deltachemie op een terrein naast de Eerste Ned. Coöp. Kunstmestfabriek.

Mevrouw Heusdens-Mansholt benoemd tot erelid van de plaatselijke afdeling van de Ned. Vereniging van Huisvrouwen. H. A. Bleeker-van Styrum volgt haar op als presidente.

C. Lambrechts vestigt zich als huisarts in de Hugo de Grootstraat.

De driejarige Johannes van der Valk is in de Falckstraat onder een auto gekomen en aan zijn verwondingen overleden.

Ds. E.A. van Es uit Rotterdam spreekt voor de plaatselijke afdeling van de Ned. Chr. Vrouwenbond over de verhouding tussen man en vrouw als levenspartners in de moderne samenleving.

Feestavond van buurtvereniging De Geus (Bleekstraat, Dwarsbleekstraat en Ida Maria de Raathstraat) met een optreden van toneelgezelschap O.V.U.

7 De stichting Tuberova begint met het derde bevolkingsonderzoek op T.B.C.

De Vlaardingse Glas- en Verfhandel A. Vermeer Az. bestaat 75 jaar.

Ter gelegenheid van het 40-jarig ambtsjubileum van ds. D. Driessen is er een herdenkingsdienst in de Chr. Gereformeer-

de Kerk in de Emmastraat. Aangeboden wordt een ontwerp voor een gebrandschilderd raam van glazenier De Goot uit Dordrecht.

8 Nationale judowedstrijden in de Stadsgehoorzaal. Anton Geesink wint.

Opgericht een afdeling van de Anti-Revolutionaire Jongeren Studieclub voor de wijken Ambacht en Babberspolder.

9 Het Russisch-Oekraïnisch Koorgezelschap Wesjolie Rebjata treedt op voor leden van de plaatselijke afdeling van het Instituut voor Arbeidersontwikkeling.

Avond voor verloofden in het R.K. verenigingsgebouw aan de Markgraaflaan. Dat wil zeggen, zij die verkering hebben met toestemming van de ouders.

10 Openbare bijeenkomst 'Kerk en Vrede' in gebouw Obadja. Ds. Mulder spreekt over 'Waarom ben ik lid geworden van Kerk en Vrede'.

Delflandsesluis (19 februari)
(Uitgave J. Sleding N.V. Amsterdam; collectie Stadsarchief Vlaardingen)

Binnen van de treilvisserij: VL 190 Koningin Wilhelmina, f 8.650; VL 121 Willem, f 23.840; VL 97 Prinses Juliana, f 7.710 en VL 197 Noordster, f 8.720.

11 Middagschoolconcert van de Koninklijke Militaire Kapel in de Stadsgehoorzaal onder leiding van majoor Rokus van IJperen.

Een 24-tal leden van de Vlaardingse Slagersfederatie laat in zaal Concordia zien wat ze hebben geleerd tijdens een zeven weken durende cursus op de Slagersvakschool.

12 J. 't Lam krijgt een erelidmaatschap van een Duitse zwemclub.

P.v.d.A.-afdeling Vlaardingen laat grootbeeld TV plaatsen in het Volksgebouw om gezamenlijk naar de uitslagen van de landelijke enquête en reacties hierop te kijken.

13 Wethouder T. de Bruin opent in de Van Wesembekestraat het (nood) winkelcentrum Westwijk met Sigarenmagazijn Berco, Den Boer en van der Houwen brood en banket, Slagerij G.F. Herlaar, De Vitaminebron voor groenten, aardappelen en fruit van D. Kastelijn, bestelcentrum N.V.Kolenbron

Trawler Alsace te water gelaten (21 februari)
(Foto Fotobureau J. Klaver Rotterdam; collectie Stadsarchief Vlaardingen)

van de Vlaardingse kolen- en oliehandel, A. v.d. Pol & Zn. zuivelprodukten en levensmiddelen en drogisterij H.J.M. de Vette.

14 Na het slaan van de eerste paal voor een aantal etagewoningen in de Vettenoordsepolder spreekt wethouder De Bruin over de woningbouw in de particuliere sector.

16 Theo Kool wint het Zuid-Hollandse judokampioenschap in de kyugraad.

17 Wethouder Van Minnen opent de Rembrandtschool gevestigd aan de Groen van Prinstererstraat. Het is de tweede openbare ULO-school. Kunstenaar Leen Droppert geeft een toelichting op het door hem gemaakte beeldje van een fluitspelend jongetje.

J.M. Snijders is toegelaten tot de evangeliebediening in de Nederlands Hervormde Kerk.

17-21 Derde inenting van kinderen met een antipoliovaccin. Vlaardingen is de eerste gemeente waar de inenting van een groot aantal kinderen met dit vaccin is voltooid.

18 Carillonconcert door Cor Don ter gelegenheid van de viering van de verjaardag van prinses Marijke.

Ter gelegenheid van het 40-jarig bestaan van de plaatselijke afdeling van de Christelijke Metaalbedrijfs Bond is er een feestavond in de Stadsgehoorzaal. C.M. van der Boogert krijgt de gouden CNV-speld.

19 De Delflandsesluis gesloopt. De eerste paal is geslagen voor de nieuwe sluis.

Onder leiding van C. Verhoeff-Torn voert het kinderkoor Jong Leven de operette 'Lia' op in de Harmonie met medewerking van het Vlaardings Jongenskoor.

2 Wethouder G. Walstra opent in de Pniëlkerk het Bureau van de Commissie voor Huishoudelijke- en Gezinsvoorlichting. Mevr. Heusdens-Mansholt is afdelingsvoorzitter.

De trawler Alsace, een zusterschip van de Maria Christina, is te water gelaten. De trawler is gebouwd op de werf I.S. Figee N.V.

Vrouwenwereldgebedsdag in de Pniëlkerk met als onderwerp 'Het brood des levens'.

22 W. Paalvast is, met een onderbreking van vier jaar militaire dienst in Indonesië, 12½ jaar in dienst van Motorhome Henk Vink.

De judoclub Vlaardingen wint in Rotterdam het Zuid-Hollandse kampioenschap in de kyugraden.

24 In samenwerking met Maison Tiny hoeden, Lengkeek tassen en J.J. Sluis byoux houdt de firma Bracco C.V. een modeshow met Franse mannequins in de Harmonie.

25 Sneeuwjacht.

P. van Witzenburg, ontsmetter eerste klas, is 40 jaar in gemeentedienst en onderscheiden met de eremedaille in brons, verbonden aan de Orde van Oranje-Nassau.

26 Deurwaarder G.L. Sprenkelink neemt tijdens een speciale zitting van het Kantongerecht te Schiedam afscheid. Hij heeft de functie vervuld sinds 1928.

Opening van wijnhandel De Wingerd in de Van Wesembekestraat.

Boekenweekavond in de Stadsgehoorzaal onder de titel 'Weet je nog wel....'. De boekhandelaren A.P. Boekwinkel, A. den Draak, N. Hoogland, Oosterboekhandel en A. Pontier namen deel aan de avond.

27 De Nederlandse Reisvereniging geeft in De Harmonie een filmavond over Italië. Dr. L. van Egeraat spreekt de aanwezigen toe.

28 De gemeenteraad stelt de gemeente- en bedrijfsbegrotingen voor het jaar 1958 zonder hoofdelijke stemming vast en keurt de begrotingen goed van de gemeentelijke instelling voor Maatschappelijk zorg, de Stichting Stadsgehoorzaal en van de Stichting Algemeen Ziekenhuis. Onder het motto 'Harmonie tussen wonen en werken' wordt de stadsuitbreiding besproken tegen de achtergrond van de bestedings- en investeringsbeperking. De subsidiëring van kerkbouw en militaire tehuizen is een belangrijk onderwerp bij de gehouden beschouwingen.

De productschapsprijs 1957 voor de aangevoerde en best verzorgde gezouten haring is toegekend aan schipper A. Rog van de VL 153 Liesje en Rutger van de N.V. Kornaat's Handelmaatschappij.

Voor het Vlaardings Kunst Centrum treden Wim Sonneveld, Conny Stuart en Joop Doderer op in de Stadsgehoorzaal met het cabaretprogramma ' A la carte'.

De totale opbrengst van de collectebusjes op de Vlaardingse Loggers ten bate van het Hospitaalkerkschip De Hoop bedraagt f 2.045,43.

Maart

1 Luitenant-kolonel P.C. Silver, commandant van het district Vlaardingen van de Rijkspolitie te water, viert zijn zilveren dienstjubileum.

Huldiging van Gijs de Graaf in verband met zijn zilveren dienstjubileum als organist van de Grote Kerk.

Mejuffrouw D. Schoep benoemd tot onderwijzeres aan de Da Costaschool en A. Voogt in gelijke functie aan de Groen van Prinsterer ULO.

Leden van de Harmonievereniging H.V.O. en de Chr. Harmonievereniging Sursum Corda winnen op het concours in De Lier eerste en tweede prijzen. B. van de Wel wint een eerste prijs bij de solisten.

2 In de Visbank is de tentoonstelling 'De vreugde van het schilderen' geopend met werken voor de Talensprijs 1957.

A.V.R.O.'s tournee 'Klaar is Kees' in de Stadsgehoorzaal. Met Johnny Kraaykamp, Rijk de Gooijer, Cees de Lange en het Cocktail Trio.

5 De plaatselijke afdeling van de Gereformeerde Bond in de Nederlands Hervormde Kerk bestaat 50 jaar.

6 Opgericht een plaatselijke afdeling van Door de Eeuwen Trouw. Een stichting tot hulp aan de republiek der Zuid-Molukken in diens aanspraken op onafhankelijkheid.

In Muzanda een ontspanningsavond voor de Stichting Vlaardingse Bejaardenzorg. Personeelsvereniging De Jong N.V. voert het toneelstuk 'Brieven onder nummer' op.

7 Geopend in het sportpark De Vijfsluizen de tentoonstelling 'Arti et Pectini 1958'.

De amateur-acrobatengroep De Etona's viert haar 12½-jarig bestaan in de Stadsgehoorzaal.

De firma F.J. Kloet & Zn. opent in de Van Wesembekestraat een zaak in verf, glas en schoonmaakartikelen.

8 P. Lalleman, directeur van het post- en telegraafkantoor, is 40 jaar in rijksdienst.

In de Stadsgehoorzaal de V.A.R.A-revue 'Als de haan kraait'.

Laatste dag om de tentoonstelling 'De best verzorgde vijftig boeken' te bekijken bij Aart Pontier in de Smalle Havenstraat.

9 Mejuffrouw Westerdijk en J. de Kruijff winnen het Vlaardingse danskampioenschap.

Ir. G. Brouwer benoemd tot adjunct-directeur van de Dienst Gemeentewerken en van de Gem. Reinigings- en Ontsmettingsdienst.

11 De onderbouw van een nieuwe brug over de Oude Haven aanbesteed. De laagste inschrijfster is de N.V. Ned. Betonmaatschappij Bato te 's-Gravenhage voor f 604.000.

De rijwiel- en radiohandel van J. Pluimgraaff op de Hoogstraat bestaat 25 jaar.

12 Brand in het herenmodemagazijn Hoek & Hoek aan de Van Hogendorplaan. Er is aanzienlijke schade.

Zangavond onder leiding van ds. J.C. de Bruïne uit Rotterdam in de Immanuëlkerk met nieuwe liederen, blues en calypso's. De teksten zijn gebaseerd op schriftlezing en prediking.

13 Burgemeester Heusdens installeert de bouwcommissie voor het nieuwe ziekenhuis. Wethouder M.H.L. Westrate is voorzitter van de bouwcommissie. J. Ris en L.T. Velthuizen, respectievelijk directeur-geneesheer van het Algemeen Ziekenhuis en technisch hoofdambtenaar Bouw- en Woningtoezicht, zijn lid en ambtenaar H. Ponte vervult de functie van secretaris.

President-kerkvoogd J. Wouters draagt de Rehobothkerk over aan ds. P. van der Vloed, voorzitter van de Centrale Kerkenraad. Op verzoek van de Vereniging voor in- en uitwendige zending blijft de naam Rehobothkerk bestaan, naar het gesloopte gebouw aan de Hofjesstraat. Uit de opbrengst van de verkoop is f 50.000 bestemd voor de kerk, f 3.600 voor het orgelfonds en wordt het aanbrengen van de naam Rehoboth in sierbetonnen letters op de voorgevel bekostigd..

De Hopende Visser (18 maart)
(Collectie Historische Vereniging Vlaardingen)

14 De auteur P. Risseeuw spreekt op uitnodiging van de boekverkoper Aart Pontier over zijn werk 'Anneke Jans'.

15 Proefvaart en overdracht van de motortrawler VL 110 Michiel Jan. Deze trawler is gebouwd door scheepswerf A. de Jong N.V. voor de rederij W. Kwakkelstein. Dit is voorlopig het laatste voor Vlaardingse rekening gebouwde vissersschip.

Het tamboer- en pijperkorps De Pijpers geeft een uitvoering in de Stadsgehoorzaal. Wegens zijn 25-jarig lidmaatschap wordt directeur M.C. van Dorp gehuldigd.

17 Opgericht een plaatselijke afdeling van de Pacifistisch Socialistische Partij in hotel Boer. S. Polak spreekt over 'Waarom een nieuwe partij'.

Bromfietsclub Vlaardingen bestaat één jaar.

18 In het Kolpabad het vijfduizendste schoolzwemdiploma uitgereikt aan de 11-jarige Nelleke Beekman, leerlinge van de Dr. Bavinckschool.

In het Luxor Theater aan de Westhavenkade zijn twee volautomatische Bauer projectieapparaten met Xenonlampen in gebruik genomen.

Jan Verheij is 50 jaar lid van de hengelaarsvereniging De Hopende Visser.

19 H.W. Pleket, leraar in de klassieke talen aan het Groen van Prinstererlyceum, promoveert cum laude aan de Rijksuniversiteit te Leiden tot doctor in de letteren en wijsbegeerte.

20 Onder de algehele leiding van Piet Struijk wordt de Matheus Passion van Johann Sebastian Bach uitgevoerd in de Pniëlkerk door R.K. gemengd zangkoor St. Cecilia, het Chr. gemengd koor Excelsior en de Arbeiderszangvereniging De stem des Volks (samen de Bachkring Vlaardingen) met medewerking van het Vlaardings Jongenskoor en het Rotterdams Kamerorkest.

21 Speelgoedwinkel Het Kinderparadijs aan de Westhavenkade uitgebreid en verbouwd.

22 In zaal Muzanda voert de toneelafdeling van de personeelsvereniging Ons Aller Doel (B. Sprij's meubelfabriek) 'Een geheim tussen jou en mij' op.

De staat verkoopt de stoomtrawler VL 77 Abraham aan een Griekse rederij.

Wethouder Van Minnen opent aan de Kethelweg de nieuwe sportschool van J. van Gorsel, gevestigd in de voormalige kleuterschool De Kleuterhof.

23 Openbaar gesprek in De Harmonie tussen pater S. Jelsma M.S.C. en mr. dr. J. in 't Veld over democratie, humanisme en rooms-katholicisme.

24 Wethouder De Bruin spreekt ten stadhuize voor een aantal studenten in de geografie van de Gemeente Universiteit van Amsterdam over de ontwikkeling van Vlaardingen na 1945.

25 Mejuffrouw M.C.M. Prins, directrice van het Flatgebouw voor bejaarden, spreekt voor de plaatselijke afdeling van de N.V.V. Vrouwenbond over 'de kunst om bejaard te zijn'.

26 Verkiezingen voor de Provinciale Staten. Uitgebracht 34.003 geldige en 805 ongeldige stemmen. PvdA 13.454, KVP 3.842, ARP 4.693, CHU 5.935, VVD 3.523, CPN 945, SGP 1.349 en het GPV 262 stemmen.

Het dameskoor Viva Melodia en het meisjeskoor Eroza geven onder leiding van Jo Mulder een Paasconcert in de Remonstrantse Kerk aan de Hoflaan.

27 Een groot aantal stadgenoten ziet te middernacht vanaf de Maasboulevard het Britse koninklijke jacht Brittannia voorbijvaren met aan boord Koningin Elizabeth en haar gemaal prins Philip.

Schildersbedrijf H. Maarleveld op de Hoogstraat bestaat 100 jaar.

Einde van de N.V. Stoomvisserij Flevo. De directie van firma P.H. van Abshoven verkoopt haar laatste schip, de motorlogger VL 132 Flevo I, aan G. Kornaat's Handelmaatschappij N.V.

28 H.H. baron Thyssen Bornemisza biedt de gemeente ter verfraaiing van het stadhuis een zeventiende-eeuws damesportret aan van een meester uit de Hollandse School.

Burgemeester Heusdens opent in de Visbank een tentoonstelling met keramiek van pottenbakkers Olga Oderkerk, Henny Radijs en Jan van der Vaart.

C. van Roon, administrateur van het Kolpabad, het Flatgebouw voor bejaarden en de Stadsgehoorzaal en tevens directeur van de Volkskredietbank, is benoemd tot bedrijfseconoom van de Willem Arntzstichting in Den Dolder.

Het echtpaar H. Verbeek-Maarleveld 55 jaar getrouwd.

Boco herenkledingmagazijn aan de Schiedamseweg 55 bestaat 25 jaar.

Voetbalvereniging Fortuna Vlaardingen onlangs toegetreden tot betaald voetbal.

31 Het door de Vlaardingse Zwemclub in het Kolpabad georganiseerde zwemfeest wordt gedeeltelijk door de N.C.R.V.-televisie uitgezonden.

Adjunct-directeur L. Boer is 25 jaar in dienst bij B. Sprij's Hout- en Meubelindustrie N.V.

Het beeldje Flora is aangekocht door de gemeente en geplaatst aan de Van Hogendorplaan, hoek Kethelweg.

Architect J. Snijders is begraven. Hij overleed op 66-jarige leeftijd en ontwierp vele boerderijen, kerken, scholen en woningen. Hij was jaren raadslid voor de C.H.U. en secretaris-penningmeester van de Holiërhoekse- en Zouteveense Polder.

April

1 Ambtenaar K. Boer viert zijn zilveren dienstjubileum.

Mevrouw C. van der Vaart-Toledo biedt burgemeester Heusdens de eerste kievitseieren aan die op Vlaardings grondgebied zijn gevonden.

De Christelijke oratoriumvereniging Gloria in Excelcis Deo en het Toonkunstkoor voeren in de Grote Kerk de Johannes Passion uit.

2 Einde aan de strijd die sinds 1953 is gevoerd tussen twee partijen in de Gereformeerde Gemeente Vlaardingen. De uitgetreden groep, de Gereformeerde Gemeente in Nederland ontvangt f 35.000 van de Gereformeerde Gemeente.

3 In de Westwijk is de eerste paal geslagen voor een complex van 14 woningen met garages.

Kook- en bakdemonstratie van Propaganda Stichting Consumptieaardappelen in samenwerking met de afdeling Vlaardingen van de Ned. Coöp. Vrouwenbond in de Harmonie.

Opening van filiaal De Leeuw op de Hoogstraat 85 met nu ook koek, chocolade en suikerwerken.

4 Propagandafeestavond in de Stadsgehoorzaal van de afd. Vlaardingen van de Ned. Vereniging tot Bescherming van Dieren, met het toneelstuk 'Betje regeert'.

Advertentie:
'Te koop 75 maisonnettes en 25 garages in de Westwijk van Vlaardingen. Koopprijzen van f 16.550- f 17.250.'

Opening filiaal van chemisch-reinigingsbedrijf Alco op de Voorstraat.

Burgemeester en Wethouders doen een voorstel aan de gemeenteraad voor een regeling van 50% van het bedrag van de schade die is ontstaan tijdens de brand in de Kon. Wilhelminahaven in 1951.

5-7 De Engelse voetbalvereniging The Worthing Boys Club brengt een driedaags bezoek aan V.F.C. Het V.F.C-jeugdelftal wint met 6-1.

6 Paasreveil op de Markt onder leiding van ds. P. van der Vloed. Sprekers zijn ds. G. Aalbersberg en majoor D. Bergsma van het Leger des Heils.

8 De meisjesvereniging op gereformeerde grondslag Sticht Elkander bestaat 40 jaar.

8-9 Paas-schoolvoetbaltoernooi met 56 elftallen. Het team van de Don Boscoschool wint de wisselbeker.

9 Arie van Vugt is 25 jaar in dienst als terrazowerker bij de firma Mion & Tomaello.

10 A.A. den Boer, chef van de afdeling Eigendommen & Bedrijven van de gemeentesecretarie, is 25 jaar in dienst van de gemeente.

11 Werkloosheid in Vlaardingen niet verontrustend.

Mejuffrouw C.E. van Minnen is benoemd tot onderwijzeres aan de Willem Bilderdijkschool.

16 Declamatiewedstrijden voor volwassenen in de Dr. A. Plesmanschool. Mevrouw E.J.H.J. de Jonge-Lodder en mejuffrouw Remmerswaal winnen een eerste prijs.

Op het Vlaardingse stadhuis een poldervergadering van ingelanden van de Holiërhoekse- en Zouteveensepolder.

17 Vlaardingen presenteert zich met een aantal foto's van de havens op de wereldtentoonstelling in Brussel Expo '58. Ook de film 'Vlaardingen koerst op morgen' is met Engelse tekst opgenomen in het programma.

C. Arend, hoofdambtenaar van de Arbeidsinspectie, en dr. C.J. Storm, directeur van de GGD, spreken voor de personeelsvereniging van de Werkvoorzieningwerkplaats over hygiëne bij het werk. De bijeenkomst wordt feestelijk afgesloten met o.a. Dick Borst en Louis van Dijk.

Ds. A. Verhagen, predikant van de Gereformeerde Gemeente te Gouda, viert zijn gouden ambtsjubileum. Ds. Verhagen is in 1887 in Vlaardingen geboren.

18 In de pers een advertentie over emigratie naar Australië en Canada.

Martha Bot en Rieka Spronk behalen als eersten in het Kolpabad het zwemvaardigheidsdiploma IV.

21 Aan de Buys Ballotlaan is de eerste tegel gelegd voor een houten noodschool.

De voormalige stoomtrawler VL 77 Abraham vertrekt naar Griekenland.

22 Ter gelegenheid van haar 12½-jarig bestaan voert de Politie Toneelvereniging Die Flardingaspelers het stuk 'Het Chinese landhuis' op in de Stadsgehoorzaal.

23 Fie Carelsen neemt na een 50-jarige toneelloopbaan afscheid van het Vlaardingse publiek in het stuk 'Toontje heeft een paard getekend' voor het Vlaardings Kunst Centrum in de Stadsgehoorzaal.

De in 1956 gebouwde VL 27 Burgemeester Heusdens van de Visserij Maatschappij De Nieuwe Mercurius wordt wegens slechte vangsten en ongunstige marktprijzen opgelegd.

De plaatselijke padvindersgroepen vieren Sint Jorisdag met een mars door de stad en een vlaggenparade op het Verploegh Chasséplein.

J. van Gelder verongelukt in de Magnesietfabriek aan de Koningin Wilhelminahaven.

24 H. van den Berg, ambtenaar bij de gemeentelijke dienst voor maatschappelijk zorg viert zijn zilveren dienstjubileum.

Feestavond voor bejaarden in Excelsior van afd. Vlaardingen van de Volksbond tegen Drankmisbruik.

25 De toneelgroep van de personeelsvereniging Cincinatti voert in de Stadsgehoorzaal het stuk 'Moord in de Pacific' op.

26 Troepleider Jan Assenberg van de Marnix van Sint Aldegonde-padvindersgroep verwerft de gouden koorden, een onderscheiding voor het behalen van een aantal vaardigheidsinsignes.

26 en 27 Kranslegging op de graven van de stichters van de Remonstrants Gereformeerde Gemeente. Tevens een herdenkingsdienst ter gelegenheid van haar 50-jarig bestaan.

27 Het echtpaar W. van der Marel-Benjert is 60 jaar getrouwd.

28 De eerste paal geslagen voor een noodbrug over de Oude Haven, Emmastraat-Korte Hoogstraat.

N.V. Machinefabriek Conlin aan de 3e Industriestraat maakt drankautomaten naar Amerikaans idee.

Twee van een aantal verkochte motorloggers VL 61 Jo en VL 166 Neeltje (10 mei)
(Foto Foto Muns; collectie Stadsarchief Vlaardingen)

Gemeenteraad stelt zonder hoofdelijke stemming de sluitende gemeentebegroting 1958 vast.

29 Benoemd tot ridder in de Orde van Oranje-Nassau J. Kornaat, directeur van G. Kornaat's Handelmaatschappij N.V. en B. Maat, chef van de eerste afdeling der gemeentesecretarie. De eremedaille in goud, verbonden aan de Orde van Oranje-Nassau toegekend aan A. Heijmans, adjudant van de gemeentepolitie, M.C. van Meurs-Vink, onder meer presidente van de vereniging Helpt in Nood en J. van Rij, sergeant-majoor van het Leger des Heils. P. Maat, typograaf bij Dorsman & Odé N.V., ontvangt de eremedaille in zilver.

Het echtpaar D. Waardenburg-Kwak 50 jaar getrouwd.

De 21-jarige H.v.L. valt uit een stoeltje van de zweefmolen op de kermis aan het Veerplein. Hij valt op een geparkeerde auto en breekt zijn been.

30 Koninginnedag. Aubade door scholieren op de Markt, vlaggen- en vaandeloptocht, lampionoptocht, sportwedstrijden en kinderspelen, vertoning van een Oranjefilm in de Stadsgehoorzaal, kermis in de Fransenstraat, taptoe door de plaatselijke muziekgezelschappen en Oranjebal in de Harmonie.

Aad Steijlen wint de Havenloop. Wegens de bouw van een nieuwe brug over de Oude Haven hebben de deelnemers deze keer rond het Kolpabad gelopen.

Met het lossen van een schot opent wethouder Westrate de nieuwe baan van schietvereniging Wilhelmina in de Emmastraat.

Twee gouden echtparen: Keijzer-Beekenkamp en Van Rij-Kooijman.

Mei

1 D.J. van der Weijden, chef van de afdeling onderhoud plantsoenen van de dienst van gemeentewerken, viert zijn zilveren dienstjubileum.

A. Ketting 40 jaar in dienst bij wijnhandel Gebr. De Boer.

2 Algemene Ledenvergadering van de Coöp. Verbruikersvereniging De Voorloper in het Volksgebouw. Oud-wethouder J.Buis krijgt bij zijn afscheid als voorzitter van het bestuur het erelidmaatschap aangeboden. C. de Vries volgt hem op.

J. Buis opent de eerste zelfbedieningswinkel van Coöperatie De Voorloper aan de Van Hogendorplaan.

Erfpachtuitgifte van grond aan aannemingsbedrijf B. en P. Both voor 72 portiekwoningen en 18 eengezinswoningen in buurt Lage Weide in de Westwijk en aan C.V. Arbeiders Coöperatie te Rotterdam voor 72 portiekwoningen en 15 eengezinswoningen bij de Van der Waalsstraat.

3 Afscheid van de 72-jarige J. van der Kruit bij Van Diggele's stucadoorsbedrijf. Hij was er 45 jaar in dienst.

3 en 4 Dodenherdenking en stille omgang. Een herdenkingsdienst in de Grote Kerk met ds. J van Noort en dr. I.A. Vijlbrief, humanist uit Dordrecht. Voor de rijpere jeugd een bijeenkomst in de Pniëlkerk met prior N. van Apeldoorn (pater Victor) en ds. F. Slomp (Frits de Zwerver).

4 Officiële opening van het zeilseizoen door de watersportverenigingen De Bommeer en D.W.S.V. uit Delft op de Vlaardingse Vaart.

5 Bevrijdingsdag is een normale werkdag. Kermis in de Fransenstraat.

Weekmarkt wordt verplaatst van de Fransenstraat naar de Bothastraat.

Het inleggerstegoed bij de Spaarbank aan de Schiedamseweg overschrijdt de 20 miljoen gulden. Er zijn 34 duizend spaarders. De 10 miljoen werd in 1953 overschreden.

Van Leydenshofje (12 mei) en het interieur van een van de huisjes
(Collectie Stadsarchief Vlaardingen)

Noodbrug over de Oude Haven (14 mei)
(Collectie Stadsarchief Vlaardingen)

In verband met de bouw van winkels en bovenwoningen vragen Burgemeester en Wethouders krediet aan voor de bestrating en riolering aan het Liesveld.

6 Deelnemers aan de alhier gehouden algemene vergadering van de Vereniging van Metaalindustriëlen worden door het gemeentebestuur ontvangen. Burgemeester Heusdens spreekt hen toe. De dames bezichtigen het Flatgebouw voor bejaarden, maken een rondrit door de stad en zien in de hal van het stadhuis een show van historische kostuums.

De film 'Vlaardingen koerst op morgen' wordt in het programma van de Nederlandse Televisie Stichting uitgezonden.

Deken R.J.J. Reijnen legt aan de van Hogendorplaan de eerste steen voor de nieuwe kerk van de Heilige Geestparochie.

C.G. van Neerbos 25 jaar in dienst bij Van Neerbos Industrie en Handelmaatschappij N.V.

7 Ter gelegenheid van de viering van het eerste lustrum van clubhuis De Haven opent wethouder Westrate een tentoonstelling van door de jeugd vervaardigde voorwerpen.

8 Zuivel- en levensmiddelenbedrijf Paalvast bestaat 50 jaar. Opening van de verbouwde zaak.

9 De derde kerkklok is in de toren van de Pniëlkerk aan de H.R. Holststraat gehangen. Een geschenk van het gemeentebestuur.

De Vlaardingse speeltuinen verkeren in nood. Er worden veel vernielingen aangericht door de jeugd.

Vlaardingse melkhandelaar v.d.E. wordt veroordeeld tot een boete van f 3,- voor het niet bezorgen op trappen.

Goedkeuring uit 'Den Haag' voor de bouw van het nieuwe ziekenhuis voor f 8.800.000 zonder uitrusting.

10 De firma C. van Toor Hzn. verkoopt haar vier motorloggers aan de N.V. Vishandel Rederij en IJsfabriek v/h Frank Vrolijk. De VL 61 Jo wordt Sch 89 Jo, VL 71 Marie wordt Sch 103 Dr. C. Lely, VL 83 Cornelis wordt Sch 134 Geertruide en VL 166 Neeltje wordt Sch 102 Maarten. De firma van Toor zet de haringhandel voort.

Burgemeester F.R.M. Meltzer van Schipluiden opent aan het Jaagpad langs de Vlaardingse Vaart het restaurant annex tentoonstellingszaal De Reigerhof.

Toneelgroep Het Masker met 'Meisjeslyceum' in de Stadsgehoorzaal.

Vrijmetselaarsloge Delta gesticht in Vlaardingen.

11 Bidstonden voor de visserij in de Grote en Nieuwe Kerk.

12 Het in 1757 gebouwde Van Leydenshofje aan de Gedempte Biersloot gesloopt.

13 De burgemeester installeert de Sociale Raad van Vlaardingen, voorheen Armenraad.

Tandarts C.N. Niemandsverdriet vestigt zich aan de Floris de Vijfdelaan.

Bijna 1000 verkeersdiploma's uitgereikt in de Stadsgehoorzaal. Marigje Wiegman van de Erasmuschool krijgt een fiets omdat ze de beste is.

Volkskoffiehuis op de Hoogstraat wordt overgenomen door C. Stadhouders. Het koffiehuis wordt verbouwd en krijgt de nieuwe naam Café Oranjeboom. Het orgel wordt vervangen door een jukebox.

Gouden bruiloft echtpaar Van der Windt-van Rij.

14 De brug over de Oude Haven gesloten en de noodbrug wordt in gebruik genomen.

Eerste Hofconcert van dit seizoen door de Vlaardingse Accordeon-Orkest-vereniging Concertino o.l.v. Dick Borst.

15 Vlaggetjesdag. De Vlaardingse Vissersvloot ligt met vlaggen versierd in de Koningin Wilhelminahaven.

Leden van de Vlaardingse Zeehengelaarsvereniging winnen op het internationale concours voor werphengelaars in Zierikzee de eerste korpsprijs. W. van Leeuwen wint de eerste prijs.

Oude brug over de Oude Haven (23 mei)
(Uitgave J. Sleding N.V. Amsterdam; collectie Stadsarchief Vlaardingen)

17 Buisjesdag. Burgemeester Heusdens hijst ter hoogte van Hoek van Holland de productschapswimpel op de motortrawler VL 153 Liesje en Rutger. Het eerste deel van de Vlaardingse vissersvloot vertrekt naar zee voor de haringteelt.

J. Breur sr. is 45 jaar kapper in het Algemeen Ziekenhuis.

Mevrouw C. Dams-Schweers gekozen tot lid van de Diocesane Ouderraad voor het bisdom Rotterdam.

H.J. Verhagen, leraar aan het Groen van Prinsterer Lyceum, spreekt over 'creatie en evolutie' voor de leden van de Vlaardingse Jeugd Sociëteit.

18 Het echtpaar W. Bos-Storm 60 jaar getrouwd.

De oude brug gelicht (23 mei)
(Foto A.J. van Druten; collectie Stadsarchief Vlaardingen)

20 Vangstberichten: de VL 56, 78, 85 en 112 geen vangst. De VL 14, 97, 115, 142, 197, en 216 samen twaalf kantjes.

De door bloembinder J. Vogel verzorgde inzending van Plant Propaganda Holland op de Chelsea Flower Show in Londen is met goud bekroond.

Een Duitse granaat gevonden aan de Zuidbuurtseweg. De granaat heeft een lengte van 75 cm en een diameter van 12 cm.

21 De Staatkundig Gereformeerde Kiesvereniging belegt een openbare vergadering in Liefde en Vrede. Sprekers zijn raadslid A. Lodder en ds. H. Rijksen.

Een passagier op de motortrawler VL 110 Michiel Jan van de Visserij-Maatschappij Vlaardingen N.V. is overboord geslagen en verdronken.

De plaatselijke afdeling van de Katholieke Arbeiders Beweging belegt in het RK Verenigingsgebouw een forumavond. Aan de orde komen vragen over werkloosheid, werktijdverkorting en automatisering.

Mejuffrouw N. van der Sloot schenkt aan het gemeentearchief een tekening met de voorstelling van het breken van de mast van een vissersschip op 26 maart 1808 en het binnenslepen te Goederee, gemaakt door P. van der Linden.

22 Op de hoek van de Van Limburg Stirumstraat is de eerste paal geslagen voor de van Hogendorpschool, een openbare lagere en kleuterschool. Het ontwerp is gemaakt door K.C. van Waalwijk, gemeentearchitect.

23 Wethouder Van Minnen opent met een aftrap het straatvoetbaltoernooi in de Zuidbuurt.

De brug over de Oude Haven gelicht met behulp van de drijvende bokken Actief en Zeeland.

23, 24 en 27 Wethouder De Bruin, lijstaanvoerder van de P.v.d.A. voor de gemeenteraadsverkiezingen, spreekt in de Van Boisot- , Magnolia- en Willem Pijperstraat over 'Koerst Vlaardingen op morgen'?

24 Vereniging van Vlaardingse Volkstuinders bestaat 20 jaar.

26 Afscheidswedstrijd voor Fortunaspeler P. van Berkel. Hij is 17 jaar lid en heeft 350 wedstrijden gespeeld.

Succes voor Accordeon Vereniging Het Westen met dirigente Wapenaar op het pinksterconcours in Maarssen.

28 Gemeenteraadsverkiezing. Aantal stemgerechtigden 37.086: uitgebracht 34.487 geldige en 618 ongeldige stemmen. PvdA 12.758, CHU 6.106, ARP 4.830, KVP 3.8884, VVD 3.972, SGP 1.234, CPN 662, PSP 783 en GPV 231. Het aantal zetels van 33 wordt respectievelijk als volgt verdeeld: 13, 6, 5, 4, 4, 1, 0, 0, 0.

De Hagenaar F. Sliegert is door de Vereniging voor Bijzonder Christelijk Schoolonderwijs benoemd tot hoofd van de te stichten nieuwe school voor lager onderwijs in de Westwijk.

29 Contactavond Vereniging van Ziekenverpleging met toneelstuk 'De Spooktrein' in de Harmonie.

30 Ds. J.G.J. van Iterson spreekt voor de VPRO-microfoon over de problemen van de Indische Nederlanders onder de titel 'Nationale zaak'.

Voorstel Burgemeester en Wethouders voor de verbouw van de aula op de Algemene Begraafplaats voor f 26.500.

Verdere voorbereidingen plannen doorbraak Westhavenplaats-Hoogstraat-Kuiperstraat en Liesveldviaduct.

Schetsplan van de gemeente voor de bouw van een nieuw kantoorgebouw aan de Hoflaan voor bedrijf Gemeentewerken en het G.E.W.B. Er is rekening gehouden met een groei tot 150.000 inwoners.

31 Bij het Havenbedrijf Vlaardingen Oost is een derde laadbrug, de grootste van Europa, in gebruik genomen.

Th. Hulspas tot priester gewijd. De eerste mis is opgedragen in de parochiekerk van de H. Joannes de Dooper aan de Hoogstraat.

Opening garagebedrijf G. van Jeveren aan de Van Beethovensingel 139.

Juni

1 A. Ruigrok uit De Lier verdronken bij het zwemmen in de Vlaardingse Vaart.

2 Wethouder Walstra opent de tweede bejaardensociëteit van de Stichting Vlaardingse Bejaardenzorg in de recreatiezaal van schietvereniging Wilhelmina in de Emmastraat.

3 Gouden huwelijk echtpaar H. van Diggele-Kornaat.

Voorlichtingsavond voor leerlingen van de Lagere Technische School in de Harmonie.

Zilveren jubileum van Verboon's Magazijn en Geschenkenhuis aan de Westhavenkade.

4 De jeugdgemeenteraad aanvaardt een voorstel tot het instellen van een vrijwillige koopavond.

5 C. van der Molen is benoemd tot hoofd van de Weteringschool, een nieuwe school in de Westwijk. M. Kats is benoemd tot onderwijzer aan de Hugo de Grootschool.

6 Officiële opening van de Gereformeerde Emmakleuterschool in de Emmastraat.

Aan de Industrieweg is de eerste paal geslagen voor een fabrieksgebouw van Soudometal N.V. laselektroden en lasapparatuur. Aan de Philips de Goedestraat is de eerste paal geslagen voor een complex maisonnettes met garages.

Flatgebouw voor bejaarden (o.a. 11 juni)
(Uitgave Kopa Vlaardingen; collectie Stadsarchief Vlaardingen)

Algemene Politie Verordening: het is verboden hooivoorraden van meer dan 500 kg zonder keuring vooraf op droogte op te slaan in een gebouw of hooiberg.

7 Het korps van de Lever's Zeepmaatschappij wint de eerste prijs in de alhier gehouden provinciale bedrijfsbrandweerwedstrijden.

Kaatswedstrijden op het Hollandiaterrein met deelnemers uit het hele land.

8 De elf Rederijkersblazoenen tentoongesteld op een expositie gewijd aan de Rederijkers in de Nederlanden te Gent.

9 Er is begonnen met de aanleg van een perskade voor het opspuiten van een gedeelte van de Aalkeetbuitenpolder, gelegen tussen Rijksweg 20 en Rijskade.

10 De motortrawler VL 27 Burgemeester Heusdens van de Visserij Maatschappij De Nieuwe Mercurius verkocht aan de N.V. Meerburg's Noordzeevisserij en Haringhandel te Katwijk aan Zee. De voormalige VL 27 gaat varen onder de naam KW 4 Golfstroom.

11 De Vlaardingse reders zijn overeengekomen om gedurende de periode waarin maatjesharing wordt gevangen, iedere dag een schip te laten thuiskomen. Volgens deze regeling arriveerde als eerste de VL 199 Martha Maria, schipper J. Kuiper met 80 kisten en 250 kantjes haring.

Fa. W. de Wilt aan de Kortedijk 108 is vernieuwd, ondanks de afsluiting richting Vlaardinger Ambacht als gevolg van de bouw van de nieuwe sluis.

P. Barendregt is benoemd tot hoofd van de centrale administratie van het Flatgebouw voor bejaarden, het Kolpabad en de Stadsgehoorzaal.

Legaat van Marie Jacobsen-Vermeulen van f 2.000 voor de Ned. Herv. Gemeente, te gebruiken voor de bouw en instandhouding van de Rehobothkerk.

12 Een brand in de houtopslagplaats van Muijs & De Winter's Bouw- en Aannemingsmaatschappij N.V. aan de Industrieweg is door de Vrijwillige Brandweer geblust. Er is naar schatting 200 kubieke meter hout verbrand.

Slechts éénmaal sinds 1900 was de lente kouder met een gemiddelde temperatuur van 7 graden. Normaal bereikt het kwik een gemiddelde temperatuur van 8.6 graden. De koudste lente was in 1740 met gemiddeld 5 graden.

Haringvangst in mei is tweemaal zo groot als vorig jaar in dezelfde maand.

Heropening na verbouwing van het bedrijfspand aan de Waalstraat van D. Blijleven. Klanten kunnen er terecht voor boek-

binderij, kantoorproducten, speelgoed, schilderijen en reproducties en de uitleenbibliotheek. De bibliotheek was kort voor de oorlog in gebruik genomen en vele Vlaardingers hebben daar gedurende de oorlog gebruik van gemaakt.

14 De Elseijer Männer Gesangverein bezoekt het Vlaardings mannenkoor Orpheus en krijgt een cabaretavond aangeboden. Burgemeester Heusdens ontvangt de leden van het koor op het stadhuis en het koor concerteert in de Stadsgehoorzaal.

Vlaardingse judokampioenschappen in de nieuwe sportschool Van Gorsel aan de Kethelweg. J. Vink wint de Vlaardingse judotitel.

15 Tocht bromfietsclub Vlaardingen naar Baarle-Nassau waar men per ongeluk in België belandt.

Familie Brobbel emigreert naar Canada (20 juni)
(Collectie Historische Vereniging Vlaardingen)

16 Oudste inwoner Johannes van Vierzen in de ouderdom van 99 jaar en 5 maanden overleden.

Vergunning voor K. Perdijk voor een meubelmakerij aan de Fuikstraat nr. 1a.

17 J. van der Steen viert zijn 45-jarig dienstjubileum bij de plantsoenendienst.

18 en 19 De bond van loodgieters- en fitterpatroons in Nederland houdt in de Stadsgehoorzaal zijn jaarlijkse congres. Wethouder G. Walstra spreekt over de ontwikkeling van onze stad en over het inrichten van toonzalen.

Beroep ds. C. H. van Rhijn naar de Westwijk aangenomen.

19 Begonnen met de sloop van de woningen in de 3e Bierslootsteeg.

Piet Struijk neemt ontslag als directeur van mannenkoor Orpheus.

Oranjeparksamenkomst van Hervormde Gemeente, Gereformeerde Gemeente en het Leger des Heils.

20 Opgericht een plaatselijke afdeling van de Vereniging Ouders van Emigranten.

Ir. A. Buysen en ir. W.J.P. Pelle na 40 jaar met pensioen bij Hollandia N.V.

21 Jubileumvlucht van St. Denis met 177 duiven ter gelegenheid van de viering van het 25-jarig bestaan van de vereniging Luchtbode. A. Struijs wint de eerste prijs.

Het elftal van v.v. Vlaardingen-2 promoveert naar de reserve eerste klasse van de afdeling Rotterdam (zaterdagvoetbal).

22 De Evangelische Jeugd Actie organiseert in de Stadsgehoorzaal een bijeenkomst voor de buitenkerkelijke jeugd. Optreden van de blinde zanger Jules de Corte en uitvoering van het luisterspel 'De Schepping' van A. van Maaren.

23 Radio Franken, Hoogstraat 72, is gemoderniseerd en bestaat in november 25 jaar.

24 Aanbesteding van de verbouw van de boerderij Zuidbuurtseweg 1 tot het revalidatiecentrum voor geestelijk minder validen. De laagste inschrijver is de firma L. van Rij voor f 171.400.

25 In verband met de bouw van een nieuwe brug over de Vijfsluizen is begonnen met de aanleg van een noodbrug.

Zangconcours in de Stadsgehoorzaal ter gelegenheid van de viering van het 40-jarig bestaan van het dameskoor Vivezza.

26 Bevestiging en intrede van ds. M.J. Mulder in de Oosterkerk aan de Schiedamseweg.

Begin storten beton voor zijwanden van de nieuwe schutsluis. De afsluiting van het verkeer over de Delflandse sluizen veroorzaakt veel overlast bij de winkeliers aan de Hoogstraat en de Kortedijk.

27 Voorstel van de gemeenteraad voor het vaststellen van de erfpachtprijzen voor het zuidelijk deel van de Westwijk, aanvullend krediet voor de restauratie van de korenmolen aan de Kortedijk en aankoop grond van de gemeente Rotterdam tussen Nieuwe Waterweg en de Maassluissedijk.

Brandbeveiliging Grote Kerk en toren voldoet niet meer. Voorgesteld krediet van f 5.200 voor scheidingswand tussen kerk en toren.

Aankoop stuk grond industrieterrein van de N.V. Taanderij en Nettendrogerij.

Verzoek van P.A. van der Kooy voor aankoop pand Plein Emaus 3 met bijbehorende grond voor uitbreiding van zijn garagebedrijf aan Kethelweg 1.

28 De gymnastiekvereniging Leonidas Dovido geeft met medewerking van het tamboer- en pijperkorps De Pijpers een uitvoering op het VFC-sportpark.

30 Voor de doorbraak van de Westhavenplaats-Liesveld koopt de gemeente panden op van de fa. Weerheim en enkele pakhuisjes en bovenwoningen aan de Kuiperstraat.

G. Hynekamp krijgt wissel-miniatuurbiljart bij districtskampioenschappen van de K.N.B.B. in café Hekman.

Juli

1 Aan de Spalandlaan is de eerste paal geslagen voor de Mr. Bilderdijkschool.

Ir. W.A. den Bakker, directeur van de E.N.C.K., legt aan de Westlandseweg de eerste steen voor de bouw van een recreatiegebouw voor het personeel.

Boekhouder A. Reedijk 40 jaar in dienst bij Van Toor's Oliegoedfabriek en onderscheiden met de eremedaille in zilver, verbonden aan de Orde van Oranje-Nassau.

Oud-wethouder W.M.W. Don gehuldigd wegens zijn 45-jarig voorzitterschap van de plaatselijke afdeling van de Nationale Christelijke Geheelonthoudersvereniging.

Het echtpaar C. Voogt-de Rooy 55 jaar getrouwd.

J.A. Lynck, een 19-jarige Ierse student, overlijdt in het Kolpabad.

3 Goedkeuring uitgifte grond aan de Nederlandse Vereniging voor Sexuele Hervorming aan de Kortedijk voor een consultatiebureau. De fracties van K.V.P., A.R.P., S.G.P. en C.H.U. zijn tegen.

2 - 4 De Britse motorkanonneerboten H.M.S. Bold Pathfinder en H.M.S. Dark Scout brengen een bezoek aan onze stad. Een elftal van de gemeentepolitie wint de voetbalwedstrijd met 5-2 tegen een elftal samengesteld uit de bemanning van de Britse kanonneerboten.

Eerste van drie zomeravondconcerten op het Oranjecarillon door de stadsbeiaardier Cor Don.

Uitgifte boek Korte geschiedenis van Vlaardingen van archivaris C. Postma.

8 De gemeenteraad besluit met algemene stemmen tot de uitvoering van een zesjarenplan. Het plan behelst een stadsuitbreiding die na de bevrijding is begonnen. In het plan wordt rekening gehouden met een groei tot 155.000 inwoners. Geraamde kosten 140 miljoen gulden.

9 Ir. H.B.J. Witte, minister van wederopbouw en volkshuisvesting, brengt een officieel bezoek aan onze stad. J. Hoogeveen ontvangt van hem de sleutel en een woonvergunning voor de laatste woning van het door de firma Dura gebouwde complex aan de Eijkmanstraat. Mevrouw Keuning krijgt de eerste sleutel van een woning aan de Kamerlingh Onneslaan.

Sportdag voor scholieren in het sportpark De Vijfsluizen. Leerlingen van de Dr. A. Plesmanschool winnen de eerste prijs.

Ruiterdemonstratie door de Landelijke Rijvereniging Die Flardinga Ruiters met medewerking van de gymnastiekvereniging Hollandia.

Goudsmids- en juweliersbedrijf Van Heyst, gesticht in 1856, wordt overgenomen door H. Elskamp. De winkel op de Hoogstraat 88-90 wordt verbouwd.

Bouw aanbesteed voor een 7-klassige lagere school voor de Vereniging voor Gereformeerd Schoolonderwijs. De school komt aan de Philps de Goedestraat in de Westwijk.

10 Openluchtsamenkomst in het Oranjepark onder leiding van wika E. van Vliet. Voorgangers zijn ds. Aalbersberg en majoor D. Bergsma.

11 Ir. J. Backer viert zijn gouden apothekersjubileum.

13 Een zuidwesterstorm beschadigt gebouwen en ontwortelt bomen. Stormschade aan de dakbedekking van de Wilhelminaschool aan de Floreslaan, de rijwielstalling van de Gemeentelijke Werkplaats in de Oosterstraat en aan de loods van N.V. Dura in de Westwijk.

14 Js. van der Heijden, woninginrichtingbedrijf aan de Hoogstraat 77, begint een afdeling Perzische tapijten op Hoogstraat 83.

15 Leerlingen van de Dr. A. Plesmanschool brengen een bezoek aan het Gemeentearchief.

16 Architecten en stedenbouwkundigen uit de Duitse stad Krefeld bezoeken Vlaardingen.

Feestelijke avond in de Christelijke Huishoud- en Industrieschool voor ouders en leerlingen. Suze Koedijk biedt een gedenkplaat aan namens de meisjes van de eerste vormingsklas.

Orthopedisch bedrijf aan de Korte Hoogstraat van het echtpaar Ek uitgebreid met een schoonheidssalon.

18 De directeur van publieke werken en de stadsarchitect van de Zweedse stad Soedertälje bezoeken Vlaardingen.

Carillonconcert door Piet Broerse, stadsbeiaardier van Vlissingen en Veere.

Het bedrijf van poppendokter W. Westerhuis aan de Hoogstraat 152-154 is heropend.

Christelijke Huishoud- en Industrieschool aan de Van Hogendorplaan (16 juli)
(Foto Boer; collectie Stadsarchief Vlaardingen)

19 Het veegeneesmiddelenbedrijf Lieve & Co. neemt nieuwe behuizing in de Mercuriusstraat in gebruik.

20 S. van der Marel heft zijn zaak aan de Kuiperstraat 64 op. Bezorging van melk- en zuivelproducten blijft doorgaan.

22-26 Onder leiding van de Gentse ds. J. Gravendeel organiseert Youth for Christ in samenwerking met de Nederlands Hervormde Gemeente, de Gereformeerde Kerk, het Leger des Heils en hun jeugdverenigingen een kruistocht voor Christus onder het motto 'Waarheen reist U?'

23 De architecten K. Borkowski uit Berlijn en H.F. Powell uit het Engelse Chelmsford bezoeken onze stad.

25 Van 28 juli tot 9 augustus gaat de riviertaxi varen vanaf de ponton aan de Spoorhavendam.

26 Wethouder Van Minnen opent de jeugdvakantieweken met o.a. kinderspelen, een jeugdwandelmars, excursies, turndemonstraties, een zeepkistenrace etc.

Het Corsettenhuis van de gezusters De Rave, Hoogstraat 168, opent een filiaal in de Westwijk aan de Eykmanstraat 57.

40 stedenbouwkundigen uit 24 landen die deelnemen aan een congres, bezoeken Vlaardingen.

28 Andries Noordegraaf is benoemd tot nieuwe dirigent van Orpheus.

29 Eerste paal geslagen voor de nieuwe Vijfsluizenbrug.

30 Zendingsdag van de Christelijk Gereformeerde Kerk in het Oranjepark.

31 Opgericht een afdeling herenhandbal van de gymnastiekvereniging De Hollandiaan.

Augustus

1 Leen 't Hart bespeelt het carillon. Hij is stadsbeiaardier in Rotterdam.

4 V.Z.C. is waterpolokampioen geworden in de 2e klasse K.N.Z.B.

4-7 Boottochten met het m.s. Koningsplaat voor bejaarde en invalide stadgenoten.

5 Lampionoptocht en carillonconcert ter gelegenheid van de viering van de verjaardag van prinses Irene.

6 De deelnemers aan de Rotterdamse Tour de Drie, een wielerronde voor jongens, doen onze stad aan en worden op het stadhuis ontvangen door wethouder Van Minnen.

7 Politiedag voor de jeugd met smokkelaarsjacht, gekostumeerd voetbal en optreden van de acrobatengroep The Crocksons.

8 Betsie Schaik, Ludie Haddeman en Trudi Bruggeman, leerlingen van de Sint Mariaschool aan de Hoflaan, zijn geslaagd voor het staatsexamen coupeuse.

9 De jeugdvakantieweken zijn afgesloten met een optocht van versierde fietsen, een parade van Vlaardingse amateurtjes in de Stadsgehoorzaal en optredens van het Vlaardings Jeugdaccordeonorkest.

12 P.A. van der Kooij organiseert een tocht van Opelmodellen om aandacht te vestigen op de Opelshow van 14 tot 16 augustus in de Harmonie. Speciale aandacht voor de Opel Kapitän Standaard.

13 De Gereformeerde Kerk organiseert een uitstapje voor bejaarden. J. Kijne, met 98 jaar de oudste inwoner van Vlaardingen, is een van de deelnemers.

17-20 Hein de Ligt geeft concerten op de carillons in het Nederlandse en het Vaticaanpaviljoen van Expo 58 in Brussel.

18 Aan de Van Boisotstraat is de eerste paal geslagen voor de bouw van de hervormde lagere school naar een ontwerp van de architecten J. Nuyt & J.M. Heikens.

19 Burgemeester Arren van de Indiase plaats Mathra en P.L. Chabra, bestuursambtenaar te New Delhi, worden op het stadhuis ontvangen en bezichtigen de stad.

Kapelaan J.C. Loerakker verlaat na 5 jaar de St. Willebrordusparochie en wordt opgevolgd door N.J. van den Akker.

21 J. van Aperen verhuist met zijn Army-shop van Hoogstraat-Pad naar Hoogstraat 218.

22 De op de Engelse kust gestrande motortrawler VL 7 Ada, schipper C. Roeleveld, van de NV Zeevisserij-Maatschappij Holland, is door het HKS De Hoop vlot gesleept. Er is geen schade

25 Wethouder Van Minnen opent aan de Buys Ballotlaan een houten opvangschool van de Weteringschool.

Het bouwen van een buitendienstgebouw voor de PTT in de Mercuriusstraat is opgedragen aan de Gebr. Kwaaitaal te Rotterdam.

Liefde en Vrede aan de Gedempte Biersloot (2 september)
(Foto Skan-film; collectie Stadsarchief Vlaardingen)

26 Aan de Van Boisotstraat in de Westwijk is de eerste paal geslagen voor de ds. H. de Cockschool.

27 Laatste zomeravondconcert op het Oranjecarillon door de stadsbeiaardier Cor Don.

September

1 Daar de verjaardag van prinses Wilhelmina op zondag viel, geeft Hein de Ligt vandaag een concert op het Oranjecarillon.

Naar aanleiding van gestelde vragen bieden burgemeester en wethouders de gemeenteraad een nota aan over de kwestie van de luchtverontreiniging. Ondanks het toegenomen aantal industrieën is de verontreiniging niet toegenomen en blijft steeds onder de voor de gezondheid van de mens gevaarlijke grens.

Op de reizende Duitse tentoonstelling 'Niederländische Architectur heute' is de maquette van de Westwijk tentoongesteld.

A. Don, hoofd van de Gereformeerde School voor voortgezet gewoon lager onderwijs aan de Stationsstraat, viert zijn 40-jarig dienstjubileum.

De firma R.G. de Kok, kuiperij en vatenhandel aan de Oosthavenkade, bestaat 25 jaar. De firmant R. de Kok viert zijn zilveren dienstjubileum.

Muzanda wordt uitgebreid met een kleine zaal. De bestaande foyer wordt vergroot en er komt een serre bij.

2 De 33 leden van de gemeenteraad zijn geïnstalleerd. Wethouders zijn de heren T. de Bruijn, H.K. van Minnen, G. Walstra en M.H.L. Westrate.

Liefde en Vrede moet geld bij elkaar zien te krijgen voor een nieuw verenigingsgebouw in het centrum. Dit is nodig door sanering in de binnenstad. De vergoeding voor de oude panden aan de Gedempte Biersloot en Hofjesstraat is niet voldoende.

4 Met als onderwerp 'Onder hetzelfde kruis', spreekt in de Pniëlkerk ds. H.J. Hegger, ex-R.K. priester en nu gereformeerd predikant te Denderleeuw.

5 Wethouder Westrate vertegenwoordigt het gemeentebestuur bij de onthulling van het gedenkteken voor Willem Beukelszoon te Biervliet. Een groep Vlaardingse vissers in klederdracht loopt in de historische optocht mee.

Circa 500 Jehovagetuigen in het Kolpabad gedoopt.

Opgericht tweede vereniging voor vogelliefhebbers, de Vlaardingse Vogelliefhebbersvereniging.

Contactgroep luchtverontreiniging publiceert dat de luchtverontreiniging door de industrie wel hinder maar geen direct gevaar oplevert.

6 Een collecte ten bate van een nieuw verenigingsgebouw voor de federatie van christelijke jeugdverenigingen Liefde en Vrede brengt f 2085,99 op.

7 De Vlaardingse hengelaarsvereniging De Zwervende Visser viert haar 35-jarig bestaan met een nationaal concours aan de Vlaardingse Vaart . De plaatselijke vereniging De Hopende Visser wint de eerste prijs.

10 De hooioogst van boer J. Verkade aan de Zuidbuurtseweg is door de luchtverontreiniging mislukt. De boomgaarden aldaar zijn zwaar beschadigd en het melkvee is zeer vermagerd.

11 Aan de Van Boisotstraat is de eerste paal geslagen voor de definitieve huisvesting van de Weteringschool.

12 J. Storm, M. Pronk en W. Coenradie, werkzaam bij de plantsoenendienst, slagen voor het diploma hovenier.

13-20 Jeugdweek georganiseerd door het Gereformeerd Jeugdverband met onder meer jeugdappèls, zangavond, sterrit en sportmiddag.

15 De Stichting Nederlandse Vakscholen voor Kappers opent in Obadja een kappersvakschool.

15-17 Om zich te oriënteren op bestuurlijk en stedenbouwkundig gebied brengt het college van Burgemeester en Wethouders een officieel bezoek aan plaatsen in het Engelse graafschap Londen.

16 Feestavond in de Stadsgehoorzaal ter gelegenheid van de viering van het 20-jarig bestaan van de buurtvereniging Beatrix. Burgemeester Heusdens aanvaardt het erevoorzitterschap van deze vereniging.

Bij graafwerkzaamheden bij de nieuwe Delflandse sluizen is een kabel beschadigd. Daardoor was het hoofdbureau van politie telefonisch onbereikbaar. Het contact met de PTT-centrale wordt onderhouden met een mobilofoonauto.

17 De commissie belast met onderzoek naar de methode van dr. C. Moerman tegen kanker wijst deze methode af.

18 W.M.W. Don, makelaar in vis en aanverwante artikelen, op zijn 70ste verjaardag benoemd tot Ridder in de Orde van Oranje-Nassau.

De schaakvereniging H.V.O. organiseert een simultaanseance met als spelers de schaakmeesters dr. M. Euwe en C. Orbaan.

Stukje uit overzicht Haringvisserij: 'Onze geliefde woonplaats heeft deze week weer enkele malen op een vissersplaats in volle bloei geleken, er was weer eens voor ons een ouderwets drukke afslag met ladingen van vijf drijfnetloggers, van de treiler VL 153 Liesje & Rutger van Kornaat, alsmede 23 last gezouten haring, afkomstig van de treiler VL 84 Jan Senior van Verboon, per auto aangevoerd. Eindelijk brachten Vlaardingse treilers hun verse haring weer eens naar de vishal in Vlaardingen.'

19 De zeeslepers Loire en Rode Zee van L. Smit & Co.'s Internationale Sleepdienst vertrekken met 3 hopperzuigers uit de Koningin Wilhelminahaven naar Zuid-Afrika. Onder de runners bevinden zich verschillende stadgenoten.

21 Bevestiging en intrede van de negende hervormde predikant, ds. C.H. van Rhijn.

22 Wethouder De Bruijn slaat aan de Zuidbuurtseweg de eerste paal voor een complex van 168 woningen en garages.

De eerste paal geslagen voor de nieuwe brug over de Oude Haven en voor 36 woningen aan de Lorentzstraat.

L.B. Jansen wint de Vlaardingse schaaktitel. Deze titel stond sedert 1942 op naam van W. Korpershoek.

24 J.G. Nientied, onderwijzer aan de Don Boscoschool, neemt wegens het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd afscheid van het onderwijs en wordt onderscheiden met de eremedaille verbonden aan de Orde van Oranje-Nassau. Alhier in functie sedert 1912.

25 Wika E. van Vliet, werker in kerkelijke aangelegenheden van de Nederlands Hervormde Gemeente, neemt afscheid wegens zijn benoeming in gelijke functie te Beverwijk.

26 Jeugdgemeenteraadsvergadering onder voorzitterschap van G. Hoogland (A.R.P.). Er wordt een voorstel aangenomen om de aankoop van huizen voor eigen bewoning te stimuleren door het verstrekken van een renteloze lezing.

27 Het bestuur van de N.V.V.-bestuurdersbond Vlaardingen houdt een receptie in De Harmonie ter gelegenheid van het 50-jarig bestaan van de afdeling.

Taptoe in de Fransenstraat (Veerplein) ter gelegenheid van het 10-jarig bestaan van het pijperkorps De Jonge Pijpers.

29 Opgericht een automobielclub van de landelijke rijvereniging De Flardinga Ruiters.

Vereniging van Volkstuinders Vlaardingen krijgt bij haar complex aan de Zuidbuurtseweg grond aangeboden door de gemeente voor 50 nieuwe tuinen.

30 D. Roodenburg, bevolkingsagent, neemt na bijna 40 dienstjaren afscheid wegens het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd.

De motorlogger VL 142 Voorwaarts, schipper D. van Haren van de NV Doggermaatschappij, komt op de uitreis in aanvaring met een modderbak. De voorsteven is zwaar beschadigd.

Oktober

1 De Nieuwe Vlaardingse Courant van de uitgevers Dorsman & Odé bestaat 85 jaar.

J. Groenewegen, lid van de Vespaclub Vlaardingen, neemt met zijn scooter deel aan een door de Spaanse Vespaclub georganiseerde regelmatigheidsrit. Totaal afgelegd 6.200 kilometer.

Feestavond in de Stadsgehoorzaal voor de afdelingen Schiedam, Vlaardingen en Maassluis van de Algemene Bedrijfsbond Meubel en Hout ter gelegenheid van de viering van het 50-jarig bestaan van de bond.

3 Bij de terreinopspuiting in de Broekpolder ontdekken de amateur-archeologen H.J. Verhagen en P. Sonneveld een pre-romeinse woonplaats.

L.B. van Zanten, onderbrandmeester en voorzitter van de Vlaardingse vrijwillige brandweerliedenvereniging Door Oefening Vaardig, neemt na 35 dienstjaren afscheid wegens het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd en wordt onderscheiden met de eremedaille in zilver, verbonden aan de Orde van Oranje-Nassau.

4 De collecte ten bate van de plaatselijke afdeling van de Nederlandse Vereniging tot Bescherming van Dieren brengt f 2.277,87 op.

Op uitnodiging van het Nederlands Oorlogsgravencomité bezoeken C. Westerhoff , N. Westerhoff-Broek en N. Nelemaat-van Embden in Engeland de graven van tijdens de oorlog omgekomen familieleden.

Interieur Rehobothkerk (o.a. 12 oktober)
(Foto Piet Engelse; collectie Stadsarchief Vlaardingen)

Rehobothkerk (o.a.12 oktober)
(Uitgave Kopa Vlaardingen; collectie Stadsarchief Vlaardingen)

6 De organist Feike Asma geeft een concert op het orgel van de Pniëlkerk.

Beide deuren van nieuwe sluis aan de Kortdijk geplaatst.

7 Viering van het derde lustrum van de Zakenstudiekring Vlaardingen in de Stadsgehoorzaal. De studiekring is opgericht door M. Wapenaar.

8 Ontspanningsavond georganiseerd door stichting Jeugdwelzijn voor bewoners van het tehuis voor werkende jongens aan het Weeshuisplein en het Internaat Callenburg.

Opening nieuwe zaak van A. den Hartog in electrische verlichtingsartikelen aan de Schiedamseweg 21.

Machinefabriek A. Fontijne te Schiedam krijgt vergunning voor de bouw van een machinefabriek op het perceel Industrieweg 20.

10 De eerste ondernemingsraad in de zware chemische industrie in ons land geïnstalleerd bij de E.N.C.K.

Aan de Van der Werffstraat de eerste steen gelegd voor de ds. A.S. Talmaschool.

De V.A.R.A.-radio zendt een vraaggesprek uit met mejuffrouw mr. J.M.C. Cariot, inspectrice van de kinderpolitie alhier. Zij spreekt over de gevaren die verbonden zijn aan het wegschieten van papieren pijltjes met een blaaspijp door de jeugd.

12 Jeugdsamenkomst in de Rehobothkerk. Ds. L. Bodaan uit Amsterdam spreekt over 'Waarom zou ik Christen worden'.

13 Opgericht: De Eerste Vlaardingse Bridgeschool.

14 Burgemeester Heusdens opent aan de Westhavenkade het in de tuin van het Gemeentelyceum gebouwde tijdelijke kantoor van de Havendienst. Tevens wordt dit gebruikt als wijkpost van de gemeentepolitie. Burgemeester Heusdens stelt eveneens het nieuwe rioolgemaal aan de verlengde Industrieweg in werking.

Het Christelijk Gemengd Koor Excelsior zingt ter gelegenheid van de viering van het 65-jarig bestaan 'Die Jahreszeiten' van Joseph Haydn in de Rehobothkerk aan de Billitonlaan.

H. van Heeswijk opent een speelgoedmagazijn aan de Van Hogendorplaan.

15 Jongelui leggen stenen op de spoorrails bij de R.O.M.I.-fabrieken.

16 Door een noordwesterstorm staat het water 2.40 meter boven NAP. Beperkte dijkbewaking ingesteld.

Een groep architecten uit de Joegoslavische stad Zagreb bezoekt onze stad.

Vergadering Hoogstraatwinkeliers in café de Kroon. De winkeliers spreken over hoe de aandacht van de klanten herwonnen kan worden na de afsluiting van de Hoogstraat vanwege de bouw van de nieuwe sluis. Het geraamde verlies bedraagt f 120.000.

17 De Mr. Willem Bilderdijkschool aan de Spalandlaan officieel geopend.

18 Het bestuur van de Vlaardingse Christelijke Besturenbond houdt een receptie in De Harmonie ter gelegenheid van het 50-jarig bestaan van de afdeling.

De Judoclub Vlaardingen wint het te Honselersdijk gehouden Westlandtoernooi.

The Crocksons, de acrobaten Bas en Adrie van Toor, treden op voor de N.C.R.V.-televisie.

Een groep kinderen van de Amerikaanse kolonie in Den Haag bezoekt de touwslagerij van de N.V. Oude Lijnbaan.

19 Theo Dikstra wordt eerste bij de gele banden op de in Schiedam gehouden nationale judowedstrijden.

Contactavond afdeling handbal R.K.W.I.K. De senioren bieden voor het nieuwe veld vier doelnetten aan. Deze zijn zelf bekostigd en geknoopt van 2500 meter plasticdraad.

21 Vlaardings Instituut voor Arbeidersontwikkeling met de voorstelling 'De Barbier van Sevilla' door Bert Brugmans Nederlands Marionettentheater.

Dependance geopend van de openbare kleuterschool De Paddestoel aan de Meidoornstraat in de Jan Ligthartschool aan de Jan Ligthartstraat 2.

23 De Rotterdamse arts P.J.F. Dupuis spreekt over 'Verantwoorde gezinsvorming' voor de Jonge Kerk in de Immanuëlkerk.

24 Overdracht aan het gemeentebestuur van de door de N.V. Motorkracht te Hoogeveen vervaardigde nevelspuit voor de Vlaardingse Vrijwillige Brandweer.

Viering van het 60-jarig bestaan van het Rusthuis van de Hervormde Gemeente in de Emmastraat.

25 De raadsleden G. Dorsman en H.M.J. Dubbeldam gekozen tot respectievelijk vice-voorzitter en algemeen secretaris van het hoofdbestuur van de Jongerenorganisatie Vrijheid en Democratie.

Aart van Maren en zijn Schiedamse vriend Tim van der Kooij winnen met hun elektronisch klankbeeld 'Embryo' een tweede prijs op een in Bern gehouden internationale wedstrijd.

In het sportpark Zuidbuurt zijn twee nieuwe velden in gebruik genomen.

26 Bijeenkomst afd. Vlaardingen van Alg. Bond Mercurius over actie 'Voor 1 mei – 40 erbij'. Daarna eenmansshow door Cor Breeds met 'Rare mensen'.

27 Aan de Dirk de Derdelaan is de eerste paal geslagen voor het garagebedrijf H. & R. Eigenraam. Het bedrijf wordt D.A.F.-dealer.

28 Burgemeester Heusdens opent in de Harmonie de najaarsbeurs van de Herman Frantsenstichting. Er is een modeshow door de dames van de gemeentelijke dienst voor sociale zaken, met dameskleding vervaardigd van stoffen die geweven zijn in de werkplaats in de Zomerstraat.

Mejuffrouw M.C. Edelman in Rotterdam benoemd tot directrice van de Openbare Leeszaal en Bibliotheek.

29 De heren J. Don, J. Kalisvaart en P. de Wit hebben een nieuw type zeiljacht gebouwd, een dubbelboot met één dek.

30 Mr. dr. Th. F.J.A. Dolk, dijkgraaf en J. Chardon, hoogheemraad van het Hoogheemraadschap Delfland, nemen afscheid wegens het bereiken van de 70-jarige leeftijd.

31 Interkerkelijke samenkomst in de Grote Kerk ter herdenking van de Hervorming. Sprekers zijn de predikanten W.J. Kolkert, M.J. Mulder en H. Rijksen.

Ter gelegenheid van de kinderboekenweek geven de plaatselijke boekverkopers een kindermiddag in Excelsior met Jaap ter Haar.

Bouw en inrichting van het nieuwe stadhuis is duurder dan geraamd.

November

1 Indeling van de bevolking naar kerkelijke gezindten in procenten: Nederlands-Hervormd 48.4., Rooms-Katholiek 15, Gereformeerd 12.5, Remonstrants 1.7, Gereformeerde Gemeente 1.6, Christelijk Gereformeerd 0.9. Andere kerkelijke gezindten 3.1 en zonder 16.8.

De Arbeiderszangvereniging treedt op voor de V.A.R.A.-microfoon.

Eerste lustrum van het muziekgezelschap La Bella Musica in zaal Muzanda.

2 Laatste hengelconcours 1958 van De Hopende Visser. Prijsuitreiking in café Klein Delta.

3 De Rotterdamse Ontspanningsvereniging Shell organiseert in de hal van De Vijfsluizen een schaakfeest. De wereldkampioen dr. ir. M. M. Botwinnik en de internationale grootmeester S. Flohr spelen een simultaanseance.

Sluitende begroting voor 1959.

5 Wethouder Van Minnen opent in De Harmonie de vogeltentoonstelling, georganiseerd door de plaatselijke afdeling van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers.

6 B. van Viegen als A.R.-raadslid geïnstalleerd en mejuffrouw A.M. de Bruin uit Leiden benoemd tot schoolarts.

7 Vrouwenbond N.V.V. afdeling Vlaardingen houdt een bazaar in het Volksgebouw.

Goedkeuring door de gemeenteraad voor de kredietoverschrijding bij de bouw van het stadhuis en goedkeuring voorstel voor de bouw van de ambtswoning voor de burgemeester.

8 en 9 De politiekruiser Hr. Ms. fregat Jaguar ligt in de Koningin Wilhelminahaven en kan worden bezichtigd.

9 Anna Blaman spreekt voor het Humanistisch Verbond in de Harmonie over 'Denkbeelden in overdag'.

10 Aanbesteding voor het eerste gedeelte (paalfundering en gewapend betonwerk) van de bouw van het nieuwe ziekenhuis nabij de Holyweg. Wordt gegund aan de laagste inschrijfster, de N.V. Aannemingsmaatschappij A.F. Boersma in Den Haag voor f 1.744.000. Voorlopige raming van het gehele bouwwerk is f 19.000.000. Architect ir. J.W. Boks.

11 Het hoogste punt bereikt bij de bouw van de Van Hogendorpschool.

Toneelvereniging Varia met 'Oogsttijd' in de Stadsgehoorzaal.

12 Onder voorzitterschap van ir. G. Brouwer richt een aantal leden van de Archeologische Werkgemeenschap voor Westelijk Nederland de werkgroep Helinium op.

12 en 13 Naai- en handwerkvereniging van de Remonstrants Gereformeerde Gemeente bestaat 50 jaar. Verkoping voor het goede doel in de Remonstrantse Kerk.

13 Burgemeester Heusdens opent het voetpad over de Delflandse schutsluis, een voorlopige verbinding tussen de Hoogstraat en de Kortedijk. De verbinding tussen Kortedijk en Hoogstraat is ongeveer een jaar verbroken geweest.

Begonnen met het opspuiten van de Broek- en de Alkeetbuitenpolder met baggerspecie uit de Rotterdamse havens. In twaalf jaar wordt 350 hectare land vier meter opgehoogd.

Het hoogste punt bereikt bij de bouw van de kerk voor de Heilige Geestparochie aan de Van Hogendorplaan.

T. Brons vijftig jaar in dienst bij de firma C. van der Burg & Zonen.

14 Burgemeester Heusdens opent in de Azaleastraat het nieuwe bedrijfspand van J. Madern's Graveerindustrie en Stempelfabriek.

De Christelijke Oratoriumvereniging Gloria in Excelsis Deo en het koor van de plaatselijke afdeling van de Maatschappij ter bevordering der Toonkunst zingen ter gelegenheid van de viering van beider veertigjarig bestaan 'The Messiah' van G.F. Händel in de Grote Kerk.

Woninginrichting D. van Heusden in de Korte Hoogstraat (voorheen Dayer) bestaat 25 jaar.

De plaatselijke afdeling van de P.S.P. houdt een openbare vergadering in Concordia, Spreker is de landelijke voorzitter, de heer ir. H.J. van Steenis.

15 Het gewest Zuid-Holland van de K.N.S.B. houdt alhier zijn jaarvergadering onder voorzitterschap van burgemeester Heusdens. Het gemeentebestuur ontvangt de deelnemers op het stadhuis.

Uitbreiding Toonkamer bij de Dom, een winkel voor binnenhuiskunst aan de Hoogstraat. Tevens een tentoonstelling van een collectie kleurrijke Finse stoffen.

15 en 19 Receptie en feestavond ter gelegenheid van de viering van het 30-jarig bestaan van de plaatselijke afdeling van de Koninklijke Nederlandse Vereniging E.H.B.O. Beschermheer burgemeester Heusdens wordt onderscheiden met het gouden EHBO-insigne.

16 Echtpaar T. van der Kuil-Bastemeijer 60 jaar getrouwd.

Voor het eerst is in Vlaardingen een oogstdienst in de Bethelkerk gehouden.

18 Wethouder Van Minnen opent in het hoofdbureau van politie de verkeerscursus voor leerkrachten aan de lagere scholen. Het verkeersonderwijs wordt verplicht met ingang van 1 januari 1959.

G. Hoogerwerf, raadslid A.R.P., spreekt over de V.V.D. voor de A.R.P.-kiesvereniging Nederland en de Oranje afdeling Oost.

19 Intocht van Sint-Nicolaas.

Jeugdgemeenteraadsvergadering met onder meer discussie over de ontwikkeling van Nederlands Nieuw-Guinea.

Mevrouw A. Wapenaar-Maat wint de hoofdprijs bij de Erdalslagzinwedstrijd.

21 Wethouder Van Minnen opent in de Visbank een tentoonstelling van de Vlaardingse Kunstkring met werk van Jaap Baars, Leen Droppert, L. Dijkshoorn, Reinier Rijke en Jaap Weiland.

22 De afdeling scheepsbouw van Figee N.V. overgeplaatst naar de nieuwe werf aan de Koningin Wilhelminahaven. De werf 's Lands Welvaren blijft in gebruik als constructiewerkplaats en fabriek van pijpleidingen.

Afzwemfeest in het Kolpabad met vertoning van het sprookje 'Feest in klaproosland'. Tevens reddingsdemonstraties en een ballonwedstrijd.

Toneelvereniging O.V.U. met ' Ik moet met je trouwen' in Liefde en Vrede.

Balletschool Rita Verdijsseldonk verhuist van De Schuilhoek aan de Kortedijk naar het dakpaviljoen van het Kolpabad.

23 Johan Jongeneel kampioen van Nederland Judo oranje band.

Laatste hengelconcours H.V. De Zwervende Visser. Kampioen over 10 concoursen is J. Wijnhorst.

24 Wethouder Westrate opent het tweede schoolgezondheidscentrum in de dr. J.Th. de Visserschool aan het Plein Emaus.

Vereniging Nederlands Fabrikaat geeft voorlichtingsavond onder de titel 'Luisteren en kijken' voor de Vrouwenbond N.V.V., de vrouwengroep P.v.d.A. en de Ned. Coöp. Vrouwenbond.

24-29 Sint-Nicolaasactie Vlaardingse Middenstand.

Motorlogger VL 114 Voorlichter (27 november)
(Foto M.P. Zuydgeest; collectie Stadsarchief Vlaardingen)

25 Mevrouw Schouwenaar-Fransen, lid van de Eerste Kamer, spreekt voor de plaatselijke afdeling van de Jongerenorganisatie voor Vrijheid en Democratie over de taak van de senaat.

Toetjeswedstrijd voor de Nederlandse Vereniging van Huisvrouwen in clubgebouw de Hollandiaan.

26 Prinses Beatrix neemt deel aan de lustrumviering van het Rotterdamsch Studenten Corps in de Stadsgehoorzaal.

Kerkelijke herdenking en feestavond in het R.K.-Verenigingsgebouw ter gelegenheid van de viering van het 40-jarig bestaan van de plaatselijke afdeling van de Nederlandse Katholieke Vrouwenbeweging.

27 De motorlogger VL 114 Voorlichter, schipper Jan Spaans, van de N.V. Doggermaatschappij arriveert met een gebroken mast en zware schade aan de netten veroorzaakt door een zinkende vleet.

28 Het nieuwe gebouw van de plaatselijke afdeling van het Nederlandse Rode Kruis in de Emmastraat officieel geopend. Burgemeester Heusdens wordt het erevoorzitterschap aangeboden.

Burgemeester Verkadesingel wordt doorgetrokken in verband met de bouw van het nieuwe ziekenhuis.

29 Oud-leiders van de Vlaardingse groep van de onlangs opgeheven Arbeiders Jeugd Centrale richten een plaatselijke afdeling van de Kindervriendenorganisatie op.

Chris de Korte verwerft als eerste Vlaardinger de zwarte judoband.

December

1 De minister van sociale zaken en volksgezondheid J.G. Suurhoff slaat aan de Holyweg de eerste van 1300 palen voor een nieuw ziekenhuis.

2 J. Sebel veertig jaar in dienst bij de P.T.T.

Eerste paal geslagen voor het nieuwe ziekenhuis aan de Holyweg (1 december)
(Collectie J. Bernard)

VANO-snackbar van G. van Oudheusden aan de Hoogstraat 62 opent na een verbouwing de deuren en viert het 25-jarig jubileum.

4 Sint-Nicolaas reikt zwemdiploma's uit in het Kolpabad en bezoekt de bewoners in het Flatgebouw voor bejaarden.

5 J.F. Hesselman getroffen door polio. Hij krijgt een personenauto aangeboden zodat hij zich weer zelfstandig kan verplaatsen. Het geld werd bijeengebracht door personeel van Caltex.

6 De nieuwe Vijfsluizenbrug opengesteld voor rijwielen.

10 Werf Vlaardingen-Oost verlengt een zeeschip met twaalf meter.

Kapitein A. Leenhouts op 43-jarige leeftijd overleden op een reis van Lissabon naar Engeland.

11 Bevestiging en intrede van ds. K. van Twillert als voorganger bij de Christelijk Gereformeerde Gemeente in de Dijksteeg.

12 Burgemeester Heusdens reikt onderscheidingen uit aan leden van het plaatselijke korps van de reservepolitie voor tien jaar trouwe dienst. Het korps werd in 1948 geïnstalleerd.

13 De Amerikaanse consul-generaal reikt op het stadhuis aan een aantal Vlaardingse kinderen kerstpakketten uit namens de bemanning van de Radar Pickett Destroyer Escort U.S.S. Camp (DER 251).

Imam Q. U. Hafiz spreekt voor de Christelijk-Historische Jongerengroep.

14 De Wereldomroep Radio Nederland zendt een dienst uit vanuit het kerkgebouw aan de Hoflaan.

Echtpaar C. Visser-Schuier 65 jaar getrouwd.

17 De Christelijke harmonievereniging Sursum Corda geeft met medewerking van de Shell-koren een kerstconcert in de Grote Kerk.

Heropening Slagerij De Graaf aan de Mahlerstraat. De slagerij beschikt nu ook over een ruime en moderne worstmakerij.

Opening noodwinkel slagerij J. Meeder aan de Kamerlingh Onnesstraat in de Westwijk.

18 Argentijn A. Critto brengt in opdracht van zijn regering een bezoek aan Nederland. In Vlaardingen bekijkt hij het Flatgebouw voor bejaarden, het Kolpabad, de Westwijk, de Babberspolder en de oude binnenstad.

19 De gemeenteraad stelt de gemeentebegroting voor het dienstjaar 1959 vast. Het tempo der ontwikkeling van de stad en de subsidiëring van culturele evenementen kregen de meeste belangstelling.

Firma C. Tomaello & Zonen vraagt een vergunning aan voor een inrichting voor het vervaardigen van terrazzo en kunststeenstukken op het perceel aan de 3e Industriestraat 6-8.

20 Zangavond op de Markt met 'Heel Vlaardingen zingt'.

Echtpaar Zonne-Kalisvaart 65 jaar getrouwd.

21 Burgemeester Heusdens opent de eerste volkskerstzangavond met het ontsteken van de verlichting van een 17 meter hoge kerstboom op de Markt.

22 Een aantal architecten uit de Duitse steden Dinslaken en Förde bezoekt onze stad.

Kerstboom voor het stadhuis (21 december)
(Foto J. Hottentot; collectie Stadsarchief Vlaardingen)

Het gebouw van de Eerste Vlaardingse Verffabriek N.V. in de eerste Van Leyden Gaelstraat uitgebrand. Een arbeider raakt ernstig gewond.

23 De stadsbeiaardier geeft een kerstconcert op het Oranjecarillon.

Jaarlijkse verkoop van overtallig gevogelte door de Gemeentelijke Plantsoenendienst op de gemeentekwekerij aan de Hofsingel.

24 Mejuffrouw J. Woensdrecht 40 jaar leidster van de Gereformeerde Zondagschool Jachin en onderscheiden met de eremedaille in zilver, verbonden aan de Orde van Oranje-Nassau.

24 en 25 Kerstnachtdiensten. Het Leger des Heils en de Commissie voor bijzonder Kerkewerk van de Nederlandse Hervormde Gemeente houden samenkomsten in de Stadsgehoorzaal.

27 Snoekconcours Vlaardingse Hengelaarsbond in park 't Nieuwelant. H.van Zelm heeft de vangst van de dag met een snoek van 82 cm lang.

28 Dankstond voor de visserij in de Grote Kerk.

29 Schipper H. Plugge gaat, na ruim 40 jaar te hebben gevist op Vlaardingse schepen, met pensioen en wordt bij die gelegenheid in Den Haag onderscheiden met de eremedaille in goud, verbonden aan de Orde van Oranje-Nassau. Schipper Plugge woont in Scheveningen en eindigde zijn loopbaan als schipper op de VL 132 Flevo I.

30 Opgericht de Stichting tot het geven van Christelijk Nijverheidsonderwijs aan jongens uit Vlaardingen en omstreken.

31 Oudejaarsvuur op een terrein aan de Burgemeester Luijerinksingel. De brandweer moet hier en daar blussen.

In het Stadsarchief kunt u de uitgebreide versie van de kroniek inzien.

Marianne van Papeveld-Hörst

Kroniek van Vlaardingen 2008

Januari

1 Vlaardingen telt 70.855 inwoners, 608 minder dan per 1 januari 2007.

De jaarwisseling is bijzonder onrustig verlopen. Op de Broekweg sneuvelen honderden ruiten door een ontploffing tijdens de kerstboomverbranding. Aan de Westhavenkade raken vier personen gewond bij een steekpartij. Ook vallen bushokjes, vuilcontainers en prullenbakken ten prooi aan vandalen.

Gesneuvelde ramen bij jaarwisseling (1 januari).
(Foto: Roel Dijkstra Fotografie).

2 Jan Timmers, voorzitter van het Vlaardings Mannenkoor Orpheus ontvangt de Vlaardingse Stadsspeld voor zijn maatschappelijke verdiensten. Timmers (77) legt in februari het voorzitterschap neer.

5 In het stadhuis nieuwjaarsreceptie onder het motto 'Natuurlijk Vlaardingen'. In zijn nieuwjaarsrede staat burgemeester T. Bruinsma stil bij de dramatische gebeurtenis aan de Broekweg.

In Delfshaven houdt burgemeester Bruinsma voor PvdA-leden een pleidooi vóór een burgemeestersreferendum in Rotterdam naar aanleiding van het a.s. vertrek van burgemeester Opstelten.

8 Showbrassband Thalita heeft van het Fonds Schiedam Vlaardingen een subsidie van 20.000 euro ontvangen voor het vervangen van het lichte slagwerk en een deel van de blaasinstrumenten.

Uit metingen van de DCMR Milieudienst Rijnmond blijkt dat de uitstoot van fijnstof tijdens de jaarwisseling naar een recordhoogte is gestegen. Bij de dienst kwamen het afgelopen jaar 22.443 milieumeldingen binnen, 2.300 meer dan in 2006. Het aantal stankmeldingen daalde tot het laagste niveau sinds de oprichting van de meldkamer in 1967.

Op de Horecava in de RAI in Amsterdam behaalt Martin Ruisaard een nationaal kampioenschap in de categorie voor jonge koks tot 25 jaar.

12 Het kerkportaal van de Joannes de Dooperkerk aan de Hoogstraat – inclusief het stuk tussen de toren en de pastorie van de Willibrordusparochie – is door het college van burgemeester en wethouders aangewezen als gemeentelijk monument.

De Muziekfabriek in het industrieterrein de Vergulde Hand mag uitbreiden. Men wil meer en grotere oefenruimtes.

De Vlaardingse entertainer André Pronk hoopt landelijk door te breken met zijn lied 'Het is mijn lach'. De entertainer is ook bekend als aangever van Robert Jensen op televisie.

Merlijn Kerkhof, zoon van Amazing Stroopwafel Wim Kerkhof presenteert zijn eerste solo-CD in café 't Paard in Schiedam.

16 Burgemeester Bruinsma ontvangt in het World Trade Center in Rotterdam een 'influential award' van het zakenmagazine Rijnmond Business voor zijn inzet bij de totstandkoming van de Blue Peter Foundation. Deze organisatie streeft naar goed drinkwater en sanitaire voorzieningen voor iedereen.

C.M.P.S. Eurlings, minister van Verkeer en Waterstaat, spreekt zich uit voor de aanleg van de A4 tussen Delft en Schiedam/Vlaardingen. Hij hoopt dat er in deze regeringsperiode nog met de aanleg wordt begonnen.

GroenLinks maakt zich zorgen over het nog te bouwen ROC in het gebied rondom station Vlaardingen-Centrum. In de plannen ontbreekt een schoolplein. Volgens de partij lopen straks duizenden leerlingen door de wijk.

17 Officiële opening van het nieuwe schoolplein van de Sint Jozef Mavo door wethouder A. Attema. Het schoolplein bevindt zich op het dak van de aula. Het is de tweede school in Nederland die een schoolplein op een dak heeft aangebracht.

De archeologische werkgroep Helinium viert het 50-jarig bestaan met de onthulling van een archeologische vitrine in het stadhuis. Voorzitter Guus van der Poel maakt bekend dat Helinium in samenwerking met de gemeente het grootste prehistorische vaartuig van Nederland gaat nabouwen. Het is de reconstructie van de 11 meter lange boomstamkano die in de zomer van 2005 is opgegraven.

Het zerotolerante beleid in winkelcentrum Holiërhoek begint zijn vruchten af te werpen. De overlast door drank- en drugsgebruik is teruggedrongen.

18 Wethouder J. Robberegt vindt dat minister Eurlings zich moet houden aan het convenant met betrekking tot de aangekondigde aanleg van de A4.

19 Edgar Aaldijk, commandant van het Zeekadetkorps Vlaardingen draagt het commando van het schip Assam II over aan Robert-Jan Blom.

Jaarlijkse huldiging van de Vlaardingse sportkampioenen in de Polderpoort. Het eerste mannenteam van tennisvereniging Holy wordt uitgeroepen tot 'Sportploeg van het jaar'. Coureur Carlo van Dam wordt 'Sportman van het jaar'. De Sportprijs van de gemeente Vlaardingen is voor karateka Mike van Vliet en de aanmoedigingsprijs voor sporters met een beperking gaat naar John Vink.

20 Exact 40 jaar geleden deed zich bij Shell Pernis een grote explosie voor. Er vielen toen twee doden en tientallen gewonden.

21 Het bestuur van de Huurdersraad RMWL is afgetreden. Het bestuur wilde externe ondersteuning voor het beoordelen van de plannen van Waterweg Wonen. Zonder hulp kunnen de belangen van de huurders niet verantwoord worden behartigd.

Ondertekening van het Convenant Samenwerking Broekpolder door de Federatie Broekpolder en wethouder H. Versluijs. Hiermee krijgt een groep burgers die de polder verder gaat ontwikkelen een subsidie van 45.000 euro.

23 Op begraafplaats Holy is in een afvalbak een schedel aangetroffen. Het gaat hierbij om de schedel van een vrouw die circa tien jaar geleden moet zijn overleden. Op de begraafplaats is geen geschonden graf aangetroffen. De politie houdt er rekening mee dat de schedel van buiten de begraafplaats afkomstig is.

24 In de Grote Kerk wekelijks lunchconcert door organist Aad Zoutendijk. Vandaag is het precies 300 jaar geleden dat Pieter van Peteghem, de bouwer van het orgel, in Vlaanderen werd geboren. Reden voor de organist om alle registers open te trekken.

25 In discotheek De Kathedraal vieren De Leutloggers carnaval onder leiding van prins Wim I van het Buizengat.

Om vandalisme door overmatig drankgebruik door jongeren een halt toe te roepen ondertekenen 17 burgemeesters uit de regio een samenwerkingsverklaring.

26 De zaterdagmarkt is genomineerd voor de Plaza Markt Publieksprijs van het NCRV-radioprogramma Plaza.

De politie heeft een preventieve actie gehouden tegen autoinbraken in Holy. Van de 180 gecontroleerde voertuigen bleken in 32 auto's waardevolle spullen te liggen. Alle eigenaren werden hierop geattendeerd.

In de Vrije Academie gaan onder leiding van kunstenares Beaty Czetö schildertalenten aan de slag voor een goed doel. De opbrengst van de schilderijen komt ten goede aan de opleiding van een hulphond.

Bryan Bastiaanse behaalt tijdens het NK indooratletiek in Groningen een derde plaats op het onderdeel hink-stap-sprong. De A-junior komt met zijn winnende sprong op 13,97 meter.

Zangroep Hoge Noot viert het 15-jarig bestaan met een avondvullend programma in de Grote Zaal van de Stadsgehoorzaal.

27 Tijdens de Nederlandse Junioren Kampioenschappen in Terneuzen wint Timo Dinkelberg een gouden medaille op de 100 m rugslag met een persoonlijke recordtijd van 1 min 01,02 sec.

28 In het stadhuis informatieavond over het thema 'Wat gebeurt er als er een incident is?' Het onlangs opgerichte Vlaardingse Platform Hinder & Veiligheid, onder voorzitterschap van voormalig wethouder Kees van der Windt, treedt voor het eerst naar buiten.

Café D'Oude Stoep is de UITblinker van 2007. De jury vindt dat de zaak aan de Westhavenkade uitstekend meewerkt aan een veilig uitgaansleven in de stad.

30 De stichting Trots op Vlaardingen presenteert in De Polderpoort haar promotieplannen voor Vlaardingen.

De daling van het aantal Vlaardingers met een bijstandsuitkering blijft zich voortzetten. Vlaardingen staat opnieuw in de top-10 van de sterkste dalers van steden met meer dan 60.000 inwoners.

31 Showband Liberté figureert in de Stadsgehoorzaal als muziekvereniging De Zingende Decoupeerzaag bij de Show van Adje & Theo in de 'Revue van Nu'.

Met een rolstoelenoptocht in het centrum wil de stichting Vlaardings Overleg Revalidatie aandacht voor alle obstakels in de stad.

Een experiment van de gemeente om de Hoogstraat met bloembakpalen op te fleuren is mislukt. Ondernemers en bewoners vinden de palen in het straatbeeld veel te onrustig. De proefpalen worden weggehaald.

Landelijke Gedichtendag. Winnaar van LGD-Poëzieprijs 2008 wordt Hannely Krutwagen-Lemmers met haar sonnet 'Linkersok'. De Vlaardingse dichter Jan van der Waal wint de Publieksprijs.

Februari

1 Bewoners van de Willem de Zwijgerlaan blijven zich verzetten tegen de nieuwbouwplannen van Drieën-Huysen. Het zorgcentrum is al jaren bezig met plannen omdat het huidige complex niet meer voldoet aan de tegenwoordige eisen.

Coffeeshop De Bull aan de Vettenoordsekade moet op last van burgemeester Bruinsma een half jaar zijn deuren sluiten. De coffeeshop bleek onlangs bij controle 37 kg verdovende middelen in huis te hebben.

2 28ste Groot Vlaardingen Judotoernooi in de Westwijkhal met 1000 deelnemers uit diverse landen.

Dit jaar komen er voor het eerst sinds 1972 graven vrij op begraafplaats Emaus. Slechts 50 mensen hebben belangstelling getoond.

5 Twee mannen en een vrouw hebben gebruik moeten maken van het 'weekendarrangement'. Zij zouden rake klappen hebben uitgedeeld in een café aan de Westhavenkade.

7 De oplevering van twee gerenoveerde woningblokken aan de Sperwerlaan is door lekkage voor onbepaalde tijd uitgesteld.

Boortoren Rowan Gorilla VII (13 februari).
(Foto: Roel Dijkstra Fotografie).

8 In de Hollandia Galerie aan de Oosthavenkade opening van de tentoonstelling 'Trouwen en Houwen' van Zhanhong Liao.

De sloop van de voormalige Huishoudschool aan de Van Hogendorplaan is begonnen. Het kunstreliëf van sierbeton van een onbekende kunstenaar is veiliggesteld. Het is nog niet bekend of en waar het een nieuwe plek krijgt.

De internetpetitie van Arjen Bijnen voor het afdwingen van een burgemeestersreferendum is mislukt. Slechts 36 mensen reageerden.

9 De starterslening voor mensen die een eigen huis willen kopen loopt goed. Inmiddels zijn er dertig leningen verstrekt. Starters kunnen maximaal 40.000 euro voor drie jaar rentevrij lenen.

10 In de Lucaskerk eten ruim zestig Polen dankzij de Lucas Cooking-groep puur Hollandse stamppotten. De maaltijd is een initiatief van de gemeente, 'Vele Vlaardingers Een Huis' en de Willibrordparochie.

13 Advocaat M.T. Dijkstra, gevestigd aan de Westhavenkade, gaat op woensdagmiddag een gratis kinderspreekuur invoeren. Kinderen kunnen terecht met vragen over hun rechten en worden geholpen met het schrijven van brieven naar o.a. de kinderrechter of school.

De Raad van Toezicht van het Visserij- en Vlaardings Museum heeft de 43-jarige Hagenaar drs. Arnoud van Aalst benoemd tot nieuwe directeur van het museum.

Het College VOS stelt een gedragscode in voor gebruik van de internetencyclopedie Wikipedia. Wikipedia blokkeert de computers van de school omdat er herhaaldelijk onjuistheden of grof taalgebruik aan artikelen zijn toegevoegd.

Bij Keppel Verolme in Europoort wordt boortoren Rowan Gorilla VII, een compleet dorp op 175 meter hoogte, verlengd. Ook vanuit Vlaardingen is de kolos goed te zien.

14 Als voorschot op de 'WarmeTruiendag', een initiatief van Het Klimaatverbond en kinderzender Z@pp, die morgen wordt gehouden, vergadert de gemeenteraad in truien. De gemeenteraad gaat, met uitzondering van de SP, akkoord met het 'Actieplan Wonen, Woonvisie 2008-2030'. In dit plan is sprake van sloop van 6.800 woningen en de bouw van 8.450 huizen.

Mirjam van Doorn stopt met het Oud Hollandsch Koffy- en Pannekoekhuys. Dertig jaar geleden begonnen haar ouders de zaak op het kruispunt Hoogstraat/Liesveldviaduct. Het bedrijf wordt overgenomen door Gerard Versteegh en gaat verder onder de naam 'Grandcafé Vlaardingen'.

De bibliotheek werd vorig jaar 318.976 keer bezocht; een stijging van 12% vergeleken met 2006. Ondanks de toename is er minder uitgeleend. Het bezoek aan de website steeg met 50%

Valentijnsdag. In de Oude Hal van het stadhuis worden Mariska van Berkel en Marcel Weijers met hun 'liefdesverhaal' winnaars van de trouwspeechwedstrijd van de gemeente.

16 Bij de ontmanteling van een hennepkwekerij aan de Boslaan stuit de politie op een flink aantal wapens. De 18-jarige bewoonster blijkt een nepvuurwapen, boksbeugels, pepperspray en een wapenstok in bezit te hebben.

Burgemeester Bruinsma is niet van plan de zes mosquito's uit te schakelen. De mosquito's laten een hoge irritante bromtoon horen die alleen door jongeren gehoord kan worden en zijn een effectief wapen tegen hangjongeren.

20 Het College Sanering Zorginstellingen van het Vlietland Ziekenhuis heeft ingestemd met de verkoop van het Holyterrein aan LSI Project Investment. De projectontwikkelaar wil 190 eengezinswoningen en 35 appartementen op het terrein bouwen.

21 In de strijd tegen zakkenrollers heeft de gemeente een stadsomroeper ingezet die het winkelende publiek waarschuwt voor 'kwade luiden in de stad'.

22 Overleden J. Vermeule-Van Dijk, voormalig wethouder en raadslid voor de PvdA van 1964 tot 1978.

23 De Vlaardingse Antoinette van de Water, die zich in Thailand inzet voor straatolifanten, is dit weekend op televisie te zien in de bekroonde film Return to the Wild.

Valentijnsdag met liefdesverhaal (14 februari).
(Foto: Roel Dijkstra Fotografie).

28 De fototentoonstelling van de HVV in het oude Leskipand aan de Hoogstraat en het voormalige restaurant La Laterna is nu al een groot succes.

29 De drie Waterweggemeenten willen een mediacampagne starten voor ondersteuning van mantelzorgers.

Maart

1 GroenLinks maakt zich zorgen over de veiligheid van schoolkinderen en fietsers op de kruising van de Amsterdamlaan/Lissabonweg. In een brief aan het college wordt gevraagd om de aanleg van een rotonde.

2 De finale van de 29e editie van het driebandentoernooi van de biljartvereniging DVK'73 in café De Kroon wordt gewonnen door de broers Ab en Raymond Weber.

4 De Stichting Meervoud mag toch een nieuw kantoorgebouw met vergader- en lesruimtes gaan bouwen in de Emmastraat. Dit heeft de Raad van State bepaald in hoger beroep dat door de stichting was aangespannen.

5 Start van de restauratie van het Oranjecarillon van de Grote Kerk. Met een mobiele kraan worden de klokken uit de toren gehesen.

6 Drukke tijden op kinderboerderij Holywood. De afgelopen weken werden negen melkgeitjes en twaalf dwerggeitjes geboren. Men is nog in verwachting van een aantal lammetjes en drie kalveren.

Woningbouwcorporatie Waterweg Wonen eist van een huurder met ingang van 1 maart een dwangsom van vijftig euro per dag. De bewoner van een appartement aan de Koninginnelaan weigert werklieden in zijn woning toe te laten.

7 Een nieuw stelsel van wanden, schermen en drie paddentunnels bij de Holyweg moet de jaarlijks trekkende padden beschermen.

8 Samen met de stichting 'Vele Vlaardingers Eén Huis' en uitzendbureau Stipt heeft de gemeente een informatiemap samengesteld voor Poolse inwoners.

In het Streekmuseum Jan Anderson opening van de tentoonstelling van nationaal-socialistische jeugdboeken. Te zien zijn Flits de Herder, verzamelboeken voor legerplaatjes en een door NSB-leider Mussert gesigneerd exemplaar van Van den Vos Reynaerde.

11 Estafetteschoonmaak in de Babberspolder. 320 schoolkinderen halen in totaal 928 kg zwerfvuil op. Topscorer is basisschool Mozaïek met 196 kg.

12 Stichting Geuzenverzet 1940-1945 zal aandacht besteden aan Abraham Samuel Fernandes, een Vlaardingse Geus die op 4 maart 1941 in het Oranjehotel om het leven kwam. Hij overleed ruim een week voor de executie van vijftien Geuzen. Zijn verhaal was bij het Geuzenverzet vrijwel onbekend. Hij ligt begraven op het Nederlandse Ereveld in Loenen.

De gemeente heeft de markt op het Liesveld afgelast vanwege de voorspelde Westerstorm met windkracht negen.

De Buitenlijn, het gemeentelijke meldpunt voor schade en rommel in de openbare ruimte, kreeg vorig jaar 10.472 meldingen binnen. Dat is 9% meer dan het jaar ervoor.

Klokken uit Grote Kerk gehesen (5 maart).
(Foto: Roel Dijkstra Fotografie).

Geuzenpenning voor Martti Ahtisaari (13 maart).
(Foto: Roel Dijkstra Fotografie).

19 Nationale Boomfeestdag. Samen met kinderen van verschillende scholen planten de wethouders Attema, Robberegt en Versluijs en federatievoorzitter Y. Batenburg bomen in de Broekpolder en bij het flatgebouw EVEN aan de Van Hogendorplaan.

20 Vlaardingers die na een reintegratietraject een baan vinden, blijven ook na verloop van tijd uit de bijstand. Van de 387 Vlaardingers die vorig jaar een betaalde baan vonden, zijn er slechts 23 teruggevallen op een uitkering.

13 In de Grote Kerk ontvangt Martti Ahtisaari, internationaal vredesbemiddelaar en oud-president van Finland, in aanwezigheid van Koningin Beatrix de Geuzenpenning uit handen van minister dr. R.H.A. Plasterk.

De gemeenteraad stemt unaniem in met de aankoop van de Polderpoort. Stichting Polderpoort huurt het complex van de gemeente voor 300.000 euro per jaar. Het aankoopbedrag van 3 miljoen euro gebruikt de stichting voor noodzakelijke investeringen.

15 De kwartfinale van de Nationale Voorleeswedstrijd in de bibliotheek in Barendrecht om de titel 'Voorleeskampioen van Zuid-Holland' wordt gewonnen door de Vlaardingse Firdaouss El Mimouni. In april neemt zij deel aan de halve finale in Delft.

18 In de Burgerzaal debat over diversiteit in Vlaardingen, een initiatief van de stichting 'Eenheid is Kracht'.

22 In de kantine van HVO wordt de nieuwe naam van de fusieclub tussen HVO, RKWIK en HSC bekendgemaakt. De nieuwe club krijgt de naam CWO (Combinatie Wil Overwinnen).

Overleden te Moerstraten Chris Pietersen jr. (88), lid van de verzetsgroep De Geuzen.

25 Te Katwijk prolongeert Rob van Zanten zijn titel bij het NK Veldloop voor gemeenteambtenaren in de categorie heren 50 t/m 54 jaar in een tijd van 43:54.

26 Dodelijk ongeval op de kruising Burg. Pruissingel/ Soendalaan. Een 88-jarige fietser komt terecht onder de wielen van een cementwagen.

Burgemeesters verwijderen dikke laag posters van het Vijfsluizenviaduct (28 maart).
(Foto: Roel Dijkstra Fotografie).

28 De gemeente heeft bij de Stadsregio Rotterdam een wensenlijstje neergelegd voor de Hoekse Lijn die verandert van treinverbinding naar lightrail. Vlaardingen wil o.a. dat het stationsgebouw Vlaardingen-Oost, gebouwd in de jaren '50, gehandhaafd blijft.

De onlangs gehouden zesde spinningmarathon van Sport & Fitness Tino Hoogendijk heeft een recordbedrag van 832.642,10 euro opgeleverd. Het geld is bestemd voor de stichting Villa Joep en de kinderafdeling van het Vlietland Ziekenhuis.

Burgemeester Bruinsma en zijn Schiedamse collega W.M. Verwer-Aartsen gaan gezamenlijk aan de schoonmaak van het Vijfsluizenviaduct dat al jaren geteisterd wordt door dikke lagen illegaal geplakte posters.

29 Vijf Rotaryclubs uit de drie Waterweggemeenten hebben een adhesieverklaring ondertekend voor de komst van het Hospice Nieuwe Waterweg. De bouw van het huis voor terminale patiënten komt op ongeveer 2 miljoen euro.

30 Dag van het Land. In wijkcentrum Holy vragen Palestijnen aandacht voor de situatie in Palestina. In Vlaardingen leeft de grootste Palestijnse gemeenschap van Nederland.

31 Alle negen trouwambtenaren stellen zich vanaf vandaag online voor via www.vlaardingen.nl/trouwen.

Trouwambtenaren online (31 maart).
(Foto: Roel Dijkstra Fotografie).

April

2 Het gemeentelijke bedrijfsresultaat over 2007 heeft een positief saldo van 9,1 miljoen euro, een miljoen meer dan verwacht.

3 In het kader van de recordpoging 'Heel Nederland beweegt 30 minuten' nemen ook Vlaardingse scholieren deel aan een half uur bewegen. Ondanks alle inspanningen mislukt de recordpoging.

Gemeenteraadsleden willen in contact komen met jongeren. Vooral de mening van de jeugd is voor de raadsleden belangrijk. PvdA-raadslid Klaas Terpstra en VVD-lid Alexander Steenhoek geven gastlessen op de Sint Jozef Mavo.

Groot aantal overvallen. Anderhalve week geleden werd een supermarkt aan de 2e Van Leyden Gaelstraat overvallen, eergisteren in één uur tijd een filiaal van Hans Textiel en een Bruna-winkel met postagentschap. De politie heeft de daders van de laatste twee overvallen nog niet opgepakt.

4 Slagerij Wapenaar is deze week uitverkozen tot 'Slagerij van het Jaar'. De verkiezing werd uitgeschreven door het vakblad Slagerswereld. In totaal deden 71 slagerijen uit heel het land mee.

5 De korfballers van Oranje-Nassau winnen de beslissingswedstrijd om het kampioenschap in de 3e klasse door een overwinning op Valto.

5/6 Museumweekend met een culturele wandelroute langs het Visserij- en Vlaardings Museum, Muziekinformatie en documentatiecentrum Ton Stolk, Van Toor Distilleerderij, Molen Aeolus en Streekmuseum Jan Anderson. Voor het eerst is ook de unieke collectie mondharmonica's van Bert de Maat te zien. De collectie telt maar liefst 2.320 exemplaren.

6 Eerste Open Vlaardingse Bridgekampioenschappen, georganiseerd door vier Vlaardingse bridgeverenigingen.

7 Het Holypark heeft het zwaar te verduren. Het komt regelmatig voor dat planten worden gestolen of beschermde planten uit de grond worden gerukt, waarmee dertig jaar werk teniet wordt gedaan. De gemeente vraagt zich af of het park in de huidige hoedanigheid kan blijven bestaan.

9 In verband met een operatie zal burgemeester Bruinsma voor circa zes weken niet in het openbaar verschijnen. Zijn taken worden waargenomen door loco-burgemeester Attema.

10 Dag van de Leerplicht. Wethouder Attema en leerplichtambtenaren bellen vanuit het College VOS leerlingen op die met onbekende reden als absent staan aangegeven. Een aantal blijkt inderdaad te spijbelen.

11 Wethouder Robberegt opent het nieuwe clubgebouw van de handbalvereniging HWC aan de Claudius Civilislaan.

Slagerij Wapenaar 'Slagerij van het jaar' (4 april).
(Foto: Roel Dijkstra Fotografie).

Op 86-jarige leeftijd is in Delft de cineast Jan Schaper overleden. Hij was de maker van de documentaire 'Vlaardingen koerst op morgen'.

Vlaardingers hoeven zich volgens Leo de Jong, directeur van Waterweg Wonen, geen zorgen te maken over het woningaanbod. De komende 22 jaar wil Vlaardingen 7.000 woningen slopen en 8.500 woningen bouwen

Tijdens een grootscheepse verkeerscontrole op de Burgemeester Heusdenslaan neemt de fiscus vijf auto's in beslag. De politie int 2.000 euro aan achterstallige bekeuringen.

12 De volleybaldames van Move4U behalen door een overwinning op Fikszo/Krimpen het kampioenschap en de rentree in het district 1e klasse.

12/13 Regionale Scoutingwedstrijden aan de Krabbeplas. De groepen worden beoordeeld op hun scoutingvaardigheden zoals samenwerking, kennis, techniek en doorzettingsvermogen.

13 13e Bloesemtocht door de Broekpolder onder leiding van stadsgidsen van het ServiceTeam Vlaardingen. Bij de jachtopziener wordt een tussenstop gemaakt voor uitleg over de roedel herten in de polder.

15 De provincie Zuid-Holland heeft de gemeente beloond met de 'Ted Jansen Award'. Vlaardingen krijgt de prijs voor de herinrichting van de Westhavenkade.

16 Tweede Kamerlid Antoinette Vietsch (CDA) vraagt aan minister Van der Hoeven van Economische Zaken opheldering over de aanbesteding van het Vlietland Ziekenhuis. Er zou niet voor de goedkoopste maar voor de duurste aanbieder zijn gekozen.

De woningcorporatie Waterweg Wonen wil ter voorkoming van schade af van schotelantennes. Voortaan worden de schotels niet meer toegestaan op nieuwbouwhuizen en gerenoveerde woningen.

17 De gemeenteraad laat zich informeren over 'slimme verlichting'. Als er een tijd geen auto's passeren, schijnen de lampen minder fel. Dat bespaart energie en zorgt voor minder lichtvervuiling.

20 MC Flardingha bestaat 35 jaar. Ter gelegenheid hiervan vertrekken 60 motorrijders voor een lentetrip naar Haarzuilen.

23 De kermis aan de Broekweg kenmerkt zich dit jaar door stankoverlast door dieselaggregaten. GroenLinks vraagt om een stroomaansluiting voor de kermisexploitanten.

Het gaat weer goed in de peilingen met D66. De partij, die afgeschreven leek, staat landelijk op twaalf zetels. In Vlaardingen bereiden leden van de partij zich voor op een terugkeer in de gemeenteraad na de verkiezingen.

Vlaardingen heeft nu officieel twee 'Ambassadeurs Laaggeletterdheid'. Uit handen van wethouder Attema ontvangen Leen van den Oever en Paul Sonneveld de bijbehorende certificaten.

24 De 'Vereniging van huiseigenaren '88 woningen Holy' viert het 40-jarig bestaan met een feestavond en een boekje geschreven door verenigingslid Jan van de Voort.

'De Gevleugelde', het kunstwerk bij de afrit van de A20 aan de Holysingel, wordt grondig schoongemaakt. Het kunstwerk is in 1972 gemaakt door Leen Droppert en stond oorspronkelijk in de tuin van bejaardenflat Billiton.

Kunstwerk van Leen Droppert opgeknapt (24 april).
(Foto: Roel Dijkstra Fotografie).

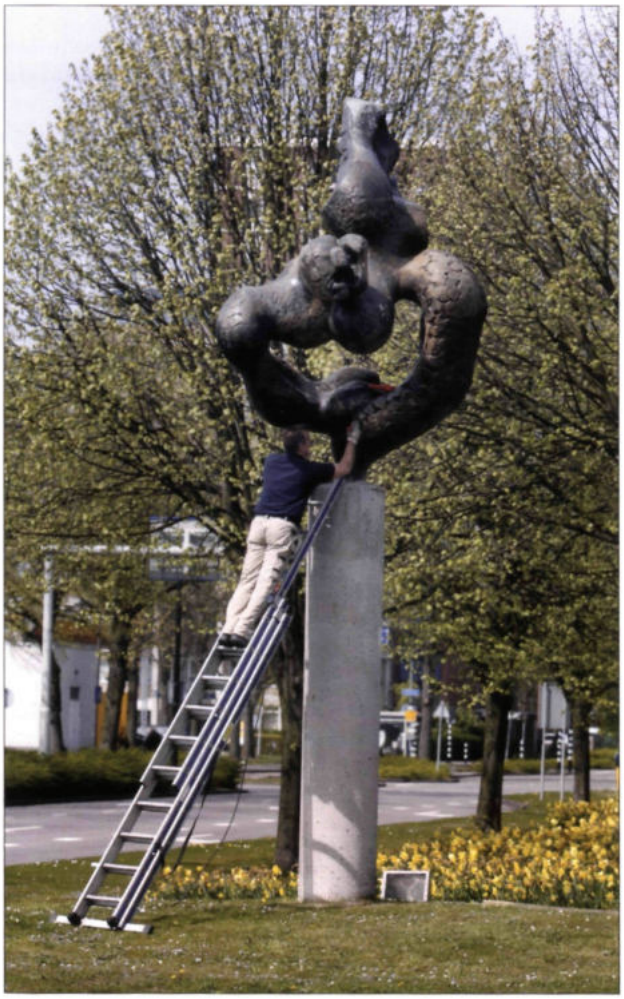

25 Lintjesregen. Vlaardingen heeft er tien dragers van een Koninklijke Onderscheiding bij. Benoemd tot lid in de Orde van Oranje-Nassau: de dames T.H. van Ginkel en P.C. van Vliet-van der Houwen, de heren L. van Veelen, M. de Goede, W.C. den Breems, H.A. Paalvast, R.W. Scheurkogel. Benoemd tot Ridder in de Orde van Oranje-Nassau: de heren F.C.A. Hazenberg, H.A.M. Staring en J. Madern.

29 Wereldreiziger Alexander van der Graaf is onlangs teruggekeerd uit Noord-Korea, het laatste land in Oost-Azië dat hij nog niet had bezocht. Inmiddels heeft hij 85 landen bezocht.

30 Koninginnedag. Traditioneel wordt de dag geopend met een feestelijke aubade op de Markt, gevolgd door een defilé met antieke aanspanningen, waaronder een postkoets met zesspan. De hele dag zijn er diverse activiteiten.

Mei

1 Schrijfster C.M. van den Berg-Akkerman viert haar 102de verjaardag.

2 De politie weet wie dinsdag twintig auto's aan de Londenweg heeft bekrast. Het is een 7-jarig jongetje. De moeder van de verdachte is op de hoogte gesteld.

Al 41 jaar buren. Ook na de renovatie van hun flat aan de Sperwerlaan wonen de echtparen Zwets en De Vos-Burchart weer naast elkaar.

3 De kunsttoepassing van de Rotterdamse kunstenaar Diederik Klomberg in de Timmersteeg is niet meer. In het kwetsbare fotomateriaal is vocht gekomen. Restauratie is niet meer mogelijk.

In de Stadsbibliotheek officiële opening van de fototentoonstelling 'Kind en Verzet - Kinderen van Verzetsdeelnemers 1940-1945'.

4 Dodenherdenking. Kranslegging bij het Indië-monument op begraafplaats Emaus. Stille tocht naar het Verploegh Chasséplein, gevolgd door de herdenkingsplechtigheid bij het Oorlogsmonument.

5 Bevrijdingsdag. Aan de Krabbeplas spectaculaire evenementen zoals vliegerdemonstratie, roofvogelshow en parachutistenshow.

Een 54-jarige Vlaardinger overlijdt op het terrein van afvalverwerkingsbedrijf Van Gansewinkel na een aanrijding met een tractor. De arbeidsinspectie stelt een onderzoek in.

7 Vlaardingers die binnen de gemeente verhuizen, kunnen dat melden via de gemeentelijke site www.vlaardingen.nl/e-loket.

Al 41 jaar buren (2 mei).
(Foto: Roel Dijkstra Fotografie).

Onthulling van gezichtsreconstructies (8 mei).
(Foto: Roel Dijkstra Fotografie).

Electro World Vogel aan de Schiedamseweg is 'Ondernemer 2008' geworden. Het familiebedrijf behaalde de eerste plaats in een deelnemersveld van zo'n 700 winkeliers.

8 In het Visserij- & Vlaardings Museum opening van de tentoonstelling 'Graven in Vlaardingen' door onthulling van gezichtsreconstructies van niet minder dan vijf Vlaardingers uit de 11e eeuw. De reconstructies zijn gemaakt door fysisch antropologe Maja d'Hollosy, die eerder al een reconstructie maakte van de 'Krabbeplasman'.

Door het kordate optreden van het personeel wordt voorkomen dat de sporthal Westwijk door brand wordt verwoest. Alleen het kantoor is volledig uitgebrand. De rest van de sporthal loopt rookschade op. De brand is ontstaan door kortsluiting in de schakelkast.

9 Traditionele Lentemarkt in het centrum met bloemen-, antiek- en boekenmarkt.

10 Ombudsman mr. M. Van Kinderen is zeer tevreden over de gemeente. In zijn jaarverslag zegt de ombudsman dat de gemeente zich in blijft spannen voor een verbetering van de dienstverlening. Vorig jaar zijn bij de ombudsman veertig klachten ingediend, tegen 63 in 2007.

13 In Diaconaal-Missionair Centrum De Windwijzer (de voormalige Oosterkerk) presentatie van de multimediavoorstelling 'Breekbaar Nieuws'. Voormalig nieuwslezer Gijs Wanders 'vertelt' over zijn indrukken in Afghanistan. Hij wordt ondersteund door zangeres Vera van der Poel en gitarist Tjeerd van Zanen.

14 Verschenen het boek 'Niet iedereen kan stenen gooien', van Arjen El-Fassed, zoon van een Palestijnse vader en Nederlandse moeder. In het boek schrijft hij over de zoektocht naar zijn Palestijnse wortels.

Op voordracht van de Minister van Binnenlandse Zaken is Tjerk Bruinsma herbenoemd als burgemeester van Vlaardingen.

16 Onder aanwezigheid van wethouder Robberegt wordt bij de Koninklijke Eijsbouts Klokkengieterij en fabriek van Torenuurwerken in Asten volgens oud gebruik een nieuwe klok gegoten voor het carillon van de Grote Kerk.

17 Lentebrunch in de Westwijk. Onder de luifel van de winkelstrip aan de Floris de Vijfdelaan kunnen bewoners van de Wetering en de Lage Weide aanschuiven voor de maaltijd en met elkaar kennis maken.

Het Streekmuseum Jan Anderson krijgt voor het eerst in zijn bestaan blinden en slechtzienden op bezoek. Eigenaar Jan Anderson laat voorwerpen horen, zien en voelen.

In de Stadsgehoorzaal finale van het 19e Vlaardings Songfestival. Winnares wordt de Vlaardingse Nadia Hlavaj. De Wegener Persprijs gaat naar Amin Tsouli uit Hoogvliet en de Miniplaybackshow wordt gewonnen door Mirre Verweij uit Vlaardingen en Zoë Westervoorde uit Schiedam.

Ter gelegenheid van zijn afscheid bij handbalvereniging HWC wordt Joop Luijten onderscheiden met de Vlaardingse Stadsspeld. Luijten is de afgelopen 35 jaar trainer en coach geweest van vele teams.

17 De zwemmers van ZV Vlaardingen behalen tijdens de ZRO kringkampioenschappen in Dordrecht niet minder dan 17 gouden, 10 zilveren en 10 bronzen medailles.

De eigenaar van de tabakswinkel aan de Dirk de Derdelaan wordt tijdens een overval brutaal neergestoken. Hij wordt overgebracht naar het ziekenhuis waar hij met spoed wordt geopereerd. Zijn toestand is stabiel. De drie daders gaan er zonder buit op de fiets vandoor.

18 Het echtpaar De Heer-Krans 70 jaar getrouwd.

19 In de Stadsgehoorzaal zijn op initiatief van de Palestijnse Vrouwen Unie diplomaten bijeen ter gelegenheid van zestig jaar Nakba, de verdrijving van honderdduizenden Palestijnen in 1948 uit hun dorpen, bij de stichting van Israël.

20 In de Lucaskerk aan de Hoogstraat houdt Gemma van Winden-Tetteroo een lezing over het oorlogsdagboek van haar vader Kees Tetteroo.

22 De Holiërhoekse- en Zouteveensepolder kunnen volgens het Hoogheemraadschap Midden-Delfland de veiligheid van de achterliggende gebieden niet waarborgen. Daarom wil Delfland op korte termijn de kades verbeteren.

24 APK-gezondheidstest in sportcentrum Polderpoort georganiseerd door AV Fortuna. Deelnemers kunnen zich o.a. laten testen op bloeddruk, cholesterol, diabetes, BMI.

25 Dag van het Park. Wethouder Attema geeft het startsein voor een dag van diverse activiteiten zoals skaten en een roofvogelshow.

Het herenteam van hockeyvereniging Pollux wordt kampioen in de 3e klasse B door een 7-0 overwinning op Bodegraven.

27 Ir. C. Kruyt benoemd tot gemeentesecretaris van Vlaardingen. Hij volgt hiermee per 1 juni interim-gemeentesecretaris R. Jeltema op.

28 Speciaal voor het historische evenement 'Terug naar Flardingha' heeft de gemeente een oude munt laten slaan. De van oorsprong zilveren munt stamt uit 1080-1090 en behoort tot de oudste munten van Holland. Het enige bekende exemplaar bevindt zich in het Muntenkabinet van Stockholm. De munt dient als betaalmiddel tijdens het evenement.

30 Officiële installatie van Benne van der Velde tot nieuwe stadsdichter. Hij wordt na Kees Alderliesten en Teuntje Verheul-Vreugdenhil de derde stadsdichter van Vlaardingen.

31 De finale van X-Posure 2008 in de Stadsgehoorzaal wordt gewonnen door de Schiedamse dansgroep BBoying. De tweede plaats en de publieksprijs is voor White Water. Derde wordt Tony Dancer.

Juni

1 Start van de manifestatie 'De Laatste Ronde' een initiatief van de Vlaardinger Ben van der Linden met medewerking van bijna alle bekende Vlaardingse Nederlanders. Op verschillende manieren wordt de hele zomer afscheid genomen van het complex 'Vijfsluizen'.

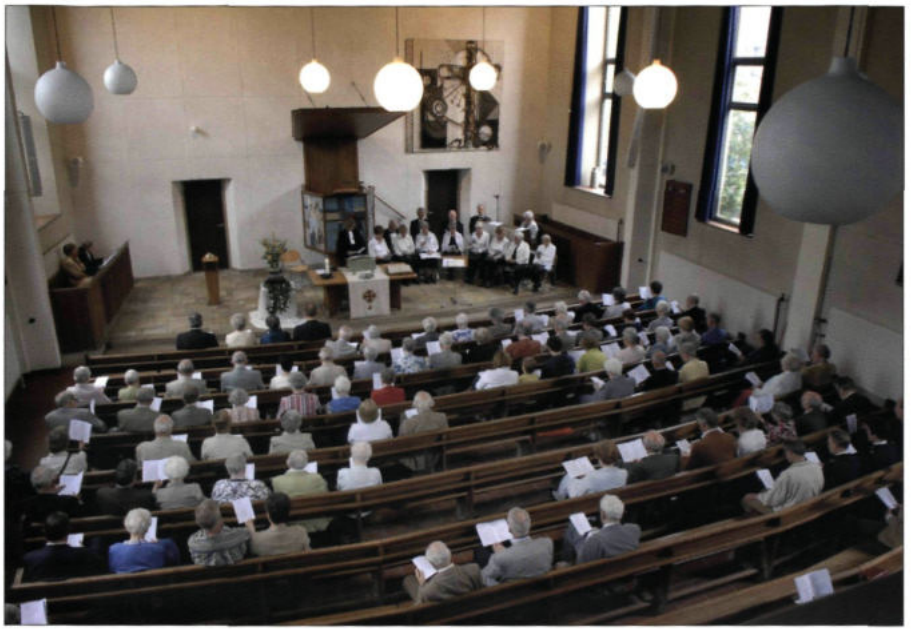

Remonstrantse gemeente viert 100-jarig bestaan met jubileumdienst in de kerk aan de Hoflaan (1 juni).
(Foto: Roel Dijkstra Fotografie).

Het eerste mannenteam van TV Holy degradeert na één seizoen naar de hoofdklasse. Ook het eerste gemengde team, uitkomend in de 2e klasse, moet een stapje terug doen.

De Remonstrantse gemeente viert het 100-jarig bestaan met een jubileumdienst in de kerk aan de Hoflaan.

Burgemeester Bruinsma hervat zijn werkzaamheden. Hij neemt de eerste uitgave van de Vlaardingse evenementenkrant 'Verrassend UIT Vlaardingen' in ontvangst uit handen van VVV-directeur Eric Schippers.

2-5 Avond4daagse. Startpunt is in het park Nieuwlant. De vierdaagse wordt afgesloten met een defilé langs het stadhuis, dat door burgmeester Bruinsma wordt afgenomen.

3 Leerlingen van basisschool 't Palet krijgen als eersten speciale verkeersles in het kader van de campagne 'Veilig op weg'.

4 De politie houdt voor de tweede keer een grootscheepse actie gericht op alcoholgebruik onder jongeren. Zij worden ondersteund door toezichthouders van Watch Out en de Blauwe Brigade, bureau Halt, stichting Bouman GGZ, afdeling preventie alcohol en drugs.

E. van Driel onderzoekt de juiste toedracht van de vijfvoudige moord op Arie Struijs (33), Gijsbertus van der Wagt (40), Jan van der Wagt (16), Kornelis van der Wagt (31) en Bastiaan Cornelis Hartog (35) in 1944. Zij werden op zoek naar voedsel tijdens de vlucht door Duitsers neergeschoten. Uit recent onderzoek blijkt dat tenminste een van hen standrechtelijk werd geëxecuteerd.

5 Na maanden voorbereiding nemen Ard Assenberg en Jeroen de Roode deel aan Alpe d'HuZes, een spectaculair wielerevenement op de Alpe d'Huez. De opbrengst van de ritten gaat naar KWF Kankerbestrijding. De Roode beklimt de berg acht keer.

6 De politie is in Holy begonnen met een grootschalige wervingsactie voor het project 'digitale buurtpreventie'. Bewoners die zich hebben aangemeld ontvangen per e-mail informatie over zaken die in de wijk spelen. Momenteel hebben zich bijna 250 personen aangemeld.

De Vlaardinger Piet de Nijs, voorzitter van de Maassluisse stichting Help de Hudson, bij zijn afscheid koninklijk onderscheiden. Hij is benoemd tot Lid in de Orde van Oranje-Nassau.

7 Atletiekvereniging Fortuna viert het 60-jarig bestaan met tal van activiteiten waaronder een reünie voor alle (oud-) leden op de boerderij De Buitenplaats aan de Zuidbuurt.

Kringloopwinkel Het Goed viert het 10-jarig bestaan. Het Goed is gestart in een pand aan de Deltaweg. In 2006 is de winkel verhuisd naar een groter pand aan de Heliniumweg.

Bakkerij Hazenberg verkoopt sprinkhanenpizza en het meelworm-chocoladebroodje. Het idee werd opgedaan tijdens een vakbeurs. Insectenbroodjes zijn een prima alternatief voor vlees: goed verteerbaar en rijk aan eiwitten.

9 Het carillon van de Grote Kerk wordt herplaatst.

10 In het Vlietland Ziekenhuis kunnen gebruikers van rollators terecht voor een gratis keuring van het loopmiddel. Eventuele mankementen worden ter plekke verholpen.

11 De gemeente heeft vorig jaar veel meer rijbewijzen afgegeven dan in 2006. Het gaat om een stijging van meer dan 50%. Men denkt dat veel Vlaardingers hun rijbewijs eerder hebben vervangen dan nodig was om het handzame rijbewijspasje te krijgen.

12 In de Stadsgehoorzaal presenteert Harmen Siezen in het kader van 'De laatste Ronde' het programma 'Op en top Vlaardingen'. Vlaardingse coryfeeën zoals Marjolein Keuning en Peter d'Hamecourt treden voor het voetlicht. Het wordt een avond met Vlaardingse verhalen.

14 De Vlaardingse Ronaldo wordt in de Melkweg in Amsterdam beste beatboxer van Nederland.

De trouwzaal krijgt een webcam. Hierdoor wordt het mogelijk voor familieleden, die door omstandigheden niet aanwezig kunnen zijn, de plechtigheid te volgen.

De finale van het Vlaardings voetbalkampioenschap wordt gewonnen door HVO door een 4-2 overwinning op Victoria '04. Het is de laatste officiële wedstrijd van HVO, de club gaat fuseren met RKWIK en HSC tot CWO.

14/15 Historisch evenement 'Terug naar Flardingha'. In het Oranjepark spelen twee 'legers' de slag bij Vlaardingen tussen graaf Dirk de Derde en de Duitse keizer Hendrik de Tweede uit 1018 na. Het kampement biedt een middeleeuwse aanblik.

16 Tijdens de traditionele haringparty van het IKV wordt voorzitter Leen van Bree onderscheiden met de 'Gouden Haring'. Na burgemeester Bruinsma en Peter de Jong (Pieter Kornelis van Ebscheuten) is hij de derde drager van dit gouden Vlaardingse kleinood.

17 Presentatie Voorjaarsnota 2008. Kernpunten zijn het Antillianenbeleid, bestrijding van jeugdoverlast, drankmisbruik en hennepkwekerijen. Ook heeft het college 20 miljoen euro gereserveerd voor de bouw van drie parkeergarages in de Oostwijk, het Buizengat en het Centrumgebied.

18 Vlaardingen zet het 'sus-team' in als nieuw wapen in de strijd tegen overlast door uitgaansjeugd. Het team bestaat uit beveiligingsmedewerkers, die tijdens uitgaansavonden overlast vroegtijdig moeten signaleren.

19 Tijdens het EK voetbal is glas taboe op Vlaardingse terrassen. Horeca rond de Westhavenplaats mag drankjes alleen nog maar schenken in plastic bekertjes.

Slag om Vlaardingen nagespeeld (14 en 15 juni).
(Foto: Roel Dijkstra Fotografie).

Loggerfestival (20 en 21 juni).
(Foto: Roel Dijkstra Fotografie).

20 De politie houdt een grote alcoholcontrole op het water bij de watersportweg en de Galgkade. Meer dan zeshonderd blaastesten worden afgenomen. Twee schippers krijgen een proces-verbaal.

20/21 Vlaardings Loggerfestival 2008. Officiële opening op het Grote Visserijplein, gevolgd door het door collegeleden geserveerde stadsontbijt aan de Westhavenkade. Het optreden van Nick en Simon op het Veerplein trekt veel publiek.

21 De Commissaris van de Koningin in Zuid-Holland, J. Fransen, overhandigt het predicaat Hofleverancier aan Leo Fontijne, directeur van H. van Toor Jzn. Distilleerderij. Burgemeester Bruinsma onthult het bijbehorende wapenschild. Het bedrijf krijgt de onderscheiding vanwege het 125-jarig bestaan

24 De SP is een voorstander van invoering van een armbandsysteem in de cafés van Vlaardingen. Hiermee wil men voorkomen dat jongeren onder de 16 jaar nog alcohol kunnen krijgen.

25 Als onderdeel van het Fietsplan Vlaardingen is de bewaakte fietsenstalling in de Van Riebeeckstraat vanaf vandaag gratis.

Begin volgende maand krijgen alle geregistreerde hondenbezitters een nieuwe hondenkaart met de 'uitlaatregels voor hond en baas' en plattegronden met uitlaatgebieden. Ook wordt erop gewezen dat alle baasjes opruimmiddelen moeten hebben.

De 17-jarige Stephen van Gilst is met 116,25 punten de beste Nederlander in de kangoeroeproef, een reken- en wiskundewedstrijd uitgeschreven door het Koninklijk Wiskundig Genootschap

27 Samen met de 'Heer van Holy' M.A.V. van Ardenne, geeft wethouder Versluijs het startsein tot een grootschalige onderhoudsbeurt van het toegangshek van de heerlijkheid van Holy, de wapensteen en het rosarium bij de toegangsweg naar het Vlietland Ziekenhuis.

28 Woningcorporatie Waterweg Wonen verhuurt vanaf volgende week een viertal Motelwoningen, bedoeld om woningzoekenden hooguit zes maanden huisvesting te bieden. In aanmerking komen Vlaardingers die onverwachts nieuw onderdak nodig hebben. De woningen staan aan de Van Hogendorplaan, Zwaluwenlaan en Nagelkruid.

Drie dagen voor de fusie met RKWIK en HSC viert voetbalvereniging HVO het 80-jarig bestaan met een groot feest in het clubgebouw aan de Zwanensingel.

In de bibliotheek en op het Veerplein literair voetbalspektakel 'Vlaardingen draait door', met voetbalverhalen, kooivoetbal en een voetbalgoochelaar. De presentatie is in handen van Rocky Tuhuteru van o.a. het tv-programma Langs de Lijn.

Geopend aan de Zuidbuurt Galerie B van Chantal van Beurden.

'Willem van Ruytenburch' opent het buurtfeest onder het motto 'Vlaardinger-Ambacht, een Heerlijkheid' rondom de Voorstraat.

29 Op weg naar Rotterdam passeert de Eurodam, het nieuwe passagiersschip van de Holland-Amerika Lijn, Vlaardingen. Het schip wordt de dinsdag erna door Koningin Beatrix gedoopt.

Juli

1 Overleden op 65-jarige leeftijd 'steentjesschopper' Arend Sluijter, sinds ruim veertig jaar bewoner van het Herman Frantsenhuis. Hij hoorde in het straatbeeld van Vlaardingen.

2 Het Fonds Schiedam Vlaardingen e.o. stelt 10 miljoen euro beschikbaar voor verfraaiing van de binnenstad van Vlaardingen.

3 Om uiting te geven aan de blijdschap over de bevrijding van de Colombiaanse presidentskandidate Ingrid Betancourt, uit gevangenschap door de Colombiaanse rebellenbeweging FARC, wapperen vlaggen op het stadhuis.

4 Voor de zoveelste keer is er een overval in de Westwijk. Op klaarlichte dag, midden tussen het winkelende publiek, wordt een echtpaar door een groep mannen ingesloten en met een vuurwapen bedreigd. Er wordt zelfs in de lucht geschoten. Omdat de man zich verzet en omstanders gillen gaan de rovers er zonder buit vandoor.

6 Op de Europaboulevard rijdt een automobilist enkele honderden meters over het fietspad, ramt een aantal fietsen bij de tramhalte en verliest vervolgens de macht over het stuur. Volgens de politie had de bestuurder een black-out als gevolg van suikerziekte. De man moet zijn rijbewijs inleveren.

7 Op de kruising Marathonweg/Westlandseweg worden nieuwe verkeerslichten geplaatst. De huidige installatie is 23 jaar oud en aan vervanging toe.

9 De winnende deelnemers aan het erfgoedproject 'Groeten uit Vlaardingen' maken een vaartocht met de logger VL 92 Balder. Na een proef van bekwaamheid reikt Neptunus de bijbehorende certificaten uit.

Bram Keizerwaard, fractievoorzitter van het CDA verlaat de politiek. Hij kan zijn baan als directeur van het Accent College Groen van Prinsterer niet langer combineren met het raadswerk.

Tijdens zijn afscheidsreceptie ontvangt huisarts H.J. de Vries de Vlaardingse Stadsspeld uit handen van wethouder Versluijs. Hij krijgt de speld voor zijn maatschappelijke verdiensten. De huisarts gaat met pensioen.

10 Tijdens de donderdagmarkt op De Loper ontvangt de haringboer Fehling de Vlaardingse Haringspeld uit handen van marktmeester Ton Schippers. Hij krijgt de speld voor de mooie uitslag bij de jaarlijkse haringtest van het AD.

Komend uit de Oostzee maakt de voormalige VL 74 Joanna Saturna op doorreis naar het Franse Brest een tussenstop in Vlaardingen. Het schip werd in 1903 door de Gebr. Van der Windt in dok 'De Hoop' gebouwd. De Finse eigenaren hebben het omgebouwd tot een luxe excursievaartuig.

Teo Maat stelt bij Olympus '70 in Naaldwijk zijn onlangs bereikte record discuswerpen (48.04 m) scherper. In de categorie 60-plus komt hij bij zijn eerste worp op 50.07 meter. Ook de laatste worp van 49.06 meter is verder dan het bestaande record.

11 De Stadskraan tegenover het Visserijmuseum is gered. De allesvernietigende zwam is verslagen.

16 Tweede Wijkboomfeest in het Marnixplantsoen georganiseerd door de vier samenwerkende bewonersverenigingen in de Westwijk.

Uit het jaarverslag van het Toeleveringsbedrijf Vlaardingen blijkt dat het bedrijf over 2007 een verlies geleden heeft van 275.000 euro. Het tekort komt voornamelijk door een daling van omzet bij de afdeling Verpakkingen en Montage. Ook stegen de kosten voor het inhuren van derden. Verder neemt de wachtlijst toe voor een baan bij het TBV van 64 in 2005, naar 93 in 2006, tot 110 in 2007.

Vlaardingen krijgt van zijn burgers een rapportcijfer van 7,6. Dat blijkt uit een onlangs gehouden tevredenheidonderzoek onder bezoekers van de balie Publiekszaken en inwoners die telefonisch contact hadden met de gemeente. De uitkomst ligt net boven het landelijke gemiddelde.

17 De 15-jarige Annefleur van den Berg is ook dit jaar weer te zien in een productie van de FanWork Musical Academy. Zij werd gekozen uit 450 jongeren voor de musical Aladdin.

18 In Maassluis neemt de Vlaardinger Koos Reijerkerk na 37 jaar afscheid als schipper van het veer Maassluis-Rozenburg.

19 Gemiddeld 40% van alle bezoekers van het stadhuis heeft vooraf een telefonische afspraak gemaakt. Hierdoor zijn de wachttijden bij de balie fors teruggelopen.

Golfclub Broekpolder houdt een clinic voor mensen met een beperking.

21 De bouwvergunning voor de dak- en thuislozenopvang in de Vettenoordsepolder is aangevraagd. Bezwaarschriften tegen het omstreden plan kunnen worden ingediend.

22 De renovatie van begraafplaats Emaus is begonnen. De entree van de sfeervolle begraafplaats was al lang aan een opknapbeurt toe. Ook de bouwvallige poort naar de katholieke begraafplaats wordt hersteld.

Rabobank Schiedam/Vlaardingen heeft de kantoren aan het Veerplein en de Loper voorzien van pratende geldautomaten. Blinden en slechtzienden worden stap voor stap door de procedure geleid.

23 De gemeente gaat kinderen uit gezinnen met een minimuminkomen meer ondersteunen door bijstand in natura te verstrekken.

Strijd aangebonden tegen overmatig alcoholgebruik door jeugd (26 juli). (Foto: Roel Dijkstra Fotografie).

24 In de strijd tegen kindermishandeling heeft de gemeente zich aangesloten bij de Regionale Actieverklaring Aanpak Kindermishandeling. Als centrumgemeente is Vlaardingen ook verantwoordelijk voor het coördineren van de aanpak in Maassluis en Schiedam.

26 Politie van het district Waterweg Noord houdt in samenwerking met de lichtblauwe brigade, Bouman GGZ en de gemeente een actie tegen overlast van jeugd. Doel van de actie is jongeren zich bewust te maken van hun gedrag na gebruik van alcohol en drugs.

27 Zwemster Karin Stein wint in Rotterdam het 'Rondje Noordereiland', een voor het eerst gehouden zwemevenement. Zij verdient met deze prestatie de Rie Mastenbroek Trofee.

28 Nachtelijke gewapende overval in een woning aan de Annie Romein Verschoorkade. Eén bewoner raakt licht gewond. De daders gaan er met geld vandoor.

29 Uit het jaarverslag 2007 blijkt dat het Vlietland Ziekenhuis druk op zoek is naar samenwerking met andere ziekenhuizen. De schaal van het huidige ziekenhuis is onvoldoende om ook in de toekomst op zelfstandige basis goede en hoogwaardige zorg te kunnen bieden.

30 De sociale recherche van de gemeente heeft twee inwoners ontmaskerd die sinds november 2005 onterecht een bijstandsuitkering ontvingen. De fraudeurs benadeelden de gemeente voor rond 11.000 euro.

Voormalig cruiseschip Rotterdam passeert Vlaardingen op weg naar definitieve ligplaats (4 augustus).
(Foto: Collectie J. Borsboom).

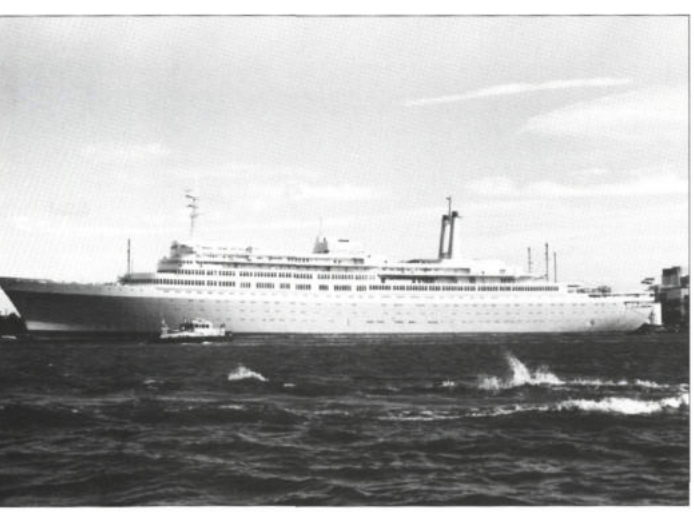

Het aantal milieumeldingen bij de DCMR is in het tweede kwartaal van dit jaar flink gestegen. De meeste klachten gingen over vliegtuiggeluid.

31 Inbraak in de tabakszaak van Koos Oostveen aan de Dirk de Derdelaan. Afgelopen mei raakte de tabakshandelaar zwaargewond nadat hij tijdens een overval werd neergestoken.

De vriendschapsband tussen de jeugdbrandweerlieden uit Vlaardingen en Neureut (Duitsland) bestaat 30 jaar. Ter gelegenheid hiervan brengen alle jeugdbrandweerlieden deze week een bezoek aan Vlaardingen. Loco-burgemeester Attema ontvangt de delegatie in het stadhuis.

Augustus

1 Het Varend Corso Westland onder het motto 'Wereld's' komt naar Vlaardingen. Ruim 700 kg groente en 120.000 bloemen zijn verdeeld over 60 boten.

4 Onder grote publieke belangstelling langs de oevers van de Waterweg vaart het voormalige cruiseschip Rotterdam naar zijn definitieve ligplaats aan het Derde Katendrechtse Hoofd in Rotterdam.

7 In sportcentrum Polderpoort presenteren Jan Anderson en Gera van der Weijden een boek over sportpark Vijfsluizen. Het boekje behandelt de geschiedenis tot het moment dat het sportcomplex werd ontmanteld. Oud-beheerder A. Leewis ontvangt het eerste exemplaar.

8 Vanwege de magische datum 8/8/8 is de trouwzaal volledig volgeboekt. Acht bruidsparen treden in het huwelijk. Het bruidspaar Van Hulst-Koevoet neemt de oudste drempel van Nederland in gebruik. De kersverse echtgenoot draagt zijn bruid over de dorpel uit circa 300 voor Christus. De drempel werd gevonden tijdens opgravingen bij de locatie De Vergulde Hand.

8-30 Zomerterras. Vier weekenden muziek, theater en cultuur in 't Hof/Oranjepark. Op initiatief van de Vlaardingse kunstenaar Cees Eykelenboom krijgt het Zomerterras er een grote kunsttentoonstelling bij.

9 De Vlaardinger Jurrien Hartman wordt 8ste in een tijd van 6 uur 17 minuten en 49 seconden tijdens de 39ste editie van de zwemmarathon over het IJsselmeer van Stavoren naar Medemblik, waar tevens de nationale titel marathonzwemmen op het spel staat.

Varend Corso Westland (1 augustus).
(Foto: Roel Dijkstra Fotografie).

11 Jacqueline van Es heeft zich om gezondheidsredenen met onmiddellijke ingang teruggetrokken als fractievoorzitter van de VVD. Van Es blijft wel raadslid voor de liberalen. Vera Kalf-Müller neemt haar taken over.

13 De rust in de Westwijk lijkt te zijn weergekeerd. De intensievere aanpak van overlast en criminaliteit door rondhangende Polen is volgens de politie en de gemeente succesvol.

14 De politie bedankt Jesse Don, Juremy Rosaria en Ramon Janssen. Dankzij hun heldhaftige optreden kon een 15-jarige zakkenrolster worden aangehouden. Het meisje van Bulgaarse afkomst is via Jeugdzorg in een kindertehuis geplaatst.

Om de instroom en huisvesting van arbeidsmigranten uit Midden- en Oost-Europese landen te reguleren, wil de gemeente een extra aantal sloopwoningen ter beschikking stellen.

15 Ondernemers aan de Westhavenkade en de Schiedamseweg reageren geschokt op het onderzoek van de gemeente naar de mogelijkheid van de afsluiting van de Oude Havenbrug en het Liesveldviaduct voor autoverkeer. Zij vrezen voor hun omzet als de plannen worden gerealiseerd.

16 Burgemeester Bruinsma is één van de bestuurders van in konvooi vertrekkende vrachtwagens van Truck Aid Limburg naar Kiev.

20 Tientallen fietsers en bromfietsers hebben de afgelopen weken op de Hoogstraat een flinke boete gekregen omdat ze zich niet hielden aan het geldende fietsverbod.

Onlangs verschenen het boek Geschiedenis van de scheikunde van oud-destillateur en chemicus Jacques van Toor.

21 De in Vlaardingen geboren waterpoloër Daniëlle de Bruijn behaalt tijdens de Olympische Spelen in Peking met haar ploeg een gouden medaille. Zij neemt 7 van de 9 Nederlandse treffers voor haar rekening.

22 Discotheek 't Packhuys komt weer terug aan de Koningin Wilhelminahaven. De disco sloot enkele tientallen jaren geleden de deuren. Eigenaar van het nieuwe Packhuys is Gilbert de Wildt, uitbater van bierlokaal Petrus.

Uit het jaarverslag 2007 van woningcorporatie Waterweg Wonen blijkt dat dankzij het Laatste Kans Project het aantal ontruimingen van woningen wegens huurschuld is gedaald naar 57 (87 in 2006).

23 De VL 92 Balder loopt averij op tijdens de Zeeheldendagen in Hellevoetsluis. Bij het manoeuvreren op het Haringvliet verliest het schip zijn schroef. De eveneens aan de vlootschouw deelnemende sleepboot Interlude van de Vlaardingse schipper Martin Speijer neemt de logger op sleeptouw.

25 Het weekendarrangement, bedoeld om het geweld in de binnenstad te beteugelen, lijkt een succes. Geweldplegers worden het hele weekend vastgehouden in het politiebureau en op z'n vroegst maandagochtend weer vrijgelaten.

5-31 Bokx Vastgoed Open bij tennisvereniging Holy. Lokaal favoriete Nicolette Uitert verrast met een plaats in de kwartfinales. Het toernooi wordt gewonnen door de Duitser Gero Kretschmer en de Bosnische Mervana Jugic-Salkic.

27 De politie heeft een 27-jarige Vlaardinger gearresteerd op verdenking van het plegen van een gewelddadige roofoverval op een man en een vrouw in de Van Baerlestraat in juli. Ook is een 20-jarige stadsgenoot aangehouden op verdenking van de overval op een sigarenwinkel van Koos Oostveen.

Bezoekers van de horeca die naar buiten gaan om te roken, zorgen nogal eens voor overlast. In een brief aan de uitbaters van horecabedrijven geeft de gemeente aan dat ze erop toe moeten zien dat hun klanten geen herrie maken.

Verschenen het boek 'De Verlorenen' van Margriet Verbeek. Het fantasieverhaal speelt zich af in 't Hof.

Waterweg Wonen presenteert het fotoboek 'Hier waren wij thuis' over Complex 9, het volgende stuk Babberspolder dat binnenkort wordt gesloopt.

29 In heel Nederland worden 's nachts vlinders geteld. Vlinderkenner Ben van As gaat tijdens een excursie in natuurpark Holy nachtvlinders tellen.

30 Aan de Dr. Wiardi Beckmansingel raakt een 80-jarige automobilist de macht over het stuur kwijt en veroorzaakt een grote ravage. De auto ramt onder andere de gevel van een DA-drogist.

September

1 In de Vettenoordsepolder zijn oplichters actief. Zij proberen via een sponsorloop van Victoria '04 geld bijeen te krijgen. De club heeft echter helemaal geen sponsorloop op het programma staan.

Twee jeugdteams van voetbalverenging VFC keren in bezit van een wisselbeker terug uit Moravská Třebová. Voor het eerst sinds de sportieve uitwisseling komt de beker in Vlaardingse handen.

2 Het gaat niet goed met de Kroningslantaarn, het rijksmonument op het Bill Mincoplein bij station Vlaardingen-Centrum. Onverlaten hebben onlangs een van de twee bronzen plaquettes van het monument gesloopt.

3 Beeldend kunstenaar Henk Horsten exposeert in koffie- en theeschenkerij De Zeeman op de Hoogstraat. Hij liet zich de afgelopen maanden inspireren door het aloude winkeltje.

De drie waterweggemeenten brengen een bijzonder literair spoor uit in boekvorm met luister-cd. Het boekje Sporen langs Schiedam, Vlaardingen en Maassluis trekt door middel van gedichten en verhalen een spoor door de drie steden.

4 GroenLinks wil dat de Vrijheidsboom aan de Hogelaan in ere wordt hersteld. De tekstband is verdwenen, zodat niemand kan zien waarom de boom werd aangeplant. De boom is geplant op 1 december 1945.

5 De stadswachten van de Lichtblauwe Brigade gaan deze en volgende maand extra controles uitvoeren op naleving van het hondenbeleid. Overtreders krijgen eerst een waarschuwing. Recidivisten krijgen een bekeuring.

De waterleiding in zorgcentrum Vaartland wordt gereinigd van legionella. Bewoners krijgen een aangepast dagprogramma omdat de kamers niet toegankelijk zijn.

De Industriële Kring Vlaardingen, Ondernemend Vlaardingen IKV viert het 45-jarig bestaan in de Stadsgehoorzaal. Voorzitter Leen van Bree overhandigt samen met wethouder Van der Zwan een cheque ter waarde van 7.500 euro aan Arnoud van Aalst, directeur van het Visserijmuseum, voor onderhoud aan de logger VL 92 Balder.

Kroningslantaan doelwit vandalen (2 september).
(Foto: Collectie Stadsarchief Vlaardingen).

9 De Holland Accentgroep gaat met elf scholen verder onder de naam Lentiz.

Een stroomstoring leidt tot vervroegde sluiting van de winkels. Door een overbelasting van het transformatorhuis aan de Groen van Prinstererstraat zit vrijwel het gehele centrum zonder elektriciteit. De storing duurt tot ver in de avond.

12 Een schaapsherder met een kudde van zo'n 250 schapen gaat in de Broekpolder de reuzenberenklauw bestrijden.

13 Open Monumentendag onder het motto 'Sporen'. In de stad worden een aantal sporen uitgezet langs de 'Tijdlijn van Vlaardingen'.

UitFestival op het Veerplein. De Stadsgehoorzaal en alle veertig culturele verenigingen presenteren de nieuwe programma's.

Vlaardingen neemt met 'De Laatste Ronde' afscheid van sportpark Vijfsluizen. Het publiek kan in een unieke sfeer definitief afscheid nemen van het legendarische sportpark.

Feestelijke onthulling van vier 'vloedpalen' van Leen Droppert. De houten objecten aan de Maasboulevard, de Westhavenkade, de Zomerstraat en het Mendelssohnplein geven de stand van het water aan tijdens de 'Hooge Vloed' in 1775.

Tijdens een korenfestival in Emmen viert het Shantykoor Vlaardingen het 5-jarig bestaan.

14 Handbiker John Vink behaalt op de marathon van Rotterdam een tweede plaats in zijn categorie en een vijfde plaats in het algemeen klassement.

Rob van Zanten behaalt op Ameland de Europese titel op de crosstriatlon in de categorie boven de 50 jaar.

14-22 Vlaardingen neemt deel aan de landelijke Week van de Vooruitgang, de Nederlandse variant van de European Mobility Week, met gratis busvervoer, publieksbijeenkomst luchtkwaliteit en het stimuleren van fietsgebruik.

15 Het College VOS huldigt Henk Kok. De docent Nederlands viert zijn 40-jarig jubileum in het onderwijs.

16 De landelijke Week van de Vooruitgang met als thema 'Groen licht voor duurzame mobiliteit' is voor de gemeente aanleiding om een nieuwe milieuvriendelijke auto voor het college in gebruik te nemen.

17 Bij de vorig jaar afgeronde renovatie van de Stadsgehoorzaal is een kunstwerk van Govert van Brandwijk verdwenen. Vermoedelijk is het in een vuilcontainer beland. Het gaat om een ornament in de vorm van een lier, geflankeerd door twee violen. Niemand wist dat het behouden moest blijven omdat het niet geregistreerd stond als kunst.

Voetbalclub Victoria '04 helpt FC Mozaïek uit de brand door het nieuwe kunstgrasveld ter beschikking te stellen aan de club. FC Mozaïek heeft zijn complex aan de Kethelweg moeten verlaten door de komst van CWO en heeft nog geen vaste thuisbasis.

De gemeente koopt het Zethametaterrein aan de Koningin Wilhelminahaven. De aankoop is nodig om de verhuizing van het bedrijf naar de Koggehaven mogelijk te maken. De aankoop is een belangrijke stap in de ontwikkeling van het rivierzoneplan waarin sprake is van woningbouw rond de Nieuwe Haven.

18 Cees Oosterom volgt Bram Keizerwaard op als fractievoorzitter van het CDA.

Het college geeft de Stichting Hospice NWN een startsubsidie van 72.400 euro. Ook Schiedam en Maassluis hebben toegezegd het hospice financieel te ondersteunen met één euro per inwoner.

Wethouder Robberegt opent de eerste OV-fietsbox bij het NS-station centrum. Mensen die zich op de fietsbox abonneren kunnen voor 2,85 euro per keer de fietsen gebruiken. Er komt ook een box bij de stations Oost en West.

19 De gemeente meet 3.800 woningen door waarvan bekend is dat de bewoners tot in 1986 bloot waren gesteld aan meer dan 55 decibel verkeerslawaai.

20 In het kader van 'Burendag' houdt buurthuis De Pijpelaar Open Huis. Men kan kennismaken met de activiteiten en de organisatie van het buurthuis.

Deze week is een begin gemaakt met de renovatie van het Oude Thuis, het karakteristieke pand aan de Oosthavenkade. Het pand was in het verleden in gebruik als pakhuis en rederskantoor en is nu eigendom van de firma Mol.

In Maassluis aan de Burgemeester van der Lelykade onthulling van de 'waterleliebank' vervaardigd door de Vlaardingse kunstenares Wilma Kuil.

21 In de Kerk van de Nazarener aan de Zwanensingel viert de Volle Evangelie Gemeente Vlaardingen dat precies 50 jaar geleden de eerste bijeenkomst in Vlaardingen werd gehouden.

27 Burgemeester Bruinsma maakt ten overstaan van meer dan honderd Zuid-Hollandse trouwambtenaren de schrijver van de mooiste trouwtoespraak bekend. De Westlandse winnares Karin Zegveld sluit hierna met deze toespraak het huwelijk van Marcel Weijers en Mariska van Berkel, winnaars van het 'mooiste liefdesverhaal' op Valentijnsdag.

De directie van Het Zonnehuis gaat op vijf van de zeven afdelingen een Wii-spelcomputer plaatsen.

De gemeente mag van de stadsregio Rotterdam het voorontwerpbestemmingsplan maken voor 80.000 vierkante meter aan kantoren op voormalig sportpark Vijfsluizen.

28 In de Ichthuskerk aan de Van Maerlantlaan wordt voor het laatst een kerkdienst gehouden. De kerk, ontworpen door architect Baron van Asbeek, is onlangs verkocht aan een projectontwikkelaar. De kerkdiensten worden voortaan gehouden in de Rehobothkerk.

30 Een 30-jarige Vlaardinger wordt door een arrestatieteam uit zijn huis aan de Stationsstraat gehaald nadat hij in verwarde toestand zijn huisraad vanaf de tweede verdieping op straat had gegooid. De man was in een psychose geraakt omdat hij zijn medicijnen niet had ingenomen.

Oktober

1 Klachten over stank- en wateroverlast hebben de politie op het spoor gebracht van een hennepkwekerij. In een woning aan de Van Viandenstraat werden 199 planten en 36 stekjes aangetroffen.

De toren van de Joannes de Dooperkerk wordt gerestaureerd. In de toren komt een stiltecentrum.

Met ingang van deze week is het Veerplein afgesloten voor gemotoriseerd verkeer. Vrachtwagens mogen winkels bevoorraden op vastgestelde tijden.

1-4 Raadsleden brengen een bezoek aan de Tsjechische partnerstad Moravská Třebová. De vierdaagse reis staat in het teken van ontmoeting, culturele uitwisseling en kennisoverdracht.

2 Ladies Circle Schiedam/Vlaardingen brengt met benefietdiner in restaurant Lepels in Schiedam 35.000 euro bijeen voor de Vlaardingse stichting De Egelbloem. De stichting realiseert opvang voor autistische kinderen tussen zes en twaalf jaar.

Het college gaat akkoord met de vestiging van een Stadshotel in de oude Stadsschool aan de Markt 47. Omdat de gevel beeldbepalend is, worden er strenge eisen aan de verbouwing gesteld.

Clown Bassie fopt de media. Een weekblad pakt flink uit over 'Bassie's baby' die de clown bij een 31-jarige vrouw zou hebben verwekt. Inmiddels is gebleken dat het om een reclamestunt gaat van verzekeringsmaatschappij Ohra.

3 Dierenasiel Vlaardingen heeft You Tube ingezet om gevonden honden en katten aan een nieuw baasje te helpen.

Bewoners van de Koninginnenflats zijn de overlast die de renovatie veroorzaakt meer dan beu. De renovatie zou in eerste instantie vorig jaar rond de kerst klaar zijn. In brieven aan corporatie Waterweg Wonen eist men financiële compensatie.

4 KinderBoekenFeest! in de Stadsgehoorzaal geopend door stadsdichter Benne van der Velde.

Wethouder Versluijs opent het islamitische gedeelte van de begraafplaats Holy.

5 Eerste Easy Sunday in De Salon aan de Oosthavenkade met een optreden van de bekende saxofonist Hans Dulfer.

6 Derde editie van Business op het Water trekt tientallen grote en kleine Vlaardingse ondernemers. De Award 'Sociaal Maatschappelijk Ondernemer 2008' gaat dit jaar naar Damco Bakkerijgrondstoffen BV voor het taalproject dat zij haar buitenlandse werknemers aanbiedt.

Aan het 30-jarig bestaan van Wijkcentrum De Deel komt op 31 december een einde. Het bestuur besloot tot sluiting omdat de gemeente haar beloftes niet na zou komen en de vrijwillige organisatie doordoor geen kans ziet de zaak draaiende te houden.

8 Op de prijsvraag die de gemeente heeft uitgeschreven voor de herinrichting van het Veerplein zijn 27 ontwerpen binnengekomen.

9 In het Visserij- en Vlaardings Museum opening van de tentoonstelling 'Vlaardingen Vooruit! – Van visserij- naar industriestad' door mr. J.J. Heusdens. Hij is de zoon van mr. J. Heusdens, burgemeester van Vlaardingen van 1946 tot 1975.

Jongeren tot 27 jaar zonder werk of opleiding die geen recht hebben op een uitkering, kunnen per direct een gesubsidieerde baan krijgen.

10 Burgemeester Bruinsma opent aan de Floris de Vijfdelaan het nieuwe pand van Vluchtelingenwerk Maasdelta - Steunpunt Integratie Vlaardingen en de Stichting Vele Vlaardingers Eén Huis. Het pand is het centrum voor interculturele ontmoeting en integratieondersteuning.

Laatste zang- en muziekavond in de Emmaüskerk met medewerking van Emmaüs- en Holycantorij o.l.v. Piet Klootwijk.

De gemeente gaat een proef starten met winterterrassen. Aanleiding is het rookverbod voor alle horecagelegenheden. De terrasvergunningen lopen nu van 1 april tot 31 oktober.

Martti Athisaari, ontvanger van de Geuzenpenning 2008, krijgt de Nobelprijs voor de Vrede toegekend.

11 Open Dag bij het Stadsarchief in het kader van de Landelijke Archievendag. In aanwezigheid van de 97-jarige onderwijzeres mevrouw Smits wordt het onlangs verworven filmmateriaal over het schoolleven op de Groen van Prinstererschool in de periode 1933-1955 getoond. De films zijn geschonken door een dochter van het hoofd van de school J. Kamphorst en mevrouw Smits.

12 In restaurant Loenz op de Markt presentatie van de CD 'Smaken Verschillen' van dichter Lévi Weemoedt en muzikant Cornelis Pons.

In het atelier van Hans Rikken in de voormalige kapel aan het Emaus eerste Nederlandse verkoopexpositie 'Kunst zoekt muur'.

15 Carlo van Dam is Japans Kampioen Formule 3. Van de achttien races won hij er 9.

Basisschool De Schakel besluit de viering van het 50-jarig bestaan met een discoavond op school. De school begon als Ds. Talmaschool en kreeg in 1983 haar huidige naam.

Het inwoneraantal is de laatste 35 jaar niet zo laag geweest als nu. Op 1 januari telde de stad 70.855 inwoners. In 2003 waren dat er nog 74.364, het hoogste aantal sinds 1995. Vlaardingen telde in 1972 ruim 82.000 inwoners.

Op het woonwagenkamp aan de Holyweg worden door de politie twee wietplantages met ruim 300 planten aangetroffen. Twee mannen van 22 en 35 jaar zijn aangehouden.

16 De sterk verwaarloosde Touwbaan lijkt te zijn gered. Het college wil nu een belangrijk deel van het rijksmonument in ere herstellen.

Marktkoopman Ronald Dijkhuizen ontvangt de Vlaardingse Haringspeld uit handen van wethouder Van der Zwan vanwege zijn 25-jarig jubileum als marktkoopman.

17 Griezel-Verhalentocht door Vlaardingen in het kader van de Week van de Geschiedenis. Gidsen van het Service-Team VVV nemen deelnemers mee langs een aantal 'enge' plekken in het centrum.

De brede school Het Prisma mag zich 'de eerste gezonde basisschool in Vlaardingen' noemen. De school heeft de taak op zich genomen kinderen ertoe te brengen gezonder te gaan eten. Behalve fruit, worden er extra sportlessen gegeven voor de groepen zeven en acht. Ook is er een yogajuf.

18 Het Cultureel Centrum Vlaardingen houdt in de Harmonie een culturele avond onder het motto 'Wij zijn hier om elkaar te ontmoeten en beter te leren kennen'. Alle buurtbewoners, instellingen, gemeente-instanties en vrijwilligers zijn van harte welkom.

Een 20-jarige Schiedammer ramt de gevel van de seniorenflat Ruytenburch aan de Burgemeester Pruissingel, met een groot gat en ingestorte muren als gevolg. Alle vijf inzittenden van de auto worden overgebracht naar het ziekenhuis.

19 Het ChaOskoor viert het 25-jarig bestaan tijdens een feestelijke dienst in de Remonstrantse Kerk aan de Hoflaan. Het koor heeft jarenlang onder leiding gestaan van Charlotte van Os, naamgeefster van het koor.

21 De lokale lasten stijgen komend jaar met het inflatieniveau van 3,15%. De gemeente is erin geslaagd de begroting tot 2012 sluitend te krijgen zonder extra lastenverhoging voor de Vlaardingers.

22 De Rekenkamercommissie Schiedam-Vlaardingen presenteert het rapport over de uit de hand gelopen kosten voor de renovatie van de Stadsgehoorzaal.

Hovenier Klaas van Elsäcker heeft met het ontwerp en de uitvoering van een tuin aan de Schiedamseweg de tweede prijs gewonnen in de hovenierscompetitie 'De Tuin van het Jaar'.

23 Het Vlaardings Mannenkoor Orpheus is doorgedrongen tot de finale van de Holland Korendagen. In november zullen in Naaldwijk de beste koren uit de voorronden strijden om de eerste plaats.

24 Vlaardingen wil tot 2025 de uitstoot van CO2 met 40% terugbrengen. Er wordt gedacht aan schonere motoren voor het gemeentelijke wagenpark. Ook laat het college onderzoeken in hoeverre het mogelijk is om op gemeentelijke gebouwen vegetatiedaken en zonnepanelen aan te brengen.

27 Om het aantal verkeersslachtoffers in 2009 met 10% te laten dalen wordt het Stadshart volgend jaar een 30-kilometerzone. Verder worden buiten de bebouwde kom 60-kilometerzones aangewezen. Ook wil het college de verkeersleerkrachten handhaven.

28 Aan de Van Hogendorplaan wordt in een voormalig winkelpand het activiteitencentrum voor kinderen OnFF in gebruik genomen. OnFF moet ook dienst gaan doen als ontmoetingsplek voor de oudere wijkbewoners.

In wijkcentrum De Deel lezingavond over 'De Vlaardingse Dracht', georganiseerd door de Historische Vereniging Vlaardingen.

29 Burgemeester Bruinsma plaatst aan de Curacaolaan het eerste bord met 'Spe(e)lregels'. Het speciale bord komt op alle speel- en hangplekken waar veel overlast wordt veroorzaakt door jongeren.

Vanwege het 70-jarig bestaan van makelaar De Witte is onlangs een burgemeesterskalender uitgebracht. De kalender is samengesteld in samenwerking met het Stadsarchief, Streekmuseum Jan Anderson en Stout Grafische Dienstverlening. De kalender toont de woningen van Vlaardingse burgemeesters.

Het Fonds Schiedam Vlaardingen e.o. moet de komende jaren het uitgavenpatroon aanpassen. Door de kredietcrisis heeft het fonds geld verloren.

30 De oude Kroepoekfabriek aan de Koningin Wilhelminahaven wordt verbouwd tot het nieuwe Jongeren Cultuur Centrum. De verbouwing zal één tot anderhalf jaar duren en kost 1,5 miljoen euro. Het centrum wordt zowel 'cultureel werkplaats' als een podium en uitgaanslocatie.

De Koningin Wilhelminahaven hoopt dit jaar 1,2 miljoen ton overslag te verwerken. Jaarlijks doen zo'n 6.000 binnenvaartschepen en 700 zeeschepen de haven aan.

In het ontmoetingscentrum Vele Vlaardingers Eén Huis in de Westwijk kennismakingsbijeenkomst voor senioren onder het motto 'Ontdek Elkaars Wereld'.

Met het slaan van de eerste paal geeft wethouder Versluijs het startsein voor de bouw van het geluidsscherm tussen de Westwijk en de A20.

De gemeenteraad neemt in grote meerderheid de parkeernota van wethouder Robberegt aan. Alleen VV200/LV, SBV, AOV en CU/SGP stemmen tegen. De behandeling van het nieuwe parkeerbeleid trekt veel belangstellenden

31 De DCMR Milieudienst Rijnmond onderzoekt in opdracht van de provincie in hoeverre opgespoten baggerspecie flora en fauna in de Broekpolder heeft aangetast. Aan de hand van de uitkomsten wordt bepaald of saneringsmaatregelen nodig zijn.

Jaarlijkse Halloweentocht door de stad, gevolgd door de ontsteking van de milieuvriendelijke (LED) feestverlichting door de wethouders Robberegt, Van der Zwan en voorzitter van het Stadshart Frans Hazenberg

November

1 Bij boekhandel Donner in Rotterdam signeert oud-Vlaardinger en voormalig Ruslandcorrespondent Peter d'Hamecourt zijn twee nieuwste boeken: Petersburg, paradijs in het moeras en Leven als god in Rusland.

Vlietland Ziekenhuis, locatie Vlaardingen, maakt zich op voor verhuizing naar nieuw ziekenhuis in Schiedam (5 november).
(Foto: Roel Dijkstra Fotografie).

In het Visserij- en Vlaardings Museum afsluiting van de tsunami-actie 'Adopteer een boot', die in 2004 door Yvonne Batenburg werd opgezet voor hulp aan vissers in Sri Lanka. De actie heeft in totaal 135.783,22 euro opgebracht.

In Theater Koningshof in Maassluis viert het Vlaardingse musical- en popkoor Multiple Voice het 5-jarig bestaan onder het motto 'werelds'. Dirigent Seth Heeren neemt het publiek mee op een muzikale rondreis langs alle werelddelen. Medewerking verleent de van oorsprong Vlaardingse musicalster Marjolein Keuning.

3 De commissie bezwaarschriften heeft een vernietigend oordeel uitgesproken over het besluit om de Westhavenkade af te sluiten. De Algemene Kamer spreekt in haar nog niet openbaar gemaakt advies van een onzorgvuldig tot stand gekomen besluit dat moet worden ingetrokken.

De gemeente is begonnen met een grote schoonmaakactie van graffiti- en plakvervuiling. Particuliere eigenaren van vervuilde objecten krijgen gratis reiniging aangeboden. De schoonmaak neemt enkele maanden in beslag.

4 In de kamer van wethouder Robberegt tentoonstelling van werk van de amateur-kunstenares Jannie van Klinken.

In de Stadsbibliotheek tentoonstelling over mr. J. Heusdens, burgemeester van Vlaardingen van 1947 tot 1975. Om een beeld te geven van die tijd is de expositie aangevuld met voorwerpen uit Streekmuseum Jan Anderson.

5 'Onderweg naar de beste zorg' is de slogan van de campagne waarmee de verhuizing van het Vlietland Ziekenhuis in de regio onder de aandacht wordt gebracht. De twee vestigingen verhuizen op 30 december naar de nieuwe locatie aan het Vlietlandplein in Schiedam.

6 De Stadsbibliotheek aan de Waalstraat krijgt een opknapbeurt en een kunsttoepassing van de Vlaardingse kunstenares Marjon Hoogendijk.

De 8-jarige Bachar Al Thabet van de Erasmusschool is één van de winnaars van de nationale Schoolbiebquiz. Als prijs gaat hij met zijn klas een dagje naar de Efteling.

De gemeente en de brandweer willen volgend jaar mensen meer bewust maken van de gevaren van brand. De wijken die het meest door brand getroffen worden komen als eerste aan de beurt.

7 In de Stadsgehoorzaal vertoning van de film 'Verrassend Vlaardingen'. De promotiefilm van Vlaardingen is gemaakt met medewerking van de VVV Vlaardingen en de Vlaardinger Winston Post en Bas Muijs, beiden behorend tot de cast van GTST. Burgemeester Bruinsma ontvangt het eerste exemplaar.

In de Stadsgehoorzaal opvoering van het blijspel 'Een beeld van een man' door de Vlaardingse toneelgroep ONI.

7/8 Tweede Vlaardingse Eenakter Festival in het Valkenhof Theater onder het motto 'Zestig' vanwege het 60-jarig bestaan van toneelgroep De Fakkel.

8 Met het behalen van de Nederlandse seniorentitel in zijn gewichtsklasse neemt oud-Vlaardinger Mark Huizinga in Rotterdam afscheid van de judosport. De judoka won de afgelopen 15 jaar o.a. Olympisch goud, tweemaal Olympisch brons en vijf maal werd hij Europees kampioen.

10 Het college is een lobby gestart om te voorkomen dat Vlaardingen te maken krijgt met halvering van de ISV-gelden (Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing). Kamerleden zijn uitgenodigd om in de Babberspolder een kijkje te nemen.

De officier van justitie eist een boete van 40.000 euro van het Vlaardingse overslagbedrijf Rotterdam Bulk Terminal vanwege lozing van vervuild afvalwater.

11 In de Rehobothkerk dialezing over de druiventeelt in Nederland, georganiseerd door Groei & Bloei, afdeling Vlaardingen.

Adam Günay, tolk voor onder meer de gemeente Vlaardingen en de rechtbank, moet een inburgeringcursus volgen omdat hij volgens de gemeente maar zes jaar in Nederland naar school is geweest.

Ferrymaatschappij Norfolk Line vermindert het aantal aanvaarten van de veerdienst op het Britse Felixstowe. Door de kredietcrisis is het aanbod van vracht op Engeland fors teruggelopen. Mogelijk dat binnenkort in het weekeinde nog een dienst vervalt.

In de Oude hal van het stadhuis uitreiking van het Historisch Jaarboek Vlaardingen 2008. Het boek bevat een biografie van de naoorlogse burgemeester mr. J. Heusdens van de hand van Hans Mathijssen.

12 De tentoonstelling van de Vlaardingse kunstenaar Tanja Boxman, die deels niet welkom was in cultureel en spiritueel centrum Op Hodenpijl in Schipluiden, is vanaf vandaag te zien in Vlaardingen. Annemarie van Zanten heeft de etalage van haar voormalige boekwinkel aan de Hoogstraat ter beschikking gesteld.

Op de Free Golfbaan Schinkelshoek aan de Zuidbuurt slaat Ruud Veenendal een hole-in-one. De gelukkige putter wint een prachtige golfset. Het is de eerste keer dat op Schinkelshoek een hole-in-one wordt geslagen.

13 Dag van Respect. De Van Kampenschool wint de Fair-Play beker tijdens de Sportieve Dag van Respect, bestaande uit twee minizaalvoetbaltoernooien. Jaarlijkse herdenking bij het Monument van Bezinning.

14 De politie en de lichtblauwe brigade gaan intensieve controles starten op fietsverlichting. Fietsers zonder licht krijgen een boete van 20 euro en als cadeau een fietslampje dat direct op de fiets of de kleding kan worden bevestigd.

15 De Christelijk Gereformeerde Kerk aan de Emmastraat viert het 100-jarig bestaan met een ontmoetingsdag voor leden en oud-leden. Er verschijnt ook een jubileumboek.

Intocht van Sint-Nicolaas. De intocht wordt voor de 35ste keer georganiseerd door C.J.V. Vlaardingen.

De arcades bij de ingang van het stadhuis aan de Markt worden afgesloten met glas. De afsluiting is nodig omdat jongeren de arcades gebruiken als hangplek.

In de Grote Kerk viert het koor Gloria Toonkunst het 90-jarig bestaan met de uitvoering van het oratorium Elias van F. Mendelssohn Bartholdy. Aad van der Hoeven is 35 jaar dirigent van het koor.

16 Stichting Mijn Vlaardingen reikt een 'Pluim' uit aan het bestuur van de kanovereniging Natsec voor de organisatie van een kanodag voor mensen met een beperking.

18 Burgemeester Bruinsma streeft naar een plek voor de kerstboomverbranding. Gedacht wordt aan het voormalige Fortunaterrein aan de Marathonweg. Aan de Broekweg, waar vorig jaar enorme schade ontstond door een explosie, wil men samen met jongeren een feest organiseren.

19 Het Roth Theater heeft na vijftien jaar zijn deuren aan de Kuipershof noodgedwongen moeten sluiten. De eigenaar had het pand jaren gratis ter beschikking gesteld, maar kondigde vorig jaar aan dat er 1.200 euro huur per maand moest worden betaald.

Waterweg Wonen is de winnaar van Het Glazen Huis 2008. De jury van de jaarverslagprijs voor transparante wooncorporaties is onder de indruk van het vakmanschap waarmee Waterweg Wonen haar maatschappelijke verantwoording en maatschappelijk ondernemen in volle breedte oppakt.

Natsec krijgt erkenning voor de kanodag voor mensen met een beperking (16 november).
(Foto: Roel Dijkstra Fotografie).

Kevin Brouwer lanceert in Rotterdam zijn eerste single-cd. De Vlaardinger schreef een Nederlandstalige versie van de jaren '80-hit You're a Friend of mine van Clarence Cemons en Jackson Browne.

De Vlaardingers mogen de inrichting van het Veerplein uitkiezen. Deze week stuurt de gemeente keuzekaarten naar alle inwoners van 12 jaar en ouder. De genomineerde thema's zijn De Verdieping, Singing in the Rain en Nieuw Vlaardings Tapijt.

20 De Vereniging Vrienden van het Visserijmuseum viert het 20-jarig bestaan. Tijdens de jubileumavond overhandigt voorzitter Leen van Bree de tweejarige Hoogendijkprijs aan Frida van Beylen-Beirnaert, weduwe van Jules van Beylen voor de publicatie De Hengst, de botvisserij en de mosselvangst in Zeeland.

In het kader van de revitalisering van de binnenstad krijgt het Visserij- en Vlaardings Museum 4 miljoen euro van het Fonds Schiedam Vlaardingen e.o. Eerder had het fonds al 750.000 euro beschikbaar gesteld. De gemeente heeft een bedrag van 1,5 miljoen gereserveerd voor de in totaal 8 miljoen euro kostende renovatie van het museum.

Willem de Man wordt voorzitter ad interim van de SP. Oud-voorzitter Arnout Hoekstra wil zich meer richten op het fractievoorzitterschap dat hij vier jaar heeft gecombineerd met het voorzitterschap.

Bewoners van de Havenstraat vieren het 400-jarig bestaan van de straat met de onthulling van een plaquette die de verjaardag markeert.

21 Eerste Vlaardingse KUSkwis (Ken Uw Stad) in de aula van het Groen van Prinsterer College. In twee maal drie rondes wordt de kennis getoetst van en over Vlaardingen, in het heden en verleden.

Officiële opening van de nieuwe brandweerkazerne op bedrijventerrein Hoogstad door burgemeester Bruinsma.

22 De zeeverkennersgroep De Geuzen neemt afscheid van voorzitter Edwin van Malkenhorst. De scheidende voorzitter, die 23 jaar actief is geweest, ontvangt het bronzen waarderingsteken van Scouting Nederland voor zijn inzet.

24 De politie houdt twee Roemenen aan op verdenking van skimmen bij een pinautomaat van de Fortis Bank op het Veerplein.

In Café Mes bekendmaking van de nominatie voor de UITblinker 2009. Om de Vlaardingse horecaprijs strijden De Notaris, De Zeeman, Café De Waal, Malle Babbe en LOENZ. Omdat de prijs voor de vijfde keer wordt uitgereikt zijn er dit jaar vijf bedrijven genomineerd.

Mevrouw H. de Bruijn-Maan, oudste inwoonster van Vlaardingen, viert haar 104de verjaardag.

25 Vlaardingse café-uitbaters zetten sinds een week na 22.00 uur de asbakken weer op tafel omdat niet alle collega's zich aan het rookverbod houden. De actie wordt niet gesteund door de Koninklijke Horeca Nederland.

Opening nieuwe brandweerkazerne (21 november).
(Foto: Roel Dijkstra Fotografie).

Oud-wethouder Henk Roijers heeft tijdens de algemene ledenvergadering van zijn partij de mr. D.U. Stikkerplaquette ontvangen. Hij krijgt de onderscheiding voor zijn grote verdienste voor de VVD.

26 Wethouder Robberegt heeft het startsein gegeven voor de aanleg van een fietsstraat in de 2e van Leyden Gaelstraat. De fietsstraat is een primeur in Vlaardingen..

Er komt definitief geen kerstboomverbranding aan de Broekweg.

27 De permanente afsluiting van de Westhavenkade tussen de Visbankflat en de Dayer is van de baan. De Westhavenplaats en de Westhavenkade blijven hierdoor toegankelijk voor het autoverkeer. Het college neemt hiermee het advies van de Algemene Kamer van de commissie van bezwaren over.

De geschillencommissie van het KIVI is nog altijd bezig met de juridische procedure over de renovatie van de Stadsgehoorzaal tussen de gemeente Vlaardingen en het architectenbureau. De gemeente claimt 1,5 miljoen euro wegens tijdens de verbouwing gemaakte fouten.

Onder de titel 'Spoetnik voor Oekraïne' viert de Vlaardingse stichting Spoetnik het 15-jarig jubileum in Theater Zuidplein in Rotterdam.

28 Met de ondertekening van een convenant verklaren de drie waterweggemeenten gezamenlijk de oorlog aan hennepkwekers. Dat betekent dat de kweker niet alleen strafrechtelijk wordt aangepakt maar ook voor de opruimkosten op moet draaien.

Om het alcoholgebruik onder jongeren te verminderen starten de drie waterweggemeenten het LAM-project (Lokaal Alcohol Matigingsproject). GGD, politie en jongerenorganisaties gaan intensief samen werken met de Bouman GGZ.

In het Hollandiagebouw opent oud-wethouder K. van der Windt de groepstentoonstelling van 24 Vlaardingse kunstenaars 'Het witte niets dat wacht', georganiseerd door de stichting Mareado, een platform voor beeldende kunst.

In de Muziekzaal van het Visserijmuseum overhandigt wethouder Robberegt het eerste exemplaar van het boek Bezanen en Gaffelaars, schepen van 't Overmaas, visschuiten van de Zuid-Hollandse eilanden uit de jaren 1600 – 1850 aan mevrouw H. Ploeg-van Gogh. Het is een postume uitgave van het gelijknamige onderzoekrapport van haar man.

29 ZV Vlaardingen huldigt in zwembad De Kulk waterpoloster Daniëlle de Bruijn die in Peking met het Nederlandse team goud veroverde. De zwemster, die tegenwoordig in Gouda woont, begon haar carrière in het Kolpabad bij zwemclub De Viking.

De Joodse begraafplaats aan de Schiedamseweg wordt in ere hersteld. Hiermee wordt een afspraak van meer dan zestig jaar geleden met burgemeester Siezen nagekomen.

December

1 Bij Vopak aan de Koningin Wilhelminahaven worden acht mammoettanks geplaatst voor opslag van vloeistoffen. De tanks dienen als vervanging van 44 kleinere tanks.

3 Het boek Vlaardingen in Kleur van Frans Assenberg toont Vlaardingen in 1920 aan de hand van oude ansichtkaarten die nog ingekleurd werden door meisjes.

Oud-wethouder Ben van der Velde is met 3.562 voorkeurstemmen gekozen in het algemeen bestuur van het Hoogheemraadschap Delfland.

Ter voorkoming van wateroverlast wordt de Marnixlaan ter hoogte van de kruising met de Marathonweg opnieuw ingericht en bestraat.

Het overslagbedrijf Rotterdam Bulk Terminal krijgt van de Raad van State tot 15 december de tijd om lozingen van vervuild afvalwater in de Vulcaanhaven te stoppen.

Het is nu al mogelijk om in een van de drie parkeergarages per acht minuten te betalen. De wijziging stond gepland voor 1 januari 2009.

4 Tijdens politiecontroles aan de Claudius Civilislaan, De Loper en de Broekpolderweg worden dertig fietsers zonder licht beboet.

8 Het 'Groen van Prinsterer' is een van de drie genomineerde scholen voor de nationale Onderwijsprijs in de categorie Voortgezet Onderwijs. De school dingt mee dankzij het project 'Lessen in geluk', waarin aandacht wordt besteed aan sociale en emotionele vorming van leerlingen.

De Stichting Boombehoud is verontwaardigd over het plan 'Singing in the Rain' voor de herinrichting van het Veerplein, omdat hiervoor een groot aantal bomen moet worden gekapt. Mocht het plan gekozen worden, dan zal de stichting zich inzetten voor een aanpassing.

9 De gemeente stelt 25.000 euro beschikbaar voor een stiltecentrum in het nieuwe Vlietland Ziekenhuis in Schiedam. Men wil hiermee een Vlaardings tintje geven aan het fusieziekenhuis.

10 Pannenkoekenfeest in de Paulus Buysstraat. Buurtbewoners mogen hun lievelingsrecepten meenemen. Zij worden gebundeld voor de uitgave van 'De smaak van de Babberspolder'.

Er komt bij wijze van proef een parkeerverbod op de Hoflaan tussen de Westlandseweg en de Hofsingel. Op dit gedeelte komen volgens de gemeente geregeld onveilige situaties voor door gevaarlijk geparkeerde auto's en vrachtwagens.

Om verloedering van de wijk tegen te gaan willen actieve bewoners uit Babberspolder-Oost een vervolg geven aan de opfleuracties en het initiatief van straatcontactpersonen verder uitwerken.

11 In het Delta Hotel praten vertegenwoordigers van negen Europese steden over de vergrijzing.

Alle vrijwilligers die geregistreerd staan bij de Stichting Mantelzorg NWN krijgen dit jaar een kerstcadeautje.

12 De GroenLinks-fractie roept het college op een digitale Vlaardingse Erfgoedbank op te zetten. Dit moet voorkomen dat bijzondere ornamenten van gebouwen bij sloop verdwijnen. Aanleiding hiertoe is de vernietiging van de muziektrofee van Govert van Brandwijk (zie ook 17 september).

Overleden op 102-jarige leeftijd schrijfster Cornelia Maria van den Berg-Akkerman.

12/13 Traditionele ontsteking van de kerstboomverlichting op de Markt door burgemeester Bruinsma, kerstconcert in de Grote Kerk en kerstmarkt georganiseerd door de Vereniging Historische Markt.

13 In het kader van de afsluiting van het project 'Kunst in de stegen' feestelijke opening van het openluchtkunstproject 'Timmersteeg'.

De Peperstraat is weer Scrooge Alley. Tientallen acteurs brengen samen met de winkeliers de sfeer uit de tijd van Dickens weer tot leven.

14 Vijftigste Volkskerstzang in de Grote Kerk. Tekst en meditatie wordt verzorgd door Marjan Egberts.

De Vlaardingse kunstenaar Carry van Delft veilt in Zoeterwoude een aantal kunstwerken voor Peoples Trust. De stichting komt op voor jonge kinderen in de Indiase seksindustrie.

Duizenden bewoners van de drie Waterweggemeenten brengen een bezoek aan het nieuwe Vlietland Ziekenhuis in Schiedam. De gehele dag staan lange rijen nieuwsgierige mensen geduldig te wachten op een rondleiding door het gebouw.

17 Heropening van ontmoetingscentrum 'De Bijenkorf' aan de Reigerlaan. Het voormalige dienstencentrum, dat in 1988 is geopend, was tot voor kort eigendom van de Stichting Ouderenwerk. Het dienstencentrum is veranderd in een ontmoetingscentrum.

Vlaardingers die gebruik maken van Regiotaxi Waterweg, voorheen Tele-Taxi, zijn beter te spreken over dit collectieve vervoer dan een jaar geleden.

18 In vervolg op de trouwspeechwedstrijd heeft Vlaardingen 7-8-9 uitgeroepen tot bijzondere trouwdatum van 2009. Om kans te maken op een gratis huwelijk moeten koppels een motivatie bedenken waarom zij elkaar op die dag het jawoord willen geven.

De gemeenteraad gaat met een minieme meerderheid van 18 tegen 16 stemmen akkoord met de overeenkomst tussen de gemeente en ING Real Estate over de vestiging van een Leisure Center in het voormalige V&D-pand aan het Veerplein.

Het college heeft een programma van eisen opgesteld voor een nieuw stadskantoor. Van de drie mogelijke varianten heeft men de voorkeur uitgesproken voor sloop van het oude gebouw en nieuwbouw op dezelfde plaats.

De kerststal in de Antonie Duyckstraat is voor de twaalfde keer te bewonderen.

19 Het komende jaar krijgen alle brugklasleerlingen van College VOS een eigen laptop. Aanleiding hiertoe is het succes van een eigen laptop van de leerlingen in de bovenbouw van het vmbo.

De politiebureaus in Schiedam, Maassluis en Hoek van Holland zijn de komende kerstdagen gesloten. Inwoners van die gemeenten kunnen tijdens de feestdagen terecht op het bureau in Vlaardingen. De sluiting moet leiden tot zoveel mogelijk blauw op straat.

Bij een controle bij de vier spoorwegovergangen worden 21 bonnen uitgeschreven voor het negeren van het rode licht. Een woordvoerder van ProRail is verbijsterd over het hoge aantal bekeuringen. Er zullen meer controles worden gehouden.

20 Een groepje jongeren verzamelt tientallen pallets rond een vuurton aan de Broekweg. Na een gesprek met de gealarmeerde politie worden de pallets verwijderd en wordt het vuur geblust.

Aan het einde van de Holysingel is op verzoek van de gemeente Midden-Delfland een verbodsbord geplaatst dat vrachtwagenbestuurders erop attendeert dat een wagen die langer is dan tien meter of zwaarder is dan tien ton niet over de Zouteveenseweg mag rijden.

Onbekenden hebben de kerstboom voor het stadhuis in brand gestoken. De brandweer kon niet voorkomen dat de boom veel schade opliep. In overleg met de gemeente wordt besloten wegens gevaarlijke situaties de boom af te voeren.

22 Burgemeester Bruinsma en jeugdburgemeester Anneke Kuipers openen in de Lijnbaanhallen de 35ste editie van Jeugstad.

24 In het kader van het 90-jarig jubileum in 2009 organiseert het 'Groen' een korte verhalen- en poëziewedstrijd. Juryleden zijn Lévi Weemoedt, Maarten Keizerwaard en cultureel antropologe Gera van der Weijden.

De Vlaardingse horeca heeft de handen ineen geslagen voor een nieuwe kerstboom voor het stadhuis. Maandag werd een nieuwe boom uit Luxemburg gehaald en deze is vandaag met nieuwe verlichting in oude luister hersteld.

De voorgenomen sloop van het kerkgebouw van de Remonstrantse Gemeente aan de Hoflaan is van de baan. De projectontwikkelaar die de kerk had willen slopen om appartementen te bouwen kan door de kredietcrisis de koop financieel niet rond krijgen.

25 1.600 huishoudens met een bijstandsuitkering ontvangen van de gemeente 50 euro. De 3.600 huishoudens die rond moeten komen met 120% van de bijstandsnorm, krijgen een Irischeque ter waarde van 25 euro.

Passe-Partout, vroeger bekend als Verboons Geschenkenpaleis aan de Korte Hoogstraat, sluit volgend jaar na vijftig jaar de deuren.

29 De gemeente verzoekt inwoners dringend om op 31 december geen afval meer in containers te gooien, om containerbrandjes te voorkomen.

30 Met een gratis 'alcoholvrij' eindejaarsconcert door de rapper Fouradi in de Polderpoort sluit het Bureau Welzijnsprojecten een jaar van jongerenactiviteiten af.

Met achttien verhuiswagens gaan ruim honderd patiënten van de Schiedamse en Vlaardingse vestiging naar het nieuwe Vlietland Ziekenhuis in Schiedam-Bijdorp. De verhuizing loopt op rolletjes. Rond tien uur, twee uur eerder dan gepland, zijn alle patiënten op de nieuwe bestemming.

31 Op de sloten en singels wordt door de jeugd geschaatst. Mocht de vorst doorzetten dan wordt de Westland Toertocht georganiseerd.

De kerstbomenverbranding vindt plaats op het voormalige voetbalterrein van Fortuna aan de Marathonweg.

Jeugdstad heeft de 135.000ste bezoeker in 35 jaar begroet. Per jaar bezoeken gemiddeld 3.857 kinderen Jeugdstad.

Motorhuis Vlaardingen aan de Kethelweg sluit zijn deuren. Het bedrijf begon zo'n vijftig jaar geleden onder de naam Gebroeders Zuidgeest. In 2000 kwam het bedrijf in handen van Van Leeuwen Delft, om in maart van dit jaar te worden overgenomen door het Motorhuis.

Patiënten verhuizen naar het nieuwe ziekenhuis (30 december).
(Foto: Roel Dijkstra Fotografie).

HELINIUM

Jaarverslag

Archeologische Werkgroep Helinium

Afdeling 8 van de Archeologische Werkgemeenschap voor Nederland

Vitrine in het Stadskantoor in Vlaardingen.
De foto is gemaakt door Ellen Groen.

Voorwoord

Het jaar 2008 stond in het teken van het 50-jarig jubileum van Helinium, waarbij we geprobeerd hebben onze vereniging bij een breder publiek bekendheid te geven door middel van het organiseren van tentoonstellingen. Een jaar ook waarin feest en verdriet samen gingen. Zo overleed in januari 2008 Leen Havelaar, lid van het eerste uur. Later in het jaar, eind april, moesten we afscheid nemen van Rein de Graaf, bestuurslid en redactielid van Terra Nigra.
De functieverdeling van het bestuur is, op het wegvallen van Rein de Graaf na, onveranderd gebleven. Guus van de Poel: voorzitter, Rikkert Wijk: penningmeester, Hilde van Wensveen: secretaris en Albert Luten: algemeen lid.

Veldwerk

Na het magere jaar 2007, bleek het in 2008 nog minder te kunnen.
Op enkele individuele waarnemingen in de Holierhoeksepolder en Maasland na, zijn er geen activiteiten geweest.

Werkavonden

De werkavonden worden bezocht door een vaste groep mensen, die de verschillende werkzaamheden uitvoeren.

- Het project askuil (v.d.W. 1.095 spoor 263) vordert langzaam. Het ontbreekt vooral aan mensen die de voorwerpen kunnen tekenen.
- De zeefmonsters van Barendrecht / Carnisselanden worden nog verder uitgezocht. Het werk kan nog steeds zonder hulp doorgaan.
- Het overige materiaal van de opgraving van der Windt 1.095 (alles buiten spoor 263) wordt gesorteerd, geteld, gecatalogiseerd en het aardewerk wordt gewogen.
- Het knipselarchief is aangevuld.
- Veel tijd ging op aan het voorbereiden van tentoonstellingen.
- De bibliotheekcatalogus is omgezet in een Acces-bestand en de hele inventaris van de boekenkasten is gecontroleerd. De tijdschriften zijn nagekeken en de ontbrekende exemplaren zijn zoveel mogelijk aangevuld.
- Er is een workshop pijpendeterminatie georganiseerd met leden van Golda die ook lid zijn van de Pijpelogische Kring Nederland.

Jubileum activiteiten

In het jaar waarin Helinium het 50-jarig jubileum vierde is er een serie tentoonstellingen georganiseerd. Hiervoor is materiaal in bruikleen gekregen van het VLAK, het BOOR, het Gemeentemuseum Maassluis en museum De Schilpen.

- Op 17 januari 2008 werd in het Stadskantoor te Vlaardingen een vitrine onthuld. Bij de opening werd bekend gemaakt dat Helinium een replica zal gaan maken van de kano die bij De Vergulde Hand is opgegraven.
- Vanaf 5 februari tot en met 17 maart is er een tentoonstel-

ling georganiseerd in de bibliotheken Noord en Stadserf in Schiedam.
- Van 18 maart tot 29 april stond de tentoonstelling in de Centrale Bibliotheek in Rotterdam.
- In het Visserij / Vlaardings Museum werd de tentoonstelling geopend op 8 mei, gelijktijdig met de opening van de tentoonstelling 'Graven in Vlaardingen'.
- In 'De Salon" van de bibliotheek in Maassluis was de tentoonstelling van 1 augustus tot en met 26 september. Op de hierbij gedane oproep voor materiaal uit de Zuidvliet, verzameld in de jaren '70, kwamen verschillende reacties. Het materiaal is beschreven, gefotografeerd en digitaal verwerkt.
- De laatste tentoonstelling werd ingericht in museum De Schilpen in Maasland. Vanaf 8 oktober is daar een Helinium vitrine te zien.
- Van de redactie van Westerheem mocht Helinium als jubilerende afdeling een heel blad vullen. Het eerste exemplaar werd op 17 juni in zijn werkkamer op het Stadhuis overhandigd aan Jan Robberegt, wethouder van Cultuur in Vlaardingen.
- Zaterdag 5 juli ontvingen we 30 gasten van AWN afdelingen, archeologische Werkgroep 'Golda' en de Historische Vereniging Vlaardingen. Er was een rondleiding georganiseerd door het Visserij Museum en 'De Balder'. Daarna was er op Hoogstad een gezellig samenzijn met een hapje en een drankje.

Experimentele archeologie
Het aangekondigde project 'replica boomstamkano Vergulde Hand' is nog niet gestart, wel is er een opzet gemaakt om het project uit te breiden met andere activiteiten op het gebied van experimentele archeologie.
Het al langer bestaande plan om een huidboot of curragh te maken is uitgevoerd. Van wilgentakken is een frame gebouwd en bekleed met tentdoek. Nadat het doek waterdicht was gemaakt, is er mee gevaren.

Overige activiteiten
Dit jaar is er een aantal werkzaterdagen gehouden waarbij gewerkt werd aan verschillende projecten en lopende zaken.

Er zijn verschillende gesprekken geweest met mensen van het Erfgoedhuis Zuid-Holland over de plaats van de amateurarcheologie in het nieuwe bestel en over het ontwikkelen van lespakketten voor het onderwijs.

Voor de TV Rijnmond serie 'Vergeten Verhalen' is gebruik gemaakt van het Helinium foto- en knipselarchief.

De kano heeft tijdens het VL Loggerfestival in de stand van de Broekpolderfederatie gestaan.

De midzomerbarbecue werd door 24 mensen bezocht.

Bij het overleg voor de Open Monumentendag heeft Helinium ook bijdragen geleverd hetgeen resulteerde in een foto-expositie aan de Markt in Vlaardingen.

Voor het project 'Archeologie van de 25ste eeuw' dat deel uitmaakt van het project 'Culted' van het Erfgoedhuis Zuid-Holland en Het Kunstgebouw zijn er filmopnames gemaakt in de werkruimte van Helinium. Zes leerlingen van het Groen van Prinsterer (Lentiz) hebben kennis gemaakt met archeologie.

Excursies
Op 22 maart werd in Leiden een bezoek gebracht aan het Rijksmuseum van Oudheden. Daar waren de tentoonstellingen 'Hakken in het zand' en 'Schitterend sieraad' te zien.
In Venlo was in het Limburgs museum de tentoonstelling 'De Neanderthalers komen' het doel van een bezoek op 19 april.

Zondag 7 september stond een fietsexcursie over Voorne-Putten op het programma. Door het zeer slechte weer is dit een autotocht met stopplaatsen geworden.
De korte buitenlandexcursie voerde nogmaals naar België. Van 3 tot en met 5 oktober werden vanuit standplaats Nismes interessante locaties in Wallonië en Frankrijk bezocht.

Lezingen
Op 13 februari sprak Tim de Ridder (VLAK) over de stand van zaken in de Vlaardingse archeologie. Daarbij kwamen de kano van de Vergulde Hand en de plannen voor 2008, zoals het evenement 'Terug naar Flardinga', de tentoonstelling 'Graven in Vlaardingen' en het project 'Trouwen op de oudste drempel' ter sprake.

Samenwerking VLAK
De samenwerking met het VLAK is onveranderd goed.
Voor de tentoonstellingen zijn in ruime mate voorwerpen ter beschikking gesteld. Vrijwilligers van Helinium voeren op het kantoor aan de Hoflaan verschillende werkzaamheden uit. Ongeveer eens per twee maanden is er een VLAK / Helinium overleg.

Bibliotheek.
Er zijn dit jaar veel nieuwe boeken in het bezit gekomen uit de nalatenschappen van Leen Havelaar en Rein de Graaf. Ook door andere leden / donateurs zijn boeken ten geschenke gegeven. Ook is een aantal nieuwe boeken aangeschaft.

Terra Nigra
Dit jaar zijn er twee nummers van Terra Nigra verschenen, te weten nummer 170 en 172.
De redactie is, op het verlies van Rein de Graaf na, hetzelfde gebleven en bestaat uit: Hilde van Wensveen (hoofdredactie), Albert Luten, Ronald Frank, Rinus van Grevenhof (opmaak) en Tim de Ridder.

Jaarverslag

Sectie Stadsarchief en Archeologie

Inleiding
De gecombineerde verslaglegging van Stadsarchief en Archeologie, zoals die in voorgaande jaren plaatsvond, is inmiddels traditie geworden. Deze twee disciplines werken sinds 1997 vruchtbaar samen in het ontdekken en beschrijven van de geschiedenis van Vlaardingen, zowel uit de archiefbronnen als uit de bodemschatten.

STADSARCHIEF

Personeel en vrijwilligers
Het personeel bestond uit: D.F. van Geenen (restauratie), H.C. Geuze (archiefinspectie, inventarisatie en applicatiebeheer), mw. J.K. van Leeuwen-Zuidgeest (educatie), H.J. Luth (stadsarchivaris en sectiehoofd Stadsarchief en Archeologie), D. van Os (tijdschriften- en depotbeheer), mw. M.K. van Papeveld-Hörst (krantendocumentatie en indicering notarisprotocollen), mw. H.C. Verloop (studiezaal en bibliotheek), mw. A.G. Visser-van der Meer (secretariaat) en mw. E.M. van der Zwaal (Topografisch-Historische Atlas en studiezaal). Laatstgenoemde kreeg uitbreiding van haar taken bij haar andere werkgever, de Stadsbibliotheek, waardoor de verhouding Archief-Bibliotheek veranderde van 75-25 % naar 37½-62½ %. De ontstane vacatureruimte werd vooralsnog niet ingevuld. In september werd mw. E. Stock-van Dijk als tijdelijk medewerker toegevoegd. Zij assisteert bij educatieve projecten en verricht werkzaamheden voor de Topografisch-Historische Atlas.
De vrijwilligers, die zich soms al decennia lang met enthousiasme en uithoudingsvermogen inzetten voor het Stadsarchief, zijn we veel dank verschuldigd: J. Borsboom (fotografie), mw. J.K. Bot (kroniek), H. Brobbel (Atlas), mw. P. van Gelderen-Bakker (indicering Maassluise bronnen), G.A.J. den Hertog (indicering Bevolkingsregister Vlaardingen) en M.P. Zuydgeest (Atlas). Mw. Bot en mw. S. van Heijzen beëindigden hun werkzaamheden voor het Archief. Mw. G.H.J. Maat-Grijsen nam het werk aan de jaarlijkse kroniek over.
Voor het educatieproject 'Groeten uit Vlaardingen' werd opnieuw dankbaar gebruikgemaakt van de inzet van mw. A.C.G. Bleijs-Beijk, mw. M.J. Boer-Fiegel, D. Hartman, mw. M. van der Hoek, mw. I.G.E. Radema, A.P. Romers, A.M. Thurmer (ook vrijwilliger filmbeschrijving) en mw. M. Visser.

Archieven, collecties en toegangen
Tientallen archiefaanwinsten werden met bakfiets, bestelbus of anderszins aangevoerd.
Een kleine selectie: Openbare Lagere School Vlaardinger-Ambacht, Algemene Patiëntenvereniging Vlaardingen, Stichting Sociëteit 'Club Salut les Diables', Vereniging van huiseigenaren '88 Woningen Holy', Galerie Kunst+, Gemengd koor 'Holy' en Initiatiefcomité, later Stichting 'Groeiend Verzet in de Lickebaert'. Van twintig archieven werd een inventaris of plaatsingslijst opgesteld. Het meerjarenproject indicering Bevolkingsregister Vlaardingen 1900-1935 kwam voor drie-

vierde deel gereed. Van de Maassluise archieven (die sinds 2004 grotendeels in Vlaardingen berusten) werden de akten van indemniteit (1692-1811) en het Bevolkingsregister 1860-1869 op naam ontsloten.

Bibliotheek
267 boeken, tijdschriftartikelen en andere publicaties werden digitaal beschreven, zodat die alle op de PC thuis te vinden zijn via de internetpagina's van het Stadsarchief.
Om slechts een paar aanwinsten te noemen: 'Hr. Ms. Holland, de parel van het eskader' (Henk Brobbel), Van Dorpskwartieren en Bruijne takken' (Jan P. van de Voort), 'Eene beperking van de visscherij' (red. Frans Assenberg), 'Tramonta in beeld' (Bewonersvereniging Tramonta), 'De Unilever-fabriek in Vlaardingen' (Bart Sorgedrager en Minke Bijl) en 'Const-thoonende juweel, etc.' (Haarlemse Rederijkerskamer 'Trou moet blijcken') (zie afbeelding).

Topografisch-Historische Atlas
De 'Atlas' werd weer druk bezocht en gebruikt. De vrijwilligers Zuydgeest en Brobbel die hun kennis van het 'oude' Vlaardingen al jarenlang inzetten bij de herkenning, selectie en beschrijving van de afbeeldingen, hebben samen met de medewerkers weer veel werk verzet. Van de honderden aanwinsten vermelden we er een paar: een kolossaal schilderij van 'boerderij 'De drie baarsjes' aan de Trekkade' door de gebrs. Wuisman (1916), een afscheidsfotoalbum van C. de Bruijn als directeur van de Christelijke HBS (1925), vele kleurenfoto's van het veranderende stadsbeeld door Jan Borsboom (2008), een klassenfoto van de Groen van Prinsterer ULO (1947) en een grote collectie glasnegatieven van fotograaf Ruud Ronde. Er werden uitgebreide voorbereidingen getroffen met het oog op de digitalisering van de beeldcollectie die voor 2009 is voorzien en waarmee een beeldbank op internet zal kunnen worden ingericht.

Restauratie
De restaurator kopieerde acht delen van de Burgerlijke Stand van Maassluis, bond diverse indices in en restaureerde enkele delen uit het rechterlijk archief van Vlaardingen en het notarieel archief van Maassluis. Bovendien werden 33 Vlaardingse klappers schoongemaakt en 84 voorzien van een opdruk. Het schoonmaken en in Melinex-hoezen plaatsen van foto's vorderde met 2.000 stuks.

Inspectie
De inspecteur stelde zich door 80 inspectiebezoeken op de hoogte van de stand van zaken van de nog niet naar de archiefbewaarplaats overgebrachte archief- en informatiebestanden. De sanering van de semi-statische archieven (1970-1992) die een aantal jaren in beslag zal nemen, werd aanbesteed en begeleid. Samen met de stadsarchivaris werd begonnen met een serie audit-gesprekken met gemeentelijke afdelingshoofden om het hoofd te bieden aan het steeds complexer worden van het informatie- en archiefbeheer.

Dienstverlening, internetsite en educatie
Het aantal bezoeken aan de studiezaal bedroeg 1.655 en dat is 8% minder dan in 2007. Veel onderzoekers gebruiken de genealogische internetpagina's: in 2008 werden 640.000 pageviews geregistreerd. Het aantal schriftelijke verzoeken om inlichtingen nam flink toe en dat geldt zeker ook voor de tijdrovende verzoeken om levering van bouwtekeningen.
Het Stadsarchief blies zijn partij mee in cultuur-historisch Vlaardingen door deelname aan de cursussen Ken Uw Stad, de organisatie van Open Monumentendag, de vertegenwoordiging in de straatnamencommissie, de voorbereidingen voor een Historisch Informatie Punt (HIP) in de stadsbibliotheek en frequente filmopnames over Vlaardingse monumenten voor Vlaardingen TV.

CONST-THOONENDE
IVWEEL,
By de lostijcke stadt Haerlem/ ten ver-
soecke van Trou moet blijcken, in't licht gebracht.
Waer inne duydelick verclaert ende
verthoont wordt alles wat den Mensche mach
wecken om den Armen te troosten/
ende zijnen Naesten by te staen.
In twaelf Spelen van Sinne/ soo veel Inleydens/
Refereynen ende Liedekens ghestelt in Leden-
wijck naer de volgende voorgegevene Caer-
te van 't Speel-korenken.
VICIT VIM VIRTVS
REVIRESCIT VVLNERE VIRTVS
TOT ZWOL,
By ZACHARIAS HEYNS,
Drucker des Landschaps van Over-ijssel, 1607.
Met privilegie.

Titelpagina van het 'Const-thoonende juweel, etc.' over het landjuweel in oktober 1606 in Haarlem. Ook van de Vlaardingse deelnemers van de rederijkerskamer 'd'Akerboom' is in dit werk een prachtige uitklapgravure van hun entree in Haarlem opgenomen. Het werd op 19 november 2008 aangekocht op de veiling bij Burgersdijk & Niermans te Leiden.

De educatief medewerker zag haar inspanningen beloond met deelname van 850 basisschoolleerlingen aan het herhaalde haringvisserijproject 'Groeten uit Vlaardingen' en 1.252 leerlingen uit de onderbouw van het voortgezet onderwijs weten nu alles over oude en nieuwe gebruiken rondom geboorte en zwangerschap door het erfgoedproject 'Hoera het is ....!?

ARCHEOLOGIE (Vlaardings Archeologisch Kantoor, VLAK)

Personeel en vrijwilligers

In 2008 bedroeg het aantal vaste medewerkers vijf personen: J.J.M.P. van den Berg (archeologisch medewerker), Y. Eijskoot (archeoloog), T. de Ridder (stadsarcheoloog), F.J. van der Tuijn (archeologisch medewerker) en mw. A.H.L. Vredenbregt (archeoloog). Medio juli trad archeoloog E. van Toledo - die voorheen op tijdelijke basis werd ingehuurd - in vaste dienst van de gemeente Vlaardingen. Per september 2008 heeft mw. Vredenbregt elders werk gevonden en dat geldt ook voor archeoloog mw. M.P.H. van der Sommen die tot maart 2008 als inhuurkracht werkzaam was. De twee openstaande vacatures voor archeologen zijn vooralsnog niet ingevuld. Het inhuurcontract van archeoloog mw. C. Van Loon, die sinds 2007 bij het VLAK werkt, werd verlengd. De vrijwilligers J. Dam, R. de Graaf, mw. E. Groen en mw. H. van Wensveen verrichtten diverse werkzaamheden in de werkruimte van het VLAK. Helaas overleed Rein de Graaf in april. We zullen hem herinneren als een altijd vrolijke en optimistische man met veel kennis over aardewerk waarover hij met passie kon vertellen.

Voorlichting

Er werden negen persberichten, drie tijdschriftartikelen en zeven lezingen verzorgd. In samenwerking met de archeologische AWN-afdeling Helinium is een expositie georganiseerd in de vitrine van het stadskantoor over vijftig jaar onderzoek door Helinium.

Projectplan Graven in Vlaardingen

Op 22 februari 2008 is het eerste DNA-congres naar oud menselijk DNA in Nederland georganiseerd. Hierbij werkte de gemeente Vlaardingen nauw samen met de gemeente Eindhoven en het Forensisch Laboratorium voor DNA-onderzoek van het LUMC. Bij deze gelegenheid werd tevens een speciale uitgave van het archeologisch tijdschrift Westerheem over DNA-onderzoek uitgegeven.

Van 9 mei t/m 14 september was de tentoonstelling 'Graven in Vlaardingen' in het Vlaardings Museum te zien over het DNA-onderzoek en het elfde-eeuwse Vlaardingen. In 2007 toonde het Forensisch Laboratorium voor DNA-Onderzoek te Leiden een genetische verwantschap aan tussen de heer Zuiderent uit Rotterdam en een elfde-eeuwse Vlaardinger. Van de schedel van deze middeleeuwer is een gezichtsreconstructie gemaakt. Daarnaast waren er op de tentoonstelling gezichtsreconstructies te zien van nog drie elfde-eeuwse Vlaardingers. Ze zijn gemaakt door fysisch antropologe M. d'Hollosy. De schedels uit de periode 1000-1050 zijn begin 2002 opgegraven in het oude Vlaardingse stadshart. Het gaat om een circa zesjarig jongetje, een meisje van ongeveer acht jaar, een 41- tot 47-jarige vrouw en een 40- tot 50-jarige man waarvan het DNA matcht met dat van de heer Zuiderent (zie afbeelding). Enkele jaren geleden liet het Visserij & Vlaardings Museum al een gezichtsreconstructie maken van de boomstamkistman.

De gezichtsreconstructie van de elfde-eeuwse schedel waarvan het DNA matcht met dat van de heer Eduard Zuiderent, tandarts in ruste. (Foto gezichtsreconstructie: M. d'Hollosy en foto Zuiderent: H. Verdonk.)

Vlaardingen beschikt nu dus over vijf levensechte gezichtsreconstructies van elfde-eeuwse Vlaardingers.

In het weekend van 14 en 15 juni werd in opdracht van de gemeente Vlaardingen, die nauw betrokken was bij de voorbereiding en de uitvoering, het evenement 'Terug naar Flardinga. Beleef het 11e-eeuws Vlaardingen' georganiseerd. Circa 6.000 mensen bezochten het evenement in het Hof.

Projectplan Vlaardingen-cultuur
Aan de voorbereidingen van de uitvoering van het projectplan 'Vlaardingen-cultuur' werd druk gewerkt. In het najaar van 2009 zal de tentoonstelling over de Vlaardingen-cultuur in het Vlaardings Museum geopend worden. Tevens zal dan het boek over de Vlaardingen-cultuur verschijnen. De producties worden alle uitbesteed, de aansturing vindt plaats vanuit de gemeente.

Digitale ontsluiting archeologische vondsten: Virtueel Museum
Eind 2007 heeft het VLAK van Senter Novum een subsidie gekregen voor het opstellen van een informatieplan voor de digitale ontsluiting van de archeologische collectie en kennis. Op basis van het informatieplan is een subsidie aangevraagd voor het uitvoeringsplan. Senter Novum heeft deze subsidieaanvraag gehonoreerd met een bedrag van circa € 250.000,-.

Drempelproject
Op de meest gewilde trouwdag in 2008, namelijk 08-08-08, nam een Vlaardings bruidspaar de oudste drempel van Nederland in gebruik. De drempel die gevonden is bij archeologische opgravingen, heeft een plaats gekregen in de deuropening van de trouwzaal van het Vlaardingse stadhuis. Bastin van Hulst trad na de huwelijksvoltrekking met zijn bruid Karen Koevoet als eerste over deze oudste drempel van Nederland.
De Vlaardingse drempel is opgegraven door archeologen van de Gemeente Vlaardingen op de locatie 'De Vergulde Hand' (nabij station Vlaardingen-West). Zij troffen de drempel aan bij de ingang van een boerderij van circa 300 jaar voor Christus. De ontdekte boerderij was zo goed bewaard gebleven dat delen van de vloeren en de indeling van het gebouw nog herkenbaar waren. Aan de wandjes van de stalboxen was nog precies te zien waar het vee was gestald. Ook de haard is teruggevonden, waardoor de archeologen weten welk deel van het gebouw het woondeel was. In Vlaardingen zijn zeer veel resten ontdekt uit de IJzertijd. Hieruit blijkt dat er maar liefst 25 tot 35 mensen per km^2 woonden. Dat maakt het tot een van de meest dichtbevolkte gebieden van Nederland in die periode. In Vlaardingen was het blijkbaar toen ook al goed wonen.

Archeologisch onderzoek en uitwerking
De uitwerking van 'De Vergulde Hand' is in 2008 voortgezet. Er is gewerkt aan de basisverslaglegging en het specialistische onderzoek, waarvan de verwachting is dat ze eind 2009 kunnen worden afgerond. Daarnaast werden door diverse partijen in Vlaardingen zeven archeologische onderzoeken verricht: één booronderzoek, drie archeologische begeleidingen en drie proefsleufonderzoeken.

Diversen
Het huidige archeologische depot (zolder oude Stadhuis) voldoet niet aan de gestelde eisen. Het is te klein en niet klimatologisch beheerst. In 2008 zijn er nog geen oplossingen gevonden voor dit probleem. Er is hard gewerkt aan de beleidsnota die begin 2009 naar B&W en de gemeenteraad zal gaan. Voor de realisatie van veel publieksprojecten (het evenement, de tentoonstelling en de gezichtsreconstructies) is de gemeente veel dank verschuldigd aan het Fonds Schiedam Vlaardingen e.o., dat deze projecten mogelijk maakte dankzij grote financiële bijdragen.

Jaarverslag

Historische Vereniging Vlaardingen

Doelstellingen zoveel mogelijk nakomen

Het jaar 2008 was een jaar waarin onze vereniging zich bovenmate heeft ingezet om haar doelstelling weer zo veel mogelijk te verwezenlijken. Door onder andere een aantal leegstaande winkeletalages in het centrum van de stad te vullen met oude Vlaardingse stadsgezichten e.d. werd recht gedaan aan het doel: de belangstelling voor de kennis van de stad en haar inwoners te bevorderen. Het werd een groot succes dat een onstuimige ledengroei van 79 nieuwe leden tot gevolg had, zodat het jaar 2009 ingegaan kon worden met 1351 leden. Ook het geboden lezingen- en excursieprogramma, evenals de uitgaven van het Historisch Jaarboek, Tijd-Schrift en het fotoboek 'Vlaardingen in kleur', gaf een goede uitstraling aan het werk van de HVV. Bij veel stadsevenementen gaf de HVV acte de présence met boekenkraam, informatiestand en fotocollages. Het trok elke keer weer veel belangstelling. Duidelijk bleek alle keren, dat de Vlaardingers veel belangstelling hebben voor de historie van hun stad.

Aan behoud en herstel van gebouwen en stedenbouwkundige structuren en landschappen is veel aandacht besteed. Overleg met gemeentelijke instanties, participatie in werkgroepen, zoals het Parkpannel voor het Hof en Oranjepark, evenals het meedenken in de realisatie van een Historische Groene Wandelroute behoorden tot deze activiteiten. Een belangrijk deel van de inspanningen lag in het overleg met de gemeente Vlaardingen aangaande stedelijke zaken. Bezwaar werd aangetekend tegen afsluiting van de arcaden van het stadhuis aan de Markt en de gevelverandering van Markt 47. Het voorstel om het schoolgebouw aan de Willem Beukelszoonstraat aan te wijzen als gemeentelijk monument, werd door het College van Burgemeester en Wethouders gehonoreerd. Hierbij liet ook de politiek zich niet ongemoeid en werd door de gemeenteraad een motie hiervoor aangenomen. De inbreng van de HVV bij onder andere Beschermd Stadsgezicht en het opstellen van een nieuwe lijst van beeldbepalende panden is positief te noemen.

De website van de vereniging, www.hvv-vlaardingen.nl, mag zich verheugen in een redelijk constant aantal bezoekers. Op de website is informatie te vinden over de vereniging, over onze publicaties en over allerlei stadse zaken waar de HVV bij is betrokken. Allerlei vragen over Vlaardingse onderwerpen komen via de site binnen. Veel vragen van historische aard worden doorgestuurd naar het stadsarchief die dan de beantwoording ter hand nam. Ook meldden belangstellenden zich geregeld via de website aan als lid.

Bijzonder is het vele werk dat door de commissies wordt verricht. Dit draagt in hoge mate bij aan het functioneren en het aanzien van de Historische Vereniging Vlaardingen.

De redactiecommissies Jaarboek en Tijd-Schrift werkten met veel overgave om de HVV-publicaties tijdig te laten verschijnen. Tijdens de presentatie van het historisch jaarboek 2008 nam coördinator Arij Maarleveld afscheid van de commissie. Het bestuur is hem zeer erkentelijk voor zijn vele inspanningen. Mevrouw Ellen Boonstra heeft zijn taken overgenomen en we wensen haar veel succes toe. Ook mevrouw Cobi Bot nam afscheid als kroniekenschrijfster. Haar werkzaamheden werden overgenomen door onze secretaris Anneke Maat-Grijsen. De vier uitgaven van het verenigingsblad Tijd-Schrift zijn weer met veel zorg en enthousiasme samengesteld en zijn lezenswaardige uitgaven geworden. Een belangrijk onderdeel van de HVV zijn de lezingen die door de Commissie Ledenactiviteiten worden georganiseerd. Zes mooie lezingen en twee excursies werden de leden en overige belangstellenden voorgeschoteld.

Woord van dank

Het bestuur van de Historische Vereniging Vlaardingen heeft ook in het jaar 2008 de vereniging met veel genoegen bestuurd, maar zonder de bijzondere inzet van alle vrijwilligers die actief zijn in de commissies en bezorgen van Jaarboek en Tijd-Schrift was dit niet mogelijk geweest.

Het stadhuis aan de Markt.
Foto: Jaco den Breems

Jaarverslag

Streekmuseum Jan Anderson

Het jaar 2008 was voor het Streekmuseum grensverleggend. Niet alleen werd een begin gemaakt met de inventarisatie van een gedeelte van de omvangrijke collectie van Jan Anderson, waarmee behoud en beschikbaarstelling van dit belangrijke Nederlandse en Vlaardingse erfgoed de aandacht krijgt die ze verdienen, maar tevens hebben directie en bestuur zich gebogen over de fysieke opslag van de collectie. Beide zaken zullen in 2009 een vervolg krijgen. Het bestuur besteedde daarnaast veel aandacht aan de samenwerking met het nieuwe Visserij- en Vlaardings Museum. Ofschoon communicatie in en voortgang van dit traject niet de schoonheidsprijs verdienen, zijn directie en bestuur van mening dat de totstandkoming van een uitstekend geconserveerde en voor het publiek beschikbaar gestelde integrale Vlaardingen-collectie van groot belang is voor zowel stad als regio. De agenda van het bestuur zal gedurende 2009 voor een belangrijk deel gewijd zijn aan dit onderwerp.

Activiteiten

In de tweede helft van 2008 liet het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) mw. Monique Brederoo, werkzaam voor het Museum Inventarisatie Project (=MusIP), de Tweede Wereldoorlogcollectie van het Museum inventariseren. Een van de conclusies van het onderzoek luidde dat het Streekmuseum Jan Anderson in het bezit is van de grootste en breedste particuliere Tweede Wereldoorlogcollectie van Nederland. Door deze niet geringe kwalificatie bestaat er een reële kans dat dit collectieonderdeel in 2009 met een landelijke erfgoedsubsidie gedetailleerd beschreven kan worden, met als resultaat de publicatie ervan in boek- en digitale vorm.
De tentoonstellingen van het Streekmuseum in 2008 hadden de volgende titels: Spellen in doos, Kinderboeken uit de Tweede

Wereldoorlog, De Vijfsluizen, Kerkelijk Erfgoed, Kinderliedjes en Modelvrachtauto's gemaakt door de heer Tuytjens uit Rotterdam.
Het museum ontving in 2008 o.a. bezoekers uit Duitsland, een groep blinden uit Den Haag, leden van het VAC Zoetermeer, medewerkers van de Vlaardingse Thuiszorg, reünisten van het Groen van Prinsterer Lyceum en een groep restauratoren van de pakschuit op Delft. Het Museum werd bezocht door 2.048 mensen. Buiten het museum waren delen van de collecties te zien in het Ibis Hotel, in Het Zonnehuis en in de daaraan verbonden dependance in het Even-gebouw (Van Hogendorplaan), in De Wetering, de Drie Maassteden en de Stadsbibliotheek. Iedere twee maanden werd de inhoud van de vitrines daar vernieuwd.
Het Streekmuseum heeft een traditie opgebouwd in het leveren van rekwisieten voor speelfilms en televisieproducties in binnen- en buitenland. Het Museum leende materiaal uit voor de films Oorlogswinter (regie: Martin Koolhoven) en De vliegenierster van Kazbek (over de opstand van Georgiërs op Texel, regie: Ineke Smits). Er werden opnamen gemaakt voor Rijnmond TV, TV Vlaardingen en voor een film voor de Rabobank, door Gijs Wanders. Daarnaast verlieten vele voorwerpen het Museum tijdelijk als bruikleen aan andere musea.
Jan Anderson hield lezingen voor de Vlaardingse Rotary en de Probusclub, vrijwilligers van het museum in Krimpen a/d IJssel en deelnemers aan de cursus Ken uw Stad.

Publiciteit
Iedere maand werd in De Maasstad een artikel over "het stuk van de maand" opgenomen en elke twee maanden verscheen er in het IKV-blad een artikel over een Vlaardings bedrijf. Groot Vlaardingen publiceerde in "Het jaar van de traditie" iedere maand een artikel over tradities in onze stad. In 2008 verschenen weer diverse publicaties: een geïllustreerd boek over Vlaardinger-Ambacht, een verjaardagskalender met huizen van burgemeesters en in de serie Van't Oft naar 't Oofd nummers over het Verploegh Chasséplein, de Vijfsluizen en de Westwijk.

Voorwerpen
In totaal werden 852 voorwerpen geregistreerd, waaronder een bord van zeilmakerij Van Roon, een schilderij van de Vlaardingse schilder J. Sens, voorwerpen uit de weefkamer in de Zomerstraat, een schoenlepel van Het wapen van Dussen, twee koperen stempels van Sunlightzeep, een tinnen gedenkbord van voetbalvereniging VFC, een groot aantal prijzen van Shell Sportvereniging, 36 grote foto's van de Lever's Zeepfabriek, twee vaandels van de Combodiensten, acht dozen met glasnegatieven van Vlaardingse voorstellingen rond 1900, een bord van garage gebroeders Zuydgeest, zilveren speldje vanwege 25 jaar lidmaatschap van de Zwervende Visser, gereedschappen van de begraafplaats Emous, vier brandweermedailles van Vlaardingse korpsleden, zeven dozen met hoedjes uit Maison Tiny (Schiedamseweg), twintig medailles van schietvereniging Wilhelmina, Tensi-constructiedozen, diverse spellen, een winkeltje uit de vijftiger jaren, een zilveren naaldenkoker, diverse vingerhoeden, een houten bestek uit het "Oranjehotel", een schoolplaat met een zeepziederij, een schilderij van Eppo Doeve met een vrouw aan de was, een koperen melkbus en een aluminium grammofoonplaat met de geboorteaankondiging van Prinses Beatrix (1938).

Burgemeester Tjerk Bruinsma krijgt het eerste exemplaar van 'Vlaardinger-Ambacht, daar gebeurde 't' op 27 juni 2008.

Tekeningen, prenten en documenten
In totaal werden 459 tekeningen, prenten en documenten verworven, waaronder tekeningen van het Buizengat en de toren van de R.K. kerk in de steigers (van Paul Westerdijk), een litho van Dick Bruna, houtsneden van het pakhuis van Baauw, het stadhuis op de Markt en de stadskraan van A. Pelgrim, een ets met daarop Floris V uit 1725, Vlaardingse Nieuwjaarsprenten, versjes van Lever's Zeep uit 1935, een gekleurde folder over de Jeugdstorm, een briefje over trouw R.K. kerkbezoek, een oorkonde van het nieuwe stadhuis Vlaardingen uit 1953 en twintig documenten over het faillissement van de melkfabriek Emous uit 1933.

Foto's en postzegels
In 2008 werden 230 foto's verworven, en vier fotoalbums en een foto op blik van de klompenhandelaar van Vlaardinger-Ambacht. Ook werden de zegels van 2008 en een serie brandkastzegels uit 1921 aan de collectie toegevoegd.

Restauraties
Door zeven restauratoren zijn 32 voorwerpen weer in goede staat gebracht.

Bibliotheek
De bibliotheek werd aangevuld met 332 titels, waaronder de "Handvesten" uit 1775, vier delen van Francq van Berkhey uit 1790, vier oude uitgaven van Dik Trom, diverse prentenboeken van rond 1900, Lexicon Religieus Erfgoed, en boeken over de drukker van centsprenten Brepols, de Olympische Spelen van 1928, De Stelling Amsterdam en de Rotterdamse politie in 1940-1945.

Alle werkplaatsen en winkeltjes zijn uitgeruimd, schoongemaakt en heringericht door vrijwilliger Arjen Olsthoorn. De vrijwilligers van het serviceteam Elly Andriessen, Annemiek Bleys, Riet Boer, Jan Broeders, Janny Nederlof en Maaike Visser deden trouw iedere zaterdag en eerste zondag van de maand dienst in het museum.

Het bestuur bestond op 31 december 2008 uit mevrouw G. van der Weijden (secretaris) en de heren G.H.B. Anderson (penningmeester), P.J. Moree (lid) en P.J. Westerdijk (voorzitter).

Jaarverslag

Visserijmuseum/ Vlaardings Museum

Algemeen
Per 1 april is Arnoud van Aalst in dienst getreden als nieuwe directeur van het museum. Zijn voorganger Erik Boelen heeft per 1 mei zitting genomen in de Raad van Toezicht. Per 1 maart heeft Gera van der Weijden de raad versterkt. Per 1 oktober kwam Leo Verhart aan boord. Daarnaast heeft het museum een comité van aanbeveling dat de nieuwbouwplannen van het museum ondersteunt.

De ontwikkelingen met betrekking tot de nieuwbouw van het museum zijn in een stroomversnelling terecht gekomen. Het Fonds Schiedam Vlaardingen heeft 4 miljoen euro hiertoe beschikbaar gesteld. De laatste versie van het sponsordocument dat hieraan ten grondslag ligt is als PDF-document beschikbaar via de website van het museum: visserij-museum.nl > het museum > nieuw museum en sponsoring.

Merkstrategisch traject
Het Museum Vlaardingen heeft Hendrik Beerda Brand Consultancy de opdracht gegeven om een analyse uit te voeren van de huidige merkpositionering om vervolgens – samen met de museumstaf - de strategie te ontwikkelen en deze te vertalen in een strategisch activiteitenplan en een nieuwe merknaam. Het volledige rapport is op aanvraag beschikbaar als PDF-bestand.

Joop Bijmolen, vrijwilliger
Foto: Arnoud van Aalst

Beheer & behoud
In 2008 zijn door Art and Document Conservation tientallen papieren werken uit de collectie van het museum gerestaureerd. De collectie van het Visserij & Vlaardings museum is in 2008 gegroeid met 270 voorwerpen. De foto- en ansichtkaartencollectie met 138 nieuwe aanwinsten.

Tentoonstellingen
1. Hoera, het is een ...!? Oude en nieuwe gebruiken rondom de geboorte, 16 november 2007 t/m 20 april 2008;
2. Graven in Vlaardingen, 8 mei t/m 14 september 2008;
3. 50 jaar Helinium, 8 mei t/m 28 juli 2008;
4. 100 jaar remonstranten gemeente Vlaardingen, 22 augustus 2008 t/m 11 januari 2009;
5. Vlaardingen Vooruit! – van visserij- naar industriestad, 9 oktober 2008 t/m 11 januari 2009;
6. Adopteer een boot. Presentatie van de resultaten van de naar aanleiding van de tsunami in de Indische Oceaan in 2004 georganiseerde gelijknamige actie, 1 november 2008 t/m 11 januari 2009.

Bibliotheek
Het aantal bibliotheekbezoeken groeide van 221 in 2007 naar 272. Door medewerkers van de bibliotheek zijn in 2008 uiteenlopende informatieverzoeken afgehandeld.

Vereniging Vrienden van het Visserijmuseum
Het schilderij 'Stilleven met diverse soorten vis, appels en een fles wijn' van Johannes Norbertus Buning werd volledig aangekocht met steun van de Vereniging Vrienden. Het visstilleven met bokking, (vermoedelijk) spiering, appels en wijn is omstreeks midden of eind jaren vijftig geschilderd.

Op 3 juni werd met het binnenhalen van de Balder de start van het nieuwe haringseizoen gevierd. Op 14 juni vond weer een succesvolle reünie van oud-vissers plaats.

De Vereniging bestond in 2008 20 jaar. Dat werd gevierd met een feestavond in het museum op 20 november. Diezelfde avond werd voor de achtste maal de Hoogendijkprijs uitgereikt. Ditmaal werd de prijs postuum toegekend aan Jules Van Beylen voor zijn boek 'De Hengst, de botvisserij en de mosselvangst in Zeeland en Vlaanderen' als ook voor zijn visserijoeuvre. De prijs werd in ontvangst genomen door mw. F. Van Beylen- Beirnaert

Op 28 november vond in het museum de presentatie plaats van het boek 'Bezanen en Gaffelaars' van J. Ploeg. De heer J. Ploeg is jarenlang adviseur modelbouw van het museum geweest. Zijn collectie tekeningen en studiemateriaal is in 2004 door de weduwe mw. Ploeg- Van Gogh aan het museum geschonken.

Museumlogger VL 92 Balder
De museumlogger VL 92 Balder heeft in de eerste helft van 2008 de volgende festivals aangedaan:
Dordt in Stoom te Dordrecht, Vlaggetjesdag te Scheveningen, Loggerdagen te Vlaardingen en de Havendagen te Werkendam. Ook bij het binnenhalen van de nieuwe haring en bij de reünie van oud vissers deed de logger dienst. In augustus deed de Balder mee aan het evenement 'Zeeheldendagen' te Hellevoetsluis. Tijdens de vlootschouw verloor het schip de schroef.

Educatie
In de eerste maanden van 2008 namen 51 klassen (circa 1450 leerlingen) uit de onderbouw van het voortgezet onderwijs deel aan het educatieve project t.g.v. de tentoonstelling 'Hoera, het is een ...!? Dit was een voortzetting van het eind 2007 gestarte project.

Vanaf eind 10 maart tot en met 1 juli namen circa 850 leerlingen uit 33 groepen 7 van het Vlaardingse basisonderwijs deel aan het erfgoedproject 'Groeten uit Vlaardingen'. Het visserijverleden van de stad waarin deze leerlingen wonen, staat hierin centraal. Het project is een co-productie van het Visserij & Vlaardings Museum en het Stadsarchief. Aan het project was een ansichtkaartenwedstrijd verbonden. De winnaars van de 10 mooiste zelfgemaakte ansichten voeren in juli uit met de VL 92 Balder.

Grafisch Lyceum
Studenten van het Grafisch Lyceum Rotterdam hebben tussen september en december 2008 gewerkt aan de ontwikkeling van drie Flashgames ten behoeve van de website. De opdracht bestond uit het maken van drie games met de onderwerpen archeologie, stadsgeschiedenis en visserij. De games zijn bedoeld om jongeren te interesseren voor de rijke geschiedenis van de stad. De resultaten worden in 2009 zichtbaar in het museum en op de website.

Vrijwilligers
In 2008 kon het museum terugvallen op een grote groep vrijwilligers die uiteenlopende activiteiten voor het museum hebben verricht. Vrijwilligers zetten zich in voor de collectie, de VL 92 Balder, publieksbegeleiding, educatie en overige activiteiten. Veel vrijwilligers verrichten meerdere werkzaamheden en zijn zowel lid van het Serviceteam als van de vrijwilligersgroep van het museum. In 2008 heeft het museum drie nieuwe vrijwilligers mogen verwelkomen: Aat Hogendijk, Marjan van der Arend en Bob Hendriks.

Het volledige jaarverslag 2008 is als PDF beschikbaar.

In dit drieëndertigste Historisch Jaarboek, een uitgave van de Historische Vereniging Vlaardingen, wordt aandacht geschonken aan drie zeer uiteenlopende onderwerpen uit de Vlaardingse geschiedenis. *Kees Verhulst* schrijft in het eerste artikel hoe de bestrijding van drankmisbruik in de negentiende en twintigste eeuw werd aangepakt door de Volksbond tegen Drankmisbruik.

Erika Verloop heeft de levensgeschiedenis van Willem van 't Woudt (1888-1970) aan het papier toevertrouwd. Deze amateur-kunstenaar werd bekend door zijn houtsneden van Vlaardingse stadsgezichten.

Dr. Simon Vuyk gaat in zijn artikel terug naar 1632, het jaar waarin Vlaardingers een Remonstrantse gemeente oprichtten en predikanten beriepen.

Daarnaast zijn in dit jaarboek jaarverslagen van verschillende Vlaardingse organisaties en twee kronieken opgenomen. *Anneke Maat-Grijsen* heeft de kroniek van 1958 samengesteld en *Marianne van Papeveld-Hörst* nam die van 2008 voor haar rekening.

Historische
Vereniging
Vlaardingen